

Městská knihovna v Praze

Josef ŠKVORECKÝ

HŘÍCHY PRO PÁTERA KNOXE

e-kniha • Praha • 2017

Městská knihovna v Praze

ůjčujeme:

knihy / časopisy / noviny / mluvené slovo /
hudbu / filmy / noty / obrazy / mapy

přístupujeme:

wi-fi zdarma / e-knihy / on-line encyklopedie /
e-zdroje o výtvarném umění, hudbě, filmu

ořádáme:

setkání s autory / přednášky / koncerty /
filmová představení / výstavy /
aktivity pro děti a jejich rodiče / čtení

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.facebook.com/knihovna

www.e-knihovna.cz

Hříchy pro pátera Knoxe

Detektivní divertimento

Josef Škvorecký

Znění tohoto textu vychází z díla Hřichy pro pátera Knoxe tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Literární akademie v roce 2008 (ŠKVORECKÝ, Josef. *Hřichy pro pátera Knoxe: detektivní divertimento*. 3. vyd. Praha: Literární akademie, 2008. 291 s. Spisy Josefa Škvoreckého, sv. 29. ISBN 978-80-904186-0-8.).

Tato e-kniha vznikla ve spolupráci s účastníky workshopu „Vytvořme společně e-knihu 2017“ pořádaného Svazem knihovníků a informačních pracovníků České republiky.

§

Text díla (Josef Škvorecký: *Hřichy pro pátera Knoxe*), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Citační záznam této e-knihy:

ŠKVORECKÝ, Josef. *Hřichy pro pátera Knoxe: detektivní divertimento* [online]. V MKP 1. vyd. Praha: Městská knihovna v Praze, 2017 [aktuální datum citace e-knihy – př. cit. rrrr-mm-dd]. ISBN 978-80-7532-743-7 (pdf). Dostupné z: http://web2.mlp.cz/koweb/00/04/33/49/96/hrichy_pro_patera_knoxe.pdf.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/cz/).

Verze 1.0 z 19. 5. 2017

OBSAH

Desatero pátera RONALDA ARBUTHNOTA KNOXE.....	10
Intimní záležitost	11
Omyl v Šlágrsé	35
Ženské za volantem.....	67
Otázka alibi.....	84
Proč tolik šamusů	108
Justiční omyl.....	150
Matematikové z Grizzly Drive	170
Atlantická romance.....	217
Mezi námi děvčaty	242
Třetí vrchol trojúhelníku.....	256
Rozhřešení	292
Autorova poznámka.....	296

*Z. M. a E. S.
tohle sedativum pro zlé noci.
A taky samozřejmě Suzi.*

Někdy je život jiný, než by měl být, a pak je dobře jej změnit. Pokud to jde. Protože to skoro nikdy nejde, je příjemné aspoň se uchýlit do světa vymyšleného pro takové případy. Do Londýna každého z nás, kteří chceme zapomenout; kudy rachotí Holmesův kočár a kde vražda není hřích.

Kde je to hra. Odjakživa jsem ji rád hrál, a tak jsem si vymyslel tyhle hříchy ne proti Desateru z dávných hodin katechismu, ale proti příkázáním jistého pátera, jenž kdysi také vraždil v tom krásném městě Sira Conana. Jmenoval se Ronald Arbuthnot Knox, žil v letech 1888 až 1957, byl to anglikán, ale konvertoval ke katolictví. Udělal slušnou církevní kariéru a není bez významu v teologické literatuře. Byl také přítelem mnoha spisovatelů, mezi nimi G. K. Chestertona. Snad od něho se nakazil láskou k detektivkám.

Nejenom že je četl; sám je také psal. Spíše než svými romány zůstane však v historii žánru dvěma teoretickými výkony opravdově chestertonovského ducha. Založil „holmesologii“, zábavnou pseudovědu, když jednou žertem napsal esej, v níž fiktivního detektiva líčil jako historickou osobu. A vymyslel si Desatero, které najdete za touhle předmluvou.

Bylo to v době zlatého věku anglické detektivky a její čelní pěstitelé v čele s Chestertonem a Anthony Berkeleym (alias Francisem Ilesem) založili slavný Detection Club – spolek pěstitelů vymyšlených homicidií. Jako každý řádný spolek i tenhle klub potřeboval stanovy: našel je v Knoxově Desateru. Teolog, honěný v tomistické logice, vytvořil tu uznávaný nejlepší kodex toho, co se smí a co se nesmí v detektivce.

A já jsem vzal to Desatero, z hlíny podvědomých zdrojů jsem uplácal ideální ženu (v jistém smyslu: platonském, ne v tom, jemuž jistí lidé říkají morální) a dal jsem jí zhřešit; různě, ale také tímto způsobem.

Jako v každé detektivce, je i zde čtenářovým úkolem odhalit buď pachatele (pak je to technickým termínem řečeno WHODUNIT), nebo motiv jeho činu (WHYDUNIT), nebo jak byl čin spáchán (HOWDUNIT), anebo konečně najít odpověď na všechny tři tyhle otázky. Pro usnadnění nesnadného úkolu je hlavní otázka každé povídky označena v podtitulu.

Neboť čtenářův úkol je zde mimořádně nesnadný. Na rozdíl od jiných detektivek měl by také poznat, proti kterému příkázání Desatera pátera

Knox je ta která povídka hřeší. Každá hřeší pouze proti jednomu, a je jich jenom deset. Poznat ovšem – jak každý zkušený čtenář takto pokleslé literatury ví – neznámená uhodnout, ale vydedukovat a logicky dokázat.

Že se to mnohým čtenářům podaří, o tom nepochybuji. Doufám jenom, že ani ty ostatní hříchy veselé smutné dívky, která je tu poněkud neuvěřitelným holmesem, čtenáře nepopudí. Eva sice občas mluví tak, jak se nepíše, a třebaže je to svobodná slečna, dělá to, co je lidské a dělají to všichni. Po světě chodí nemorálnější charaktery, například jeden stárnoucí poručík. Ale ani on, přes svoje nevhodné tužby, není snad z nejhorších.

Desatero pátera Ronalda Arbuthnota Knoxe

- 1) Zločinec musí být někdo, o němž je zmínka brzo na začátku příběhu.
- 2) Všechny nadpřirozené nebo nepřirozené faktory jsou zcela vyloučeny.
- 3) Není přípustná víc než jedna tajná místnost nebo tajná chodba; i ta je přípustná pouze tehdy, odehrává-li se děj ve stavbě, kde lze takové zařízení předpokládat.
- 4) Nesmí být použito žádného „dosud neobjeveného“ jedu ani přístrojů a metod, které vyžadují dlouhého vědeckého vysvětlování na konci příběhu.
- 5) V příběhu nesmí vystupovat žádný Číňan.
- 6) K řešení nesmí detektivovi dopomoci náhoda, ani nesmí být veden nevysvětlitelnou intuicí.
- 7) Pachatelem nesmí být sám detektiv.
- 8) Detektiv nesmí odkrýt žádnou stopu, aniž ji hned neodhalí také čtenáři.
- 9) Duchem chudý přítel detektivův, jeho watson, nesmí zatajit žádné myšlenky, které se mu honí v hlavě; musí mít inteligenci mírně, ale jen velmi mírně podprůměrnou.
- 10) Nesmí se vyskytovat dvojčata nebo dvojníci.

Pokud sami nepoznáte, proti kterému přikázání ta která povídka hřeší, nahlédněte do ROZHŘEŠENÍ na konci.

Intimní záležitost

Hřích první
Whodunit

Osoby, jak přicházejí na scénu:

Poručík Borůvka: detektiv oddělení vražd, jenž měl výčitky svědomí

Plavovlasá trestankyně: její životní filozofie nebyla bohužel zrovna optimistická

Režisér Rudolf Weyr: vyšel si na Barrandov se zajícem

Magistra Kořenáčová: nemilovala pořádek

Astronom amatér: konal pozorování i při zcela zatažené obloze

Petra Hejduková: zajíc, studující medicínu

Petr Weyr: posluchač DAMU; otcovy milenky ho nezajímaly

Doktor Hejduk: měl z něčeho strach

Pacientka sanatoria: vyjela si na noční výlet

Poručík Borůvka si v duchu říkal, že ho do ženské trestnice přivedla pracovní svědomitost. Když o věci cestou ve služební volze přemýšlel, byl ochoten připustit, že na tom měly podíl i výčitky svědomí. I v nejhlubším zákoutí duše však kategoricky popíral, že by to byla poněkud povadlá tvář světlolasé dívky v hrubé vězeňské kazajce. Popíral to, neboť to byla pravda.

Dívka seděla v pusté hovorně z druhé strany stolu, pokrytého vyřezávanými srdci i jinými, méně slušnými symboly lásky. Poručík napadlo, jakým zázrakem se sem vlastně dostaly ty řezby, když hovory přes takový stůl se vždycky přísně střeží. Jenomže praxe starého kriminalistu už dávno poučila, že mezi nebem a zemí je skutečně mnoho věcí a jen málokteré lze vysvětlit pouhým rozumem. Ostatně, pomyslí si, možná že stůl nebyl vždycky tady a snad za ním sedávaly jiné dívky. Ne takové, jako je tahle.

Ted', když viděl její tvář bez kamufláže kosmetických prostředků, roky se nedaly utajit. Pětatřicet? Nebo víc? Anebo o něco méně? Ale byla to štíhlá mladá žena – i pod kazajkou, vyrobenou patrně z látky na koberce, si poručík všiml útlých dívčích ramínek – a šedivé, daleko od sebe posazené oči ho spolehlivě knokautovaly, třebaže byl ve věku, kdy se mu líbili spíše zajíci. Spíše snad, jenže poručík byl snadno přístupný každé kráse.

Dívka se u soudu nikdy nepřiznala. Proto měl poručík špatné svědomí. Ale všechno svědčilo proti ní, a tak ji odsoudili. Poručík měl nepříjemný pocit, že cosi zanedbal.

Ale všechno přece opravdu svědčilo proti ní. Pitva neklamně prokázala přítomnost hyoskinu a hyoskin byl jed, který bez vysvětlení chyběl v zásobách magistrky Kořenáčové. Vyšlo rovněž najevo, že magistra je morfinistka v pokročilém stadiu, takže opatřit si cokoliv z chaotických zásob lékárny nemohl být pro její podnájemnici problém. Mimoto aspoň k jednomu trestnému činu se dívka přizna-

la: s pomocí magistry, a občas i bez jejího vědomí, zásobovala své půlnoční kolegy dexfenmetrazinem.

A kromě toho měla klasický motiv ke klasické vraždě jedem. Věty protokolu uvízly poručíkovi přesně v paměti:

PROKURÁTOR: Slečno svědkyně, vyprávějte nám, co jste uviděla v úterý 7. června asi ve tři hodiny odpoledne na chodbě před šatnou režiséra Weyra.

SVĚDKYNĚ: Šla jsem právě z maskérny, a jak jdu kolem dveří pana režiséra, najednou z nich vyletí Adamová, celá ubrečená.

PROKURÁTOR: Slyšela jste, že by obžalovaná při té příležitosti něco řekla?

SVĚDKYNĚ: Slyšela. Mezi dveřma se otočila a dovnitř řekla, přesně teda zaječela: „Počkej ty –“ – řekla hrozně sprostý slovo –

„Je to fakt, pane poručíku,“ řekla dívka v kabátci z kobercové látky. „I když se teda dnes tomu sama dívím. I při mym poměrně mladým věku už bych měla mít rozum. Jenže co je to platný, ženská ho prostě někdy nemá. Já můžu mít hlavu jako účetní, jako že mám, a pak na mě sedne růžový opojení a chovám se jak Svěhlavička. To vy neznáte.“

Poručíkovi takový stav ovšem neznám nebyl. Chtěl něco poznamenat, ale dívka ho nepustila ke slovu.

„A kdybych to tomu holomkovi aspoň byla udělala. Kdybych ho aspoň měla na svědomí jako Šura –“ zarazila se.

„Jako kdo?“ zeptal se poručík ostražitě.

„Ale jedna taková. Už je taky pod zámkem. Nebojte se,“ pravila dívka. „Tady v base je to taková místní královna. Vůbec nemaká. Všecko udělaj cikánky za ni. I manykýru jí dělaj a dávaj jí ze svých porcí, že už je dvakrát taková, než když sem přišla.“

„Proboha proč?“ užasl poručík.

„Ale – von její milej práskal četníkem. Esenbé, teda. Vodsoudil ho tajnej cikánskej soud a Šura ten rozsudek vykonala. Pak z něj

cikáni udělali fašírku, zašili ho do chcíplýho koně a hodili do Váhu, jenže když se kůň nadmul –“

„To je mi líto, že tu musíte být v takové společnosti,“ pravil poručík. „Proto jsem taky přišel.“

„Copak společnost není špatná. Mám tu kamarádku Anču Preclíkovou, ta mi –“ dívka se opět zarazila. Málem podlehla vrozené povídavosti a vyhradila poručíkovi tajemství týkající se zlatých předmětů z jisté loupeže, úspěšně provedené přítelkyní Ančou Preclíkovou. Z tohoto zlata, jehož úkryt z Anči nevypáčili, měla dívka přísliben podíl, až je pustěj. V poslední chvíli však dívka naštěstí zmlkla, s podezřením pohlédla na poručíka a uklidnila se. Uviděla kulatou poručíkovu tvář, modré oči a kompletní soubor fyziognomických znaků prozrazujících člověka prostého, důvěřivého, spíše naivního, v některých věcech až k hranici omezenosti. Jak může být tenhle strejda detektivem, pomyslila si, napomenula se v duchu za povídavost a ihned zas spustila:

„Prostě sem do něj byla udělaná, pane poručíku, že už to víc nešlo. To sem ale já. Dyž už, tak už. Ale jestli se vodsud' dostanu, tak houby láska, houby citový vztahy! Jenom pro zdraví a čistě z vypočítavosti. To vám přísahám!“

„Přišel jsem, abych vám pomohl,“ pravil poručík pompézně a trochu bez souvislosti. Dívku, zvyklou uvažovat vždycky hned o nejhorším, napadlo, není-li to vlastně nemravný návrh, který by navazoval na její poslední prohlášení. Poručík se však v té chvíli tak přesně podobal postavě lidových zkazek zvané Jeliman, že tu myšlenku okamžitě zapudila.

„Ste hodnej,“ řekla. „Akorát škoda, že vás to nenapadlo dřív.“ Kriminalista se začervenal a dívka si toho všimla. Narovнала si pramínek vlasů, který se jí svezl přes šedivé oči. Poručík si pomyslel, že jí to přes ty oči vlastně slušelo.

„Prostě, pro mě to byl bůh,“ pokračovala. „Ne proto, nebo jenom proto, že to byl slavněj režisér a že mi svěřil tu roličku. Věřila sem mu prostě. Měl takový ty řečičky – já je samozřejmě slyšela už mockrát za těch – za ty leta, co mi je říkali, různý, takže mi měl být jas-

nej ten jeho druhej plán," vykládala a poručík zesmutněl. Na rozdíl od dívky, jež trochu trpěla literárním komplexem, nebyl literárně příliš vzdělán a zmínka o jakémsi plánu v něm vzbudila podezření, že se přece jen asi do něčeho zapletla. „Jenomže," mluvila dál a přes šedé oči zamrkala namodralá víčka, „byla sem zas jednou dokonalá Svěhlavička nevěstou, pane poručíku, a proto mě to taky tak sebralo, dyž sem ho uviděla s tím zajdou. V tom momentě sem se feminizovala do krajní trapnosti."

„Vyvedlo vás to z míry, ano?" zapátral poručík.

„Jo," pravila, kývla. „Představte si ale mojí situaci. Svěhlavička, jo, v sedmym, celym vyvatovany nebi, žhavá do dělání dobrejch skutků. Tak sem ty Barrandovský terasy vzala za Lidku, protože tý přijel tuzexovej milej z Itálie. Mně začínala šichta v Lucerně až v jedenáct, tak sem jí píchla. A sotva vylezu na pódium a spustím: ‚Dobrou zprávu já přináším vám‘, tak houby dobrá zpráva. Vidim je hnedka u prvního stolku zkraje u parketu. Růdu s tím zajdou, jako. Pane poručíku, to byl takovej šok, že mi došel až se zpožděním dvanácti hodin. A já nejen že sem se na ně musela dívat, nejen že sem byla povoláním nucená sledovat Růdovu rychlometódu, co jí použil taky na mě, a to do všech detailů, pane poručíku, ale eště sem k tomu musela prozpěvovat, že ‚žádný člověk už nemusí být sám‘, ponivač *the show must go on*, víte, to je takový přísloví, co maj americký herci, že představení musí pokračovat, i dyby nevimco, třeba to, co se stalo mně. A já z toho byla tak štajf, že sem tam po vodzpívání zůstala stát u mikrouše jako solnej sloup, Jarda Štrůdl mě musel drcnout do zadku saxofonem, tak sem byla zafixovaná, a vtom se voni sebrali a vodešli, zaháknutý do sebe, a Růda jí hustil medový slovíčka do toho jejího pitomýho vosumnáctiletýho prasečího ouška – promiňte," omluvila se, věžeňskou zelení tváře prostoupila jakási narudlá temnota. „Mně už je to fuk, víte," pravila potom nepřesvědčivě. „Jedině dyž si na ten moment vzpomenu, tak pokaždý – a tím spíš, že já sem toho zajdu hned poznala, že sem věděla, že je stejně stará jako Pěťa a mohla by to teda bejt Růdová dcera. A von

ten sv – promiňte,“ znovu se omluvila a šedivýma očima zavadila o rybí oko poručíkovo.

Poručík neviděl v té chvíli ty oči, ale ten článek a ty fotografie:

Role sourozenců svěřil režisér Weyr zajímavé dvojici. Bratra bude hrát Petr Weyr, studující DAMU, režisérův syn, jeho sestru mladá studentka medicíny Petra Hejduková. Už shoda křestních jmen má jistý půvab, ale ještě pozoruhodnější je jiná okolnost. Třebaže pan Weyr ml. má na křestním listě uveden jako rok narození 1948 a slečna Hejduková 1949, jsou ve skutečnosti stejně staří. Petr Weyr se totiž narodil několik minut před půlnocí na Silvestra 1948, zatímco Petra Hejduková spatřila světlo světa několik minut po půlnoci 1. ledna 1949. Bůhví, není-li v tom něco osudového...

Tak to napsala, i se třemi tečkami, paní redaktorka Malinovská ve Vlastě, v tom časopise pro ženy, sice socialistické, ale přesto ženy.

Článeček provázela fotografie dvou mladých tváří, přitulených k sobě spíš jako snoubenci než jako sourozenci. Fotografické aranžmá reportérky toho výtečného časopisu mělo snad naznačit, jakým směrem bude se ubírat osudovost se třemi tečkami.

„Petra!“ pravila dívka s citelnou nechutí. „Dyž už takovej zajda, dyby neměla aspoň takový pitomý zajdovský méno. Takový módní!“ pravila hlasem plným jedu a opět se omluvila. „Nezlobte se. Tak sem to prostě nezvládla a druhý den sem se u něj v šatně zfeminizovala do trapnosti.“

„Ztratila jste nervy?“ pravil poručík nejistě a v duchu zapátral ve slovníku své dcery Zuzanky. Ta však dosud sama patřila do kategorie zajdů a její jazyk nebyl do té míry intelektualizován.

„To vám Bůh řek, že ztratila,“ odvětila dívka. Poručík o ní věděl ze spisů, že už od roku, kdy se narodil Pěťa Weyr, živila se prozpěvováním po estrádách a později po nočních podnikcích, když je zase začali otevírat. Hlavně v pohraničních oblastech, v eldorádu novodobých zlatokopů, v uranovém impériu okolo Jáchymova. Tedy odtud to jistě zhrubnutí výraziva, pomyslně si služebním jazykem

a omluvil ji. „Ztratila, úplně beze zbytku,“ pokračovala dívka, „a vynadala sem mu do sviní, promiňte, praskla sem dveřma, a to mě zrovna viděla ta maskérka. A už to jelo. Už sem se vezla, vy ste byl u toho, tak víte kam. Aspoň se nemusím vmlouvat.“

To poručík věděl. Dramatický sled neblahých událostí zachycovaly soudní spisy.

PROKURÁTOR: Vy, slečno Synková, jste tedy pracovala ve štábu pana režiséra Weyra jako takzvaná klapka. Můžete nám vylicít, jak se vám jevilo chování zavražděného k obžalované ve středu 8. Června, tedy den po tom, co došlo k výstupu na chodbě před Weyrovou šatnou, jak nám to popsala svědkyně Moselová?

SVĚDKYNĚ: Pan režisér byl od rána ve špatný náladě a nejvíc to schytávala Adamová, myslím obžalovaná. Ona měla ten den první dva záběry. Pan režisér na ni, no ne, on nekřičel, ale mluvil tak ironicky, víte? Shazoval ji. Třeba jí řekl: ‚Proboha, slečno, když už se to nedá spravit maskováním, musí se aspoň podle intonace zdát, že je vám pětadvacet!‘

PROKURÁTOR: Jak na to reagovala obžalovaná?

SVĚDKYNĚ: Normálně. Rozbrečela se. Ona měla vůbec celej den vlhko v optice. Museli ji v jednom kuse přepudrovávat a –

PROKURÁTOR (přerušuje svědkyni): Prosím?

SVĚDKYNĚ: Prosím?

PROKURÁTOR: Říkala jste něco o optice.

Nic tak zavánějícího špionáží na dívku sice neprasklo, ale stejně to s ní skončilo špatně. Poručík hleděl na její bledou tvář a najednou si uvědomil, že ji v duchu označuje pojmem ‚dívka‘, ačkoliv mohla být Zuzančinou matkou. Nemohl si však pomoci. Nebyla, věkem nebo bůhvíčím, z kategorie paní Borůvkové. Uvědomil si nebezpečí toho, spojuje-li se žena trestančina věku muži jeho věku v duchu s tím oroseným slovíčkem, zatřásl hlavou a usilovně zavzpomínal na jiné místo soudního protokolu, kde se znovu hovořilo o optice:

PROKURÁTOR: Vy tedy, pane svědku, bydlíte ve vile, z níž je přímý výhled na vilu obžalovaného.

SVĚDEK: Ano, prosím, rovnou přes ulici. Mám tam na terase dalekohled, dělám amatérsky do astronomie –

PROKURÁTOR: Co jste viděl večer den před vraždou, to jest v úterý, v okně prvního poschodí?

SVĚDEK: Tam má – nebo měl – pan režisér ložnici. Už bylo tma, asi v devět se tam najednou rozsvítilo. Já se zrovna koukal na večernici, a v tý ložnici jsem uviděl támhle slečnu –

PROKURÁTOR: Obžalovanou?

SVĚDEK: Ano. Ruku měla na vypínači, ale vtom za ní přišel pan režisér a zase zhas. Pak se přes vokna zatáhly záclony a zase se rozsvítilo.

PROKURÁTOR: A neslyšel jste nic?

SVĚDEK: Slyšel, to ale až pozdějc. Tak kolem jedenáctý. Naproti ve vile dělala nějaká ženská divy.

PROKURÁTOR: Chtěl jste říct: křičela?

SVĚDEK: Jo, křičela. Bylo to slyšet až ke mně do ložnice.

„Nojo,“ pravila dívka. „Feminizace na úrovni naprostý primitivizace. Já mu tam totiž přišla hodit tu roličku do ksiftu. Měla sem takovou uhozenou teorii, že tím ho naštvu, ponivač bude muset ty dva záběry přetáčet s nákou jinou a to stojí prachy.“

„On vaši rezignaci přijal?“

„Klidáňko,“ pravila dívka. „Já měla totiž vo tom, co stojí film, představy jak malej Móricek. A to světlo v ložnici po mně zhas, ponivač si všim, že nemá zatažený záclony. V tom byl zas von jak malej Móricek. Myslel si, že se to neví. A pak mi udělal přednášku. Hroznou, teda.“

„O čem?“

„To vám – nemůžu vopakovat. Prostě – no asi měl pravdu. Vo ženskejch. Mluvil vo nich jako vo drůbeži, víte? Z takový ty svý pitomý chlapský nadřazenosti. Pravdu asi měl. Jenomže vlastně třeba

neměl. Taky přijde na hodnoty, že jo? Který sou vyšší a který nižší, chápete?“

Poručík nechápal, ale přikývl.

„Jestli láska se zpitoměním jakožto průvodním jevem,“ pravila dívka, „anebo ten jeho chladnej psí čumák, samej mozek a samá surovost.“

„To – máte pravdu,“ přikývl poručík. „Všechno záleží na tom, jak se to vezme. Takže došlo k nové hádce, kterou v noci uslyšel svědek?“

„Došlo k tý feminizaci, ne k hádce,“ vzdychla dívka. „A ten svědek je pěkněj šmírák, dědek vodpornej, volezlej. Instaluje si na to hvězdáрскеj dalekohled! Pěkný večernice pozoroval, praselák!“ opět se skoro rozčílila, ale ovládla se. „Ale to nic. Já byla tak blbá, že sem se eště druhej den chytla za nos, jestli sem se s tou rolí neunáhlila. Ne že bych litovala, že už ji nemám – ne moc, aspoň – ale jak sem byla za tu sextánku, tak mi napadlo, že mu třeba křivdim a že tu Petru převobsadil kvůli mně, kvůli tý scéně, co sem mu soukromě sehrála v úterý v jeho šatně, jak mě při tom viděla maskérka. Jenže tohle sem ten večer u něj eště nevěděla. To sem se dověděla až druhej den. Že tu roli nebude hrát Petra. Ten večer mi nic neřek. Klidně mě nechal ztrapňovat se před tím dědkem vodnaproti. Jo, houby sem mu křivdila. Převobsadil ji bůhví proč, určitě ne kvůli mně.“

Poručík ovšem věděl, proč se režisér rozhodl rozbít tu ideální dvojici mláďat k zulíbání, půvabnou téměř incestuálně. I o tom byla ve spisech naprosto věrohodná historka:

Vlasta, ten časopis, se mi dostal do ruky v pondělí. Přinesla mi ji do ordinace jedna pacientka, jestli prý jsem to už viděl, a když já, že ne, tak abych se prý podíval, jak to Petrušce pěkně sluší. Byl tam ten článek, že naši Petru obsadil Weyr, aby hrála s jeho synem ve filmu. Jenomže něco takového jsem nemohl připustit. Proč? Podívejte se. V naší rodině se doktorské řemeslo dědí. Už pradědeček byl doktor, a děda, a můj otec taky. Já jsem první, kdo nemá syna. Nemohl jsem bohužel mít děti, trpím testikulární azoospermií, chci říct, že už jsem nemohl mít víc dětí. Štafetu musela proto převzít Petruška. Ale ona

to udělala docela ráda. Už odmalička chtěla být doktorkou. A první ročník na fakultě jí dopadl výborně. A teď se do toho, prosím vás, vžijte: Taková holka, hezká, veselá, výborná medička, a najednou se dostane k filmu. To jsem vám zapomněl říct jednu důležitou věc. Její matka, moje nebožka žena, byla herečka. Ne, že bych přeceňoval dědičnost, ale prostředí dělá hodně. Doma žila Petra pořád, abych tak řek, v ovzduší dezinfekce – a kdyby teď přičichla k filmu, ke slávě – ne. To jsem nechtěl riskovat. Tak jsem se vypravil za Rudou. Správně, za Weyrem. My jsme staří známí, ještě z gymplu, a s jeho manželkou vlastně Rudu seznámila moje první nebožka žena. Stýkali jsme se ještě nějakou dobu po jejich svatbě. Hráli jsme tenis, jezdili na chatu, jak to tak bývá. Ale Ruda pak dostal angažmá v Praze – to víte, jakoupak budoucnost má filmový režisér v Brně, jeho tchán byl šéfem nějaké tořčí skupiny na Barrandově. Tak naše styky přestaly. Mě sice pak přeložili do Pardubic, jenže to znáte. Už nebyl čas. Jednou dvakrát jsem se s Rudou viděl, když jsem byl služebně v Praze. Jinak nic. Děti se prakticky neznaly. A tak jsem se tedy za ním vypravil. On dal tu roli Petře stejně jen proto, aby mi udělal radost. Ale když jsem mu všechno vyložil, jak se bojím, aby z Petry nebyla mizerná filmová hvězda, když z ní může být dobrá doktorka, Ruda to uznal. Petra? Ne, té jsem to neřek. Ruda mi slíbil, že on jí to taky neřekne. Že se vymluví na kamerové zkoušky nebo na co. Že Petra není fotogenická. Že je? To já vím. Až moc. Je to moje dcera, ale snad to smím říct a nebude to vypadat jako sebechvála. Kdyby to nebyla moje dcera a kdyby mně bylo o čtvrtstoletí méně – no jo, uhod jste. Toho jsem se taky bál. Petr je kluk jako panna. A vyštudovat medicínu, to se dá těžce stihnout s jinýma starostma v hlavě, nebo dokonce s mrnětem v kočárku. Ne ne, já chci z Petry mít doktorku a pro ni taky bude mnohem lepší, když bude umět pořádně diagnostikovat apendicitýdu, místo aby hrála šťeky ve filmu nebo obsluhovala nějakého hvězdu manžela. Tak jsem to Rudovi řekl všechno tak, jak jsem si to myslel, a on mě poslechl.

A ještě několik vět z udivené výpovědi studující medicíny Petry Hejdukové:

To je fakt, mně to bylo divný, že mi tu roli najednou zas vzal. A to o těch kamerovejch zkouškách, to by moh vykládat leda tak nějakym husičkám z filmáče. Já si myslela, že se namích kvůli tý facce.

PROKURÁTOR: *Kvůli facce?*

SVĚDKYNĚ: *Dala jsem mu facku, když mě vez v taxi z Barrandova. Moc na mně pracoval, a úplně bez dovolení. Tak jsem si řekla, vono to asi bude pravda o těch režisérech, že se za roličku musí jaksi platit činy, rozumíte?*

PROKURÁTOR: *Nic nezamlčujte!*

SVĚDKYNĚ: *Já nemám co. Jenže to mi zas ta rolička za to nestála. Tak jsem se na celou slávu stříbrnýho plátna vykašlala, stejně jsem to kvůli ní měla nahnutý s histolkou a táta by byl strašně smutnej, kdybych pukla u ríga. A už jsem o tom pak ani nepřemýšlela, proč mi vlastně tu roli vzal. Ale –*

PROKURÁTOR: *Dopovězte, prosím!*

SVĚDKYNĚ: *No, že ji ale obsadil takovou napodobeninou, to teda – Takže je mi to vlastně teď divný, proč mi tu roli vzal. No, asi mu tamta byla po vůli. Takže –*

PROKURÁTOR: *Děkuji, slečno, to stačí.*

„Kdepak, kvůli mně by ji nepřevobsadil,“ vzdychla dívka. „I dyž jinak to byla záhada. Viděl ste tu Laštovičkovou, co jí eště stih osobně angažovat, než – než sem ho, podle vás, voddělala?“

„Podle mě ne, slečno,“ pravil poručík dotčeně. „To bych tu dnes nesesedl. Věřím vám, že jste nevinná. Ale potřebujeme důkazy.“

„Jestli mi k vosvobození budou stačit tak fórový, jako stačily k vodsouzení –“ mávla dívka rukou. „To si ale nedělám iluze. Takovej je život. Dostat se do trable je dycky mnohem lehčí než z něj vybruslit. Ale tu Laštovičkovou ste viděl?“

„Viděl,“ přiznal poručík. „Tu roli hraje. Film dotáčí režisér Burdych, a ona, ta slečna Laštovičková, inu –“

A vzpomněl si na výslech režisérova asistenta:

Volal, to bylo v úterý, den před vraždou. Asi v osm večer. Zrovna u mě byla redaktorka Malinovská, tak to hned druhý den dala do Li-

dový demokracie. Abych okamžitě, ještě v noci, sehnal Laštovičkovou, že převezme tu roli místo Hejdukový. Já chtěl něco namítnout, ale on jenom řek, že Hejdukový to zakázal tatínek a že se s tím nedá nic dělat, a sek s telefonem. Malinovská to pak ráno v novinách rozmázla: Že Petra Hejduková se role vzdala na přání otce. Údajně prý aby jí práce na filmu nepřekážela při studiu. Ale kdo prý ví...

„Rozum zůstává stát, vidíte? Laštovičková!“ rozhořčovala se dívka. „Vyhodí takovýho cukrouška, jako je ta kráva Hejduková, a najme si vobličejík, kterej de zabírat jenom zezadu, aby se všichni v kině nepolekali. To mi teda vysvětlete!“ Dívka se málem rozohnila, věžeňskou šedí zázračně prosvítla bezmála svěží barva. Je to asi velice živá dívka, zauvažoval poručík. Tím smutněji jí musí být v base. A opět ho bodla výčitka svědomí, že si v tomhle případě trochu zalajdačil.

„I dyž, pokud mám bejt upřímná,“ řekla dívka a opět si shrnula z krásných očí světlou kadeř, „mně se Laštovičková, jakej to je ciferník, k mladýmu Weyrovi hodí nějak líp než Petra. Já nevím proč. Ale tamty dva – no, nepovím vám proč, ale ty mi k sobě nešli.“

„Ne?“ poručík se upřímně podivil. Vytáhl z náprsní kapsy fotku vystřiženou z Vlasty. Dvě hlavinky, chlapecká a dívčí, se na ní k sobě tulily v přepěkném aranžmá. Podal fotku dívce.

„Kdepak,“ pravila trestankyně. „Nejdou mi k sobě. Tohle by špatně dopadlo.“

„Co!“

„No nevím. Ten film asi. Nebo by došlo ke karambólu mezi nima dvěma. Zkrátka, vám na nich nepřipadá nic šejdrem?“

Fotka putovala zpátky k poručíkovi. Šejdrem? Poručíkovi nepřipadalo na fotce nic šejdrem. Ledaže mladí lidé vůbec mohou být takhle hezcí. Vzpomněl si na jednu podobnou fotografii, která kdysi zvětčila jeho samého a jeho sestru, když jim bylo asi tolik jako těmhle. Fotograf ji tenkrát ani nevystavil ve skříňce na kosteleckém korze. Byli si se sestríčkou strašně podobní a vše, co se dalo říct

o poručíkově vzhledu ve věku osmnácti let, bylo, že téměř ideálně ztělesňoval jinou postavu z lidových rčení, nazývanou Jan z Bezu.

„Opravdu,“ odkašlal si. „Nevím, co by na nich mělo být divného. Mně připadají jako ideální dvojice, myslím do filmu. Vám ne?“

A zase putovala fotografie přes stůl. Dívka na ni zacílila šedivé panenky, svraštila plavá obočí. Mezi obočím se jí udělala vráska, poručík na ni pohlédl, dívka to zaregistrovala a vráska zmizela.

„Copak to,“ pravila pomalu. „Ideální milovnická dvojice možná. Jenomže v tomhle filmu měli hrát sourozence.“

Zamyslela se, zmlkla. „Prostě nevím,“ řekla. „Asi je to ženské instinkty, kterým sme my, drůbež, proti pánům tvorstva vobčas ve výhodě. Anebo vy snad taky máte instinkty, pane poručíku?“

„Nemám,“ pravil smutně poručík, „pracuji čistě jen dedukcí. A pak mi také někdy,“ trochu se začervenal, „pomáhá náhoda.“

„Dyby vám tak chtěla pomoci se mnou,“ vzdychla dívka.

„Taky bych chtěl,“ pravil poručík, ještě chvíli byl růžový a náhle zrudl. Dívka k němu vzhledla šedivýma očima a instinkty jí cosi napověděl. Bohužel nebylo to nic, co by mohlo dokázat, že v noci ze středy na čtvrtek z 8. na 9. června nezavraždila režiséra Rudolfa Weyra v jeho vile hyoskinem.

* * *

Naopak, všechno ukazovalo na ni. Poručík si to znovu a znovu uvědomoval, když si večer nad jejími spisy zacpával uši, aby neslyšel, jak jeho potomci, osmnáctiletá Zuzanka a třináctiletý Pepíček, holdují vedle bigbeatu. Ne, klapka, kterou si režisér v úterý den před vraždou poslal pro prášky, měla sice příležitost vyměnit jednu uniformní tabletku za jinou, s hyoskinem, ale dokonaleji scházel jak motiv, tak přístup k jedu.

Ty prášky byly totiž specialita. Režisér trpěl úpornými migrénami a běžné sedolory mu nezabíraly. Specialitu mu proto předepisoval jeho bratr, ředitel Farmakologického výzkumného ústavu, který vůbec fungoval jako soukromý lékař a zdravotní rádce celé Weyrovy rodiny. Velmi intenzívně se sice zabýval toxikologií, ale stejně

jako klapka neměl ani on motiv, a mimoto prášky, mezi nimiž byl i ten osudný, vyrobili podle jeho předpisu v řadové lékárně. Weyr je nosil ve stříbrné dóze v zadní kapse kalhot. Stříbrnou dózu našli otevřenou vedle mrtvolky v posteli. Hyoskin milosrdně, ale definitivně uspává. Podle lékařského nálezu nastala smrt těsně před půlnocí. Protože dózu nosil Weyr stále u sebe a nikdy ji nedával z ruky, mohla do ní otrávený prášek propašovat pouze osoba, která se s režisérem intimně stýkala.

Klapka to tedy se spolehlivou jistotou nebyla. Pravda, v den vraždy ji Weyr svezl z Barrandova autem, ale důležité na jízdě bylo jen svědectví, že už ve voze snědl jeden prášek ze stříbrné dózy a stěžoval si na mimořádně prudké bolesti. Projevil také pochybnost, zda jeden prášek bude stačit, a vyjádřil se, že si před spaním bude muset vzít ještě jeden „tenhle jed“. Metaforou však určitě nic nemyslel. Nevěděl, že to není metafora.

Klapku vysadil na Václavském náměstí a kolem půl osmé dorazil ke své vile. Astronom naproti na terase zaujímal opět pozorovací postavení, jako večer předtím, kdy v režisérově ložnici na okamžik spatřil dívku, ačkoliv obloha byla toho dne úplně zatažená. Když uviděl, že režisér přijel domů, šel se navečeřet. Na vartu se vrátil v osm hodin a vytrval přes neustále zataženou oblohu až do jedenácti. V pracovně režisérovy vily svítilo celou tu dobu světlo, ale rolety byly stažené. Asi v půl jedenácté se na chvíli rozsvítilo světlo v ložnici a po zácloně přešla ženská silueta. Okamžik – jakoby nerozhodně – postála, pak se vrátila a zhasla. Protože vinou špatně umístění lampy roletu v pracovně neoživovaly žádné zajímavé stíny, svědek se kolem jedenácté znudil a odebral se na lože. V jedenáct patnáct volal Weyr svému asistentovi, že mu není dobře a není vyloučeno, že zítra nepřijde. Dal mu pokyny, aby sám řídil natočení několika detailních záběrů bez herců. Má prý bolesti vlevo v boku a špatně se mu dýchá. Asi chřipka, i když v červnu –

Soudní znalec ovšem v bolestech snadno rozeznal typické příznaky počínající otravy hyoskinem, těsně předcházející kritickému

okamžiku, kdy oběť upadne v hluboký spánek. Pohyby v okolí vily a přesuny za osvětlenou roletou interpretoval pak prokurátor takto:

19.30 – Weyr se vrací domů sám a svědek odchází k večeři

20.00 – svědek se vrací k dalekohledu

22.30 – svědek vidí ženskou siluetu, která rozsvítí v ložnici, vejde, „zaváhá“, vrátí se a zhasne. Kdo, chtěl vědět prokurátor, byla ona ženská silueta, když celý červen bydlel Weyr ve vile prokazatelně sám, pouze se synem, který se toho dne vrátil domů až pozdě v noci, takže to nemohla být nějaká *jeho* přítelkyně. Je zřejmé, že mezi 19.30 a 20.00, kdy svědek byl u večeře, dostavila se k vile nějaká žena a Weyr ji pustil dovnitř. Ledaže ovšem vešla zadním vchodem – pak to mohlo být dřív, nebo spíš později. Možná že chodila vždycky zadem: Weyr se obával prozrazení. Buď jak buď, obžalovaná neprokázala na inkriminovanou dobu alibi – byla prý doma, ale svědky na to neměla, a mohla to tedy docela dobře být – a s největší pravděpodobností to byla, tvrdil prokurátor – ona, jejíž siluetu spatřil astronom ve vile, kde se za staženými záclonami odehrávalo drama. Vyvrcholilo asi kolem půl jedenácté. Tehdy došlo k hádce, rozčilený Weyr poslal obžalovanou do ložnice, aby mu přinesla prášek z dózy na nočním stolku. Na takovou příležitost obžalovaná čekala. Vešla do ložnice, rozsvítila, ale k posteli a k nočnímu stolku vůbec nepřistoupila. Nebylo třeba. Prášek s hyoskinem měla připravený u sebe, chvíli počkala – to se jevilo svědkovi jako „zaváhání“ – potom se vrátila do pracovny a podala prášek Weyrovi. Weyr jej spolkl a obžalovaná brzo nato odešla. Mohlo to být po 23.00, kdy už svědek odešel spát. Ve 24.00, přesně dle jízdního řádu hyoskinu, byl – dle odhadu soudního lékaře – režisér Weyr mrtev.

Poručík zvedl oči od spisů. Lampa se zeleným stínítkem vydělovala z temna pokoje pouze jeho tvář, kterou laskavější lidé přirovnávali k měsíci, zlomyslnější k vdolku. Fortissimové orgie vedle vyvrcholily, mečivý hlas z televizoru zpíval cosi, zdálo se, o svatém Vítu. Poručík usoudil, že to musí být něco jiného. Jak by se národní svatyně mohla dostat do bigbeatu? Přesto vstal, pootevřel dveře. Uviděl svou dceru Zuzanku, hledící vytrěštěným zrakem na mazaně

vypadajícího mladíka, jenž se na obrazovce nechutně kroutil, doprovázen řacháním kytar. V pozadí stál opravdu velechrám – a vtom Zuzanka nahlas podotkla k vedle sedícímu bráškoví:

„Já ho miluju, toho kluka zdeformovaného!“

Poručík s povzdechem zavřel dveře a usedl do lenošky. Estetické ideály generace jeho dcery se pronikavě lišily od jeho vlastních představ o estetických ideálech mladých dívčích generací. Byl by pochopil, kdyby Zuzanka nahlas projevovala milostný cit například k mladému Weyrovi. Jenže naopak. Pamatoval si, že fotografii cukrového páru, kterou ze služební horlivosti přinesl domů, komentovala Zuzanka jakési přítelkyni slovy: „Vona je pěkná, ale ten vylízaneček – tak jalovýho hezouna sem snad v životě neviděla! Ty jo?“ Přítelkyně potvrdila vylízancovu unikátnost.

Najednou poručíkovi svítila nepatrná naděje: Mimo jakoukoliv pochybnost on sám do kategorie hezounů nepatřil. Jenže naděje hned zas pohasla. Dívka, která zavraždila Weyra staršího, mimo jakoukoliv pochybnost nepatřila ke generaci jeho dcery.

Zavřel oči. Zrakem vzpomínek spatřil pohublý, jakoby dychtivý, ale spíš zoufalý obličej, který bez líčidel mluvil pravdu. Poručíka dojímal a dojetí se soustřeďovalo v srdci.

„Podívejte se na mě, pane poručíku,“ řekla dívka naléhavě. „Copak bych toho byla schopná? Na chvíli sem zpitoměla, úplně jak cvok, to je pravda, a dybyste ho našli v posteli uškrceného, tak sem to udělala já. Jenomže mě afekty dycky hrozně rychle přejdou. Víte, jak sem vám říkala, jak sem večer před tím u něj doma vyváděla jak zhrzená služebná? No, a už cestou domů mně z toho bylo trapně a ráno sem se mu šla málem vmluvit, jak sem si přečetla vo ty Laštovičkovy, a napadlo mě, že to možná touhle hrůzou převobstazuje kvůli mně. Pane poručíku, v afektu bych ho možná byla uškrtila, byl to stejně pěkněj děvkař vyčů – promiňte,“ omluvila se slušně. „Ale copak afekt může vydržet na to, abych naší magistře ukradla hyoskin, nějak ho dostala do tabletky, kterou bych taky musela ukradnout, a pak abych to smrtácký semínko nosila celej den až do noci s sebou? Dyž sem notabene až do té doby neměla zdání, že ně-

jakej hyoskin existuje, to sem se dověděla až vod prokurátora, a dybych už chtěla někoho votrávit, asi bych šla na muchomůrky? To víte, na klasickym gymplu se přírodní vědy zanedbávaly.“

„Vy máte klasické gymnázium?“ podivil se poručík.

„No mám. Dokonce biskupský,“ řekla dívka. „Proto taky zpívám po těch pajzlech.“

„Proč proto?“ chtěl se zeptat poručík, ale pak pochopil. Vzpomněl si na dobu, kdy absolventům biskupských gymnázií bylo dosti nesnadné pokračovat ve vzdělání na vysokých školách. A vycházela mu – protože ze spisů znal jinak pečlivě tajené datum dívčina narození – do období, kdy nočnítku bylo osmnáct.

„No řekněte, pane poručíku. Copak by mně afekt vydržel na to, abych někde sháněla lékařskou toxikologii? A proč bych to dělala, dyž tyhle prstíčky by dokonale zvládly ten jeho kurevnickej krček – promiňte!“

„Nic se nestalo,“ pravil poručík. „Inu – ehm odtušil potom klasicky. „Takové případy byly. Protrahovaného afektu, myslím. U těchhle – ehm – eroticky motivovaných vražd dějou se někdy věci přímo k neuvěření. Nečetla jste například o případu člena závodní stráže z Komárna?“

Dívka zavrtěla hlavou.

„Taky hyoskin?“

„Ne,“ řekl poručík. „Pistole. Ale o to tam nešlo. Ten člen závodní stráže, víte, byl neobyčejně malé postavy –“

„Mindrák,“ přikývla.

„Inu, ano. A jednou, když šel v sobotu odpoledne po práci kolem jedné zahrady, uviděl tam mladého soustružníka, kterého znal z továrny od vidění. Ten tam – ehm – seděl s jakousi velmi hezkou dívkou. Chápete: Toho mladíka znal jen od vidění a dívku neznal vůbec. Ale to stačilo.“

„Zastřelil je?“

„Je ne,“ pravil poručík. „Vlivem, jak jste správně řekla, komplexu méněcennosti se dostal do afektu, utíkal zpátky do továrny – a to

byly skoro tři kilometry – tam vypáčil skříňku, sebral pistoli a vrátil se pěšky k té zahradě. Pořád v afektu.“

„Vy mě valíte,“ ohradila se dívka.

„Vypadá to nepravděpodobně, ale tak se to stalo,“ řekl smutně poručík. „Ti dva už na zahradě neseseděli. Strážný vnikl tedy do domu, ani tam je nenašel, a tak z nashromážděné žárlivosti postřílel mladíkovy rodiče a dva bratry. Celý afekt,“ uzavřel kriminalista, „trval téměř tři hodiny!“

„Teď ste mě zdrtil,“ pravila dívka. „To mi teda už nikdo nebude věřit vůbec nic. To je potom už v těchhle záležitostech vopravdu všechno možný.“

* * *

Netušila, jakou vyslovila pravdu a jak se o ní v průběhu příštích dvou let, která stráví v daleké cizině, dokonale přesvědčí. Ani poručík to tehdy netušil. Obrátil list ve spisech a začel se do výpovědi režisérova syna. I ta dívce tenkrát přitížila:

Jo, nějakou hádku jsem slyšel. Jenom matně, mám pokoj v podkrovní a otcovy milenky mě nezajímaj. Nějaká ženská tam ječela. Jestli obžalovaná, to nevím. Ženský, když ječe, mají úplně všechny úplně stejnej hlas. Jo. To bylo v úterý. Ve středu jsem to trochu natáh, vrátil jsem se až po půlnoci. To už bylo ve vile ticho. A ráno jdu vzbudit tátu, protože máma je už víc jak měsíc v Poděbradech. Měli jsme jet brzo do afasu, a on tam ležel a bylo jaksi po něm. Já jinak vydržím dost – ale když jsem poznal, že je táta studenej, udělalo se mi nalevačku. Málem jsem tam omdlel.

Ovšem neomdlel. Zavolal na policii a omdlel někdo jiný. A poručík, když v reminiscencích dospěl až sem, náhle jako by ožil. Vymrštil se z lenošky a zazíral do tmy pokoje. Před sebou, v místech, kde se na stěně slabě lesklo zarámované osvědčení vzorného pracovníka VB, uviděl tvář mladého Weyra, tu, na níž Zuzanka shledala jen nezajímavé, jalové hezounství. A pak mu

vedle ní, před zrakem fantazie, naskočil obličej lékařovy dcery, permanentně a trochu příliš promyšleně udivený, jak říká: „...*takovou napodobeninou, to teda – Takže je mi to vlastně teď divný, proč mi tu roli vzal...*“ A poté oba obličeje zmizely a objevila se dívka v šatech z kobercové látky, to už neseděla za stolem, stála, podávala mu zmozolnatělou ruku, trápila ho šedivýma očima a na něco si vzpomněla: „Teď mi to došlo, pane poručíku – dejte mi tu fotku! No tu těch dvou nádherů.“ A když jí poručík ještě jednou podal výstřižek z novin, zahleděla se naň upřeně a pokračovala: „No jasně. Už to vim, co mně na těch dvou bylo divný. Mrkněte na to!“ Vrátila fotografii poručíkovi.

Poručík mrkl, ale nechápal.

„Dyť to bije do vočí!“ pravila dívka netrpělivě. „Sou si přece děsně podobný!“

Poručík zíral a najednou to uviděl. Jemnou, nenápadnou podobu, jako by tvář lékařovy dcery téměř neznatelně pronikla do tahů režisérova syna. Tak nějak, uvědomil si, jako shledával – dost těžce si ce – shodné rysy na kulaté tváři své dcery Zuzanky a na ještě mnohem kulatější tváři syna Pepíčka za oněch občasných manželských sporů o to, po kom se ty děti vlastně vyvedly. Z nevysvětlitelných důvodů neměla paní Borůvková ty spory ráda, ačkoliv jinak se hádala s chutí. Ubohý poručík nikdy nestudoval genetiku, a tak ho nikdy nenapadlo to, co kdysi háralo v hlavě jisté příslušníci s nádherným drdolem, jež se později provdala za mozkového chirurga.¹

¹ Pro čtenáře, kteří nečetli knihu *Smutek poručíka Borůvky*: Příslušnice s drdolem tam vystupuje asi v té roli, v jaké v *Hříších pro pátera Knoxe* vystupuje Eva Adamová. Na rozdíl od poručíka má příslušnice jakési ponětí o genetice, a proto se jí nezdá, že by žena s šedivýma očima a modrooký muž měli spolu dceru s očima jako zelenooká kočka. Šedooká paní Borůvková byla kdysi poručíkovou žákyní, v době, kdy ještě vyučoval tělocviku na Vyšší dívčí sociální škole. Bezprostřední pohnutkou k svatbě byla právě zelenooká Zuzanka, která se - kupodivu plně vyvinutá - narodila v pátém měsíci (počítáno od svatby).

Zamnul si čelo, vyjeveně se rozhlédl po pracovně. Jakoby omámen dovrávorál pak ke knihovně, chvíli hledal, vytáhl tlustou knihu, jakýsi slovník. Donesl si jej na psací stůl a netrpělivými prsty otevřel u písmene A.

Docela na konci našel heslo:

AZOOSPERMIE TESTIKULÁRNÍ – nepřítomnost mužského semene v ejakulátu. Odvozuje se od toho, že prvopohlavní buňky nevcestovaly do zárodečné žlázy při jejím tvoření v 6.–7. týdnu intrauterinního života. Prognóza velmi špatná a léčením nelze mnoho podstatného dosáhnout.

Poručík upřel modré oči do prázdna, lehounce se usmál, potom však rychle zesmutněl.

Nyní máte v ruce dostatek stop. Vezmete-li také v úvahu, že v povídce se hřeší proti jednomu z přikázání pátera Knoxe, nebude pro vás těžké označit pachatele a motiv činu. Ovšem je třeba *vydedukovat*, nikoliv *uhádnout*!

* * *

Opět seděla proti němu a zase byl mezi nimi stůl, jenomže tentokrát mramorový stolek secesní kavárny Paříž, a šedivé oči lemovalo sice obludné, ale zato krásně profesionální malování, jaké bylo právě v módě. Z jejich skutečných let prozrazovala nyní tvář jen něco kolem dvou třetin a poručík se opékal na rožni potlačovaného citu. Nedalo se s tím nic dělat. Marně si připomínal jinou dívku, shodou okolností také Evu, tu, co si vzala mozkového chirurga. Ačkoliv jejich vztah by obstál i před nejprísnějším zpovědníkem, stala se přesto – s přičiněním žárlivého praporčíka Málka – příčinou obrovského a patetického domácího vystoupení paní Borůvkové, předváděného po několik dní s pravým italským elánem. Při té vzpomínce se poručík otrásl, ale pohlédnuv na dosud pobledlou tvář před sebou, zkrášlenou ještě čerstvým zásahem kadeřníka, peklo vzpomínky

ustoupilo trýznivému ráji přítomnosti. Altem, jenž prozrazoval zpěvačku, říkala dívka s obdivem:

„Pane poručíku! To je teda ještě neuvěřitelnější než ten člen závodní stráže!“

„Upozorňoval jsem vás, že – ehm – *in eroticis*,“ poručík si vlastních zbytků učeneckého jazyka dovolil použít jen proto, že dívka měla klasické gymnázium. Nějakého vytahování byl dalek. „*In eroticis* není – pokud jde o kriminalistiku – nic vyloučeno. Ona,“ pravil, „se sice dávno smířila s jeho milenkami i s tím, že už ji nemiluje. Ale s čím se smířit nemohla, bylo poznání, že ji *vůbec nikdy* nemiloval. Ani hned po svatbě, když o jeho citu byla pevně přesvědčena. Že si ji nevzal z lásky, ale kvůli jejímu otci, kterého potřeboval ke kariéře.“

„A to jí stačilo jenom to, aby to poznala?“

„Stačilo. Všimla si toho stejně jako vy. Prostě – ženský instinkt. Ten bych potřeboval,“ poručík toužebně zabrejlil po dívce. „Kdybyste například vy patřila k mé pátrací skupině,“ pravil a váhavě dodal: „Jedna soudružka se nám nedávno vdala, nevím, jestli u nás zůstane – maturitu máte, udělala byste si kurs, a –“

Dívka však zavrtěla hlavou.

„Kdepak,“ řekla. „Nezlobte se, pane poručíku, ale já mám vražd nadosmrti dost. Už sem podepsala smlouvu s Pragokoncртом. Do ciziny.“

Poručíkova tvář učinila přesně to, co se popisuje v románech. Protáhla se.

„Do ciziny?“ Také jeho hlas poznamenalo hluboké zklamání.

„Už jo,“ vzdychla dívka. „Sice mě, jak se říká, rehabilitovali, jenže lidi, to je vám jasný, tomu u ženský a v takovymhle případě nikdy úplně věřit nebudou. Bůhvíjak to bylo, žejo. Taková náká bardáma – to známe! Udělá na soudce voči – voni sou to taky jenom chlapi! – dyť víte, pane poručíku, jak to chodí. Vám to nemusím vykládat,“ řekla a poručík se začervenál, protože si to vyložil jinak, než to dívka myslela. „Tak budu teď dělat exportní československou bardámu po všech barech světa,“ pravila. „Procenta z příjmu ve valutách na Pragokonzert, aby náš milovanéj socialistickéj stát dostal nějaký

vodškodný za tu vostudu, co mu po těch barech světa nadělám. Tam ale můžu, tam mě neznaj. Tam nevědi, že sem votrávila jednoho pána a jediné díky tomu, že sem se vyspala s třema prokurátorama a s jedním senilním soudcem, tak mě pustili.“

Říkala to trpce.

„Vždyť to nebude tak zlé,“ pokusil se poručík, ale zpěvačka jen mávla rukou a dala si srdečného šluka z cigarety Philip Morris, kterou jí poručík věnoval. Krabičku koupil kvůli ní. Sám nekouřil, jediné občas, v nepřítomnosti mladých dívek, viržinka.

„Necháme toho, ne? A povídejte! Tak vona si taky všimla, že sou si podobný?“

„Všimla. A k tomu si v tom článku přečetla tu zajímavost s daty narození. 31. 12. 1948 a 1. 1. 1949. A v tom druhém článku v Lidové demokracii, že Hejduková roli odmítla na přání svého otce. Pak už si stačilo vzpomenout, jak důvěrně se s Hejdukovými stýkal její manžel v Brně, ještě v době, když si ho brala, a nějaký čas potom, než se přestěhovali do Prahy. O doktorově chorobě už ani nepotřebovala vědět. Instinktivně pochopila, proč byl doktor Hejduk tak energicky proti tomu, aby se jeho hezká dcera blíže seznámila s mladým Weyrem.“

„A ten jed?“

„Weyrův bratr je známý toxikolog a ona k němu léta chodila jako k důvěrnému příteli a lékaři. Měla volný přístup do jeho ordinace. I do bytu.“

Dívka potřásla hlavou a pravila nelogicky:

„Chudák magistra Kořenáčová. Kolik jí asi daj?“

„Obávám se, že hodně,“ řekl poručík.

„A je v tom nevinně.“

„Inu –“

„Myslím v případě vraždy režiséra Weyra.“

„V tom ano. To jistě,“ přisvědčil poručík. „To udělala Weyrová. Z Poděbrad, kde byla na léčení, je do Prahy autem něco přes hodinu. Po večerce vylezla oknem – měla v sanatoriu samostatný pokoj v přízemí – v půl desáté byla v Praze. Do vily vešla zadním vcho-

dem, protože od něho měla klíč. Takže astronom ji neviděl. Mimochodem, ten byl taky odsouzen podmíněně pro voyerismus," pravil poručík.

„Pro co že?“

„Myslím, že tomu – že se tomu někdy také říká – ehm – šmírování," vysvětlil poručík.

„To mu přeju, votrapovi. Astronomickej dalekohled! Měli mu to dát bez podmínky!“

„To bohužel nešlo. Byl jinak zachovalý," pravil poručík. „No a v půl jedenácté dala manželovi jed a o půlnoci byla už zase zpátky v Poděbradech.“

Starý kriminalista se odmlčel. Secesní kavárna, příjemně potopená v podvečerní šerosvit, jaký tak schází veřejným místnostem éry laminátů, bzučela hovorem starých žen nad šálky čaje.

I dívka mlčela. Na nadrech v modrém sáčku se jí leskly starobylé mosazné knoflíky. Úzkostlivě dbala, aby byla vždy podle módy, a poručíka Borůvku to nevysvětlitelně dojímalo. Snad proto, že bylo už možná trochu pozdě...

Potlačil v hlavě ty tři tečky a pravil:

„Je to vlastně případ plný – ehm – erotiky. Doktor Hejduk se ani tak neobával toho, že by mu dcera zběhla z medicíny, jako toho, že – že –“

„Že by se mu vyspala s vlastním bratříčkem. Nebo možná dokonce s vlastním tatínkem," pravila dívka věcně. „Krásnej ojdypáček. Voni vo tom neměli páru, že sou k ní v příbuzenským vztahu?“

„Ne. Paní Hejduková to nikomu neřekla a doktor si to vydedukoval, až když se podruhé oženil. Nemohli mít děti a on se dal vyšetřit. Testikulární azoospermie je vrozená.“

„Ale no co," pravila dívka a poručíkovi se zdálo, že přece jen příliš cynicky. Hned ji však omluvil – vzpomněl si na všechny ty pajzly jáchymovského eldoráda. „Mohly si, děti, užít. V týhle zvrhlý době by to ani nebylo to nejzvrhlejší.“

„Inu – snad ne," připustil neslužebně poručík. „Mimoto si myslím, že by k tomu ani nedošlo.“

„Ale děte? Dyť k tomu dochází téměř pravidelně,“ řekla dívka povzbudivě.

„Já vím. Ovšem mladý Weyr je – řekl bych – hezoun. Dnešním mladým dívkám – alespoň pokud mohu soudit podle své dcery – se líbí spíš ošklivci. Takový Neckář,“ řekl. „Vám se nelíbí Neckář?“

Dívka zavrtěla hlavou.

„Mně se líbí Gérard Philipe,“ pravila zasněně. „A po něm už vlastně doopravdy nikdo.“

Poručík zesmutněl. Znovu se v něm probudila naděje.

„V Hodkovičkách hrajou jeden jeho starší film. Fanfán Tulipán. Nešla,“ odkašlal si, zcela klasicky, nejša si vědom toho starého klišé, tak životu vlastního, které právě naplňoval. „Neměla byste některý večer –“

Dívka na něho pohlédla šedivýma očima. Už na to ani nepotřebovala instinkt. V poručíkově tváři to bylo napsáno palcovými titulky. Jenomže byla teprve třetí den z basy venku a měla toho dost. Na dlouhou dobu. Aspoň si to v té chvíli myslela. Vůbec si neuvědomila, že za svou svobodu vděčí vlastně poručíkovi, neboť dívky jsou vždycky nevďěčné. A zavrtěla hlavou dřív, než smutný poručík dokončil otázku.

Omyl v Šlágrsé

Hřích druhý
Howdunit

Osoby, jak přicházejí na scénu:

Plavovláska: velmi mladá žena s pětatřicítkou na krku

Barman: dával přednost Švédkám před cizinkami

Pan MacMac: profesionál, jenž odvedl poctivou práci, ale na mzdu nepočkal

Zuzán: v baru Moulin Rouge předváděla zvláštní druh folklóru

Lund: podomek, jenž příliš zaléval kaktusy

Sören Lundquist: sekýroval hotelový personál

Paní Lundquistová: spálila se v manželství a měla strach z vlastních vražedných sklónů

Hraběnka Wallensteinová: lorňonem spatřila věci, s nimiž nesouhlasila

Starý gentleman: hrál bridž a dělal i leccos jiného

Niels C. Kölln: ač vychován v přísně kalvínském duchu, zvykl si chodit na striptýz

Pikolík: velmi zaměstnaný mladík

Paní Kastrin: potřebovala prášky

Pan Oskar: křepce vyběhl do schodů

Do jídelny vstoupila mladá žena, štíhlá, v elegantním kostýmu, s pečlivě upraveným blond účesem. V ruce nesla paperback. Rozhlédla se, posadila se ke stolku blízko barového pultu a objednala si snídani.

Barmanovi připadala známá. Pokukoval po ní celou dobu, co připravoval objednané smaerebrody, a potom clonou páry z kávovaru. Barman byl družný člověk, neviděl rád osamělé hosty, zejména pokud to byly mladé ženy. Když před ni postavil podnos se snídání, pokusil se o sblížení:

„Vy jste ve Slaeghelsee ještě nebyla, slečno, že ne? Určitě ne. To bych si vás pamatoval. Já mám bezvadnou paměť na obličej. Jakmile nějaký uvidím, do smrti ho nezapomenu. A váš, slečno,“ zašklebil se neprofesionálně, „jsem tu ještě neviděl.“

Mladá žena si ho – velmi profesionálně – změřila od paty k hlavě. Barman byl obtloustlý postarší muž jistého typu. Blondýnka pravila jedovatě:

„Víte, kde jsem byla celou tu dobu, co jste na světě?“

Neprofesionální úsměv na barmanových rtech zval. Obtloustlý muž zesmutněl, pravil:

„Bohužel ne, slečno.“ Pak se zatvrdil, řekl stejně jedovatě jako ona: „Nebo možná bohudík!“ a odešel ke stolu, kam právě přisedli dva štamgasti. Káča, pomyslel si. A ještě k tomu cizinka, z nějakého Balíkova. Švédská holka by nebyla takhle netýkává. Ale kde jsem ji jenom viděl?

Netýkává cizinka mezitím otevřela svůj paperback a pustila se do čtení. Ukusovala přitom ze smaerebrodu a paperback držela v levé ruce tak, že titul na obálce, THE MAN WHO WAS THURSDAY, byl obrácen ke dveřím. Takže když se ve dveřích objevil silný pán v kostkované čepici, byl titul plavovlásčina paperbacku to první, co mu padlo do očí.

Pán se bystře rozhlédl po místnosti. Jeho vrásčitá tvář naznačovala, že na světě není mnoho mastí, jimiž by nebyl mazaný. Na sobě měl dvouřadový štráfkovaný oblek, poněkud těsný na jeho mocnou postavu. V jedné ruce nesl kufřík, jaký nosívali porodníci. Na lékaře však nevypadal. V druhé držel předmět, který se k němu rovněž nehodil. Byl to paperback s nápadným titulem THURSDAY'S CHILD. Ještě jednou se rozhlédl, očima setrval na knize, v níž si četla blondýna, potom zvedl vlastní svazek k obličeji a zdálo se, že cosi slabikuje. Zavrtěl hlavou, opět pohlédl na paperback v dívčině ruce, a k něčemu se rozhodl.

Kolébavým krokem přistoupil ke stolku a těžce dosedl na židli naproti blondýnce.

Vzhlédla. Spatřila obrovitého pána, jenž se na ni šklebil jako dost netypický obchodní cestující a v zabíjácké dlani držel knihu, obrácenou titulem k ní. Pomyslela si, že v případě úsměvu tohoto cestáka není rčení „od ucha k uchu“ žádná nadsázka, naplnila vlastní pohled ledem, a když se jej chystala sklopit k detektivce, muž pravil s anglickým přízvukem: „S těma kníhama to spletli.“

„Cože?“ zeptala se a led v očích jí roztál.

„S těma kníhama to spletli,“ opakoval pán a prstem druhé ruky ukázal na titul svého svazku. Prst měl v průměru jenom o něco málo víc než dívčino zápěstí. Blondýna sklouzla zrakem od prstu k tváři. Tvář se jí líbila. Svědčila o tom, že silný pán neměl zrovna jednoduchý život, ale že komplikace toho života spadaly asi do jiné kategorie než maléry obtloustlého barmana. Pocítila k neznámému přátelskou sympatii a pohlédla znovu na jeho paperback. THURSDAY'S CHILD. Protože to byla bystrá dívka, pochopila. Protože ještě víc než bystrá byla zvědavá, nechala silného pána na omylu.

„Nemohla jsem sehnat tu samou,“ řekla.

„To nic,“ pravil chlácholivě silný pán. „Todle je skoro ta samá,“ ukázal na titul plavovláščina svazku: THE MAN WHO WAS THURSDAY. „Kniha jako kniha, né?“ dodal a přes rameno houkl na barmana, aby mu přinesl dvojitou skotskou na pohoří. Opět se, velice zešíroka, na blondýnku usmál.

„To je legrace, že?“ pravila blondýnka.

„Inu, to se stává, takový věci,“ odpověděl pán a pečlivě si přihladil kostkovanou čepici, kterou nepovažoval za nutné sejmut z hlavy. „Je to svinstvo a mně se to hnusí. Proto sem tady.“

„To je vod vás hezký.“

Silný pán mávl rukou. „Jakýpak hezký. Sem gentleman!“

„To ste teda výjimka. Gentlemani málem vyhynuli.“

„Fakt?“ pánovi to zřejmě zalichotilo. „Ale z tebe mluvěj špatný zkušenosti, *baby*. Všichni chlapi takový prezenti nejsou. Měla sis dávat víc majzla.“

Šedivé oči k němu vzhledly s otázkou, jenže pán si to vyložil jako výčitku.

„No né. Nechtěl sem se tě dotknout. Já vim, von si čovek v těhle věcech nemůže pomoci. Zejména né ženská. Už se netrap. Já to s tím grázlem vyřídím.“

„Myslíte?“

„Mám v tom praxi, *baby*. A je na mě spoleh. Já to znám, ty hotelový zázraky!“

„Myslíte?“ opakovala dívka.

„Jasně. Večer můžeš na všechno zapomenout. Mrkni se!“

Pán sebral ze země porodnický kufřík, ale naneštěstí ke stolu přistoupil barman s whiskou a zašilhal po zavazadle, jež se k mohutnému pánovi nehodilo o mnoho víc než literatura. Pán postavil kufřík zpátky na zem a vrhl na barmana pohled tak zavilý, že tlustoch rychle umístil sklenici na dosah ruky, jež formátem odpovídala spíš gorile, a úslužně se vzdálil. Pán si – přiměřeně své postavě – srkl skotské, roztáhl předimenzovaná ústa v novém úsměvu a důvěrně se přes stolek naklonil k plavovlásce. Na demonstrování kufříku zapomněl.

Pravil: „Tak žádný strachy. Až se večír uvidíme, nebude von,“ zdůraznil jakéhosi muže, o jehož totožnosti neměla dívka tušení, „už štonť votravovat ti život, *baby*!“

„Jste strašně laskav,“ pípala blondýnka. „A kde se večír uvidíme? A kdy?“

„Mluvílo se vo Moulin Rouge, ne?“

„A – ano.“

„Dobrý. Tak až bude večír vzduch čistej, stačí, dyž zavoláš sem k Pellemu a k telefonu chtěj MacMaca.“ Naklonil se znovu přes stůl a na hřbet pěstěné ruky položil svou, medvědí. Ústa se mu roztáhla málem do zátylku. „Zichr je zichr, žejo? Tak nezapomeň, *baby!* MacMac!“

Dívka s milým úsměvem zavrtěla hlavou. Vstala, chtěla zaplatit, ale silný pán, jenž byl gentleman, jí v tom zabránil. Ještě jednou se tedy mile usmála a prošla východem do slunečného severského rána.

Vedle vchodu visel veliký plakát s nápisem:

EVE ADAM
THE ROCK HIT OF PRAGUE
nitely at the
MOULIN ROUGE

Nad tím byla velká fotografie blondýnky, jež právě odešla.

Tlustý barman zamyšleně zíral skleněnými dveřmi do slunečného rána. Kde jsem ji sakra viděl? Mám přece na tváře tak dobrou paměť –

Ucítil v zátylku něčí pohled. Ohlédl se a vyděsily ho zavilé oči pána tak mohutného, že na něm slyšitelně praskaly švy štráfkovaného obleku, jenž byl na jeho postavu poněkud těsný.

„Tak bacha, šéfe,“ pravil pán s temnou výhrůžkou. „Je to kámoška mýho nejlepšího kámoše, a je vdaná!“

Barman se rychle věnoval svým štamgastům.

* * *

„S někým si mě jasně splet,“ říkala plavovláska česky asi půl hodiny nato v pokoji s květovanými záclonkami, jež zahalovaly okno, zapuštěné do neobyčejně silné zdi. „A já ho přitom nechala. Není to sranda, Zuzáne?“

„A ještě teřeba bude,“ řisvědčila řívka u zrcadla osobitou výslovností. Byla podstatně mladší než její společníce a seděla řřed zrcadlem bez řatů. Měla krásnou postavu, plná řadra a dlouhé nohy. „Vo co asi řerčí, co myslíš?“

„Na to sem se ho řřeci nemohla ptát.“

Řívka řřed zrcadlem vřtala, řřetáhla se. Slunce severského řéta oblilo řřivky řěla – a vřtom cosi zařramotilo za řřevři.

Obě zřtuhly, ale zřřejmě je to nepořtrařilo. Ta bez řatů řřložila řřst na űsta, a oblečená odeřla po řřpičkách ke řřevřím. Svlečená řředvedla ukážku řřišního tance a řřavovlářka energicky stiskla kliku.

Za řřevři űž řřkdo nebyl. Ale kousek dál na chodbě maličký řřodomek v řřuhované zástěře nápadně řřorlivě zaléval kaktusy.

„Ať je neřtupíte. Voni neřměj řřavat,“ řřekla blondýnka a řřužík po ní řřoupl okem.

Blondýnka zavřřela řřevře.

„To sou řřeci, co?“ řřavila řřišní tanečnice. „Tořle je řřoteřetí. Posledně sem řřu řřelikou málem vyřřazila voko a řřon řřělal, že řřbírá po kokosáku řřpačky. Řřědek naderženej! A řřa řřblběna, řřa na řřěj eřřě zezáčátku byla řřodná! Pak řřmi ale řřokojský řřekly, že s řřtim řřmě űž řřolikrát řřřšvih. Tak se řřteď řřválně řřvlíkaj řřvečer do naha a řřajcujou ho řřkerz řřklíčovou řřírku.“

„Chudák řřědek,“ řřavila řřavovlářka. „To je řřstrařný, řřak to s řřjedním řřdove řřcloumat.“

„Řřako na řřeřříklad se řřmnou –“ řřekla tanečnice.

Řřavovlářka se řřzeptala k řřvěci:

„Řřerej to je?“

„Evi! Řřočkěj, až řřho űvídíš! Neřřhezcí řřchlap v řřřlágrřsě!“

„Svobodnej?“

„To neřřvi, řředa. Vo – řřtom řřsme řřspolu neřřmluvili. Ale až řřho űvídíš –“

„Čím je?“ řřřřerušila Zuzánovo nadřření blondýnka, řřořád řřtim řřvěčným řřtónem.

„To – řřtaky neřřvi. Ale řřperachy má. Řřbyřlí řřtady v řřKlářřteře, v řřjednom řřapartmá na řřterase. A řřvečer je řřdycky v řřMulínu. řřTam řřsme se řřtaky –“

„Jo tak! Von tě viděl, jak se hambatíš!“

„Jemu to nevadí. Von –“

„To věřím, že mu to nevadí.“ Plavovláska upřela šedivé oči na tanečnici. Téměř kazatelsky kývla hlavou. „Koukej, Suzi. Majzla, jo? Dej na radu starší, zkušenější kamarádky. Koukej si tu nabalit nějakýho letitějšího, usedlejšího Švéd’áka, vo kerym ti bude jasný, čím je a jestli se nevyskytuje chotice. Z playboyů, co roztáčejí prachy v Mulínu, kouká jedinež malér.“

Suzi se ušklíbla.

„Děkuju, teti. Ale neboj. Proti malérům mám pilulku.“

* * *

Dopoledne si plavovláska prohlížela lázeňské městečko, jemuž s dívkou jménem Suzi říkaly Šlágrsé. Bloumala po čist’ounkých ulicích, hodinu strávila v obchodním domě a koupila si nakonec, po dlouhém uvažování, velice laciné plnicí pero s nevkusnou fotografií krásky v koupacím oděvu. Z neznámého důvodu ji nadchlo. V poledne zašla na *lunch* do skromně vypadající restaurace, která se však uvnitř ukázala být podnikem první třídy. Objednala si proto opět pouze smaerebrod a pivo.

U vedlejšího stolu seděla veselá společnost tří děvčat ve studentských čepicích a tří pánů v tenisových kalhotách. Restaurant intimně osvětlovaly barevné svíce a pološero plavovlásce velmi svědčilo. Snad proto upoutala pozornost vysokého blondýna, levičkou objímajícího jednu ze studentek. Může mu být nanejvýš pětadvacet, usoudila blondýnka melancholicky, otevřela kabelku, zadolovala v ní a vytáhla zrcátko. S uspokojením zjistila, že ve světle svíček nevypadá sama na mnohem víc. V šeru potom spolu rozehráli velice zkušenou partii očima, jež pokračovala, dokud smaerebrod nezmizel, a pak zvolna ustala. Mladíka příliš zaměstnávaly veselé studentky.

Dívka ještě chvíli seděla, pak zaplatila a rozmrzele odešla do místnosti eufemisticky označené DÁMSKÁ ÚPRAVNA.

Viselo tam veliké zrcadlo a blondýnka, třebaže to bylo jenom čtvrt hodiny, co použila vlastní, k němu přistoupila, bezmocně při-

táhnuta tím nemilosrdným svědkem zubu času. Zahleděla se na svoji kulatou tvář, rámovanou krásným účesem, na šedivé oči daleko od sebe a v duchu si řekla:

„Tak nevím. Takovejhle ksift, a taková smůla. Proboha, čím to?“

Zpozorovala jakousi nedokonalost na dokonalých růžově natřených rtech, otevřela kabelku, zadolovala v ní a vytáhla růž. Ale měla ji vypotřebovanou. Opět koukla na odraz obličeje ve skle, udělala si mezi obočím vrásku a rychle ji zas vymazala a znovu si pomyslela:

„Asi to bude tím mozkiem. K tomuhle ciferníku se ten muj patrně nehodí. To spíš –“ vzpomněla si na jednoho poručíka, vedle její kulaté tváře objevil se v zrcadle jiný obličej, rovněž kulatý, jako měsíc, s modrýma očima a s výrazem příslovečné postavy z lidového folklóru. Do tohohle se hodí taková myslivna, pomyslela si. Protože u něj se to dá považovat za mimikry, i když to asi většinou není, jenže měsíčný obličej se náhle scvrkl, zkrabatěl, proměnil se v bezvýraznou postarší ženskou tvář, v zrcadle se objevila ruka s *lipstickem* a zazněl bezvýrazný hlas:

„Mohu vám nabídnout svou?“

Plavovláška se otočila. Bezvýrazná padesátnice se na ni usmívala tenkými rty.

„Jé, děkuju vám! To je od vás hrozně laskavé!“ pravila blondýnka, vzala od zvadlé dámy růž, otočila se k zrcadlu a počala opravovat nerozeznatelnou nedokonalost na plném dolním rtu.

Povadlá tvář se objevila v zrcadle vedle jejího, jak tomu říkala, ciferníku.

„Vy jste tak hezká,“ řekla dáma s obdivem a trošku smutně.

„Děkuju vám.“

„Musíte být asi šťastná –“

Blondýna se poopravenými ústy ušklíbla. Byla to dokonalá ústa, stvořená k takovým cvikům.

„Jo, to sem,“ pravila cynicky, a dáma jí dobře nerozuměla. „Už třikrát sem vyhrála ve stazce. A jednou dokonce stovku.“

* * *

Kráčely potom spolu parkem a paní Lundquistová pravila:

„Je to strašné, jak to s člověkem dovede cloumat.“

„To *mně* nemusíte říkat,“ řekla plavovláška a věta její společnice jí připadala známá. Paní Lundquistová pokračovala:

„Šlo mu přirozeně o moje peníze. Ale já si nedala říct. Všichni mě zrazovali. Jemu bylo dvacet a mně čtyřicet dva. Takže zbytek si můžete domyslet.“

„Slečny?“ zeptala se plavovláška věcně.

„Až na to, že to nebyly zrovna slečny. Totiž: když jsem mu přestala dávat apanáž. Jejich věk se pak nápadně zvýšil. A taky společenské postavení.“

„Proč se nerozvedete?“

„Nemohu. Vyrosla jsem v přísně katolické rodině a – prostě nemohu. Ale odstěhovala jsem se od něho. Měla jsem strach, že –“

Paní Lundquistová zaváhala. Pevně sevřela tenké rty. Blondýnka po ní vrhla zkoumavý pohled.

„Já vim,“ řekla tiše. „Měla ste strach, že by vás moh – zavraždit?“

Zdálo se jí, že paní Lundquistová sebou trhla. Po chvílce však pravila.

„Ne. To by mi vlastně nevadilo. Mně už moc na životě nezáleží, víte? Měla jsem strach z něčeho jiného –“

Dlouho nic neříkala. Plavovláška, když už to nemohla vydržet, se zeptala:

„Z čeho?“

„Že zavraždím já jeho.“

* * *

Šly kolem tenisových kurtů. Nízké slunce severského léta kladlo na wimbledonský trávník šikmé stíny a dívka, jež hrála na prvním kurtu u pěšiny, měla štíhlé, ale vypracované nohy tanečnice a mrštně se oháněla raketou.

Také to byla tanečnice. Plavovláška ji poznala.

Docela automaticky pohlédla na jejího partnera. Zamrkala. Mladík, který se tu v bělostných šortkách honil za míčkem, se nápadně

podobal blondýnovi, jehož v poledne zaměstnávaly veselé studentky.

Zastavily se u drátěného plotu a paní Lundquistová zašmátrala v kabelce.

„Není to hezké, vidět mladé lidi se bavit?“ pravila. „Ty bílé šatečky na té zelené trávě – jenom kdybych nebyla tak krátkozraká –“

Pak se jí podařilo najít brýle a vzdychla:

„Ach! Rozkošné děvčátko!“

„To děvčátko je moje souložnice,“ pravila blondýnka drsně.

„Jakže?“ zarazila se dáma.

„Bydlíme spolu. V jednom pokoji.“

„Ach tak! Musíte mě s ní seznámit. A ten mladík –“

Paní Lundquistová zacílila čočky na mladého muže a z hrdla jí uniklo cosi jako zavzlyknutí. Blondýna se po ní rychle otočila. Tvář paní Lundquistové nabyla mrtvičnaté barvy, pak rychle zbledla. Paní Lundquistová se počala podobat zrazené Rusálce.

„Prosím vás, pojd'te pryč!“ vyrazila a skoro se rozběhla po písčité pěšině. Plavovláška ji dohonila.

„Co se stalo? Není vám dobře?“

Paní Lundquistová ji chytila za ruku, jako by se potřebovala o něco opřít.

„To byl – můj manžel! Neměla jsem tušení, že bude v Slaeghelsee. Nebyla bych sem jezdila. Ale teď odsud samozřejmě odjedu!“

„No tak, no tak,“ chlácholila ji dívka. V duchu si říkala: Tak ono je to ještě horší, než se to zdá, Zuzáne. Ono to je vůbec nejhorší. A chlácholila dámu, která se jen pomaloučku vzpamatovávala z leknutí.

„Já vím, že je to trapné,“ sípala, hlas se jí chvěl. „Vám to asi připadá jako nesmysl. Ale já ho *nenávidím*! Já ho – já ho snad –“

* * *

Když rozčilenou dámu uložila do postele a nakrmila sedativy, usedla se plavovláška v hale, protože byla zvědavá a ráda pozorovala svět, jemuž říkala cvrkot. Kdysi dávno býval hotel Klášter skutečně

klášterem. Zbudovali jej z kamene, metrové stěny se zdvíhaly v podivné asymetrii k modré švédské obloze. V hale plápolal krb a v rohu u starobylého stolu cídil maličký podomek v pruhované zástěře mosazné nádoby.

Teprve teď si ho dívka pořádně prohlídla. Byl to rozložitý trpaslík, vlastně vůbec žádný dědek. Pod nosem hitlerovský knírek, na čele černou ulízanou patku a oči, které se asi nedokázaly dívat jinak než divoce. Černé a zběsile vášnivé. Setkala se s nimi vlastním zrakem jenom na zlomek vteřiny. Sjely okamžitě níž, k jejím kolenům, a třebaže takové pohledy jí obvykle nevadily, nyní ji skoro zamrazilo. Poposedla a instinktivně si stáhla sukni. V podomkových černých zřítelnicích málem zajiskřilo. Mně se zdá, mně se zdá! pomyslíla si plavovláska. Pak se oddala chmurným úvahám, jež se týkaly jedné malé striptérky.

Turniket zastínily dvě postavy a hned nato se temná hala rozsvítila bělostnou září. Zář vycházela z tenisových úborů. A máme je tady, řekla si plavovláska. Rozkošný, rozkošně oblouzený děvčátko Zuzán. To už se k ní zmíněná Zuzán hnala přes halu v bílé sukénce a táhla za sebou poněkud rozpačitého manžela madame Lundquistové.

Měl však dobrý trénink a nedal na sobě znát, že už se viděli a že se dobře prohlédli. Naopak, sportovní ruku položil kolem ramínek tanečnice s touž samozřejmostí, s jakou ji v poledne kladl kolem dívek ve studentských čepicích, a popřál zpěvačce důkladný pohled na chrup, jakoby vyrobený pro reklamní účely.

„To je Sören Lundquist,“ píplo obloužené děvčátko. „A tohle je moje přítelkyně a kolegyně Eva Adamová.“

Blondýn povytáhl jedno obočí jako do velkého detailu.

„Gratuluji vám, slečno Adamová,“ pravil sametově. „Musela jste mít nápadité rodiče. Taková zajímavá kombinace křestního jména s příjmením –“

„Jste bystrý,“ dívka promluvila, jako když do sklenice hází kostky ledu. „Věřil byste, že té kombinace si povšimne jenom asi každý

jeden a půltý člověk? Pokud je to pán. Dámy si toho obyčejně nevšimnou.“

Blondýn zachoval vytrénovanou duchapřítomnost a opět předvedl chrup, poněkud stisknutý. Tanečnice se do něho zavěsila. Plavovlásku upoutalo něco, co se zalesklo za osmahlým uchem, estetic-ky přilepeným k blondýnově lebce. Pod mosazným talířem v rohu haly stál maličký podomek a jeho tvář se podobala antické masce žárlivosti.

Blondýnka šlehla okem po hluboce oblouzeném děvčátku. Ach, Zuzáne, pomyslela si. Budu se tě asi muset zeptat, co to přesně znamená, žes na tamhle toho byla zezáčátku *hodná*. Že tys nám ho taky přefikla, ty děvko?

Podomek v rohu třel mosaznou konvici tak, že se rozžhavila do běla. Krásná bílá dvojice mířila ke schodišti. Na prvním schodě se blondýn zastavil, otočil se k podomkoví a hlasem zcela samozřejmě si vědomým třídního rozdílu houkl:

„Boy! Dojděte mi koupit holicí krém a přineste mi ho nahoru!“

Ó, řekla si v duchu plavovlásky. Ó bože!

Za jejími zády vrzly dveře vedoucí do jídelny a blondýnka se tam podívala. Ze dveří vyšla majestátní stařena a přiložila k očím lorňon. Mířila jím ke schodišti, kde se půvabně houpala bílá sukénka, odhalující štíhlé nohy až tam, kde podle folklórního rčení jsou některé dámy veselé, a miniaturní bílé kalhotky. Stařena upjatě sevřela fialová ústa a pronesla cosi polohlasem ke své společnici v oděvu, jenž vypadal na profesionální společnici. Potom se rozhlédla lorňonem. Z polstrovaného křesla pod palmou se vymrštil stařec v odpoledním úboru a rozběhl se přes halu. Zmocnil se stařeniny ruky:

„Dobré odpoledne, paní hraběnko! Právě včas na partii bridže!“

Hraběnka Wallensteinová ještě jednou pootočila lorňon za ne-
slušnou sukní a pak přijala nabízené rámě.

Ó bože! řekla si v duchu plavovlásky. Partie bridže. Jakkak asi skončí tamta partie, pohlédla ke schodišti, ale děvčátko i její kavalír už zmizeli. Plavovlásky si vzpomněla na dámu, na čas uklidněnou sedativy, a zauvažovala, jak dlouho asi takové prášky účinkují. Ne-

věděla jak, ale na mysl jí vytanul sympatický, ale obrovitý pan MacMac, jenž si to ten večer vyřídí s nějakým grázlem, a zamrazilo ji. Pak opět pomyslela na děvčátko v sukénce, jehož rozsáhlé vědomosti o Sörenu Lundquistovi nepřekročily asi oblast jeho navoněné postele. No nazdar, pomyslela si. Jak tohle všechno skončí. Znova ji zamrazilo. Zmocnila se jí neurčitá, ale bezesporu neblahá předtucha.

* * *

Kabaret Moulin Rouge zářil do přísvětli severského večera neónovým větrným mlýnem, kopií slavného mlýna v srdci Paříže. Otáčející se fialová ramena rozehrála na plavovláščině tváři příjemný kaleidoskop.

Prošla hloučkem nerozhodných flamendrů, kteří si u vchodu prohlíželi fotografie napůl vysvěcené tanečnice s dolíčky ve tvářích, minula svou vlastní fotografii, na níž byla rovněž, ale slušně, poněkud poodhalena, a zmizela v mlýnici. Po točitém schodišti sestoupila k šatnám a zahrnula k taburetu s telefonem. Zalistovala v seznamu a vytočila číslo.

„Potřebuju mluvit s panem MacMacem. Sedí u vás v lokále.“
Chvilku ticho, pak vzdálený šum přeplněné hospody. Potom se ozval známý hlas mohutného pána s americkým přízvukem:

„Baby?“

„Yes,“ pípla blondýnka. „It's me.“

Pán plynule přešel v američtinu:

„Vzduch čistej, jo?“

Dívku opět, už pokolikáté, zamrazilo, ale byla chorobně zvědavá. Ta nepěkná vlastnost ji přemohla.

„Yes,“ řekla, a hned toho zalitovala. Evi, ty potvoro, pomyslela si. Co jestli toho přívětivýho pána posíláš do nějaký pastě? Co ty víš, jestli vzduch není spíš pořádně zpolutovanej?

Jenže zjistit, jak to vlastně je s ovzduším, se už nedalo. Přívětivý pán výhruzně pravil:

„O.K. Tak teď máme půl devátý, tak kolem devátý můžu bejt v Mullin Rooge.“

„K – kde mám čekat?“

„U baru, ne? Dáme si na voslavu vizoura. Tak *bye, bye, baby! Take care!*“

Pan MacMac zavěsil.

You take care! pomyslela si blondýnka a počalo ji hryzat svědomí. Odešla do šatny a spatřila děvčátko Zuzán, rozkošnický rozložené v křesílku, zasněné oči provrtávající strop až do lokálu, kde kolem jedenácté patrně zasedne věrolomný playboy Lundquist, aby se veřejně pokochal pohledem, který mu, pomyslela si blondýna, v soukromí už asi pomalu zevšedněl. A rozhodla se k činu.

* * *

Neuběhlo ani deset minut a děvčátko, nyní už nikoliv zasněné, se vyřítilo ze šatny a očima metalo blesky.

„Ten sviňák! Já ho rozterhnu!“

Plavovláska se dívala, jak její přítelkyně běží po schodech nahoru a proměňuje se v bílou spirálu. Říct sem jí to musela, pomyslela si a pokrčila rameny. V jejím vlastním zájmu. Na zlomený srdce ještě pilulku nemaj. Zavřela dveře a usadila se k zrcadlu. Pohlédla na svůj kulatý obličej, na oči posazené daleko od sebe. Načechrala si kadeře. Nojo, je to tak, řekla si v duchu. V každém případě to máš za sebou, Zuzoune. Pozdějc by to bylo ještě horší.

* * *

V devět už seděla u baru, zvědavá, trochu postrašená, a znovu si prohlížela vlastní, tak nevysvětlitelně neúspěšnou krásu v zrcadle za barovým pultem. Odrážela právě třetí pokus o seznámení s podroušeným obchodníkem ze Stockholmu, když do baru vrazil mohutný pan MacMac a divoce se rozhlédl.

Nějak divně. Blondýnku opět zamrazilo, pokolikáté, přestala počítat. Mohutný pan MacMac ji spatřil, dlouhými kroky se na jockeyských nohou přenesl k baru a prudce dosedl na stoličku. „*Scotch?*“ zeptala se nejistě plavovláska.

„Nemám čas,“ pravil pan MacMac udýchaně. „V devět třicet mi jede vlak na Stockholm. A já mizím, *baby!*“

Hleděl na ni tvrdě, zdálo se jí, že s podezřením. Pak mrkl po hodinách, přece jen si objednal skotskou a oslovil zputičkovanou zpěvačku:

„Nehraješ na mě habad'uru, *baby*, že ne?“

„Já?“ podivila se uměle a znova ji zamrazilo.

„Jasně že ty! Protože Petersen by ji na mě přeci nehrál!“

Pan MacMac nervózně zvedl sklenku, usrkl přiměřeně ke svým rozměrům a poručil si novou.

„Koukni! Udělal sem to jedině kvůli Petersenovi, rozumíš? Říkal mi vo tom tvym trable a že seš prej hodná holka, akorát žes udělala to štěstí. To ti ale prej všicky přejou, ponivačs byla dycky oukej. Tak sem to vzal. Petersenová kamarádka je moje kamarádka. Jo, tady to máš!“ Vytáhl z kapsy podlouhlý sáček z neprůhledného plastiku. Plavovláska jej rozpačitě vzala, zaváhala a strčila sáček do kabelky. „Ale jestli na mě hraješ nákou habad'uru –“

„Já, pane MacMac?“ dívka předvedla docela slušnou hereckou etudu.

„Hlásilas přeci čistej vzduch! Nebo ne?“

Pod flitrovou sukní se blondýnce rozklepala kolena.

Řekla však drze: „Taky byl čistej!“

Mohutný pán ji uchopil za ruku.

„Netaháš mě za nos, *baby*? Fakt byl? Seděl tu? Vidělas ho na vlastní voči?“

„F – fakt. Jenže – jenže –“

Mohutný pán jí hleděl zpříma do očí.

„Von vodešel, jo?“

„A – ano –“ pípla. „My –“

„Vjeli ste si do vlasů? Je to tak?“

„J – Je –“

„Von se nakrkl, a zatím cos mi telefonovala, tak se zdejch.“

„A – ano –“

Pan MacMac znovu usrkl – přiměřeně ke své postavě – a pravil filozoficky:

„Inu, ženská neni víc než ženská. Ale měla ses vovládat. Mělas ho zdržet. Dyžs věděla, vo co de, že jo.“

„J – jo –“ plavovlásčina kolena pod flitrem se chvěla jako struny na kytáře.

„Fakt je, že já se teda vopozdil,“ řekl pan MacMac. „To bylo vlastně možná mý štěstí. Bejt tam dřív než von, tak mě – von, nebo ten druhej –“

Mozek za svraštěným obočím viditelně pracoval. Náhle se dopracoval něčeho, co pana MacMaca vyděsilo.

„*Damned!*“ pravil. „Tohle smrdí!“

„C – co se stalo?“ pípala plavovláska.

Pan MacMac na ni upřel chmurný zrak. Naposledy ji odhadl. Zvítězila důvěra.

„Je po ňom!“

Pod plavovláskou se zakymácela stolička.

„J – jak to – m – myslíte?“

„Zaklepal bačkorama. Je v limbu. Vodškrtnutej. Říkám to jasně, ne?“

„Ale to já – ne – nechtěla!“

„Tak pročs teda volala Petersenovi, *baby?*“

„Já – já –“ za přehradu osobního zájmena se plavovláska nedostala. Mohutný pan MacMac zatím dále pracoval mozkiem a mluvil spíš pro sebe:

„Vyříznu vokno – vlezu dovnitř – sejf je sranda pro děti, jak sem počítal – za deset vteřin sem hotovej – pak se votočím – du ke dveřím –“

„Neměl ste ho zabít!“ zaúpěla blondýnka.

Pan MacMac překvapeně zdvihl obočí a zazíral na zbledlou zpěvačku.

„Seš padlá na hlavu, *baby?*“

„To já nechtěla! Vopravdu ne! Abyste ho zabil!“

Pan MacMac dlouho zíral do tváře, jež křídovatěla. Nakonec pravil rezignovaně.

„Asi je toho na tebe moc, *baby*. Já ho nevodškrtnu. Byl už vodškrtnutej, dyž sem se votočil vod sejfů a chtěl sem se vypařit. Ležel na podlaze, napůl pod postelí. Proto sem si ho prve nevším. To teda bylo překvápko, *baby*, to si piš! Někdo ho majz do kokosu, že měl z ksiftu vobrázkovou skládačku!“ Jak vyprávěl, pan MacMac se vzrušil a přešel do prezentu: „Tak ho překročím, du ke dveřím, sou zevnitř na závoru, vodšoupnu jí –“ Pan MacMac se zarazil, vytřeštil oči: „Moment!“ zvolal jako na lesy. „Moment! To je renonc!“

Dívka zavrávala, přidržela se pultu a nohy stoličky zastepovaly na mramorové podlaze. Zezelenala.

„C – co eště?“

Ale pan MacMac ji nevnímal, pokračoval v samomluvě: „Vokno zavřený zevnitř, že sem ho musel zvenčí vyříznout. Dvěře na terasu taky zalígrovaný zevnitř, na závoru. To si přeci jasně pamatuju, musel sem jí vodšoupnout. Dvěře na chodbu zamčený, klíč v zámku. Zkusil sem kliku, hned jak sem vlez dovnitř. *Fuck it!* Kudy se zdejch?“

„Kdo?“ pípla dívka.

A pan MacMac, ačkoliv gentleman, se na ni utrl: „Copak seš pitomá, *baby*? Vrahoun přeci!“

Plavovlásce to sebralo řeč. Mohutný pan MacMac si zamnul čelo, ale už nic nevymyslel. Naposled si srkl z nového drinku, tentokrát dokonce nepřiměřeně k své postavě, protože ledová kostka vypadla ze sklenice a roztříštila se na mramorové podlaze.

„*Fuck it!*“ pravil pan MacMac. „*I'll fuck off!* Tady něco smrdí! Ale pořádně! Todle není samosebou! *Bye bye, baby! Také care!* Cos potřebovala, máš. Já mizim!“

Hodil na pult bankovku, ze země sebral porodnický kufírek a do puntíku realizoval svou metaforu. Jediné, co dívku potěšilo, bylo, že na místě činu neztratil svou kostkovanou čepici.

* * *

Stabilizovala svou polohu na barové stoličce žaludečním likérem a do tváře se jí skrze zelený nádech počala opět vracet noční běloba. Druhý a třetí likér stoličku zcela uzemnil. Při čtvrtém barmixér poznamenal:

„Vykašlete se na něj! Stejně byl pro vás moc starej! Taková gorila a holka jako vy!“

Plavovláška však pouze zavrtěla hlavou a nechala ho na omylu. Vzpomněla si na něco, otevřela kabelku a vytáhla plastický sáček. Byl v něm malý kazetový magnetofon. Strčila ho zpátky do kabelky a svezla se ze stoličky.

V šatně pak zdrceně seděla před zrcadlem, ale nedívala se do něj. Z kazetového magnetofonu na toaletním stolku mluvil nešťastný a vášnivý ženský hlas:

„Sörene! Sörene, miláčku! Já tě miluju! Vopravdu tě miluju! Ale Oskar je strašnej žárlivec! Já to cejtim, von něco tuší! Vopravdu se musíme přestat scházet... aspoň na nějaký čas... miláčku... a dnes se nebudem hádat, že ne? Prosím, prosím! Je to náš poslední večer... na nějakou dobu... tak ať je aspoň krásnej! Miláčku! Já tě tak miluju! Tak strašně! Líbej mě... líbej mě... ach!... ach...“

Hlas přešel v těžké oddychování, potom v neartikulované výkřiky. Plavovláška si pomyslela, že takové výkřiky mají natočené na těch speciálních deskách, co je lisuje firma Pornophone a prodávají se v těch speciálních obchodech, co prodávají časopisy s fotografiemi, které by se hodily do učebnic gynekologie, ale k tomu účelu se nezhoto­vují. Ach jo. Pohlédla na sebe do zrcadla, tentokráte z jiného důvodu než obvykle. Byla pořád světle zelená. Za ní se otevřely dveře a dovnitř se vpotácela jiná vodníková nevěsta.

* * *

„Tak se uklidni, prosím tě!“ Plavovláška nalévala do bledého děvčátka svůj šestý žaludeční likér. „Jak to teda bylo? Dveře z chodby byly zamčený, na bouchání nevodpovídal, a při tom bouchání tě viděla pokojská, což se ti teda vydařilo. Potom’s běžela dolu do haly a ven z hotelu a po vnějším schodišti nahoru na terasu a tams vrazila do Lundquistovy.“

„N – no! Do tý!“ drkotala zuby Zuzán. „Táhla takovej obrovskej kufr a byla celá – voči navrch hlavy. Určitě to ud’ála vona! Dyťs sama říkala, že měla cukání –“

Zpěvačka zavrtěla hlavou.

„Na to zapomeň. Horší je, že tys vlezla z terasy dovnitř do pokoje, vid’? Takže na klice budou vobtisknutý tvý něžný prstíky.“

„To budou,“ vzlykla Suzi. „A pak –“

Prudce se odmlčela. Zpěvačka si pomyslela: Co ještě, proboha –

„Jak sem letěla po schodech dólu z terasy – a to víš, jak sem asi vypadala – hůř než Lundquistová, možná – tak mě viděl Lund – no ten podomek –“

„Cos na něj byla *hodná*?“ přerušila ji zpěvačka.

„Na toho? Prosim tě! Ale šel eště s nákým dědkem – vedli nahoru hraběnku Wallensteinovou – tu, co na všechno čumí lorňonem. Vona bydlí taky v apartmá na terase –“

„Čím dál, tím líp,“ pravila zpěvačka. „Teďka si to teda vyčísli, podtrhni a sečti. Pokojská poví vo tom bušení na zamčený dvěře na chodbě, patrně provázeným vhodnejma výkřikama, že?“

„No,“ připustila Zuzán.

„Výborně. Potom Lundquistová vo běhu do schodů a Wallensteinová vo běhu ze schodů. Ta na to bude mít dokonce dva svědky. Najdou se tvoje vobtisky na klice vtevřenejch dveří na terase. Zjistí se, že si se Sörenem spinkala. V přeneseným smyslu, ale i dyby ne. Dále že Sören byl ženatěj. Domyslí se, že ses to domákla. A seš v princce, Zúzinko.“

„Ježišmarjá!“ zanaříkala tanečnice.

„Teďka devo to, jak z ní,“ pravila zpěvačka. „Bude to nesnadný.“ Pohlédla na kazetový magnetofon, jenž nyní mlčel. „Ale teda vopravdu nesnadný. Jediněj svědek, kterej ti moh poskytnout alibi, je fuč –“

„Kdo to je?“

Plavovláška vzdychla.

„To dybych věděla. Říkal si MacMac. Ale to si jenom tak říkal.“

* * *

Vraždu objevila pokojská. V devět hodin si vzpomněla, že měla pánovi v apartmá na terase donést vyžehlené kalhoty a že na to zapoměla. Bylo jí divné, že se jich nedomáhal; patřil do kategorie rozčilujících se hostů. Když mu je donesla, pán byl v pokoji zamčený a na klepání neodpovídal. Pokojskou napadlo, jestli se mu neudělalo špatně a neomdlel. Neznělo to z jejích úst pravděpodobně, a Niels C. Kölln, detektiv z oddělení vražd, jemuž případ přidělili jako jeho první homicidium, se rozpomněl na učebnici kriminální psychologie a usoudil, že pokojská se spíš domýšlela nemravných věcí a chtěla se na ně podívat oknem z terasy. Případalo mu to neskutečné, neboť měl za sebou přísně kalvínskou výchovu a o některých funkcích lidského těla se dozvěděl teprve při hodině pohlavní výchovy, jenže tenkrát profesorovi nevěřil. Uvěřil, teprve když jistý mladý pán, nalézající se v situaci označované profesorem pohlavní výchovy jako *penis captivus*, zavolal na policii, ze studu však ohlásil vraždu. Kupodivu, pro kalvínského detektiva to neznamenal šok, ale poněkud opožděné probuzení v podstatě zdravého zájmu. To bylo před týdnem, a nyní skoro litoval, že tentokráte zavolali oddělení vražd z dobrého důvodu. Pokojská, jata obavami o zdraví sekýrujícího hosta, absolvovala tedy cestu, kterou asi deset minut před ní vykonala Zuzán: dolů do haly, ven z hotelu a vnějším schodištěm na terasu. Dveře z terasy našla otevřené a uvnitř u postele hosta udeřeného do hlavy tak silně, že bylo po něm.

Detektiv Niels C. Kölln si dal všechno dohromady přesně tak, jak to předpověděla plavovláska, provedl zatčení a ocitl se v transu. Ještě nikdy předtím si nevšiml, že některé mladé dívky mají ve tváři dolíčky. Přesto však do Stockholmu letěl telegram, nařizující zadržení svědka Lundquistové. Směřovala tam rychlíkem, v němž seděl také pán, který si říkal MacMac, ale o něm se telegram nezmiňoval.

Detektiv seděl mlčky v pokoji, kde skončil světa běh flink jménem Sören Lundquist, a nevěděl už, na co se dále ptát plavovlasé svědkyně. Svědkyně rovněž mlčela a detektiv přemýšlel o podezřelém. Ne tak, jak měl. Neuvažoval o jejím spojení se zloči-

nem, ale spíše s tím, o čem přednášel kdysi profesor, kterému tehdy nevěřil. Z dedukcí jej vyrušil plavovlásčín hlas:

„Můžu se zas na něco zeptat já vás?“

Detektiv sebou škubnul a přikývl.

„Dyž ste sem přišli, byly dveře na chodbu vopravdu zamčený?“

„Ano. Byly zamčené na klíč a klíč byl v zámku zevnitř. Vrah vstoupil dveřmi z terasy.“

„Aha,“ zpěvačka vstala. „Můžu jít?“

„Prosím. Kdybyste si vzpomněla na něco důležitého –“

„To já si asi nevzpomenu. Ale –“ zaváhala, „– ale dybyste snad zatím zjistil, proč, dyž byly dvěře na terasu vtevřený, proč vrah vyříz támhleto díru?“ Prst se stříbrným nehtem ukázal na dokonale odvedenou práci, o níž detektiv, na rozdíl od plavovlásky, netušil, že ji odvedl pán, který si říkal MacMac. Dívka ho na ni upozornila, aby zakryla stopy, jež příliš nápadně směřovaly k zatčené. Dolíčky ve tvářích zločinkyně ovšem detektiva dávno přesvědčily, že je nevinná. Jenže to zas netušila zpěvačka.

* * *

Odešla a detektiv, poněkud zahanbený tím, že si nezvyklého významu celkem běžné díry v okně sám nevšiml, se věnoval tomu suvenýru na záhadného pána. Přes fatální indispozici, která do kriminalistické práce nepatří, dospěl nakonec k částečně správnému závěru, že okno vyřízl vrah, protože dveře byly zevnitř na závoru. Teprve když spáchal čin, odsunul závoru a uprchl dveřmi.

„Jo, jenže co ale dělal ten v pokoji, dyž ten na terase pracoval diamantem po skle?“ pravila blondýnka, sotva se jí potom v hotelové hale svěřil se svou dedukcí. „Taková věc, to strašně skřípe. To vim vod jedný – to –“ polkla, „dyž sem s ní seděla v –“ opět se na vteřinku odmlčela, „– v tom. Prostě, dělá to děsnej rámus. To by ten zevnitř buď musel bejt hluchej, nebo by musel mít nějaký moc dobrý spaní –“

Niels C. Kölln, přistižený při další nelogičnosti, zrudl a neřekl nic. Zpěvačka se zamyslela. V hale hotelu panovalo ticho jako

v kostele. Přízrak smrti zahnal hotelové hosty do pokojů a novináři se dosud neobjevili.

V rohu místnosti cídil vyjevený pikolík ozdobné mosazné nádoby. Plavovláška naň hleděla nepřítomným pohledem a pikolík jí vytrvale šilhal po kolenou. Někde hlasitě tikaly hodiny. Úředník v recepci sčítal jakási čísla.

Pikolík šilhal tak vytrvale, že si toho blondýnka všimla.

Stáhla si sukni. Najednou vytřeštila oči. Na pikolíka.

Pikolík se jal horlivě cítit mosazný pohár a pokusil se hvízdát nějakou melodii.

Plavovláška otevřela ústa a vydechla:

„Panebože! Komárno!“

A rozběhla se za pikolíkem.

Pikolík se dal na útěk.

* * *

Co mladému detektivovi chybělo na dedukčních schopnostech, nahradil prací nohou. Za chvíli stál pikolík v lati před Nielsem C. Köllnem a před plavovláskou a snažil se vzpomenout si na svoje alibi.

Nebylo nijak vodotěsné. Když večer na příkaz pana Lunda, podomka, donesl hostu do apartmá holicí krém, obdržel od něho kalhoty, které pak předal k vyžehlení pokojské. Hned nato si pro něho podomek vymyslel další práci: čištění bot na chodbě, odkud se šlo do sklepa. Podomek sám odešel zregulovat olejové topení ve sklepě. Trvalo mu to asi deset minut, pikolík pak čistil boty ještě asi hodinu. Nato byl panem Lundem odvelen do kuchyně, aby pomáhal při mytí nádobí, ale to už nedomyšl, neboť přiletěla pokojská se zprávou, že hosta v apartmá na terase někdo připravil o život.

Pikolík skončil a plavovláška se obrátila na detektiva.

„Je to jasný, ne?“

„Co?“

„Všechno. Chápete?“

Niels C. Kölln nechápal, ale místo k pokoře přivedlo ho to k popuzenosti.

„Ne,“ odsekl. „Nejsem jasnovidec!“

„Já taky ne,“ pravila blondýnka skromně. „Ale dyž se votravuju, čtu detektivky.“

Vy zajisté také, milí čtenáři, takže snadno vydedukujete *kdo*, také *proč*, ale hlavně *jak*?

Je to samozřejmě Záhada zamčeného pokoje. Jenže pozor! Žádné hádání! Dedukce!

* * *

Otočili se ke dveřím, jež vedly do chodby ke sklepu, když vtom zazvonilv recepci telefon. Uředník jej zvedl, a potom – významně nahlas – pravil:

„Pana Lundquista?“ Nápadně zamával na detektiva. „Okamžik.“

Detektiv tentokráte správně vydedukoval, vzal sluchátko. „Haló?“

Plavovláška nachýlila ucho k detektivově hlavě. I ona proto slyšela slabounký, ustrašený, vzdálený ženský hlas. Na rozdíl od Nielse C. Köllna jí byl povědomý. Byl také zkreslený reprodukcí technikou.

„Sören? Je to Sören?“

„Ano,“ zahuhlal detektiv.

„Sörene! Já jsem nemohla přijet! Věř mi to! Volám z nemocnice. Prosím tě, počkej ještě pár dní. Jakmile to půjde, přijedu. Proboha tě prosím!“

Mladý detektiv se zachoval jako postava ve viktoriánské detektivce. Odkášlal si, vydal zvuk přibližně se rovnající fonému „ehm“ a pravil hlasem, jakým mluvívali loupežníci na loutkovém divadle:

„Z které nemocnice voláte, slečno?“

Plavovláška se chytila za hlavu. Oba poslouchali. Hlas ve sluchátku byl zticha. V aparátu cvaklo.

„Vy ste taky!“ zaúpěla dívka.

Detektivovi došlo jeho netaktické počínání a zrudl do černa. Zamumlal:

„To byla chyba.“

„Bota to byla,“ řekla plavovláška už klidněji. „Ale nevadí. Tahle s tím nemá nic společnýho. Pojdte. Kde je malý pikolo?“

Zahanbený Niels C. Kölln se neptal, odkud se bere plavovlásčina jistota o nevině hlasu v telefonu. Dost rychle nabyl přesvědčení, že buď je pitomec, anebo zpěvačka má mozek téměř tak dokonalý jako profesor dedukce na policejní akademii. K mužům vybaveným takovým orgánem měl úctu; podobně vybavené ženy ho děsily. Intenzívně zatoužil po společnosti pachatelky s dolíčky ve tvářích a zadoufal, že není pachatelkou.

Octli se přede dveřmi, které vedly do sklepa.

„Jinudy se tam jít nedá?“ zeptala se plavovláška hochy, jenž si pořád nebyl jist, jestli prokázal dostatečné alibi.

„Ne, prosím, slečno.“

Otevřeli tedy dveře a za chvíli byli ve sklepě. Byla to starobylá kamenná místnost. Uprostřed stál regulátor olejového topení, kolem stěn se válely rozličné předměty, které sem správa hotelu schovala pro strýčka Příhodu. Plavovláška se rozhlédla. Stěny z velikých kvádrů byly hladké a vlhké.

„Nuže?“ pravil detektiv vzdorovitě, aby si v přítomnosti profesorky dedukce dodal odvahy.

Dívka obešla sklep, sebrala násadu Vysloužilého koštěte a jala se jí ťukat na stěny. Niels C. Kölln nechápal, ale ponechal to bez komentáře. Ztratil důvěru ke svým komentářům. Pikolík sledoval profesorku s otevřenými ústy.

Jeden velice mohutný kvádr zazněl dutě. Blondýnka se usmála, zdálo se, že ke kameni čichá. Ve skutečnosti si prohlížela spáry, a co zjistila, ji uspokojilo. Oba přihlížející se stali svědky neobyčejného jevu.

Drobná ruka se stříbrnými nehty se přitiskla na okraj mohutného kvádru. Zaskřípělo to, kvádr se otočil kolem svislé osy. Ukázalo se, že to je pouze tenká kamenná deska, zevnitř zpevněná železnou

konstrukcí a usazená na dvou železných čepích. Za ní se černal veliký otvor vedoucí kamsi do nitra budovy.

* * *

„Ne,“ říkala profesorka. Stáli před tajnou chodbou a dívka, která byla nejenom zvědavá a chytrá, ale měla taky pochopení pro cizí strádání, poznala, že detektiv je zahanben. Rozhodla se tedy, že než provede konečný důkaz o nevině své spoléčnice, zasvěť detektiva do tajů případu, který měl vyřešit. „Kdo je MacMac, nemám tušení,“ pokračovala. „A kdo to mluví na pásce, taky nevím. Ale ta páska pro ni má jasně velkou cenu, a ten panák, co ho vodškrtili –“

„Jak?“ zeptal se nejistě Niels C. Kölln.

„Co byl zavražděn,“ opravila se blondýnka, „ten vo tý ceně moc dobře věděl, a nabídl teda pásku k prodeji. Vona za nim zřejmě měla přijet s prachama sem do Šlágrsé.“

„Slaeghelsee,“ opravil dívku detektiv, potěšen, že aspoň něco ví líp než ona.

Hned ho z toho vyvedla. „Zuzán tomu říká Šlágrsé. Vám se to nelíbí?“

„Ale správná výslov –“ začal detektiv, a skončil: „Vlastně se mi to líbí. Je to hezké. Schlagersee...“ dodal zamyšleně. Aspoň to vypadalo zamyšleně.

„Jenže vona ty prachy nemohla sehnat. Tak si vzpomněla na nějakýho starýho známýho, nějakýho Petersena. Víte, že MacMac říkal, že ‚udělala štěstí‘? Z toho je jasný, že se jí asi dřív nedařilo moc opulentně a známý měla podle toho.“

„Petersena známe,“ pravil detektiv. „Přechovávání kradeného zboží, pašování, tipy kasařům –“

„Vidíte, jak to vychází. A ponívač ta neznámá byla ‚hodná holka‘, sjednal pan Petersen vodborníka. Vodborník byl zároveň gentleman, ale malér byl v tom, že osobně tu hodnou holku neznal. Tak si smluvili poznávací znamení. Jenomže vodborník moc na literaturu nedá a myslí si, že kniha jako kniha.“

Detektivovi svitlo poznání:

„A ta holka – to byla ta v tom telefonu –“

„No vidíte, jak vám to de,“ pravila plavovláška poněkud drze. „Cestou do Šlágrsé se jí něco stalo a logicky si myslí, že následkem toho pan MacMac nemoh nic podniknout, takže má pořád na krku Lundquistový ultimátum. Proto se pokusila Lundquista ukecat aspoň telefonem. Netuší, že už může bejt klidná. Uklidní se teprve, až si zejtra přečte v novinách, že Lundquistek natáh brka.“

Detektiv zazářil. Sebevědomí se mu pomalu vracelo:

„Neuklidní!“

„Jakto?“

„Protože nebude vědět, co se stalo s kazetou!“

„To je pravda,“ řekla plavovláška a dobročinně dodala: „Vy ste chytřej!“

Aby se ještě více proslavil před zpěvačkou, která o jeho práci jistě poreferuje dívce s dolíčky, Niels C. Kölln dále domýšlel svou dedukci:

„Ledaže ji ve Stockholmu vyhledá přes Petersena MacMac. Pak se uklidní.“

Blondýna na něho smutně pohlédla, neboť byla nejen chytrá, ale měla i dobré srdce.

„To teda sotva,“ pravila.

Detektiv se ulekl.

„Proč?“

„Ponivač pan MacMac houby ví, kdo sem já. Tak se podíváme na tu chodbu, né?“

Zarůžovělý Niels C. Kölln ji pokorně následoval.

* * *

Na žebříku si však vyměnili místa. Detektiv usoudil, že blondýnce v minisukních to tak bude příjemnější. Opět se mýlil. Plavovláška neměla kalvínské vychování. Stoupali po žebříku a detektiv svítil baterkou. Asi po deseti metrech šachta končila dvířky v boční stěně. Byla zavřená na petlici.

Detektiv nejistě pohlédl pod sebe a v matném odraze světla z kapesní svítilny spatřil dychtivou tvář s hezkýma očima široko od sebe. Svítila v nich nepotlačitelná zvědavost:

„Tak honem! Dělejte!“ pravila plavovláska.

Niels C. Kölln tedy rázně odsunul petlici a otevřel dvířka. Za nimi viselo jakési plátno. Hmatem se přesvědčil, že je upevněno v dřevěném rámu.

„Vchod je zakryt obrazem,“ zašeptal dívce pod sebou.

„Tak ho sundejte!“

Detektiv oběma rukama nadzdvihl rám a vyvlíkl jej ze skoby. Opatrně spustil obraz do místnosti, až dosedl na zem, a posvítíl si do tmavého pokoje.

Potom málem sletěl ze žebříku. Ze tmy v místnosti se ozvalo vyděšené zaječení a v kuželu světla zahlédl detektiv vrásčitou tvář hraběnky Wallensteinové a k ní přitištěný zarudlý obličej starého hráče bridže. Oba leželi v posteli a zřejmě na sobě neměli noční úbor.

Nyní už chytrý čtenář také pochopil, proti kterému bodu Knoxova Desatera hřeší tenhle příběh.

* * *

Plavovláska se zfeminizovala. „Ne a ne a ne!“ vztekala se, když opět seděli ve sklepě a detektiv se v duchu radoval z neúspěchu, z čehož měl zároveň výčitky puritánského svědomí. „Ne a ne! Jinak to není možný! Četla sem to v jedné detektivce, a ten autor na to je specialista! Nákej Carr nebo Dickson nebo jak! Záhada zamčeného pokoje má známej počet řešení a na tenhle mord se nehodí žádný jiný než tohle!“

V detektivovi, povzbuzeném blondýnčiným neúspěchem, probudilo dívčino ženské běsnění zastrašené dedukční schopnosti.

„Třeba to vůbec nebyl zamčený pokoj!“

„A co ten klíč v zámku? A co to vyříznutý vokno? A co ta závora zevnitř, co jí musel MacMac vodstrčit?“ ječela zpěvačka, zrudlá vztekem.

„Já to myslím tak: Když MacMac řezal okno, byl pokoj na všech stranách zamčený. Protože v té chvíli byl vrah ještě uvnitř!“

„Co kecáte?“ utrhla se na něj blondýnka, ale zmlkla.

„Aby se zajistil proti překvapení, zamkl vrah dveře na chodbu a zastrčil závoru na dveřích na terasu. Byl to někdo, koho zavražděný znal, takže ho pustil do pokoje. Když po vykonaném činu vrah najednou uslyšel, že někdo zvenčí řeže okno, schoval se prostě pod postel, a když MacMac utekl, odešel klidně dveřmi na terasu.“

Niels C. Kölln se odmlčel a pohlédl na blondýnu. Neříkala nic. Zeptal se jí: „Co říkáte téhle hypotéze?“

Pořád neříkala nic. Seděla, bledla, začala růžovět, temněla, temněla, až byla rudá jako rak. Potom feminizace dosáhla vrcholu. Plavovláska vyskočila, zadupala módními střevíčky, hystericky se rozječela, popadla džbán, který tam někdo uložil, a mrštila jím o protější stěnu. Křápnutí, a džbán byl na tisíc kusů. Následovala kameninová mísa. Následovaly dvě láhve od vína. Detektiv se lekl a chystal se zabránit dalšímu ničení hotelového majetku. Následoval vybledlý erb z červotočivého dřeva. Následovala malá kamenná koule, pozůstatek nějaké balustrády, která blondýnce dala dost práce.

Koule dopadla na stěnu a zaznělo to dutě.

Dívka se rázem defeminizovala.

Detektivovo sebevědomí se zhroutilo.

* * *

Druhá tajná chodba je dovedla k cíli, do apartmá, kde trapně skončil Sören Lundquist, a psychopatický podomek byl ještě tu noc zatčen. Jeho pohnutky byly skutečně identické s pohnutkami člena závodní stráže v Komárně, o němž plavovlásce vyprávěl sentimentální poručík. Dívku potěšilo, že adjektiva „hodná“ užila Zuzán v nepřeneseném smyslu. Biskupské gymnázium ji sice v oblasti těchto vztahů

nepoznamenalo zvláštní zdrženlivostí, spíš jenom latinou, a kdyby bývala měla nějaký erb, asi by na něm stálo heslo: *Sunt certim denique...* Zprávu o vraždě přinesly druhý den stockholmské večerníky a plavovlásce nastaly všední dny barové fušky. Večer co večer stála u mikrofonu a melodickým altem zvěstovala světu věčné pravdy o věčných, protože banálních, problémech, jež příliš nevzrušují mocné tohoto světa, snad proto, že na nich nejde tak dobře postavit kariéra.

*Tragedy, tragedy!
Here's my catastrophe!
Tragedy, tragedy!
My man's gone from me...*

Po její levici dul obvykle sexuálně vyhladovělý Švéd do tenorsaxofonu, po pravici obvykle přiopilý Dán do trubky, za ní brnkal obvykle nadopovaný černý Američan na elektrofonickou basu a rezignovaný muž bez státní příslušnosti, obvykle se sklonem k těžkým blues, tremoloval na elektrických varhanách. V tomto malém symbolu století obsluhovala zpěvačka navíc bicí nástroje: módním střevíčkem šlapala charlestonky, košťátky v rukou s postříbřenými nehty lechtala malý bubínek, občas udeřila do velkého činelu, a zpívala:

*Stop the sun, stop the moon
or I'll go crazy soon!
Stop the whole month of June!
Stop the band, stop this tune!
My man's gone!*

Tu sezónu bylo takové obsazení v módě a mimoto za to měla desetiprocentní příplatek. Kromě toho ušetřil majitel baru devadesát procent za bubeníkovu gáži. A plavovláska zpívala:

*Stop the trains everywhere!
Stop the planes in the air!
Stop the clouds on the go!
Stop each loud radio!
I demand: Stop the show!
My man's gone!*

Večer co večer předváděla také černovláska s dolíčky ve tvářích platícimu publiku decentně, nicméně úplně, své tělíčko. Na Prago-koncertu to vedli jako taneční výstup v národním kroji a příplatek za totální odložení kroje šel do brunetčiny vlastní kapsy. Téměř každý večer pozoroval výstup bez národního kroje i detektiv Niels C. Kölln.

Divka u mikrofonu si toho dobře všimla, a tak ji potom nic nepřekvapilo. A zpívala:

*Comedy, comedy!
I suppose the joke's on me.
Misery, misery!
Where can my man be?*

A pořád čekala.

* * *

Dočkala se. Nikoli muže. Neuběhlo ani čtrnáct dní a jednou ráno seděl v hotelové hale starší stařec a pohledná mladá paní s hlavou v obrovité bílé kouli.

„Mohu si přisednout?“ zeptala se zpěvačka a ani nepočkala, jestli jí to dovolí. Z kabelky vytáhla cigarety a jala se v ní hrabat jako jezevčík. Starší stařec se dovтіpil a nabídl jí oheň, uvězněný ve zlatém zapalovači.

„Jste strašně laskav,“ zazpívala zpěvačka a s dobře hranou účastí se otočila k mladé ženě v bílém turbanu.

„Copak? Autonehoda?“

Starší stařec ochotně přispěl s informací:

„Ano. A velice zlá. Kästrin by měla vlastně ještě ležet v nemocnici. Ale vzala si do hlavy, že se z toho šoku musí jít léčit sem do Slaeghelsee. Jako kdyby tady léčili nervy. Tady přece léčí zažívání. A nezdá se, že by tu byl zvláštní klid.“

„To neni,“ přisvědčila zpěvačka. „Četli ste vo tý vraždě před tejdnem? Nebo je to už dyl? Rovnou tady v tomhle hotelu. Nákej vyděrač. Prej u něj našli kazetu, a ta by prej někomu pěkně zavařila, dyby se dostala do nepravějch rukou – copak je?“

Mladá dáma s bílou koulí na hlavě se zhroutila v křesle. „Proboha, Kästrin!“ zaúpěl manžel. Pak se obrátil k blondýnce: „Nemáte před ní vyprávět takové drastické věci, slečno!“

„Oskare,“ zašeptala dáma. „Prosím tě, dojdi mi do pokoje pro prášky!“

„Jistě, miláčku!“

Starší stařík se vymrštil a jako čamrda vyběhl po schodišti. Mladé ženy osaměly.

„Prosím vás,“ zašeptala ta s turbanem na hlavě, „nevíte, kdo má tu – tu –“

Plavovláška se usmála.

„Vim,“ řekla. Otevřela kabelku a vyňala z ní kazetu. Podala ji dámě a vstala.

„Spalte to. V pokojích sou krby a fungujou. A pozdravujte ode mě pana Petersena. Vyřídíte mu, že na pana MacMaca je spoleh. Akorát v literatuře je trošku slabej.“

Otočila se a odešla přes halu k turniketu, jímž proudilo světlo líbezného severského rána.

* * *

Než tam došla, turniket vyplivl do haly mladou dvojici v tenisových úborech. Přes tu kamufláž zpěvačka snadno poznala detektiva. Krátkou sukénku, jež odhaluje dívčí stehna až tam, kde dle folklórního úsloví jsou některé dámy veselé, nemusela poznávat. Otočila se a skryla se za palmu v kořenáči. Když tenisti zmizeli na schodišti, přistoupila k recepci a oslovila úředníka:

„Pošlete mi do pokoje láhev skotský a nějakej led, jo?“

„Dvě sklenice?“ zazubil se recepční.

Dívka ho zavraždila pohledem.

„Jednu,“ pravila tak, že se úředník příkrčil.

Otočila se. Na rtech recepčního se objevil zlomyslný úšklebek, ale hned zas nasadil uctivou tvář, protože zpěvačka se zastavila a pohlédla na něho přes rameno.

„Ale pošlete dvě láhve,“ řekla.

Ženské za volantem

Hřích třetí

Whodunit

Osoby, jak přicházejí na scénu:

Zpěvačka z baru Orient: neuměla dobře italsky

Laura: velmi zapůsobila na kapitána

Dánka: stopla muže v červeném autě

Hercule Potarot: neudělal příliš velkou čest svému téměř jmenovci

Fillippo Terra

Giovanni Pelotta

Sergio Volante

Pignolo

Sylvestri

playboyové; jeden z nich to byl

Ležíme s Laurou na stráni v příjemném stínečku jakéhosi stromčeků, kterým se říká pinie, před náma senzační výhled na nejmenší státeček světa San Marino, Laura brebentí češtinou, do které mísí četná slova italská, pátý přes devátý, a mně je blaze víc než v Praze. Je prima den, jsem daleko od Kartouz, za hranicema, Kartouzy jsou už úplně předminulá minulost, a teď nade mnou běsní středozevní slunce, obloha je modrá a šichta v baru Orient v Rimini začíná až v jedenáct večer. Laura, která není žádná Laura, ale Lubomíra Vosáhlová, kamarádka ještě z našeho starýho dobrýho biskupáku v Zeleném Hradci, kam jsme do naší třídy chodily jenom my dvě externistky, obě ze zbožných rodin, a dělaly neklidný sny těm hošíkům, co se tam šprtáním řečtiny připravovali ponejvíc na pozdější dráhu kněžskou, ta samá Lubomíra, chytře provdaná do Itálie a žijící zde v hříchu, vykládá mi zlomyslnosti o svém manželu velkoobchodníkovi, kterej není žádný její manžel, nýbrž pouze druh, protože Laura byla už jednou vdaná a teď je rozvedená a takový poběhlíci se v Itálii podruhé vdát nemůžou, ponívač tady jsou v některých ohledech zbožnější než na biskupáku. A tak spolu žijou Laura s velkoobchodníkem v hříchu, a v hříchu Laura povila sedm dětí, proto tolik, že těch prvních šest byly holky a ty velkoobchodník, říknej na dědice, nepokládal jaksi za potomstvo.

Pod náma, mezi stromy a keři, se vine šedivá betonka a po ní sem tam přejížděj autíčka v pastelovejch barvách, mně se klíže v oči, Lauřino žvanění mě uspává, z Laury je dokonalá Taliánka a ten její manželík, to taky není žádný velkoobchodník, všechno je vůbec jinak, za velkoobchodníka se pouze vydává, když přijede do Prahy předvádět symboly svého společenského postavení, který, hlavně v podobě brilantovejch náhrdelníků, vystavuje na Lauřinym nedostupným poprsí v gigantickém dekoltu po elegantnějších pražskejch barech. Ve skutečnosti má Giulio docela mrňavej zlatej dolíček, takovej krámík, kde prodává konzervy s mořským vzduchem

a upomínkový předměty z mušlí, takový, že musí kupcům při vzpomínce na Rimini ještě po letech nahánět hrůzu.

Ale zřejmě to jde na odbyt, krámeček sype miliónky lir, Lauřiny brilianty jsou pravý brilianty a ten červenej sportáček, co stojí na polní cestě kousek od nás, je opravdu Lauřin sportáček, příjemnej suvenýr na poslední, konečně úspěšnej porod prvorozenýho syna.

A Laura, celá bez sebe, že mě Pragokonzert dodal rovnou do Rimini, si mě plete s vrbou, mele a plácá, i když mám podezření, že mě na ty věčný pikniky za město vyvází hlavně proto, aby nebyla spatřená riminskou honorací ve společnosti sůvy z baru Orient, tedy mě. Čeština se z ní sype tempem italštiny a mně se klíží oči a klíží, chce se mi spát. Za křovím na silnici se objeví nějaká holka v šortkách, na zádech ruksak s vlaječkou, na tu dálku neznámo jakou, stopařka, a kráčí pomalu dlouhýma kroky po kraji betonky, slunce jí zapaluje zrzavou hlavu měděnou září. Pak se zastaví, otočí, zvedne ruku, dá paleček vzhůru, jak to tu holky dělaj. A už zaševelí brzdy, už na silnici zastavuje vozejk barvy malin a v něm pán celej v bílým, no aby nezastavil, když má ta dívčina takový okončetiny, a holka obíhá chladí, hups do vozejk a vozejk odpálí jako vystřelenej z děla. A já v tu chvíli usínám a spím na tom čerstvým piniovým vzduchu, co ho Giulio prodává blbejm Američanum, a spím jak zabitá.

* * *

Proto jsem taky neměla tuchy, kolik času vlastně uplynulo do nenávratna, když mě Laura vzbudila. Slunce, aspoň se mi zdálo, sebou skoro ani nehnulo, sbalily jsme zbytky ohromného pikniku, nasedly do sportáčku, skodrcaly po klikatý polní cestě mezi keříčkama na betonku, a tam Laura dala vozejk do těla. Rrrrup – v rychlostní skříně se ozve nezdravej zvuk, ale už si to hasíme stotřicítkou po šedivý betonce, mezi piniema a živejma ploty, a když se ohlídnu nalevo na Lauru, má svůj nádhernej antickej profil hrdě vztyčenej na pozadí rozmazanejch zelení a havraní vlasy jí plápolaj ve větru jak černá pochodeň.

* * *

Jenže daleko jsme nedojely. Zrovna když Laura, na dvou kolech, vybrala ostrou zatáčku kolem motoristický kaple svatého Kryštofa, vyloup se před náma z perspektivy bílej policejní džíp, za nim hlouček policajtů a jeden zved plácačku a stopnul nás, taktak to Laura stačila ubrzdit.

„Co se stalo?“ vyhrkla Laura, oči vyvalený a lačný krvavejch podívanějch. Ale mladíček s důležitým obličejem ve vyžehlený uniformě jenom ukázal plácačkou na odbočku mezi piniema a řek:

„Tudy, prosím.“

Tak jsme tam zahly a za chvílku se před náma vynoří parkovišťátko s výletní restaurací a před ní v řadě jako na výstavu seřazenejch pět sportáček barvy malin a u každýho pán v bílým a u každýho pána dva policajti a všichni spolu vedou diskusi, jak se říká, vzrušenou, zřejmě se jim něco nelíbí. A já tonu v nevědomosti, o co jde.

* * *

Z tý nevědomosti mě vysvobodil kapitán, kterej se jmenoval Hercule Potarot, což snad byl nějakej vtip jistým způsobem sečtělejch rodičů. Vyvalil nejdřív oči na náš sportáček a na mladíčka s důležitým obličejem, kterej si naskočil na chladič a zaved nás na parkovišťátko, a sotva Laura zabrzdila, zařval na toho vyžehlence:

„Idiote! Proč obtěžuješ dámy? Co jsi to za vola, ty krávo?“

Dobře jsem mu rozuměla. Zakládal si na spisovný, i když, pokud jde o slovník, dost lidový italštině. Uklonil se směrem k Lauře a hned se taky omluvil za drsnou služební řeč. Laura se usmála a vystrčila na kapitána útočnej dekolt.

Mladíček zakoktal:

„Podle rozkazu jsem zadržel sportovní vůz červené barvy, jedoucí ve směru na San M –“

„Ach, věčný Bože na nebesích!“ kapitán se nádherně uchopil za hlavu a zadupal. „Myslet!“ Pěstí se udeřil do čela. „Přemýšlet, človče! Copak se dáma na dámě může dopustit vraždy z vlnosti?“

Tím jsem se konečně dověděla, proč tu stojí těch pět vzrušenějších pánů v bílých kombinézách. Laura se jakoby s potlačeným výkřikem vztyčila na sedadle, otevřela dvířka a vzhledem k svému společenskému postavení omdlela dekoltem rovnou do náruče kapitána Potarota.

* * *

Vyšlo najevo, že kapitán Lauru zná, a to tak říkajíc dost dobře. Aspoň její cukrbliky nevypadaly na premiéru, a kapitán taky moc přeochoťně podal referát.

„Došlo k tomu na sedmasedmdesátém kilometru,“ začal. „Zajel jsem si na motocyklu k příteli, který tam vlastní bungalov, a jak jdu od něho po silnici, uslyším náhle z křoví u krajnice zoufalé volání o pomoc. Běžím tam, ale je pozdě. Žena už je mrtvá, uškrcená, oděv částečně serván z těla, ale ptáčka jsem zřejmě vyrušil, neměl čas dokonat svůj ohavný záměr. Rozhlédnu se a v křoví vidím mizet chlapa celého v bílém.“ Kapitán dojatě vzdychl, ačkoliv to dojetí bylo asi tak původní jako Lauřiny mdloby. „Bohu budiž žalováno, spatřil jsem pouze záda. Takže to mohl být kterýkoliv tady z těch pěti výtečníků!“ Mávl rukou směrem k pěti diskutujícím pánům a jeho pohled, bez ohledu na presumpci nevinu, je zahrnul všechny stejným opovržením, ačkoliv vinen moh bejt nanejvýš jeden. „A co je horší,“ sraštil zoufale čelo, „nezahlédl jsem pořádně ani vůz té bestie. Krylo jej křoví. Všiml jsem si pouze, že je to malinově červený vůz, s největší pravděpodobností otevřené sportovní vozidlo.“

Zase kouk směrem k vzrušenému debatnímu kroužku. „Ale jestli masseratti,“ pravil, „porsche, jaguár, austin nebo alfa romeo – kdo to ví?“ Zvednul ruce k nebi, a už jsem si myslela, že jima skutečně zalomí. Neudělal to však, jenom je nechal bezmocně klesnout k bokům. „Nemáme se čeho chytit. Jeden z tamhlejších holomků to určitě byl, běžel jsem totiž hned k příteli do bungalovu a podařilo se mi telefonicky uzavřít silnici na stodvacátém kilometru, kde máme stanici silniční policie.“ Rozhořčeně se zamračil na zámožné muže,

kteře před chvílí nazval holomky. „Mezi sedmasedmdesátým a stodvacátým kilometrem není žádná odbočka, žádná vedlejší cesta, a od chvíle, kdy jsem viděl toho padoucha startovat, až do chvíle, kdy naši uzavřeli silnici, neuběhly víc než čtyři minuty. Aby bídák ujel za čtyři minuty,“ kapitán roztáhl prsty levé ruky a něco na nich počítal, „třiačtyřicet kilometrů, musel by vyvinout rychlost,“ zase počítal, „šest set šedesát kilometrů v hodině. To by byl absolutní světový rekord,“ udiveně pohlédl na malinové vozíky. „To žádné z těchto vozidel nedokáže, ani na dně Solného jezera. Nene! Jeden z těchto zvrhlíků to je!“ zabušil pěstí do stolu a muži, degradovaní teď už na zvrhlíky, na moment přestali diskutovat a koukli se směrem k nám. Kapitán prohlásil, že můžeme pochopitelně pokračovat v krasojízdě, neb nás se to netejká.

Laura však našpulila pusu a udělala na kapitána zamilovaný oči: „Prosím, Hercule, mohly bychom aspoň vidět tu ženu?“

„Ach, to není nic pro dámy!“ zašklebil se kapitán. „Není to vůbec pěkný pohled.“

„Třeba bychom vám mohly nějak pomoci,“ žadonila Laura.

„Jak, signora!“ vzdychl kapitán tak tragicky, že mu málem vytryskly slzy. „Nemůžete ji ani znát. Není zdejší a není to také ani lázeňský host. Je to cizinka, patrně studentka. A byl bych velice nerad, kdybyste zase měla omdlít.“

Cizinka. Studentka. Něco se mi hnulo v kastlíku, jako v polospánku. Mrkla jsem korunama pinií ke slunci. Horkem přímo syčelo, vrhalo příjemný stíny na hospodu s oranžovou střechou, na pány v bílém, který se už zas pustili do diskuse, na kapitána se žlutejma bulvama a na Lauru v tenkejch šatech, navlečených na její junonický tělo jak těsná rukavice. Kapitán jistě musel aspoň zadoufat, že prasknou.

„Signore capitano,“ oslovila jsem kapitána svou velice prolamovanou italštinou. „Nebyl na tý cizině ruksak?“

Asi jsem udělala nějakou gramatickou chybu, ponivač kapitán se usmál a hned zase nastražil uši. „Ruksak? Na ní ne, ale vedle ní,“ pravil vtipně. „Jak to víte?“

„Viděla jsem takovýho cizinku,“ přednášela jsem svědomitě. „V krátkých kalhotkách a s ruksakem a na něm vlaječka.“

„Jaká vlaječka?“ skočil mi do řeči.

„Nějaká,“ řekla jsem. „Byla moc daleko. Ale dívka zastavila červený auto s bílým mužem. Běžela kolem chladiče okolo a sedla vedle.“

„Díky, Bože, díky!“ zvolal kapitán k nebesům. Pak se otočil k panstvu v bílém a zařval krvelačně. „Teď uvidíte, holomci! Očitý svědek!“

Zahrozil na ně pěstí, na mě vycenil chrup a pravil galantně:

„Popište, prosím, bílého muže v červeném autě.“

„Bílého muže nemůžu,“ namáhala jsem se dál.

Kapitán zaúpěl:

„Proboha, proč? Muž je přece větší než vlaječka?“

„Je větší,“ vykládala jsem rozvážně a hledala slovíčka. „Ale já pozorovala pouze dívku v krátkých kalhotkách. Měla pěkné dlouhé nohy. Ty jsem pozorovala, když ona obcházela přede mnou okolo a sedla vedle.“

Kapitánovi svítivý úsměv pohasl. Pravil zklamaně:

„Nohy? Proč signora pozoruje nohy? Proč ženské? Proč ne pánské?“ žasl a úžasem sákló nějaký podezření. Šlehl žlutým očkem po ztepilý Lauře, bleskově odhad mou vizáž s barovejma kruhama pod očima, kterých já ne a ne se zbavit, a podezření, jak se říká, rozkošatělo. Ale odpalírovala jsem ho:

„Protože bílý muž měl nohy zastrčené v autě,“ pravila jsem. „Ostatně páni vždy mívají nohy zastrčené v kalhoty. Není dosti k pozorování.“

Nevzdal se sice toho svého pikantního podezření, ale přišel na novou spásnou myšlenku. Chrup, kterej by moh pronajímat na reklamní fotografie, zase přede mnou zaperleťovatěl.

„Nevadí,“ zvolal. „Pán měl nohy zastrčené v autě. Ale auto nebylo zastrčeno v ničem!“ zaopičil se po mý cizinecký italštině. „Auto jste viděla úplně celé, ano?“

„Ano. Bylo to malinové auto beze střechy.“

„A jaký typ? Jaká značka?“ Kapitán ukázal na pět luxusních vozejků před hospodou. Koukla jsem na ně, ale bylo mi to přirozeně málo platný.

„Já nevím,“ řekla jsem. „Já se v autech nevypoznám.“

Kapitán těžce dosedl na židli a chytil se za hlavu.

„Proč mě trestáš, veliký Bože!“ zaúpěl. „Sešleš očitého svědka – a on se nevypozná v automobilech!“ Pak vytřeštil oči a pravil vítězně: „Ale zase nevádí. Signorina viděla celé auto, signorina ho prostě pozná od vidění!“

A už mě vlík za ruku k tý svý malý soukromý výstavě motosportu. Jenže, jak jsem řekla, všechno málo platný.

Prohlížím si ty luxusní vozítka jedno po druhým a nic mi to neříká.

Kapitána to vzalo. Kles na lavičku před hospodou a jal se proklínat Boha, kterýho do tý chvíle servilně vzýval. Rozhlídla jsem se a vidím, že zatímco já prohlížela vozejky, Laura si prohlíží vozataje. Mrknu taky tím směrem a zdáli se mi najednou jako ty auta, jeden jako druhý, všichni ulízaný, osmahlý, černovlasí playboyové, sériová výroba, jenom dva z nich nepatrně ozvláštněný knírkem.

Kouknu zase na kapitána a ten se právě zvedá jak hypnotizovaný, plíživě se přibližuje k Lauře, která je zahleděná na těch pět samečků v bílým, co jeden z nich je vrah z vilnosti, a už je kapitán u ní a oslovuje ji úlisně zespoda:

„Signora taky viděla bílého muže! A signora je nádherná žena, stoprocentní žena. Signora si nevšímá ženských nohou v krátkých kalhotkách. Signora si všimla muže! Mám pravdu? Jak vypadal?“

Tenhle kašulírismus vykouzlil na Lauřinym antickým obličejí výraz hluboký odpovědnosti a já věděla, že je zle. Laura si začne vymějšlet.

„Když já nevím...“ zamrčkovala. „Ono to přece jen bylo dost daleko...“

„Ach, signora má nádherné oči,“ pracoval dále kapitán. „Nádherné oči! Signora si jistě vybaví podobu. Pozor!“ zařval zničehonic a bez ohledu na protesty dal těch pět playboyů nastoupit do řady,

uklonil se před Laurou a gestem naznačil, že má jako hochy k dispozici.

Laura se předvedla bez chyby. Obešla každého zvlášť, kolem do-
kolečka, mhouřila veliký oči, přistupovala a odstupovala, trvalo to
asi tisíc hodin. Nakonec poodešla stranou, kde se kapitán celou tu
dobu pohupoval na patách a zářil, a tam dali hlavy dohromady.
Rokovali tiše, tichounce, občas šlehli okem po těch pěti zoufalcích,
kteřejm po čílkách zurčel pot, až kapitán nakonec to divadýlko přece
jen zakončil, povídal zvučně „Mno!“, upravil si sako a rázným kro-
kem si zapromenoval sem tam kolem bělostný řady. A zase sem tam
a ještě jednou, natahoval to teda mistrovsky. Pak se zastavil před
jedním, černovlasým, ulízaným a patrně i vylízaným jako všichni
ostatní, absolutně vyloučený, že by na tu dálku byli šli rozeznat,
příkrčil se – a divoce skočil po jeho sousedovi, právě když ten si
užůž oddechoval.

„A máme tě, bestie!“ zařval vítězně. „Já věděl, že to seš ty! Při-
znej se!“

* * *

Vybranej playboy se jmenoval Fillippo Terra, klepal se jak to jeho
jméno a nebylo mi nejasný, proč si ho Laura vybrala. Byl ze všech
pěti o poznání nejhezčí a nejvylízanější.

Hnedka jsem se jí v duchu skoro omluvila za to podezření. Uká-
zalo se totiž, že Potarot Terru zná, osobně i z trestního rejstříku, kde
měli hošíka zanešenýho pro znásilnění jakýsi slečny. Znásilnění to
bylo dost pochybný, Fillippo tvrdil, že ve skutečnosti šlo o svedení,
ale policajti byli galantní a nadržovali slečně. Hoch to měl teda po-
lepený a Laura se zřejmě trefila do černýho.

A mimoto se stalo něco, co vypadalo na definitivní zpečetění play-
boyovýho osudu. Policajti na kapitánův rozkaz začenicnali
v Terrovým auťáku a jeden tam něco našel, něco maličkýho, a podal
to kapitánovi. Ten na to mrk a oči mu zaplápolaly.

„Tak ty se nepřiznáš, mizero?“

„Nepřiznám,“ řekl zatvrzele Terra.

„A jak vysvětlíš, kde se v tvém autě vzalo tohle!“ kapitán přidržel playboyovi před očima věcičku, kterou našli v autě. Byl to normální papírek od žvejkačky, ale hošík přesto zbled.

„Koupil jsem si to – myslím žvejkačku –“

„Kde!?“

„V –“ mládenec naprosto zrosolovatě, „– v automatu u Picciniho –“

Kapitán se ušklíbl a z papírku přeslabikoval: „*Made in Denmark*. Tak zavoláme Piccinimu, jestli vede dánské žvýkácké gumy.“

Upřel na playboye žlutý zrak a hošík se vůčihledně měnil v sulc.

„Ne – netelefonujte tam –“

„A pročpak?“

„Já – jsem tu holku svez,“ mladík se zhroutil na hromádku neštěstí. „To přiznávám. Tu žvejkačku mi dala ona. Ale vysadil jsem ji na šestasedmdesátém kilometru, protože jsem se jel podívat ke kamarádovi do Geletta. Přisahám! Ona šla dál po silnici na San –“

„Ke kterému kamarádovi?“ přerušil ho kapitán ostře.

To, na co se playboy zmoh, mu teda vůbec nepomohlo.

„No jo,“ skoro zašeptal. „On nebyl doma. Potvrdit mi to nemůže. Ale já vám přísahám při Panence –“

„Konečně, proč ne?“ ušklíbl se kapitán. „Jen si klidně přisahej. Nějaká ta křivá přísaha k vraždě z vilnosti navíc, to už ti ani nepřitíží.“

Na rozdíl od Laury předvedl playboy úplně nepadělaný upadnutí do mdlob.

* * *

A mně ho bylo líto. Jak se tak pomalu sešinul na zem a zátylkem se praštil o blatník svýho krásnýho vozejků, měla jsem najednou pocít něčeho divnýho. „Lauro, ty potvoro,“ povídám hrdince dne česky. „Ty sis to vymyslela, nekecej. Vybrala sis ho, ponívač se ti nejvíc líbil.“

„No dovol!“ urazila se Laura, ale trošku změkla. „Já netvrdím, že je to von. Já jenom tvrdím, že mi připadá, že by to možná von moh bejt, případně.“

Ale já najednou věděla na beton, ne že to Fillippo nebyl, to ne teda, ale že já vím, anebo můžu vědět něco, co toho vrahouna odhalí. Jenom si na to vzpomenout.

Odešla jsem k těm pěti autům a courám se pomalu kolem nich. Na chladičích čtu firmy: masseratti, porsche, jaguár, alfa romeo, austin. A zpátky: austin, alfa romeo, jaguár, porsche, masseratti. Pak si prohlížím budoárový vnitřky těch vozítek, vymyšlených teda houby pro sportovce, ale pro zvýšení sexappealu, všechny vevnitř z černý kůže, jako kdyby se ty různé firmy domluvily. Podle toho se teda taky nerozeznají. Koukám na volanty. Dva je maj z nějakýho dřeva, patrně takzvanýho ušlechtilýho, masseratti a jaguár. Ten jaguár patří právě Terrovi a napravo na sedačce vedle řidiče má položenou tenisovou raketu. Ostatní mají volanty z nějaký umělý hmoty, možná ještě ušlechtilejší, jenže když jsem nerozeznala vlaječku na ruksaku, jak bych si mohla všimnout, jaký volant to svíraj ty vrahounský ručičky.

Tak to obejdu zezadu a koukám na chromovaný výfuky, držáky, značky autoklubů a playboyklubů, ale málo platný, nic. A přitom pořád vím sichr, někde úplně na dně bedýnky, že mám v ruce důkaz.

Pak mi napadne: sakra, jaký vozejk to má vlastně Laura? Jdu a koukám: jaguár. Taky malinovej, taky černá kůže, volantek z ušlechtilýho dříví. Ale nic. Jestli tamto byl taky jaguár, to opravdu nevím. Bylo to červený auto. Jako malina. Bez střechy. Řídí se volantem. Má čtyři kola. To jsou, Evinko, všechno ohromně cenný detaily, to tedy jsou, to je fakt.

Ještě jednou, už spíš ze zoufalství, se profláknu kolem těch kvalitních vejrobků, opravdu nic, nic, nic, a najednou přeci něco a v bedýnce mezi pilinama, co je tam většinou mám uskladněný, zadoutná jiskřička.

„Pane Potarot!“ zavolám na kapitána, jenž mezitím kázal přinést chianti a nyní jím nalejvá mou mazanou kamarádku a přikrmuje ji olivama. „Pane Potarot! Pan Terra to nebyl. Pusťte ho!“

„Ale, ale!“ zakrouť Potarot ironicky hlavou a najede na vopičinu: „A kdopak to tedy byl, kdo byl zastrčen ve vozíku?“

„Pan Terra ne,“ říkám klidně. „Vzpomněla jsem si, že jsem si u bílého muže přece jen některé věci povšimla. Tamten měl na nose knírek,“ lžu, ale vím proč. Víím, že playboy Fillippo Terra to nebyl.

To, milí čtenáři, víte jistě vy také. Vraha zatím označit nemůžete, ale neunikly-li vám dvě velmi nápadné stopy, je vám jasné, proč Eva s takovou jistotou tvrdí, že Terra není pachatelem. A zároveň se ovšem dopustila malého hříchu proti Knoxovým příkázáním.

„Co nepravíte!“ kapitán spráskl ruce a pak udeřil pěstí rozjařeně do stolu, až z hrdla opletený láhve ustríкло Lauře za řada. „Bílý muž měl na nose knírek!“ Nová rána pěstí. „Ale pak to nemohl být žádný z přítomných pánů, cha, cha, cha!“ veselil se kapitán nad tou švandovní záležitostí. „Protože žádný nemá knírek *na* nose!“

„Jestli signor dovolí,“ pravím ironicky. „Když signora Laura má oprávnění na osmdesát metrů poznat muže, že to je on, mám já oprávnění poznat muže, že to není on.“

Kapitán vytáhne obočí.

„Zajisté, signorina má právo. Ale signor Terra přiznal, že vezl u sebe v autě zastrčenou dánskou ženu!“ Nová rána pěstí, chechtot jak v operetě a pohled směrem k Lubomíře, kterej žadoní o pochvalu.

„Ale signor Terra trvá, že dánskou ženu vystrčil z vozu a ona popošla živá dál po silnici.“

„Signor Terra na to nemá důkazy.“

„Vy rovněž ne,“ povídám. „Zkrátka, požaduji učinit rekonstrukci na místě činu. Se všemi bílými pány. Pachatel bude poznán následkem jeho vozu.“

Kapitán mě chce opět zpražít svou stometrákovou ironií, ale vtom ho osvíí nějaký nápad: „Výborně, signorina, proč ne?“ praví mile. „Kriminalistická praxe nás učí, že na místě činu dochází leckdy ke zhroucení pachatele!“

* * *

Tak teda zas sedíme s Laurou na trávníku, ještě se tu válejí papíry z našeho pikniku, slunce zřetelně popošlo k západu a na modravý betonce stíny zešíkměly. A je s náma tentokrát kapitán Potarot a ironií se překonává: „O, signorina si troufá!“ žertuje. „Signorina nerozezná porche od alfa romeo, signorina neví nic o automobilové technice, a přesto si troufá rozpoznat pachatele následkem jeho vozu!“

„Započňte!“ vyzvu ho ledově. „Třeba dnešní den ukáže, že některé postřehy o automobilové technice chybí u vás, a nikoli u mě, signore capitano!“

Ale kapitán se pouze zachechtá, zatleská a zdvihne ruku. Malinký policista v dálce na betonce zdvihne rovněž ruku a někde kus dál za piniema zaburácí motor. V mezeře mezi stromy, kde před pár hodinama stála ta chudák Dánka s ruksakem, přeshlapuje teď nějaká bosá dobrovolnice a Laura vedle mě uraženě mlčí.

„Jako první,“ pronese kapitán po způsobu hlasatelů na Targa Florio, „pojede Giovanni Pelotta na voze austin.“ Zmlkne, v mezeře mezi stromy se objeví autíčko barvy malin, za volantem bílej sekáč, bosá holka v černejš šatech nasedne, autíčko odstartuje a je fuč.

„Co myslí signorina,“ praví kapitán a ironie z něj přímo kape. „Měl jezdec, zastrčený v tomto voze, knírek na nose, nebo neměl?“

„Nevšimla jsem si –“ povídám a jenom se mi potvrdilo, že na tu dálku je absolutně nemožný poznat vlastního milence, natož si všimnout nějakých knírků. „Všimla jsem si o jiné věci,“ povídám. „Signor capitano by udělal víc dobře, kdyby si také všimal o nějaké jiné věci.“

Jenže kapitán, opojený zčásti chianti, zčásti Lubomírou a z největší části svou taliánskou domejšlivostí, mý nabádání ignoruje a hlásí dál:

„Jako druhý – Sergio Volante na voze porsche!“

Opět se celý divadýlko opakuje, holka nasedne a odjede, Potarot se znova pozeptá po knírku, ale teď ignoruju já jeho. Následuje Pignolo na masseratti a Sylvestri na jaguáru, a Potrat si ničeho nevšimne. Kypí výbornou náladou. Ohlásí Fillippo Terru na alfa romeo a dvorně podá Lauře dalekohled. Terra naloží bosou holku do alfa romeo a zmizne s ní za piniema. Divadýlko končí. Žádněj pachatel se nezhroutil.

„Signorina, která má výborný postřeh na automobilovou techniku,“ překonává se kapitán a škemrá očima o pochvalu, ale Lubomíra truceje, „signorina jistě může označit pachatele.“

„Signorina může,“ pravím pomalu. „Může také pan kapitán Potrat?“

„Potarot!“ opraví mě Potráteček, netuše, co jsem si pomocí češtiny dovolila. „Zajisté že může!“ A z nedostatku stolu bouchne do vlastního kolena. „Je to Fillippo Terra na voze alfa romeo.“

„Nikoli,“ pravím. „Je to Sylvestri na jaguáru.“

Potrátek udělá ohromenýho a laškovně hodí sebejistým očkem po Lauře.

„Signorina to zajisté snadno může dokázat?“

„Ovšem,“ pravím chladně. „Podívejte, pane Potrat –“

„Potarot!“ opraví mě s úšklebkem, jak jsem jako pitomá, a Laura, která přirozeně dobře rozumí, loupne po mně zlým okem.

„Podívejte, pane Potrat,“ opakuju tvrdohlavě. „Na tuto dálku nelze poznat nic. Ani knírek, ani vlaječka, ani obličej, ani vlastní bratr celý. Lze poznat auto, ale to já nepoznám. Na tuto dálku lze rozeznat však pohyby. A tyto usvědčují vraha.“

„Pohyby?“ podiví se Potarot divadelně. „Ale vrah byl zastrčený v autě. Příliš se nehýbal.“

„Vrah se *vůbec* nehýbal. Hýbala se *oběť*“ povídám.

„Ach tak, signorina si všímá ženských nohou, nezastrčených v kalhotkách!“ A Potrátek na mě zahrozí prstíkem. „Signorina je patrně zvláštní signorina. Avšak poněkud přehání. Dedukce je dedukce, jenomže z pohybu nohou oběti usuzovati na vraha – příliš fantastické!“

„Vůbec ne. Úplně logické,“ povídám čím dál ledovějc. „Pamatujete se, jak jsem vám to popisovala? Dívka zastavila červené auto s bílým mužem, oběhla chladič a posadila vedle.“

„Posadila co vedle?“ posmívá se Potrat mý gramatice.

„Posadila sebe vedle,“ odseknu. „Tak co?“

„Nic!“ šklebí se Potarot a nedochází mu vůbec nic, ani pěšourem. Chvilku ještě mlčím a pak řeknu:

„Mohou jezdit ještě jednou dokola?“

A Potrátek je pořád v dobrý náladě.

„Pro signorinu všechno!“ zahlaholí a vydá příslušný rozkazy. A tak zase playboyové jezděj, jeden za druhým, zase bosá dobrovolnice nasedá a porsche, masseratti, alfa romeo i austin mizej za piniema. Jsem úplně tvrdá, jak z kamene. Pak jede poslední, jaguár, holka oběhne chladič, nasedne, jaguár si dá odpich a je ten tam. A Potrátek najednou jaksi znejistí. Koukne po mně, čílko orosej kapičky potu, zabručí něco, a ačkoliv ho o to nežádám, dá si to předvíst znova. Playboyové, celí zblblí, opět absolvují jízdu smrti a Potrátkovi klesne čelist a on po mně provinile zabrejflí:

„Jak jste to povídala, signorino?“

„Slyšel jste správně,“ pravím ledově. „Dívka *oběhla* chladič a posadila se vedle vraha.“

A kapitán Potarot provede něco, co ho šlechtí. Vstane z uválený trávy, přitáhne si řemení, opráší puky, hluboce se přede mnou ukloní a zahanbeně pronese:

„Signorino, promiňte prosím mou nevychovanost. Hluboce se kořím vašemu postřehu.“

* * *

Když jsme potom sjeli dolu na silnici, stálo tam za sebou pět zaparkovanejch vozejků a v nich vyčerpaně sedělo pět bílejších playboyů, a tam to konečně došlo i Lauře, mý stoprocentně ženský přítelkyni. To už teda taky muselo. Jak jsme se zastavili před prvním vozejkem a koukli na ně, vzorně vyřízený v zástupu na kraji silnice, čtyři playboyové seděli v zástupu, jenom jeden z řady vybočoval. Ten, co seděl ve voze jaguár. Sylvestri, synátor nějakýho průmyslníka, kterej si tu svou přepychovou návnadu na stopařky dovez rovnou z Anglie. A ponivač chtěl mít něco úplně extra, nevybral si kontinentální verzi toho báječného autíčka.

* * *

Ještě ten večer mi vrchní v baru Orient předal čtyři dopisy. Ve všech plno květnatejch díků, a což je mnohem zajímavější, taky různý nabídky. Ani jedna sice k sňatku, ale dva mě zvali na rande do Říma, jeden do Benátek a jeden dokonce na měsíc na túru soukromou jachtou po Atlantiku. Uložila jsem dopejsky do šuplíku v šatně a odtamtud mi je ještě ten večír někdo neznámej ukrad.

Laura se udobřila. Pojala dokonce obdiv k mýmu mozečku.

„Jak můžeš bejt tak chytrá, Evi,“ žasla druhéj den u stolu pokrytého ovocem a alkoholem. „Copak se nepamatuju nebo co, žes každej rok dělala repec z matiky, s výjimkou sexty?“

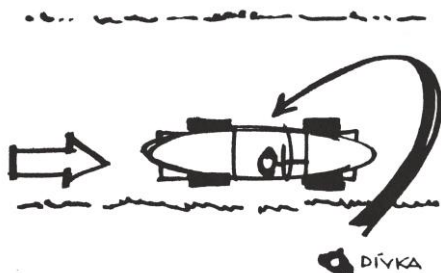
„V sextě jsme měli toho mladýho jezuitu místo pátera Šilhana,“ povídám. „Jápak von se menoval? Ten se ztvrd do mě, ne jako vobvykle navopak, tak sem ho vykořistila. Ale jinak se pamatuješ správně. Tohle ale nemá s matikou nic společnýho. To je čistě, že dyž se koukám, tak vidim. Detailíky, víš? To uměj skoro všechnyženský.“

„Skoro všechny možná,“ Laura se podívala na kresbičku, kterou si musela zhotovit, aby to pochopila. „Já asi patřim k těm výjimkám, nebo nejsem ženská.“

To tedy spíš to první, pomyslím si a kouknu taky na kresbičku. Nad ní stál žalostnej důkaz, jak se v cizině zapomíná na pravopis mateřštiny:

Dívka objehla chladič a posadila se vedle řidiče.

A pod tím byl celej ten fórek vyvedenej v pastelkách jedný ze šesti Lubomířinejch dcer.

A já si řekla, že mi ten zloděj, co ukradl ty výhodný nabídky, prokázal možná dobrou službu. Playboyům s otevřenýma sportáčkama není co věřit. A měsíc na soukromý jachtě. Tůdle.

Otázka alibi

Hřích čtvrtý
Howdunit

Osoby, jak přicházejí na scénu:

Angličan: zmizel v baru

Recepční: podíval se na hodiny

Portýr: spatřil urostlého pána vystupovat z taxíku

Paní Ericsonová: neměla ráda bigbeat, proto odešla od televizoru

Pan Jensen: věděl, že se mu něco stane

Zpěvačka: pohádala se s detektivem

Pan Cyrus: šel si zatelefonovat

Niels C. Kölln: málem na nic nepřišel

Zuzán: převrhla pohár se zmrzlinou

Na velkých stojacích hodinách proti recepci odtlouklo právě půl osmé, když turniket něžně vysadil černovlasého pána střední postavy v šedém dvouřadovém obleku, s knírkem a s masivními černými brýlemi na očích. Pán se rozhlédl, přistoupil k pultu a otázal se upjatého úředníka anglicky:

„Přijel už pan Jensen z Uppsaly?“

„Ano, pane. Je ve svém pokoji.“

Neznámý se ještě zeptal na domovní telefon a recepční ukázal na opačný konec haly, kde stály v řadě tři kabiny, zabudované do zdi. „Pokoj číslo tři sta dvacet sedm,“ řekl. Pán se otočil, svižně prošel davem v hale a zmizel v jedné kabině. Nad jejími dveřmi se rozsvítilo červené světlo.

V hale bylo tou dobou dost živo a recepční měl plné ruce práce. O Angličana se už nezajímal. Nemohl proto později říct, čím se cizinec zaměstnával, než se znovu objevil v hale hotelu Majestic.

* * *

V šeru palmového zákoutí na chodbě ve třetím poschodí svítil bledý čtverec obrazovky. Čtyři sociálně demokratičtí politikové na ní diskutovali o velikých výhodách násilné revoluce. Stará paní Ericsonová, která velice neměla ráda násilí, vzhledla k hodinám nad televizorem. Bylo za dvě minuty devět. Paní Ericsonová odevzdaně sklopila oči zpět k obrazovce, ale vtom vrzly dveře pokoje přímo proti televiznímu zákoutí a skřípot odvedl pozornost paní Ericsonové od pánu ve výborně ušitých šatech na obrazovce směrem ke dveřím. Ale když na nich spočinula pohledem, byly pouze pootevřené. Paní Ericsonová se přesto nevrátila k revoluci. Věděla, že v pokoji bydlí její dávný známý, pan Jensen, a nechtěla promeškat příležitost k přátelskému pozdravu. Nemusela čekat dlouho. Dveře znovu vrzly, otevřely se skoro dokořán a objevil se v nich pan Jensen. Vykročil do chodby, zavřel za sebou a setkal se s očima staré paní. Paní Ericso-

nová se usmála a kývla. I pan Jensen se zdvořile uklonil a odešel směrem k výtahu. Stará paní Ericsonová měla pocit, že se ho na něco chtěla zeptat, ale nemohla si vzpomenout. Pak na to přestala myslet, protože na obrazovce právě skončili politikové, naskočila reklama na zubní pastu a paní Ericsonová se spokojeně uvelebila v křesle. Po zubní pastě byl na pořadu její oblíbený horror.

* * *

Pán v černých brýlích se znovu objevil v hale, právě když stojací hodiny odbily devět. Přistoupil k recepčnímu a požádal ho anglicky o jízdní řád. Recepční mu podal žádanou knihu, ale ani tentokrát mu nevěnoval pozornost. Teprve po chvíli vzhlédl od svých záznamů a uviděl, jak Angličana polyká turniket. Za turniketem byl tmavý severský večer. Tma.

* * *

Chvilí nato se z té tmy za rohem hotelu vynořil pan Jensen. Tmu tam rozptyloval neónový nápis nad vchodem do hotelového baru, v jehož světle se leskly epolety na livreji vrátného. Pan Jensen přešel kolem zářícího muže a vrátný jej zdvořile pozdravil. Pan Jensen, ve Stockholmu obvykle osvobozený od manželky, býval častým hostem toho nočního podniku a zdrojem dobrých tuzérů. Pokynul nyní muži v livreji a vrávoravě vkročil do dveří.

* * *

Zazněl vlažnoučký potlesk, plavovlasá zpěvačka se uklonila, parket se pomalu vyprazdňoval. V baru bylo živo. Saxofonista s frajerským knírkem položil zpěvačce ruku na nahé rameno, ta mu ji z něho energicky sundala a zamířila přes parket k nálevnímu pultu. Měla krátké flitrové šaty a z bílé tváře profesionálního nočňátka svítily přitlumeným světlem dvě daleko od sebe posazené šedivé oči.

Došla k baru, usedla na vysokou stoličku a neprůhlednýma očima si bez rozpaků začla prohlížet pánské okolí.

Ve vchodu z ulice se objevil asi pětáctýřicetiletý pán v šedivém obleku, s pleší a s váčky pod očima. Na okamžik se zastavil, neónový nápis zvenčí jej ozářil pekelným nachem. Zahlédl dívku a vydal se k ní, jako by ho nádherný třpyt flitru neodolatelně přitáhl.

Nešel rovně. Kráčel po způsobu kamarádů z mokré čtvrti a na stoličku vedle zpěvačky dosedl našikmo a nenarovnal se. Byl zkušenně odhadnut šedivýma očima.

„Já jsem Jensen, slečno,“ škytl. „Co budete pít? Můžete, co chcete a kolik chcete. Platím všechno, protože dneska budu zavražděn.“

„Ale to je nepříjemný,“ pravila dívka. „A kdopak vám tu nepěknou věc provede?“

Podroušený pán přivolal energicky barmana a blondýnka si na jeho účet objednala džinfiz. Pán si objednal bourbon, naklonil se k plavovlásce a tu ovanula vůně mentolových pastilek. Pán pravil:

„Tu moc nepěknou věc mi provede chlap, kterému jsem léta věnoval důvěru!“ A namíchl se.

„Ten mizera! Já vím, že mi leze za ženou! Sama mi to řekla! Bojí se ho, jenže on je do ní blázen. Anebo je prostě blázen, tečka.“

„Fakt?“ pravila zpěvačka. „Ale jakpak to víte, že vás dnes večer sejme?“

„Dnes ráno mě varoval,“ pravil pan Jensen.

„To je vod něj velice bezohledný.“

Dívka vytáhla z flitrové kabelky balíček cigaret, ozdobila bledou tvář bílým hřebem do rakve, zaváhala a nabídla pánovi, jenž měl být zavražděn.

„Ne, děkuji,“ řekl. „Anebo – proč ne? Stejně dneska umřu.“

Vzal si cigaretu a vrazil si ji komicky doprostřed úst. Zpěvačka chvíli čekala, až z kapsy vyjme zapalovač, ale neměl se k tomu. Škrtila tedy sirkou, zapálila si sama a naklonila se k němu, aby mu dala oheň.

Pán si šluknul a rozkašlal se. Okamžitě vyňal cigaretu z úst a pohlédl na ni štítivě.

„Zatraceně, co je to za svinstvo? Mořská tráva, ne?“

„To jste asi ještě nekouřil,“ zazubila se dívka. „Menuje se to partyzána.“

Pan Jensen zavrtěl hlavou, s podezřením si změřil dívčinu převětivou tvář, pak cigaretu opatrně vložil zpátky do úst a zatáhl. Řeřavá muška na konci cigarety se zdvojila v šedém skle dívčiných očí. Pan Jensen je zastřel závojem hustého bílého dýmu, který neprošel plícemi.

* * *

Před vchod do baru hotelu Majestic předjel taxík a neónová záře, oblévající portýra v generálské uniformě, dopadla na obličej urostlého muže, jenž vystoupil z taxíku. Měl na sobě šedý dvouřadový oblek, a když se narovnal, měřil dobrý metr pětadevadesát. Huňaté černé obočí vtiskovalo tváři výraz rozhněvanosti. Muž pohlédl na náramkové hodinky a srovnal si čas s věžními hodinami, svítícími na kostelní věži naproti hotelu jako medový měsíc. Bylo za deset minut půl desáté. Dlouhými kroky vešel energicky do baru.

„Hm,“ broukla zpěvačka, šlehla očima po náramkových hodinách svého společníka a potom po kapele na pódiu. Saxofonista jí tam nápadnými gesty naznačoval, aby se neulejvala. Od kapely zazněl tvrdý foxtrot a podroušený pan Jensen zablábolil.

„Tak zejtra dopoledne, jo? V Brända Tomten, znáte to tam?“

„Dyť budete dnes zavražděnej,“ pravila blondýna sladce, svezla se ze stoličky a přihladila si flitrovou nádheru na bocích. Pan Jensen jí hladově pohlédl na řadra.

„A jo,“ řekl. „Máte pravdu. S váma jsem na to na chvílku zapomněl.“

Usmála se.

„Tak si to tady ještě užijte, než z vás bude nebožtík,“ řekla a vzdálila se směrem k pódiu. Za chvíli už rozdávala ten hezký, leč zcela profesionální úsměv vlnícímu se davu pod sebou a vyzývavě zpívala:

*Put your cheek on my cheek,
Close your eyes, lift your hand...*

Ve vchodu – v tom, co se jím do baru vcházelo z ulice – se objevil urostlý muž s huňatým obočím a zamračeně se rozhlédl barem. Pan Jensen odvrátil žádostivý zrak od flitrového přeludu, otočil se na stoličce a zabrejlil poněkud šilhavě do uhmataného zrcadla za láhvemi.

Pak se mu patrně udělalo nevolno, protože škytl, svezl se ze stoličky jako pytel brambor a vyběhl dveřmi do chodby, která spojovala bar s hotelovou halou a kde byly toalety.

* * *

Hrabě Drákula, proklát špičatým kulem, naposled nelidsky zařval a rozplynul se v hnilobnou loužičku před dvěma milióny vděčných diváků. Stará paní Ericsonová vzdychla a zvedla oči od obrazovky. Setkala se, toho večera podruhé, s pohledem pana Jensena, jenž právě přicházel od výtahů a v přítomné chodby se mu leskla pleš. Paní Ericsonová měla opět pocit, že se ho chtěla na něco zeptat, ale zase nevěděla na co. Pan Jensen se usmál, kývl a paní Ericsonová mu to oplátila. Vrzly dveře a pleš jejího známého zmizela za brokátovými tapetami. Paní Ericsonová vzdychla, ne a ne si vzpomenout, a věnovala se opět obrazovce. Na ní právě kvarteto vlasatých mladíků rozpoutalo decibelové peklo. Paní Ericsonová se zachmuřila.

* * *

Urostlý muž v pečlivě vyžehleném obleku si prohlédl pečlivě ošetřené nehty a pátravě se rozhlédl po baru. Usrkl ohavnosti, nazývající se bezalkoholické šampaňské, a soustředil zamračený pohled na pódium.

U mikrofonu se předváděla zpěvačka ve flitrových šatech. Saxofonista, který s ní zpíval duet, jí položil ruku kolem pasu, přesněji řečeno na to, čemu se anatomicky říká hýždě, jako by ji chtěl poslechnout. Zpívala totiž:

Put your hands on my hips,

a přitom nenápadně, ale nikoliv jen symbolicky plácla saxofonistu přes ruku.

Put a kiss on my lips!

pokračovala. Toho se však už saxofonista neodvážil.

Zamračený muž se zájmem pohlédl té zajímavé blondýnce do očí.

* * *

Kvarteto vlasáčů naříkalo v rudimentárních slabikách a otrásalo televizorem. Tvář paní Ericsonové, která ještě před chvílí zářila z šera spokojeným úsměvem nad krutými kousky hraběte Drákuly, podobala se nyní posmrtné masce.

Najednou stará paní zamžourala a energickým stiskem knoflíku odstranila rámusící trubadúry z obrazovky. Zívla, těžce vstala, pohlédla na dveře číslo 327, zavrtěla hlavou, stařeckými krůčky se odšourala ke dveřím svého pokoje. Otevřela je, vstoupila dovnitř. Na co jsem se to jen chtěla zeptat pana Jensena? řekla si v duchu. Co to jen bylo? Pomalu se jala rozepínat knoflíky šedého mohérového svetru.

* * *

„Pardon,“ pravil číšník diskrétně. „Pan Cyrus?“

Urostlý muž k němu zvedl huňatá obočí.

„Ano?“

„Máte být tak laskav a obtěžovat se k panu Jensenovi do pokoje. Není mu dobře. Je to pokoj číslo tři sta dvacet sedm. Můžete vyjít tudy do haly, tam jsou lifty.“ Číšník ukázal na východ směrem k toaletám.

Pán zachmuřeně kývl. Když se vrchní vzdálil, zvedl sklenici se zbytkem odporné tekutiny a ještě jednou pohlédl na zajímavou zpěvačku.

„It's a shake, it's a shake“ zpívala a nohama v stříbrných střevíčkách přešlapovala sem tam tanečními krůčky. Saxofonista k ní opět přistoupil a přidal se k poslednímu verši v duetu:

„It's a hippy, hippy shake!“ a opět spočinul dlaní na flitrovaných oblinách.

„A hippy, a hippy –“ pěli dvojhlasně a urostlý muž chmurně sledoval estetické pohyby jehlových střevíčků.

„– a hip – py – shake!“ zavěsil se dívčín hlas na koruně a stříbrná jehla se zabořila do saxofonistovy lakýrky. Saxofonista nehudebně vyjekl, zanechal zpěvu, takže korunu držel pouze blondýnčin melodický alt. Saxofonista se odbelhal k pultíku s notami a urostlý muž třikrát krátce zatleskal. Potom se zvedl a vyšel z baru chodbou vedoucí do hotelové haly.

* * *

Inu ovšem, řekla si opět v duchu paní Ericsonová. Na toho dentistu. Nebylo to nic důležitého, ale pan Jensen říkal, že pracuje úplně bezbolestně – No, ještě není tak pozdě – pohlédla na hodinky, bylo za pět minut tři čtvrtě na deset. Pan Jensen určitě ještě nespí.

Vrásčitými prsty se jala opět zapínat mohérový svetr.

* * *

V hale hotelu se to hemžilo maškarami a recepční sčítal za pultem jakási čísla. Ze dveří označených neónovým nápisem BAR vyšel urostlý muž s huňatým obočím, zaváhal a vstoupil do jedné z telefonních kabin na druhém konci haly. Nade dveřmi kabiny se rozsvítilo červené světlo na znamení, že se tam mluví. Kabiny měly zvukotěsné dveře z leštěného dřeva, takže dovnitř nebylo vidět.

Z Palmového salónu zněly zvuky taneční hudby. Klub Kiwanis tam pořádal maškarní večírek. Recepční unaveně pohlédl na stojací hodiny. Ukazovaly za pět minut tři čtvrtě na deset. Před recepčním se prostírala únavná, dlouhá noc.

* * *

Stará paní Ericsonová zaklepala na dveře pokoje č. 327. Nikdo neodpověděl. Zaklepala znovu. Nic. Jenom kdesi v hlubinách hotelu odtloukly libozvučné hodiny tři čtvrti na deset. Paní Ericsonová stiskla kliku, ale dveře nepovolily. Stará paní nerozhodně zašilhala po klíčové dírce, kudy do šera chodby tryskala žlutá nit. Zkusila však napřed ještě jednou zaklepat. Pak tiše zavolala do klíčové dírkky:

„Pane Jensene!“

Žádná odpověď. Stará paní se opatrně rozhlédla a místo úst přiložila k zářící dírce oko.

Uviděla pana Jensena. Sešpulila scvrklá ústa, jako by na něj chtěla zapískat. Nato se narovnala a s rychlostí, jakou by u ní sotva kdo čekal, se rozběhla k liftu.

* * *

„Nemýlíte se?“ otázal se recepční a s nedůvěrou pohlédl na starou dámu.

Zavrtěla hlavou.

„Nemýlím! Radši pojd'te se mnou!“

Recepční sňal z desky pod pultem univerzální klíč a otevřel dvířka v přepážce. Dal staré dámě přednost a oba vykročili k liftu. Recepční – protože to byl protřelý hotelový praktik – mrkl ještě po hodinách. Ukazovaly za deset minut deset. Červené světlo nad telefonní kabinou, v níž zmizel před deseti minutami urostlý muž, zhaslo. Urostlý muž vyšel z kabiny a rovněž zamířil k liftu.

Dorazili tam všichni současně. Oba muži dali staré dámě přednost a recepční pokynul hotelovému hostu.

„Které?“ otázal se v kabině.

„Třetí,“ pravil hrobovým hlasem host.

Recepční stiskl knoflík a lift se tiše vznesl do vyšších prostor hotelu Majestic.

* * *

Ve třetím poschodí dali opět přednost staré dámě. Pak recepční znovu pokynul urostlému muži a všichni tři se vydali husím pochodem po chodbě. Směřovali k stejnému cíli a zastavili se přede dveřmi pokoje č. 327.

Pohlédli na sebe.

„Prosím,“ pravil hotelový host k paní Ericsonové.

„Já bych raději –“ paní Ericsonová se prosebně podívala na recepčního.

Recepční se dotkl kravaty a pravil: „Dovolíte?“

Vzal za kliku, ale dveře byly zamčené. Klíčovou dírkou sahal do chodby tenký žlutý prst. Recepční vyňal z kapsy univerzální klíč, odemkl a široce rozevřel dveře.

Všichni tři uviděli pana Jensena.

Někdo mu provedl ošklivou věc.

Ležel na koberci na břiše a z levého spánku se šklebila krvavá rána.

* * *

Detektiv Niels C. Kölln, jenž se na místo činu dostavil v půl jedenácté, hleděl na to boží dopuštění téměř láskyplně. Byla to jeho první vražda na novém působišti a velmi mu záleželo na tom, aby se ve Stockholmu uvedl pokud možno oslnivě.

Také byl teprve necelý rok ženat a dosud toužil imponovat manželce.

Pán, který před ním ležel na zeleném koberci, měl prsty poznamenané kuřáckou vášní a křečovitě jimi svíral krajkovou dečku, jež původně pokrývala kulatý konferenční stolek, postavený mezi dvěma křesly. Na stolku, také původně, stála láhev whisky John Daniels se dvěma skleničkami. Ale jak pan Jensen padal, chytil se krajkové dečky a strhl ji na zem, a s ní i prázdné svědky družné zábavy s kýmsi, kdo ho tak nešetrně pohladil po hlavě. Láhev i obě skleničky se nyní válely vedle mrtvého a mezi nimi mramorové těžátko potřísněné krví. Na zápěstí měl nebožtík hodinky, jejichž sklo se při pádu rozbilo. Ukazovaly 8.57. Stály. Při pohledu na ně

se detektiv pohrdavě ušklíbl. Byl to příliš starodávňý trik, jak si zajistit alibi.

„Vy jste s ním tedy mluvil kolem osmé hodiny?“ zeptal se urostlého pána se zamračeným obočím.

„Mluvil. Telefonicky z mého hotelu Esplanade. Potvrdili jsme si, že za ním mám přijít v půl desáté sem do baru, jak jsme se před týdnem smluvili. Chtěli jsme se ještě krátce poradit, než půjdeme na pozdní *dinner* k panu Lundstromovi.“

„Vy jste včera ráno přiletěl z Kodaně a on přijel dnes večerním vlakem z Uppsaly. Schůzka s panem Lundstromem byla smluvena, říkal jste, už před týdnem?“

„Přesně tak,“ pravil urostlý muž. „Byl jsem na kontrole v naší kodaňské filiálce. Jsem ředitelem podniků pana Jensena. Porada s panem Lundstromem se měla týkat důležité fúze.“

„Takže vy jste vlastně poslední člověk, který s mrtvým mluvil, pane Cyrusi,“ řekl Kölln. „Paní Ericsonová ho pouze viděla.“

„Jestli dovolíte,“ ozval se úředník z recepcce. „Vrchní dole z baru mi říkal, že ještě po osmé hodině, tedy po panu Cyrusovi, mluvila s panem Jensenem jejich zpěvačka.“

„Zpěvačka?“ otázal se detektiv s nevysvětlitelným neklidem.

„Nastoupila tu dnes do angažmá,“ vysvětloval recepční. „Je to nějaká cizinka. Jmenuje se Eva Adam, nebo tak nějak. Mám pro ni poslat?“

Detektiv se lekl. Vzdychl. „Co se dá dělat,“ pravil. Podle posledních zpráv, které měl k dispozici z korespondence své ženy, měla zpěvačka být někde v Itálii. Ale zpěváci jsou potulní ptáci. A pěkní ptáci, pomyslel si. „Tak pro ni pošlete,“ řekl rezignovaně.

* * *

Zpěvačka projevila bouřlivou radost, že detektiva vidí. On sám se choval velmi komisně. To plavovlásku zarazilo. Co sem mu udělala, řekla si v duchu. Přeci nic špatnýho. Anebo mu snad Zuzán už leze na nervy? To brzo!

Příčina detektivova chladu tkvěla však jinde. Částečně ještě žár-
lil na případ ve Slaeghelsee, ale především učinil jistý nepříjemný
objev. Uvědomil si, že zpěvačka je ideálem, podle něhož modeluje
své chování a slovní projev jeho manželka. A třebaže blondýnka
nebyla v rozporu s jeho vlastním ideálem ženy jako takové, detek-
tivovu kalvínskou představu o manželkách dokonale určovalo sta-
ré německé heslo, vyjádřené třemi slovy, jež všechna začínají pís-
menem K.

Omezil tedy výslech na minimum a choval se ke zpěvačce jako
naprostý cizinec. Ani ji nepozval na návštěvu. Jenže to nepočítal
s dívčinou mstivostí, jež patřila k jejím nepočetným výhodným
vlastnostem.

* * *

Když krátce po druhé v noci dorazil domů, seděly jeho žena
a zpěvačka ve společnosti tří lahví, dvou prázdných a jedné načaté,
a vypadaly podle toho.

Detektiv zpěvačku chladně pozdravil a manželku oslovil přísně:
„Susan! Víš, že ve tvém stavu je alkohol –“

„Holmesi nekecej a pod' se napít,“ oslovila ho zpěvačka. Hovořila
přátelsky, ale detektiv jí dobré oplatil zlým.

„Vy byste se měla stydět! Víte o stavu mé ženy, a místo abyste na
ni doh –“

„Ty mně vykáš, jo?“ pravila blondýnka. „Zuzáne, von mi vyká!“
A česky dodala: „Já mu budu vonikat, jestli to švédsky de!“

„Švédsky de všechno,“ škytla detektivova manželka, rovněž ve své
mateřštině. „Zejména belbě žvanit.“

„Mluvte švédsky!“ rozzlobil se detektiv a oslovil zpěvačku.
„A nepište mé ženě tolik dopisů! Jejich vinou zanedbává studium
své nové mateřštiny a ve společnosti mých známých působí potom
jako idiot.“

„Jó to sis jí neměl brát,“ pravila zpěvačka. „Vona nemá jazykový
nadání. To sis teda vzal nadosmrti idiota.“

„Jediné, co z vašich dopisů pochytila,“ pokračoval detektiv, „jsou slova, která v nich píšete švédsky. Ve společnosti mých známých potom působí jako holka z vykřičeného domu!“

To byla vcelku pravda, a proto se mladé ženy nafoukly.

„No a?“ pravila ostře zpěvačka. „Dívat se na tělíčko, to se ti líbilo, vid'? Ale ve společnosti tvejh známějh bambulů aby působila jako Svěhlavička babičkou, co?“

„Vážená slečno,“ pravil suše Niels C. Kölln. „Pomohl jsem své ženě sňatkem z pochybného prostředí, v němž vy si zřejmě libujete –“

„Já si v něm libuju!“ zvolala zpěvačka a obrátila oči ke stropu. „Ty blboune švédská, ty víš houby, co je život! A to chceš bejt detektiv? To mě polechtej!“ Úspěšně se vpravila do alkoholické hysterie. „Jako tehdy ve Šlágrse. Nebejt mě, tak tam dodneška zatýkáš strip-térky, ty nádhero!“

„Vy!“ počal se dusit detektiv a hledal vhodné slovo. Kalvínská výchova jej v té oblasti nevybavila zvlášť bohatým slovníkem a vnucovalo se mu jen jedno, které pochytil od manželky. „Vy –“

„A nevykej mi, sakra!“

„Vy –“ pravil detektiv a označil plavovlásku výrazem, který i jeho manželka používala jen doma v soukromí.

Dostalo se mu facky, po níž se zapotácel a měl dojem, že je odpočítáván v ringu v tělocvičně policejní akademie.

* * *

V noci se dostavily kalvínské výčitky svědomí kvůli Šlágrse, kvůli nevďěčnosti i kvůli tomu výrazu, a tak se detektiv – po dnu bezvýsledného pátrání – uchýlil do baru, kde se posílil míšeným nápojem, jemuž tam říkali Nadělení.

Sotva usrl, zaklepal mu někdo nesměle na rameno. Ohlédl se. Za ním stála zpěvačka, o poznání povadlejší než včera, ale zato tím více vonící omamným parfémem a ozdobená omračující nádherou starší flitrové róby.

„Nielsi,“ zapípala, jak na to u ní nebyl zvyklý. „Já se ti musím vmluvit. Máš úplnou pravdu. Dyž je teď Zuzán v naději, nemám jí –“

Detektiv odmítavě zamával rukama.

„Já se ti musím omluvit!“

„Vodpusť mi to!“

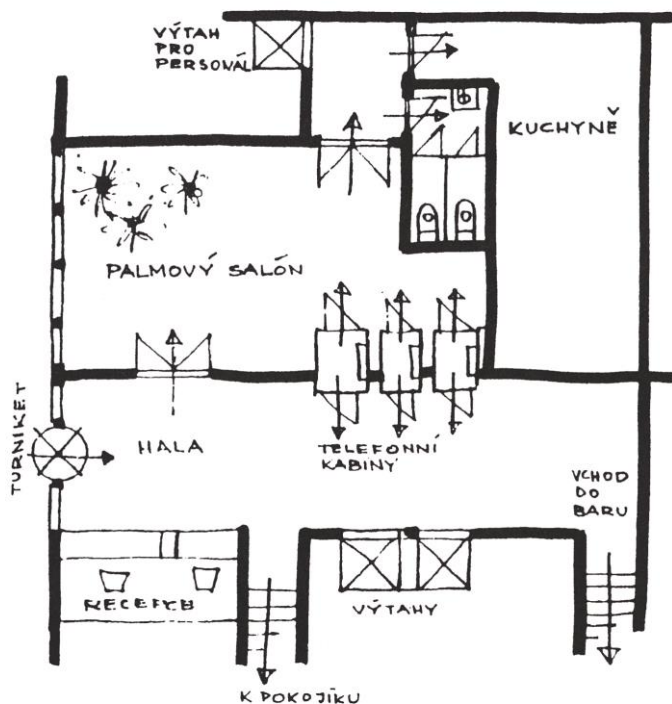
„Ty mi to odpusť!“

Oboustranná touha po odpuštění nemohla nevyústit ve smír. Stvrdili jej Nadělením, a protože zpěvačka, třebaže usmířená a pokorná, neztratila nic na zvědavosti, při druhém Nadělení už se jí detektiv svěřoval s chudičkými, ale přísně tajnými výsledky dosavadního šetření.

„Podezřelého máme,“ začal žalostně. „Pan Cyrus. Z Uppsaly přišla hláška, že ho nějaká paní Svensenová viděla s manželkou pana Jensena asi před čtrnácti dny v hotelu Severní záře, kam se jezdí hlavně za tímhle účelem. Je pravda, že tam nezůstali na noc; nejspíš si vjeli do vlasů, načež paní Jensenová okamžitě odjela. Pan Cyrus má po ruce jiné vysvětlení, jenže tomu je dost těžko věřit. Říká, že paní Jensenová ho pozvala do Severní záře, aby si pohovořili o nějakých soukromých záležitostech – o něčem, co se její manžel nesmí dozvědět. V hotelu potom pana Cyruse obvinila, že jejího manžela podvádí v obchodních věcech, pak dostala hysterický záchvat a utekla. Cyrus říká, že se rozhodl promluvit s panem Jensenem o stavu manželčiných nervů, ale k tomu nedošlo. Někaká naléhavá záležitost ho donutila honem se vrátit do Kodaně. Tahle verze má ovšem jeden velice závažný háček: nikdo nepamatuje, že by kdy měla nějaký hysterický záchvat. Ví se o domácích scénách u Jensenů, jenže nervy ztratil pokaždé pan Jensen. Buď jak buď, ta scéna v Severní záři dala podnět k dohadům. V Uppsale se vůbec leccos šušká. Například den před vraždou hledal pan Jensen manželku celé odpoledne, a ne a ne ji najít. Vrátila se až večer, prý z procházky v lese. A pan Cyrus byl ten den už z Kodaně zpátky ve Stockholmu a z Uppsaly do Stockholmu a zpátky to jde autem za odpoledne pohodlně stihnout.“ Niels vzdychl. „Jenže co je mi to platné. Cyrus má alibi.“

„Jaký alibi? Dyť byl v době mordu v telefonní budce a –“

„- a z budky se dá vyjít nejen do haly, ale taky do Palmového salónu. Já vím,“ kývl detektiv, vytáhl z kapsy plánek a rozložil jej na barovém pultu:

„V Palmovém salóně pořádali maškarní bál,“ pravil Niels. „Pan Cyrus mohl mít v kapse škrabošku, nasadit si ji, nechat vyvěšené sluchátko, aby nad kabinou svítila červená, projít salónem na chodbu ke kuchyním a vyjet výtahem pro personál nahoru do třetího poschodí. Dorazil by tam přibližně ve chvíli, kdy paní Ericsonová zhasla televizor a odešla do svého pokoje. K vykonání činu stačilo pár vteřin, obzvlášť když pan Jensen byl opilý.“

„Jenomže Jensen čekal, že ho někdo přídě voddělat. Dával by si majzla,“ namítla zpěvačka a na hladkém čele, napuštěném krémy, se

objevila přemýšlivá vráska. „Asi by se bránil, ne? Nebyly tam aspoň nějaký povalený židle nebo něco?“

Detektiv zavrtěl hlavou.

„Nebyly. Kdybych aspoň měl toho Angličana. Ten byl s Jensenem skoro půl druhé hodiny, mezi půl osmou a devátou, ale co spolu dělali kromě toho, že vypili skoro celou láhev whisky, ví Bůh.“ Detektiv vzdychl. „Ať je to jak chce, Cyrus byl v kritické době v kabině, tedy prakticky neviditelný, a stihnout to mohl. Jenže má alibi přes toho, komu telefonoval

„To ale mohlo bejt smluvený,“ vpadla mu do řeči zpěvačka. „Jestli měl Jensenovou jako komplice –“

Detektiv zavrtěl hlavou.

„Neměl. Smluvené to ovšem být mohlo, kdyby,“ odmlčel se, na vteřinku zapřemýšlel, „kdyby ten, co s ním mluvil, nebyl právě ten, co s ním mluvil.“

„Nákej partaj – totiž chci říct ministr?“ zeptala se dívka, měříc situaci jinou zkušeností. „Prostě někdo takovej, jo? Co se vo jeho pravdomluvnosti nesmí pochybovat, i dyž jasně kecá?“

Detektiv se napil Nadělení, a jak zdvihl sklenici, uviděl, že na pultu je loužička toho nápoje. Udělal z ní mokrý kroužek.

„Ne. Cyrus prý vytočil číslo svého přítele Sjöberga, ale zvedl to někdo jiný.“

„Sjöbergová?“

„Ne. Člověk, který se představil slovem ‚Haló?‘ Nato Cyrus odpověděl ‚Těbůh Uve, ty starej ochlasto!‘ a ten člověk řekl uraženě: ‚Prosím?‘“

„Omyl,“ pravila zpěvačka a ke kroužku z Nadělení přikreslila kočičí ouška a kocouři kníry.

„Správně. Cyrus se zdvořile zeptal: ‚Pardon, ale mluvím s Uvem?‘ a muž na druhém konci drátu řekl lakonicky: ‚Máte špatné číslo,‘ a zavěsil. Cyrus pak číslo vytočil znova, nechal to dvanáctkrát zazvonit, ale nikdo to nevzal. Sjöberg nebyl doma. A to je pravda. To jsme si zjistili.“

„Ale to první přeci není alibi a to druhý taky ne!“ Dívka nakreslila do kočičí kebulky dvě šilhavé oči. „Že není Sjöberg doma, to moh vědět. A vytočit omylem špatný číslo, to si může vymyslet každý!“

„Jenže my jsme toho omylem volaného zjistili.“

„Fakt? V plně automatizované síti?“

„Někdy stačí trochu logicky zapřemýšlet.“ Detektiv poposedl na židličce a jal se blondýnku, před níž měl mindrák, oslňovat dedukcemi. „Cyrus tvrdil, že při vytáčení čísla dával velmi dobrý pozor. Volal číslo 372951. Jestli si opravdu dával pozor, můžeme přijmout pracovní hypotézu, že se přehmátl pouze v jedné číslici a pouze o jeden otvor. To nám u uvedeného čísla dává jedenáct možností.“

Niels obrátil plánek a na zadní stranu napsal:

26184	možné chyby
372951	číslo pana Sjöberga
483062	možné chyby

„Zjistit majitele jedenácti telefonních stanic ve Stockholmu je už detail. Za půl hodiny jsme ho měli. Byl to nějaký pan Wahlsund a potvrdil všechno –“

Detektiv si všiml, že vráska na plavovlásčině čele se prohloubila. Dívka si všimla, že si detektiv všiml její vrásky, a ihned přestala přemýšlet.

„Nielsi,“ pravila. „Sme my to ale pitomci.“

„Proč?“ ulekl se detektiv.

„Přemejšlejš,“ řekla dívka. „Já musím jít zas kvákat.“

Máte nyní v ruce vše, co potřebujete k vysvětlení, *jak* byla vražda provedena. Nezapomeňte, že čtete HOWdunit, a není tedy vaším úkolem identifikovat pachatele. Ale hřích proti příkázání dobrého pátera je už celkem zřejmý.

Ovšem nehádat – dedukovat!

Když v půl čtvrté ráno zazvonila u dveří detektiva Nielse C. Köllna, detektiv jí vzdor té nekalvínské hodině okamžitě otevřel. Ukázalo se, že tu noc ještě vůbec neodešel spát. Zavedl zpěvačku do kuchyně, kam se dostavila i zamračená Zuzán a nabídla se, že zpěvačce uvaří kafe.

„Ať mně uvaří taky, Evo,“ požádal zpěvačku chmurně Niels. Plavovláška ihned pochopila situaci. Pravila:

„Zuzinko, manžilek ti vzkazuje, že mu máš taky uvařit káféčko!“ Potom se zeptala Nielse: „Kvůli čemu ste se chytli?“

Niels uraženě pravil: „Slíbila mi, že když teď čeká dítě, přestane kouřit!“

„Řekni mu,“ pravila Zuzán, „že sem taky přestala! Akorát dnes večer sem si dala akorát jednu.“

„Jednu! Dnes večer!“ zaúpěl Niels. „Podívej se jí na prsty, Evo!“

Zpěvačka vzala drobnou dlaň rehabilitované striptérky do ruky. Na prsteníku a ukazováčku byla poznamenána kuřáckou vášní.

„Voni mi nevybledly,“ řekla Zuzán, „na to je pár měsíců málo, aby mi vybledly, dyž sem předtím vod deseti let báníla.“

Plavovláška ji však neposlouchala. Na čele ji naskočila vráska a tentokrát zůstala nezkontrolována.

„Pověz jí,“ pravil Niels, „ať nezapomene, že mám odborný kurs. Já vím, jaký odstín mohou mít kuřácké prsty, když se dva měsíce nekouří!“ a pohlédl na zpěvačku, jako by čekal, že se ho zastane. Blondýnka však řekla pythicky:

„No vidíš, Nielsi. Vidíš, jak to klope!“

Detektiv měl opět nepříjemný pocit neprofesionální neschopnosti.

„Co klope?“

„Ty kuřácký prstíčky tvý chotice. A ty partyzánky.“

„Co?“ opakoval detektiv.

„Ale nic. Dej mi kus papíru,“ požádala ho zpěvačka. Sedla si ke stolu, vyňala z flitrové kabelky tlusté plnicí pero a začala psát. Na peru byla vyobrazena kráska v koupacím oděvu. Jak zpěvačka psala, koupací oděv z krásky zvolna padal, až spadl. Dívka si toho nevšímalá, ani mravný detektiv. Toho zaujalo, co psala.

Psala:

7.30 – Angličan přichází do haly, telefonuje z kabiny, recepčního pak ztratí z dohledu.

Cca 8.00 – Cyrus si telefonicky smlouvá schůzku s Jensenem v baru.

Cca 9.00 – Jensen vychází ze svého pokoje a přitom ho vidí Ericsonová. Jensen nevypadá opile.

Krátce po 9.00 – Angličan si vypůjčuje od recepčního jízdní řád a pak odchází z hotelu.

Krátce po 9.00 – Jensen přichází do baru vchodem z ulice. Je opilý.

Před 9.30 – Do baru vchází z ulice Cyrus a hned nato východem do haly odchází z baru Jensen.

Krátce po 9.30 – Ericsonová vidí Jensena vcházet do pokoje.

Cca 9.35 – Jensen telefonuje do baru, aby Cyrus přišel nahoru do pokoje. Cyrus odchází z baru, ale cestou se stavuje v telefonní kabině, kde zůstává asi deset minut.

9.40 – Ericsonová odchází od televizoru do svého pokoje.

Krátce po 9.45 – Ericsonová se ze svého pokoje vrací ke dveřím Jensenova pokoje a klíčovou dírkou ho vidí mrtvého.

9.50 – Cyrus vychází z telefonní kabiny, připojuje se k Ericsonové a recepčnímu a jedou nahoru výtahem.

Cca 9.55 – Všichni tři objevují v pokoji zavražděného Jensena. Má na zápěstí hodinky, které se při pádu na zem rozbily a zastavily na 8.57.

Niels C. Kölln položil prst na konec posledního řádku a pravil:

„Tohle je ovšem starý trik na získání alibi!“

„Na to se –“ řekla plavovláška a použila jednoho z výrazů, které detektivově choti vynesly mezi jeho známými špatnou pověst. „Na tohle se podívej!“ A ukázala na zápis:

Cca 9.00 – Jensen vychází ze svého pokoje a přitom ho vidí Ericsonová. Jensen nevypadá opile.

„Ericsonová tam seděla tou dobou už asi hodinu,“ řekla blondýnka. „Dívala se na nějaký politiky. Jestli byl Angličan u Jensena, musel vdejt před osmou hodinou, ponivač ty politikové Ericsonovou nezajímali tak, aby neviděla a neslyšela, a ponivač seděla u televizoru až do půl desátý. A Anglán už krátce po devátý byl u recepčního. Jestli ale Anglán vdešel u Jensena už před osmou, kde potom byl až do devíti hodin?“

„Aha,“ pravil Niels.

„A tadyhle,“ ukázala plavovláska na další zápis:

Krátce po 9.00 – Jensen přichází do baru vchodem z ulice. Je opilý.

„Kdepak se to asi Jensen nadral,“ zeptala se zpěvačka. „Ve vejta-hu? Protože dyž šel kolem babky Ericsonový, eště nevrávorál. A proč šel do baru vchodem z ulice, dyž pak z něj vyšel východem do haly?“

Rozhostilo se ticho. Detektiv, na jedné tváři bledý, na druhé šarlatový, se potil, v podstatě zahanbením. Zpěvačka mu hleděla do očí, ale on se jejímu pohledu vyhnul. Zatěkal po pokoji a v podstatě uvítal, co uviděl, neboť mu to dalo možnost odvést pozornost od svého profesionálního selhání.

„Co se mi v tom hrabeš!“ zaječel nepříjemným hlasem. „Necháš to být?“

Zpěvačka pohlédla po směru jeho vzteku. Tam stála Zuzán u kuchyňského stolu, před sebou otevřené Nielsovy úřední písemnosti a v ruce provinile držela dvě fotografie. Zpěvačka honem řekla:

„A pak je tu eště jedna věc. Na tu sem přišla díky tvému postřehu, Nielsi,“ pravila lichometně, vstala a vzala Zuzán za hnědé prstíky. „Jensen, dyž byl mrtvej, měl prsty jako tvoje ženuška. Ale dyž byl eště živěj, zakuckal se po partyzánce, jako by měl cigáro poprvé v životě v hubě. A to si ho tam eště strčil co nejvopatrněj, aby se náhodou nespálil.“

Detektiv však v té chvíli neposlouchal, neboť zabavoval fotografie a mumlal něco o služebním tajemství. V přítomnosti zpěvačky to vyznělo absurdně.

„Ale já ty dva viděla,“ hájila svou zvědavost Zuzán. „Proto sem ti je vytáhla, voni čouhali!“

Detektiv se zarazil. Pátavě pohlédl na manželku, pak na polozastrčené portréty, potom je pomalu vytáhl z desek a položil na stůl.

„Jasně že sem je viděla!“ pravila Zuzán.

„Nespletla ses? Kdes je viděla?“

Plavovláska nakoukla detektivovi přes rameno. Na jedné fotografii byla nepříjemná kráska v nejlepších letech, na druhé pan Jensen.

„Nespletla! Určitě ne! Den před tím mordem,“ řekla Zuzán rozhodně. „V cukrárně na Hakonsgatan. Jak sem šla kolem jejich stolku, tak ta keráva měla pohár se zmrzlinou moc na kraji a já vo něj zavadila, jak mám teď kerapet větší průměr. Byla scéna. Na tu se tam určitě pamatujou.“

Detektiv zamyšleně zíral na svou ženu. Zpěvačka řekla:

„Je to jasný. Den před vraždou byl přeci tenhle pán v Uppsale a sháněl se tam celý vodpoledne po paničce, kerá se ale vrátila až pozdě večer!“

„To je blbost. Lhal,“ pravila Zuzán uraženě.

„Myslim, že nelhal,“ zavrtěla hlavou plavovláska. „Že ne, Nielsi?“

„Myslím, že ne,“ vzdychl detektiv a upřel na plavovlásku oči s takovým obdivem, že si toho všimla Zuzán. Toho si zas všimla blondýnka.

„Neboj, Zuzán,“ pravila svou mateřštinou. „Tvůj blbeček vobdivuje pouze mého ducha, nikoli tělíčko.“

„Jen aby, dyž já mám teďka z tělíčka těleso,“ Zuzan položila ruku na břicho, které se začínalo podobat kopacímu míči. Pak řekla mateřštinou svého blbečka: „Dyž já vám nerozumim.“

„Podívej,“ ujal se jí manžel. „Angličan vyšel z pokoje pana Jense na dvě minuty před devátou. Viděla ho paní Ericsonová –“

„Ta přeci viděla Jense na!“

„Inu Zuzanko,“ pravil Niels C. Kölln. „Byl to dvojník.“

„Dvojník?“

Seděli, sami překvapeni tím neortodoxním řešením.

* * *

„Já nevím, čím to,“ zavrtěl pak hlavou Niels, „ale do čeho se připleťe Eva, to je vždycky nějaké tak trochu neskutečné –“

„Já sama nevím, čím to,“ řekla plavovláška. „Někdy mi to připadá jako v těch detektivkách, co je tajně vopisuje z americkéjch šesťákovéjch románů jeden muj vobdivovatel, nějakej Kopanec, spisovatel, a vydává je za svý díla. Až se vrátím do vlasti, asi si zažádám k Bezpečnosti.“

„Tebe určitě vemou!“ ušklíbla se Zuzán. „Leda k fízlum. A ani tam ne, ponivač na to seš moc ukecaná.“

„Já? Ukecaná?“ uměle žasla plavovláška. „Já sem nejmlčenlivější bardáma na světě!“ A dodala česky. „Jinak bych už dávno někýho ukecala, nemyslíš?“

„Máš peracovat víc tělíčkem,“ pravila bývalá striptérka. „Koukni na mě, jaký sem udělala štígro, a to dodnes švédsky pořádně neumím.“

Obě se zadívaly na Zuzánino domácí štěstí. Kdykoli mluvily svou mateřštinou v Nielsově přítomnosti, detektiv znervózněl. Proto pravil:

„Pamatuješ se, Zuzano, než paní Ericsonová uviděla Jensena, že dveře vrzly dvakrát?“

„Ja,“ odvětila manželka mezinárodně.

„To proto, že vrah zpanikařil. Pootevřel dveře, uviděl paní Ericsonovou a lekl se. Couvl do pokoje, sundal paruku, černé brýle a knírek, a vyšel z pokoje jako pan Jensen. Asi ho napadlo, že by se paní Ericsonové mohlo zdát divné, co dělal Angličan sám v Jensenově pokoji, protože by si později mohla domyslet, že Jensen v pokoji zřejmě nebyl, když ho neviděla odcházet, ale zato pak přicházet.“ Zarazil se, zdálo se mu to samému nějak složité. Ale logika v tom byla. „Prostě zpanikařil. Potom si v liftu paruku, knírek a brýle zase nasadil, takže halou prošel už zase jako Angličan. Venku zas celé maskování sundal, byla tam tma, a zahrnul za roh. To ho viděl portýr jako pana Jensena. A v baru s ním mluvila Evi. Dělal, že je opilý, abychom si později mysleli, že s někým nahoře v pokoji vypil celou láhev whisky. A vykládal Evě o milenci své ženy, kterému ‚léta věnoval důvěru‘, a čekal, až se objeví Cyrus.“

„Jenomže Cyrus nebyl žádný milenec a vo Jensenovej život usilovala čistě jen Jensenka,“ navázala na detektivovu dedukci zpěvačka. „Toho bambulu Cyruska pozvala do Severní záře schválně. Věděla, že Severní záře je plná uppsalskejch drben, a chtěla, aby vznikla fáma. Den před vraždou se ve Stockholmu sešla s dvojníkem. Nevím, kde ho splasila, nejspíš ten nápad dostala, až když ho někde potkala a trklo ji, že se jejímu muži podobá jako vejce vejci. Voťukala si ho, zjistila, že nemá námitky proti prachům – ani když jsou trochu vod krve – a tak mu slíbila podíl na dědictví. Protože i když by se to dědictví zmenšilo na polovinu, byla by to pořád slušná sumička. Třeba mu vyhověla i jinak, pokud víš, na co narážím. Měla starýho Jensena dost a potřebovala už jenom jeho prachy, na kterejch von, jak se zdá, dost seděl. Ve Stockholmu řekla vrahounovi vo tý plánovaný schůzce jejího starýho – kterej ji mezitim jako posedlej sháněl v Uppsale – s Cyrusem, a všechno to pěkně na Cyruska narafičili. Nepočítali s tím, že mrtvýho vobjeví babka Ericsonová. Měl ho vobjevit Cyrusek, a samozřejmě by v tom lítal. Neznámej cizinec by sice nebyl vypátranej, ale na tom by tak nezáleželo, ponívač by měl dokonalý alibi: dávno potom, co vodešel z hotelu, by byli Jensena živýho viděli v baru svědci.“

„Doba vraždy se nedá stanovit přesně na minutu,“ řekl Niels. „Ale větší časový rozdíl by třeba přece jen mohl vadit. Proto dvojník čekal až skoro do devíti, a teprve pak Jensena zabil.“

„Potřebovali prostě mrtvolku poměrně čerstvou,“ pravila zpěvačka. „A dyž vrahoun uviděl Cyruse přicházet do baru, zdejch se nahoru – to ho viděla Ericsonová, ovšem coby Jensena. Ta mu trochu udělala čáru přes rozpočet. Nepočítal, že tam bude eště strašit. Ale naštěstí se votrávila tim bigbeatem a vodešla, tak von honem brnk do baru pro Cyruse a vypařil se. Možná v nějaký jiný paruce a v nějakejch jinejch brejlích. To nevím. Ale to už nemoh bejt problém. Z takovýho grandhotelu se dá zmizet, dyž člověk *chce* zmizet. Prve, coby Anglán, von chtěl bejt navopak viditelnej. Proto se tak zajímal vo to, jak jezděj vlaky.“

Na kávovaru se rozsvítilo světýlko a upoutalo plavovlásčinu pozornost.

„Evo,“ pravil Niels pokorně. „Ty máš ale opravdu postřeh, to se musí nechat.“

„Já? A co tvoje polovice? Nebejt jejího všezaznamenávajícího vočka, nevím, jak bysme u soudu tuhle fantasmagorii dokazovali tý štětce Jensenový.“

Niels se usmál, něžně vzal manželčinu ručku do dlaně a vznesl ji k ústům. Omylem ji políbil přímo na tmavohnědé prstíky. Zuzán se mu dlouze podívala do očí a zpěvačce připadalo, že tentokrát to není divadelní představení. Druhý polibek dosedl na příhodnější místo: na dolíček vlevo od poněkud legračních úst.

Dívka ve flitrové róbě to pozorovala a zdálo se, že zesmutněla. Chvilí byla zticha. Niels políbil druhý dolíček. Zpěvačka přehodila nohu přes nohu. Detektivova ústa směřovala nyní k ústům jeho manželky, ale nedospěla tam, protože do té rodinné idylky netrpělivě zazněl plavovlásčin hlas:

„Tak co bude s tím kafem?“

Proč tolik šámusů

Hřích pátý
Whodunit

Osoby, jak přicházejí na scénu:

Eva: zpěvačka z Růžové džungle; detektiv ji zahrnul mnoha lichotivými jmény

MacDougall: šámus; vypůjčil si na to smoking

Connie Starrettová: chtěla se seznámit se zpěvačkou

Johnny Starrett: byl zadobře s bratrem

Leary: muž ze společnosti; byl ten večer v Růžové džungli

Starý Henrickson: bonviván; chtěl vykonat dobrý skutek

Rocky Mellow: televizní filmová hvězda; opil se a nevěděl nic

McPherson: šámus; rád fotografoval

Tim O'Malley: šámus; měl jednu špatnou vlastnost

Ezekiel O'Raglan: detektiv; trval na podmínkách sázky

Pete Starrett: pouze dvakrát se trefil do terče

Bubbles Marlene: upevňovala si fíkový list

Louis Bijou: bandleader; byl proti užívání LSD

Rachel Starrettová: viděla duchy

V sobotním *Evening Echu* bylo sedm zajímavých vražd a večer předtím byl v Růžový džungli fízl. Fízl není vlastně správné slovo, když se v Praze řekne fízl, je na spadnutí facka, a tohle byl *shamus*, což v New Yorku žádná zvláštní nadávka není. Jeden bohatý Izraelita, který chodíval do Růžové džungle, když jsem tam dostala flek, ale později bohužel přestal, dřív než jsem se s ním stihla blíže seznámit, mi vysvětloval, že to slovo znamená v jiddiš kostelníka, jenomže tohle rozhodně kostelník nebyl, ale naopak hezký chlap jako z detektivky, vysoký, atletický, se šedivýma očima. Ono to v angličtině taky už dávno kostelníka neznáméná: jeden pisatel krváků, nějaký Hammett, to mi taky řek ten Izraelita, tím obohatil jazyk, když ho zrovna nenapadlo žádné hezcí slovíčko pro ten druh lidí, co se živí soukromým pronásledováním zločinu, většinou víte jakého. Ten Izraelita se ho tenkrát nedopustil, aspoň ne na mně. No, ale není to zrovna moc šeredný slovíčko, *šamus*.

A tenhle taky nebyl z těch, které slušná dívka zpraží ledovým pohledem, když si dovolej oslovení v baru. Až na to, že oslovení jsem si dovolila já. Čert ví, jak jsem to poznala, asi to bylo vnuknutí, že je to *šamus*, takže jsem vlastně mluvila čistou pravdu, když do mě potom hučel a hučel, jak to, že vím, že je detektiv. Prostě jsem to poznala. V Praze to taky vždycky poznám, jenže v Praze je neoslovuji. Ale tenhle – jak jsem ho uzřela, opřenýho o bar, smoking na levé straně trošku vyboulenej od pistole, *whisky on the rocks* před sebou a šedivýma očima šmejdil jako jen tak a čistě jen z nudy po lokále, povídám: *Hello, shamus!* a on sebou trhne, jako kdyby vzal za kliku v hotelu Granada. Aspoň u mýho pokoje. To taky čert ví, čím to, ale když u mýho pokoje v Granadě vemete za kliku, dostanete elektrickou ránu, a údržbář, kterého mi tam denně posílaj z recepce, protože si stěžuju, nemůže tomu zaboha přijít na kloub. On je ten údržbář vlastně Čech, vlastně měl před Únorem v Praze květinářství, a tady tvrdí, že to byl elektrozávod, tak mě prosil, abych to na

něj neříkala, což jsem neučinila. Ačkoli, jak tak koukám, tady by jim to bylo fuk. Hlavně že udržuje elektriku nebo zlý duchy nebo co to je v Granadě v provozu. Což teda udržuje tak, že když jdu domů, musím si navlíknout rukavice, ačkoli je v New Yorku červen a na Broadwayi trefí šlak z parna průměrně sedm uhoněnejch provajdrů denně.

No a tak on sebou škub, jako kdyby si šáh na tu kliku, a pak zapíral, ale to já poznám, když někdo lže. Byl to moc hezkej chlap, a tak ke mně brzo pojal důvěru a já mu řekla, že to asi bude tím, že je podobnej Paulu Newmanovi, co hrál toho šámuse Harpera ve stejnojmennym filmu, což teda nebyl, ale muj bídnej postřeh mu vůbec nebyl proti srsti, a jak tak začnem žertovat, povídám, že to teda asi musí být v New Yorku pěkně nebezpečný povolání, a MacDougall – tak se ten hezkej šamus jmenoval – povídá, že ani ne a že je to spíš nuda. Proč? No protože šamusové skoro nic nesmějí. To jenom v románech se pořád motaj kolem mrtvolek: ve skutečnosti se motaj jako všude na světě, kolem paniček, co mají trochu moc velkou radost ze života, a jakmile zakopnou o mrtvolku, musej s tím honem běžet na policii. Takže je to úplně stejný jako v Praze za první republiky, aspoň jak se tak říká, protože já přirozeně první republiku nepamatuju. No, to sem ráda, povídám tomu hezkýmu šamusovi, že to vaše povolání je taková selanka, a kouknu významně na tu bouli na MacDougallově smokase, ale on si toho jako nevším a usmál se jako mužně jako Paul Newman jako šamus Harper, a já povídám: Hlavně že vám to nese. Jemu ten mužnej úsměv zvad, vzdychne, zacinká ledem a praví otráveně, ne jako, ale dovopravdy: Todle je jedinej cinkot, kterej při svym povolání slyším, a to eště jedinež věčinou jen proto, že to de na výdaje započítatelný do účtu zákazníkovi. Dolary mi v kapse necinkaj jako některejm, praví, a já mu kouknu do očí, plovou mu v nich růžový tečky, to jak se tam zrcadlej růžový lampičky na stolech v Růžový džungli, a rozhlédnu se po té naší manhattanské putyce, kam prej občas zapadne i Rockefeller, nevím jestli starej, nebo mladší, nebo ten úplně nejmladší, počítám, že vona celá jejich rodina má ráda umění, co se tady provozuje, všimnu si blon-

dýny, která předsedá čtveřici votuxedovaných gentlemanů a vypadá jako manekýna z výkladní skříně bižutérie, až na to, že to, co má na sobě, není ani trochu z bižutérie, všimnu si smečky chlapů kolem ní, a ani jeden nemá figuru jako MacDougall; ani Jimmy Starrett, kterej je brácha jejího starýho, a jestli se divíte, jak to všechno vim, tak to ne že bych byla náká zvědavá, ale že mám takový divný nadání, asi telepatický, a vo gentlemanech sem dycky děsně brzo informovaná, a nikdy vlastně nevím jak. Teda ani Jimmy Starrett nemá takovou hrud' s celým příslušenstvím, patrně, jako MacDougall, ani Leary, kterýho odhaduju na domácího přítele tý předsedkyně, ani starej Henrickson, kterej jí asi taky má v práci, jako má v práci, jen co já vim, eště aspoň pět vostatních, a rád by i mě, asi aby mu to dalo šťastný číslo sedum, aspoň mě zval na soukromou jachtu k projížďce po Karibským moři, jenže jak sem pravila svý přítelkyni Lubomíře: Tůdle! A dokonce ani Rocky Mellow nemá tak fotogenický tělíčko, ačkoli v jednom televizním seriálu hraje osmapadesátýho Tarzána a prej taky účinkuje v těch filmech, co jim tu říkaj podzemní a co jako vodvážně protestujou proti omezování osobní pohlavní svobody hošanů, jenže prej tam dost shořel, ponivač neni dostatečně *hung*. Jestli nevíte, co to je, tak se na to neptejte. Já sem se na to zeptala při večeři v jedný český katolický rodině, kam mě pozvali, ponivač ten pán chodil do arcibiskupskýho gymplu v Praze a učil ho tam páter Šilhan, kterýho potom přeložili na biskupák do Zelenýho Hradce, a von mu vo mně páter Šilhan, kterej teď ovšem spravuje hygienický zařízení, napsal, jenomže dyž sem se zeptala na to, co znamená *Hung*, popřípadě *Hung*, *Hung*, *Hung*, jak to furt čtu v inzerátech na pánský fotomodely, který čtu čistě ze zájmu, ne že bych se chtěla stát fotomodelkou, co je hledaj *těmahle* inzerátama, tak ten pán z arcibiskupáku zpivonkovatěl a po zbytek večera sme seděli u kafe jak naložený v ledu a co teda ten pán napsal potom páteru Šilhanovi, to teda nevím.

No, ale prostě, když teda odhadnu MacDougallový tuxedo, který v tý konfekci, odkud pochází, musel koupit chlap podstatně tlustší než MacDougall, než ho potom dal do frcu, odkud ho koupila ta

pučovna, co si ho v ní MacDougall vypučil, když teda srovnám tuhle plastickou mapu s těma krejčovskýma sonetama, co si jima okrášlili panděra chlapi kolem ty brilantový blondýny, otočím se zpátky na MacDougalla a pravím sladce: *Některejma* myslíte *támhle*? Myslim jako že řek, že jemu dolary v kapse necinkaj jako *některejm*. Ale on zavrtí hlavou a kouká někam do rohu a povídá: Ty nejsou z mý branže. U těch to není nic divnýho. Myslim lidi jako já, a pořád vejrá někam do rohu lokálu a já se otážu: Jo vy tu nejste sám? V takovýmhle pajzlu není člověk mýho druhu nikdy sám, odvěti, a než se stačím urazit, že náš nóbl podnik, kam se na slíkačky chodí dívat i nejmíň tři generace Rockefellerů, nazval pajzlem, praví: Teda, jestli se vo něm dá mluvit jako vo člověku mýho druhu. Proč ne? povídám. Ponivač tenhle je vostuda naší branže. Vostuda? Je neschopnej? Nedovede myslet, myslim logicky? povídám. Až moc! praví šamus. Jenže toho zneužívá k takový činnosti, co snad horší je už jedinež bezbožný klení, povídá. Leccos se doví, i na klienty, a pak vod nich na základě toho inkasuje, ne že by pro ně řádně vodved *job*. Ach tak, pravím, tak takhle von si vopatrjuje voběživo. Přesně tak, praví šamus a položí si ruku na tu bouli pod paží. Kvůli takovej, jako je von hlavně, musím bejt tadyhle pro jistotu hrbatej, místo abych to měl tadyhle vytahaný, praví a vloží si ruku do kapsy, kde to zacinká, ale na stříbrný půldolary to nevypadá, takovej laciněj, krejcárkovéj cinkot. A kerej to je, ten váš kolega, pravim, ne že bych byla zvědavá, čistě jen že mě to zajímá. Ale šamus mlčí jako hrob, jenom zírá do růžový tmy v rohu, tam svítí něco jako loupežnickej kotlík, takový měděný do zrzava, ale není tomu vidět do tváře, šamus vytáhne ruku z kapsy, přiloží ji ke sklenici a já pravim sladce: A že teda chodíte cinkat ledem zrovna do Růžový džungle? Proč ne spíš do baru do podzemky? Tam byste dostal to samý co tady za to, co tady dáte akorát za ten led?

Sama se divim, jak mi to jede, jak pěkně sem to tady v týhle zemi poetický a tvrdý mluvy odposlouchala, ne že bych byla ukecaná, jak tvrdí Zuzán, která je sama nejukecanější Češka, co se kdy perokurvila, jak vona říká, do nějakýho kapitalistickýho manželskýho lože, ale

čistě jen asi proto, že páter Propílek byl tak dobřej latiník, a že jsem k latině taky měla ještě řečtinu. MacDougall se na mě podívá nějak divně, jako šejdrem, a útrpně povídá: No, co kdybyste si vo tom trošku zapřemejšlela? Což učiním, a trošku mě to urazilo, ale jsem od přírody přemejšlivá, tak se na něj nezlobím a přemejšlim, bohužel marně, ale zároveň sleduju jeho pohled, šmejkne jím po tý vyšperkovaný a patrně i vylízaný blondýně, sveze se elegantně z barový stoličky a povídá: Mno, já už vlastně můžu domu. *Bye, bye, baby!* praví jako nějakěj MacMac, jenže ten byl vod vopačného povolání, zvedne dva prsty jakoby ke střeše klobouku, kterej přirozeně nechal u šilhavý Maud v šatně, neb my jsme *skutečně* nóbl podnik, zakroutí v tom poněkud velikým smokase rameny, aby mu to líp sedlo, a moc krásnými dlouhými kroky vyštráduje z Růžový džungle.

No, a to je taky poslední věta, co jsem od něho slyšela. Mezi těma sedmi vraždama v sobotním *Evening Echu* byly nejmíň tři zajímavější než skon Dicka MacDougalla, ale je snad jasný, proč mě zajímala nejvíc ta jeho.

* * *

Den nato, to bylo v neděli, byl mezi čtyřma zavražděnejma zase jeden šamus, nějakěj McPherson, a zase to nebyl ten nejzajímavější mord: byl objeven na kanapi ve svém ofisu s obyčejným průstřelem hlavičky, ale zase mě to zajímalo nejvíc. Toho jsem sice z Růžový džungle neznala, i když na fotce mi nějak povědomej byl; podle článku v novinách měl červený vlasy, a tak jsem si vzpomněla na tu zrzavou hlavinku v koutě, co do něj zíral MacDougall. Ale spíš to bylo tím, že to byl už druhý zavražděný šamus v New Yorku ve dvou dnech, a podle jména taky nějakěj Ir.

New York má ovšem čtrnáct miliónů obyvatel, nebo tak nějak, asi víc, a z toho nevím kolik šamusů, a patrně ještě víc Irčanů, takže to mohla být docela dobře náhoda.

* * *

Ten třetí, O'Malley, už ale na náhodu nevypadal. Ne že bych mohla vysvětlit *proč* ne policejnímu inspektorovi O'Raglanovi, když jsem se ho v neděli večer v Růžové džungli snažila přesvědčit, že ti tři spolu nějak souvisí. Prosim tě, *baby*, řekl mi ironicky. Co to sem pleťeš? Seš snad židovka nebo co a věříš na mystiku čísel? No já nevim, bráním se. Já to tak nějak *cítím*, a O'Raglan se ušklíbne, protivně, že mě popadne vztek. Je taky hezkej, velkej, urostlej, dobře vychovanej. No dobře, povídám, ale sou tu nejmíň *dvě* zajímavosti. Předně, že to byli všichni tři šamusové, a za druhý, že to byli sami Irčani. To je mi přinejmenším trošku divný.

A O'Raglan se zase tak protivně ušklíbne, i když mu to sluší. *Look here, angel face*, povídá, a já už mu chci odseknout, že nejsem pro něj žádná *angel face*, protože jednak si zakládám na svym bardotovským výrazu, a jednak jsem pro něho důležitý svědek, ale on se nedá vyrušit a vede svou. *Look here*, povídá, za poslední tři dni bylo v New Yorku naděláno sedmnáct vražd. Ty říkáš, tři detektivové. Ale mezi těma nedobrovolnejma nebožtíkama byli taky tři realitní agenti, sedum žen v domácnosti a devět lidí zabitejch tupym úderem, samý pěkný židovský čísla, tak co kdybysme se místo do Kriminologický příručky podívali do Talmudu, co? A když už sme u mystiky numer, tak nám to moc nevychází, protože dva praštil vrah něčím do hlavy a jednoho – McPhersona – zastřelil, takže to tu tvojí sladkou symetrii, *Kitty Kat*, ruší, praví ten vůl. A že to byli sami Irčani? Irčani v New Yorku, *cherry pie*, sou všude, kde se vyskytne zločin. A skoro vždycky jsou na správný straně zákona, praví hrdě. Ostatně, já sem katolický křesťan, praví ještě hrději, ale není *čtyři* taky nějaký šťastný židovský číslo? Protože já se menuju O'Raglan.

Možná že se teda o vás zejtra dočtu ve večerníku, odseknu, a vrtá mi v hlavě, jestli tak židovsky *vypadám*, anebo jestli je to čistě jen jeho fórek kvůli mému lpění na těch třech šamusech. Ne že by mi to vadilo, ale potvrzovalo by to jeden zajímavěj drb vo mý nebožce mámě, kterej zaslechla Lubomíra a hned s nim samozřejmě běžela rovnou za mnou, protože Lubomíra je děsná drbna, ukecaná a zvědavá, že já něco takovýho nikdy nepochopím. Moje chudák máma byla totálně

nemuzikální, stejně jako můj rodič mužského pohlaví a všichni moji předci, jak máme oficiálně zjištěno, sami zaručený košer předci podle Norimberskejšch zákonů až do čtvrtýho kolene. Můj táta, když mi jednou kluci z bandu, kterej si říkal *Red Music*, protože si nechtěli říkat *Blue Music*, takovej band byl už v Praze, takže to bylo ne tím, že by to byli nějaký soudruzi, ale čistě jen nedokonalou znalostí anglického jazyka, a ten band byl čistě študentskej, z gymplu v Zeleným Hradci, ovšem ne z biskupáku, tenkrát eště jezuiti jazz neuznávali jako zbožnou hudbu, tak když mi jednou kluci z toho bandu hráli pod voknem štrandrle a jeden, kterej byl můj přítelík, zrovna vyšrouboval sólo na trubku až nad vysoký cé, povídá táta: To je strašné, jak dnes ti chlapci hrají na housle nahlas! Vždyť to není vůbec hezké! Čímž se chudák velmi proslavil, jenže každému v Zeleným Hradci přirozeně vrtalo hlavou, jak to, že já tak celkem pěkně prozpěvuju s tou *Red Music*, když mí rodiče jsou na muziku totálně barvoslepý. A někdo, mám dojem, že to byla Lubomířina mamá, která neměla co dělat a po níž se Lubomíra tedy vskutku bezvadně vyvedla, ten někdo tedy vystračhal, že zrovna když se matka devět měsíců před mým zrozením léčila ve Františkových Lázních, byl tam na rekreaci jeden slavněj operní zpěvák Józka Sládek-Hradecký, kterej se ovšem ve skutečnosti jmenoval Kohn, ale byl fanatickej přívrženec Spolku Čechů Židů, takže se tak přiboudle počestil. Józka Sládek-Hradecký! Něco děsnýho. Eště že oficiálně to muj tatínek není, protože když si představím, že bych se patrně jmenovala Josefa Sládková-Hradecká, tak to je mi milejší, že každej jeden a půltej gentleman vyrobí obligátní fórek na moje jméno a příjmení. Ale tohle všechno samozřejmě O'Raglánkovi v Růžový džungli na Manhattanu nevyprávím, ani se už dál nevyptávám na ty tři šámuse, protože jednak mě vyslýchá kvůli úplně jiný vraždě a jednak mi napadlo, že říct mu, že všechno souvisí se vším, a teda i ty tři šamusové s tou jeho pitomou a nezajímavou vraždou, by jeho chlupatým katolickým uším mohlo třeba znít moc komunisticky, a já si v Růžové džungli chci ještě nějaký ten dolárek na Tuzex vydělat.

* * *

Ta vražda, co si mě kvůli ní podával, se týkala ze všech lidí zrovna tý vyšperkovaný blondýny z Růžový džungle, Connie Starrettové, a jednoho z nositelů tý krejčovské básně, toho, podle mě domácího přítele, Learyho. Pak že v tom všem není nějaká spojitost. A tahal ze mě informace proto, protože to na mě pích Seller, vrchní z Růžové džungle: Jak jsem s nima později ten večer, v pátek, seděla u stolu, neboť mě pozvali. Connie Starrettová projevila přání se mnou promluvit, a tak, když jsem zrovna měla pauzu, přišel za mnou starý Henrickson, stálý host v Růžové džungli, s kterým jsem se odtamtud i odjinud tak trochu znala, abych si k nim prý šla přisednout. Tedy jsem si přisedla.

Ta ženská, Connie, byla kráva. Jak jsem zpívala, všimla si – ohromnej postřeh! – že mám přízvuk, a zatoužila zvědět, co jsem zač. Jela po mně jako lesba z učebnice pro mediky, jenomže tohle já taky moc dobře poznám: V New Yorku je to móda bejt naopak, a jestli ona byla lesbi, tak já jsem Muhammad Ali. To by nesměla ten svůj navoněnej dekolť nastrkovat hned tomu, hned zas tamtomu okolo stolu, jak to dělala. Taky jsem to O'Raglanovi řekla a vyjmenovala jsem ty od krejčího vylepšené výrobky pořadě jménem, jak se mi představili, protože já na jména vždycky dávám majzlíka, můžou bejt důležitý a mám na ně paměť; Johnny Starrett, švagr tý slepičky, kterej jí mezi ty napudrované polokouličky nakukoval úplně nešvagrovsky, Leary, ten, co ho s ní pak voddělali, starý Henrickson, taky známý nakukovač, takže u toho to nebylo nic mimořádného, protože ten mockrát čuměl do dekolťu mně, a vůbec do každýho dekolťu v dohledu svých pajdavých očí, a konečně Rocky Mellow, televizní hvězda, u kterýho nakukování do výstřihu patří ale k profesi, teda k tý televizní, ne k tý podzemní, na kterou není dost *hung*.

Samozřejmě, protože věc mě zajímala, hrála jsem to na toho suchopára O'Raglana úplně vabank, ale veškerá moje snaha se mýjela účinkem, aspoň zezачátku. Později už to bylo lepší. Zezačátku chtěl však jenom vědět a zcela ignoroval, že to samé chci i já. Až nakonec, když už se loučil, přece jen mi něco řek, co možná neměl.

Přirozeně, dost jsem věděla z novin. Že k vraždě došlo v sobotu někdy mezi desátou večer a druhou ranní, kdy ji objevil Pete Starrett, Conniin manžel. Oba, Connie i Leary, byli zastřeleni ranou z pistole (žádná pistole se však nenašla), a to v salóně v prvním patře domu Pete Starretta, Orchard Lane, v té milionářské rezidenční čtvrti na březích Atlantiku. Pete Starrett se – podle novin – vrátil tu sobotu nečekaně z obchodní cesty z Filadelfie, takže to všechno *summa summarum* vypadalo na rozkošný manželský trojúhelník, rozřešený tím nejrozkošnějším způsobem.

A Pete tomu nasadil korunu prohlášením, že postrádá revolver, který měl schovaný v šupletí ve svym psacím stole v přízemí.

Tohle poslední už právě v novinách nebylo, to mi řek O'Raglan, s kterým jsme si v tomhle stadiu výsledku už říkali křestními jmény, jak je v Americe zvykem: totiž já jemu Zeke, on na mně zkoušel svůj repertoár *petting names*, nevím, jestli jsem ho k tomu inspirovala, nebo jestli to dělá s každou. Se mnou to každopádně dělal, a já se mu v tom bodě přizpůsobila, protože jsem byla *velmi* zvědavá. No tak tohle, Zeke, povídám, tohle například přece náhoda bejt nemůže, brebentím způsobem, kterej mi, dle úsudku jiných, převážně pánů, sluší. Já sem ochotná připustit, že tři irský detektivove sou náhoda, ale že někdo vodbouchne pistolí dva lidi v domě, kde se právě ten den jedna pistole ztratí, to je na mě trochu silný, ty jeden protivnej Perry Masone, povídám a zacvičím augnama, až se mi málem odlepěj umělý řasy, ale má to efekt, protože Raglán se poprvé ten večer trochu zavlíní, malinko zlidští, a pak, po strašnym vnitřním boji, podlehne přirozenému sklonu, který zatím ten jeho policajtskej trénink potlačoval, a povídá: *O. K., baby*, tak teda je to na body pro tebe: Pete Starrett z tý pistole jakživ nestřílel, jenom do cvičnýho terče na svym venkovskym sídle. A my sme z toho cvičnýho terče vydlabali dvě střely – víckrát se do něj Starrett nestrefil – ušklíbne se Raglán – a jistě tě potěší zvědět, že střely z toho cvičnýho terče a střely v tělesnejch schránkách Connie Starrettové a Marty Learyho pocházej z jedný a tý samý zbraně. Ale tak moc na body

pro tebe to zas není, protože jak uznáš, v takovýhle banální souvislosti žádná židovská mystika není. *Bye, bye, my love!*

Není? namíchnu se a hulákám za jeho odcházející, docela pěknou figurou od barpultu: Jen jestli není! Co dyby ses, *honey dew*, podíval na tu kulku v McPhersonovym tělíčku? Jestli náhodou není podobná těm dvěma v tom špatně strefovaným terči?

* * *

Byl sice zpupnej a židovskou mystikou pohrdal, ale podíval se. Viděla jsem to na něm, poněvač druhý den večer přiletěl do Růžový džungle jako ovečka, a hodně zmoklá ovečka, zatáh mě k baru a povídá: Poslyš, *ducky darling*, musím se ti omluvit. Na tý tvý intuici něco bude. Že ta náhlá úmrtnost mezi šámusema není náhoda? zeptám se. No ne, to ne, zavrtí hlavičkou s lákavým kanadským trávnickem, ale že aspoň *jeden* ten šámus souvisí se skony ve vile na Orchard Lane. Totiž to je už docela nepochybně prokázáno. Tak? použila jsem opět augen, s potěšením jsem mohla konstatovat, že to působí, a pravím: A jakpak? Někdo se k něčemu přiznal? Povídej rychle, a svědčí mě dlaně a hrozně ráda bych si je podržela o ten kanadskéj trávnick na Raglánově hlavičce, jenže jsem slušně vychovaná mladá bardáma, takže nemůžu. Tak povídej, pobídnu ho, a Raglánek se ušklíbne, ale už ne tak protivně. Nepřiznal. Tohle je lepší než přiznání, praví. Aspoň my tady ve Státech si to ceníme víc. Potvrdila to balistická expertiza.

Aha, povídám, a za současné činnosti augen použiju taky mozků. Tak přece McPherson. McPherson je jedinej z toho vodkráglanýho triumvirátu irskéjch šámusů, co zahynul ranou z pistole, že? Raglánek kývne. *You got it, sweetums*, povídá. Střela ve cvičným terči na Starrettově venkovským sídle, střely v tělesnejch schránkách Connie a Learyho a střela v šámusovi McPhersonovi, veškerá ta munice pochází z jedný a tý samý střelný zbraně, co se ztratila Pete Starrettovi ze šuplíku.

* * *

To je nějak moc střel a nějak moc mrtvol, napadne mi, ale jsme ve Státech, tady se všechno dělá ve velkym. Sedíme na barstoličkách vedle sebe jako dvě hrdličky, Raglánek cinká kostkama ledu jako v pátek večer nebožtíček MacDougall a já olizuju cukr z okraje skleničky džinfizzu, kterou mi Raglánek velkoryse poručil u Maca, našeho barmixéra z Růžové džungle. A meditujeme. Je mi zcela jasné, že Raglánek už silně doutná a že ho zajímám skoro stejně jako ta jeho zamotaná vražda, a proto mě nepřekvapuje, že jeho policajtská ostražitost se už silně zhroutila.

A že taky trochu vzala za svý jeho logika. Řekněme, praví řečnický a zabrejli do růžovýho prázdna – a i v jeho (černých) očích zavisitou růžový tečky – řekněme, že souvislost je taková: Connie Starrettová byla pěkná panička, dosti veselá. Pete Starrett je starší milionář. Dosti veselé paničky dosti starých milionářů mívají občas doprovod, o kterým samy nemaj tušení. A ten doprovod Connie Starrettové obstarával Tom McPherson. Co říkáš, *snuggle pup*? Oh! vydechnu. Báječně ti to myslí, Zeke! Raglánek se jmenoval křestním jménem Ezekiel, což ale ve Spojených státech není nic tak zvláštního. A Raglánek se zatetelí a povídá: A proto, když Pete Starrett ze žárlivosti zastřelil Connii a jejího svůdce Learyho, musel přirozeně odstranit i McPhersona, aby náhodou nepovídal, co by se Petemu nehodilo, a to na místech, kde by se to Petemu nehodilo. I když přirozeně Pete zatím zapírá, že by pro něho jeho paničku někdo, tím méně McPherson, klihoval. Pohlédne na mě chytře a vítězně, a já, s augnama stále rozzářenýma obdivem, hlesnu zlomyslně: *O. K., honey* – jenže jestli je Pete Starrett vrah, proč vám potom sám vod sebe hlásil ztrátu svý bouchačky, ačkoliv si to klidně moh nechat pro sebe? Nikdo vo tom přeci nevěděl, leda snad Connie, anebo komorník, ale komorníci gentlemanů bejvaj tradičně loajální ke svejm gentlemanům, anebo nanejvýš jeho brácha Johnny, a brácha bráchu přeci nepráskne, obzvlášť ne kvůli příliš veselý paničce, nemyslíš, Zeke? Raglánekovi chytřej výraz zhlopne a on dojemně zesmutní, a tak abych ho potěšila, povím mu, co jsem mu zatím tajila

o MacDougallovi. A že byl v pátek večer, když tu byla taky Connii-na parta, v Růžový džungli.

Ragláneek ožije, je však poněkud zpitomělý, nejenom z toho svého hloupého případu, a opět zblekotá cosi o náhodě. Ne, ne, zavrtím hlavou, aby se mi lokny hezky natřásaly. Šamusove nechoděj do podniků, kde jedna *double scotch* stojí dvakrát tolik co jinde, za zábavou, tím méně náhodně, povídám. MacDougall byl v Růžový džungli vobchodně. Z něčího pověření tu někoho sledoval a dával si tady bene, ponivač si to moh připsat na diety. No dobře, *pussy*, připustí Raglánek. Ale Růžová džungle má kapacitu jako menší nádraží. MacDougall zde moh sledovat kdekoho a bůhví koho. Prosím, prosím! zakoketuju s tím milým mamelukem, a zase mě zasvrbí dlaně. Ponech mi mou intuici, Zeke! To udělá Raglánekovi dobře, pod dojmem takovýho projevu mazlivý ženskosti zapomene na své logický *faux pas* s Petem Starrettem, dokonce se usměje, a já ještě zapracuju augnama a pravím: A prozradím ti eště něco, *bumble bee*. Prozradím ti, co mi MacDougall řek, než vodešel. Řek mi: *Mno, já už vlastně můžu domu. Bye, bye*, povídám a zamlčím, že dodal *baby*, neboť se mi nehodí připomenout Raglánekovi, jak jsou Američani ve svejch důvěrnostech stereotypní. Tak co ty na to, *my dear Watson*? povídám. Nic? A Raglánek přemejšlí a rudne. Nic? opakuju. Ale jeminánku! Pročpak asi MacDougall *moh už domu*? No přece proto, že ten večír už nemusel klihovat, jak tomu ty říkáš, Zeke, toho, koho klihoval. Starrettovou! vyhrkne Raglánek. A najal si ho – zarazí se, potom tázavě, ale sám pro sebe: Pete Starrett? No, žárlivec to byl, pobručuje stále sám pro sebe, a Starrettová byla trochu moc veselá v rozkr – použije moc nehezky rčení a zarazí se, puritánsky se začervená. A já zničím jedním rázem pochod jeho myšlenek: Ba ne, Zeke. Pete Starrett MacDougalla určitě nenajal. A ptáš se proč? Protože MacDougall vodešel v pátek z Růžový džungle domu, neboť už nemusel sledovat toho, koho sledoval, řekněme Starrettku, i dyž důkazy na to samozřejmě nemáme, ale řekněme teda. Byla ze všech přítomných nejsledovatelnější. No, a proč ji už v pátek večír nemusel sledovat? Raglánek otevře chleběničku, jenže z ní nevypustí nic, naopak, naleje

si tam celou *double scotch* i s ledem a zakucká se. Ale, ale! Vždyť je to jasný jak fac – tedy večernice, Zeke! Nemusel jí sledovat, ponívač tam tou dobou byl už i jeho zaměstnavatel. Další sledování si už vobstaral šéf sám, a šámus si moh jít dát dvacet, pravím, a trošku mě v srdci píchne lítost za toho chudáka MacDougalla, kterej položil život patrně za to, aby nějaký šoustavý paniče nějaká ta šoustačka nevyšla. Jo – a kdo teda byl MacDougallův zaměstnavatel? otážu se teď zas já řečnický. Pete Starrett ne – protože Pete Starrett v pátek v Růžový džungli chyběl!

Vzdychnu pro nebožtíčka šámuse, a Raglánek vedle mě taky vzdychne. Jenomže ten obdivem. Potěší mě to, i když obdiv se tentokrát netýká mého, dle úsudku jiných vynikajícího tělesného vzezření.

* * *

Na pódiu Růžové džungle se začala producírovat Bubbles Marlene, místní striptérka. Pracovala systematicky a trochu jako natahovací paňáca, neboť to svoje číslo V očekávání lázně dělá už tři roky, objela s ním celý Státy a chystala se právě na turné do Skandinávie. Strašně se jí na to turné nechtělo, má v New Yorku manžela, kterej je úředníkem spolku *Alcoholics Anonymous*, potírajícího opilství, a čeká na ni noc co noc v otlučeným chevroletu před Růžovou džunglí. Bubbles mu v pauzách mezi svými výstupy štrykuje svetry s dost opilejma vzorkama a nemluví prakticky o ničem jinym než o jeho zažívání, který si kdysi zničil opilstvím, takže jeho konverze k abstinenci není tak docela ideová, a jak je děsně těžký vařit mu správnou dietu. Ale na pódiu, kam na ni Tony, náš mistr osvětlovač, házel zelený, růžový a modrý šajny, pohupovala svým nádherným obnaženým poprsím přesně s takovou energií, aby všichni plešouni u zhasnutejch stolků viděli, jak jsou ty dva divy přírody pevný, ale zároveň skvěle elastický, ačkoliv je to plešounum na houby, neboť Bubbles je manželka jak z kalendáře a zcela jenom pro jednoho. Svůj výstup zakončila, jako vždycky, tím, že na publikum vystrčila báječný, oblý a bělostný nahý zadek, načež se jako vždy ozval kolektivní plešounskej vzdech a Tony zhas reflektor.

Raglánek se ke vzdechu nepřipojil, a měla jsem dojem, že tu sexappealovou ofenzívu vůbec nevnímal; vzdych až potom a povídá: Nejjasnější na celým případu je motiv. Nejnejasnější ty dopisy. Zacinká ledem, a protože Bubbles, svlečená do naha, se už mezitím uchýlila do zákulisí, růžový lampičky na stolech se zase rozsvítily. Jaký dopisy? A jakej motiv? chci vědět, a Raglánek praví: Dopisy, co je dostali Pete a Johnny Starrett a starej Henrickson, a co je nedostal Rocky Mellow. Je to divný, řekne, a já povídám: Co? a on objasňuje.

Ty dopisy byly na stroji a všechny s podpisem *Connie*. Podpis, domnívá se policejní grafolog, je spíš falešnej, i když pravost nelze vyloučit. Zato text zcela určitě pochází ze stroje Connie Starrettové a projevuje se v něm, jak se zdá, přání donutit všechny tři adresáty k pobytu ve volný přírodě. Její manžel, kterej byl na obchodní cestě ve Filadelfii, se měl tu sobotu večír dostavit do svého venkovského sídla (toho s cvičným terčem) v Thatchy Heights, a tam počkat na Connii, jež se ohlásila na dobu mezi desátou a dvanáctou hodinou. *Musím s Tebou mluvit, je to naprosto nutné. Jestli nepřijedeš, nevíím, co se stane.* Co by se mělo stát, Pete Starrett podle výpovědi ani v nejmenším netušil, přesto ve Filadelfii všeho nechal a hned tam spěchal. A když se nedočkal, jel po půlnoci do New Yorku.

Johnny Starrett se měl rovněž odebrat do své chaty, někde ve stříbrných lesích na severu státu New York. *Můj manžel vůči mně chová strašné a neoprávněné podezření. Musíš mi pomoci, Johnny. Přijed' určitě!* A zase Petemu nebylo nic známo o nějakým podezření – ačkoliv tohle mu moc nevěřím, podotkl Raglánek – a zase Johnny Starrett všeho nechal a rovněž spěchal.

Henricksonův dopis byl rázu výmluvně vágního: *Bille, přijed' hned do Cedar Grove a počkej na mě, dokud nepřijedu.* Úplně to stačilo, aby se Henrickson vypravil do Cedar Grove. Původně si existenci toho psaníčka chtěl nechat pro sebe, ale protože je to flamendr a holčičkář, o němž se bezpečně ví, že sám dovede být pouze na klozetě, a snad někdy, zřídka, ještě tak ve vaně, nepodařilo se mu uspokojivě vysvětlit, co ho přimělo k poustevnické vigílii v temných

lesích státu New Jersey, a tak kápnul božskou. Všechny ty psaníčka doručil expres zvláštní posel pošty Spojenejch států v sobotu v poledne, a je to prostě všechno tak jasný, řekl Raglánek, až je to úplně nejasný. Ne pokud jde o motiv. To je žárlivost. Pokud jde o vraždu, existuje jen šest motivů: žárlivost, osobní prospěch, pomstychtivost, strach z odhalení, duševní abnormalita a taktická vražda bez důvodu, která má zakrýt motiv jiné vraždy, spáchané současně. Ale to se vyskytuje jenom v detektivkách, ve službě sem se s tím nesetkal, školí mě Raglánek. To můžem teda vyloučit a zrovna tak duševní abnormalitu. Na to je tady příliš zřejmá premeditace a mimoto mrtvoly nejsou zohavený. Strach z odhalení? No, to by nesměla bejt Connie mezi zabitejma, povídá, protože jestli tu někdo moh mít strach z nějakýho odhalení, tak v první řadě vona. Byla trochu moc veselá – v rozkroku, já vim, použiju evropsky toho nehezkýho rčení, a Raglánek zrudne, neboť mladší dívky mají ve zvyku používat sprostých slov asi pouze v Praze, v New Yorku se jim prej vyhejbaj, aspoň Bubbles to tvrdí. A co osobní prospěch, ptám se. Raglánek permutuje z rudý přes růžovou do svý obvyklý velkoměstský chlorofylový, a říká, to že je vyloučený, neboť Connie neměla vůbec žádněj vlastní majetek, byla to jedna z těch šťastnejch chudejch dívek vykuků, který se vdávaj nikoli z lásky, ale za starší bohatší milionáře. Co dělala za svobodna? povídám. Byla to tvoje kolegyně, *dove*, praví Raglánek. Zpěvačka? Ne, povídá. Striptérka. No dovol! urazím se. Takový věci já nedělám. A Raglánek se trochu vrátí od svejch mrtvolek do přítomnosti a zapomene na svý katolický vychování, sjede mě vilným pohledem a procedí koutkem úst: Ale mohla bys docela dobře, *lamby pie*, nemyslíš? To mohla, povídám a zvednu nos. Jenže to nemám zapotřebí. Mě živí hlas. Hlas jako pěkná figura, obé jsou dary boží, praví Raglánek pokrytecky a pokračuje, jako kdyby vůbec neodbočil, kam vlastně ze služebního hlediska neměl: Takže zbejvá jenom pomsta, což to mohlo bejt, jenomže v tomhle případě se pomsta nazývá žárlivost. A jsme zase tam, kde jsme byli.

Nejsme. Louis Bijou *and His Machine Gun Blowers*, jak zní pompézní titul šramlu v Růžové džungli, spustí ryčně oblíbený šlágr *Sad Rhythm of Love*, a já musím do práce. A když uplatňuju svůj mírně zastřenéj sexy hlas, prohlížím si to upachtěný poskakování na parкетě mezi umělýma palmama, bílý náprsenky přes milionářský panděra, a prodejný i nájemný i už prodaný a najmutý dívenky v těsných mini k tělu, které se vrtí a vrtí podle svých soukromejch rytmů, a ne do latinskoamerický congy, což je ten *Sad Rhythm of Love*, a taky vycpaný vopičky, co visí v Růžový džungli na liánách z konopí a civí na tu navoněnou Sodomu a Gomorrhu skleněnýma očičkama, a cosi mě napadá a já s tím letím ještě za tepla k Raglánkovi u baru, sotva se ukloním na vlašňouček potlesk, zatímco Louis Bijou ještě nepřestal mlátit růžovejma dlaněma svých ebenovejch rukou do congy.

Hele, vyhrknu na Raglána, kterej si mezitím opatřil novou whisky s novými ledy a pořád ještě, už sám, tleská. A co McPherson? Co ten záhadnej šamus, kterýho patrně taky někdo najmul, když ho někdo voddělal pistolkou Pete Starretta, i když ten zaměstnaneckej poměr Pete popírá? Chytrá hlavička, zabručí Raglánek, a já trochu s napětím čekám, jakou ukázkou ze slovníku intimních titulatur mi předvede, a on po maličké pauzičce dodá, a překoná se: *cinnamon bun*. Zrovna na něj myslím. Je nad nim jeden zajímavěj otazník. A to? vydechnu, a Raglánek: Ty fotky. Tenhle šamus byl šamus puntičkář. V kartotéce měl přesně vedenou klientelu, každýho klienta ve zvláštní obálce a v tý obálce taky veškerej materiál. Jenomže: na obálkách nejsou ména, jenom šifry. Co která znamená, bude někde jinde. Asi v sejfu někde v bance, pro případ, že by se mu někdo přišel tajně kouknout do kartotéky. Jenomže, *petkins*, a Raglánek si zas detektivně zatranzíruje. Co jenomže, Zeke? Nenapínej mě! zamrkám augnama. Jenomže v tý jedný vobálce sme našli takovou fotku. Pozitiv. Mrkni se na ni, a vytáhne z kapsy pohlednici, která trochu mlhavě, ale tak, že omyl je vyloučen, zobrazuje tu krávu Connii Starrettovou a veselýho starýho vošousta Henricksona na nějaký lavičce v nějakým parku.

Napravo od nich si hraje roztomilý bílý děťátko s ještě roztomilejším černým děťátkem, nalevo si jakýsi štráfek v klobouku s kostkovanou krempou právě zapaluje cigaretu velkým zapalovačem, ale ti dva na lavičce očividně nevnímají ani tu miloučkou integraci napravo, ani tu reklamu na *king size* cigára nalevo, nýbrž noří se, tak říkajíc, vzájemně do zraků, a ještě se přitom drží za ruce. *Damned*, povídám a zbožnej Raglánek sebou cukne, jenom docela malinko. To je ten starej votrapa Henrickson, ten, co hned všeho nechá a hned tam spěchá, a Raglánek praví: Podezřelý, žejo? No tak tohle by bylo jasné: Henrickson Connii š – zrudne a honem se opraví: Henrickson s Connii měli poměr. A jestli Leary Connii taky – jestli měl Leary s Connii taky nějaký takový ty, moh tím vraždícím žárlivcem bejt docela dobře Henrickson. Alibi, aby ti bylo jasné, *chicky*, nemá ani jeden – všichni tři dle rozkazu dleli na chatách a všechny ty tři chaty sou v dokonalým soukromí uprostřed lesů nebo vod, takže neexistují svědci, ani že tam někdo přijel, ani že vodjel, ani že se tam třeba v noci svítilo, prostě jim to jenom musíme věřit, a to jim přirozeně věřit nemusíme.

Zamyslím se, zadívám se na tři kostky ledu v Raglánekově whisce a zamedituju: Tři chaty, tři dopisy, tři mrtvý detektivové... *Sugar cane*, zaprosí Raglánek, nebuď tak židovská! A mně dojde, že Irčani jsou bigotní katolíci, a tudíž vždycky tak trochu antisemiti, a tudíž spíš racionalisti než se sklonem k mystice. A to mě ještě víc popudí a moje ženská emocionální povaha mi v hlavě začne fantazírovat. Tři chaty, povídám, tři Irčani, tři dopisy, tři kulky... Neblázni, *bobo-link*, zaúpí Raglánek. Říkáš tři dopisy – ale vždyť je tu ještě čtvrtěj, a ten je bez dopisu: Rocky Mellow, kterej – a na to svědky *máme* – se v poslední době motal kolem Connie *nejvíc*. A – a nech mě domluvit, když si všim, že otvírám pusku a strkám špičku jazyka mezi zuby, abych zas pokračovala: *Three*... a na fotce je Henrickson s Connii, což může znamenat jen jedno: že to nebyl Henrickson, kdo prováděl inspekci u McPhersona a kdo McPhersona poslal k jeho irskejmu předkum. Přece by tam po sobě nenechal takovou vizitku. A že to teda taky nebyl Henrickson, kdo v sobotu v noci distribuoval ty tři

identický kulky do těch tří různých tělíček. Chytrák, povídám a zamrkám na Raglána. Ale trošičku kapánek trochu moc velké chytrák.

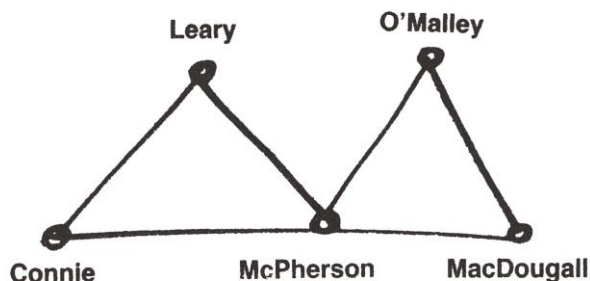
Náš místní imitátor Jimmyho Duranta na pódiu se překonává a plešouni pod plyšovými opičkama se snaží udělat si pruh. Takže to pořád vypadá nejspíš na Pete Starretta, praví Raglánek skoro smutně. Najal si McPhersona, ten zjistil, že Connie mu zahejbá s Learym, Pete je žárlivec intrikánského typu, pěkně to všechno pomocí padělanejch psaníček zorganizoval, ty dva holoubky sprovodil ze světa, a protože mu došlo, že McPherson by mohl dostat strach a někde referovat o jejich obchodním spojení, sprovodil ze světa i McPhersona a z kartotéky mu vybral film. Původně chtěl asi zlikvidovat celou obálku, ale jedna fotka, kterou tam našel, se mu hodila, protože tak trochu vobrací podezření směrem na vobšourníka Henricksona, což mimochodem pro Peteho mohla bejt novinka. Tak ji tam nechal. Ach jo, vzdychne, už úplně smutně. Zejtra chudáka Peteho zmáčknu a vo co, že McPherson byl v jeho službách?

No možná, povídám, ale zases zapomněl, *lover boy*, že Pete nám poskyt tu informaci o použitý zbrani. Raglánek opět zrudne a já mám pocit, že někde tu nějaký vysvětlení visí ve vzduchu, nějaký úplně šejdrem, úplně bláznivý a jako vymyšlený, ale přesto pravý. No možná, opakuju. Ale co Peteho brácha? A co Rocky Mellow? Jeho brácha, informuje mě Raglánek, má přirozeně taky jedno z těch vachrlatejch alibi na vosmělý chatě. Jeho žena je už delší dobu nemocná, leží, schází se u ní metapsychologické kroužek, a jí je zřejmě úplně fuk, kam její manžel jezdí v sobotu v noci, anebo kdy jindy. Fakt je, že Johnny Starrett je jednak Conniin švagr, a jednak přiznává, že měl Connií rád. Že dokonce bráchovi takovou mladou a pěknou manželku záviděl, což přispělo k jeho ochotě všeho nechat a – jako starej donchuán Henrickson – hned tam spěchat. A Mellow, ten má jedinej ze všech čtyř, co byli s Connií večer před vraždou v Růžový džungli, dokonalý alibi, *lollipop*. Popíjel v sobotu večer se dvěma přáteli ve svym apartmá na Park Avenue a kolem jedenáctý

se všichni tři úspěšně vpravili do stavu bezvědomí. Procitli z něj až v neděli kolem poledne. Pch! ošklíbnu se. Takový alibi – Správně, přeruší mě Raglánek. Takový alibi je na h – Rychle zrudne a opraví se: Je k ničemu. Stačí, aby z těch tří alkoholickéjch mrtvol jedna to bezvědomí pouze předstírala, a může klidně vobživnout, zajet si na Orchard Lane, vykonat všechny příslušný prácičky tam i v kanclu u McPhersona a ještě před svítáním už zase věrohodně předstírat ztuhnutí v apartmá na Park Avenue. Jenomže, *tweedledum*, proč? Proč Mellow?

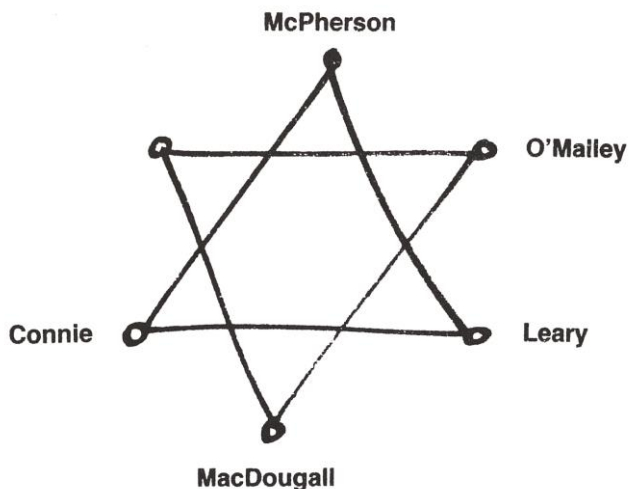
Pro slepičí kvoč, chci podotknout, ale nenapadne mě anglický přísloví, aby se rýmovalo, a mimoto Louis a jeho kulometný trubači už zase vystřídali našeho padělanýho Duranta a já si musím jít odšrotit další tři sesynkopovaná pozorování o povaze lásky. A na pódiu, při sledování pohybu tělíček po parketě, který je skleněný a zespoda růžově osvětlený, aby se hodil do Růžové džungle, mi zas něco napadne, něco úplně uhozenýho.

Ragláne, povídám potom na barstoličce. Mysli si, co chceš, ale tenhle případ je pro Pythagora, já si nemůžu pomoci. Žádnýho takovýho šámuse neznám, urazí se Raglánek, a jestli si myslíš, *snookey*, že sem pitomej a nestačím na vobyčejnou vraždu ze žárliv – Nehněvej se, prosím, prosím! zamrčkuju zas, jak mi to dle úsudku těch ostatních, hlavně pánů, sluší, ale zvopakuj si to: tři chaty, tři dopisy, tři kulky, tři mrtvý. Já si nemůžu pomoci, mně se do toho ten Mellow nehodí, a pak že tu sou ty tři šámusové, a všichni tři Irčani, hele, já bych ti to třeba znázornila graficky, povídám, jako kdysi v hodině rýsování u pátera Šilhana, S. J., kde se mi ovšem málokdy něco graficky znázornit povedlo. Cože? zavrčí Raglánek. Co graficky? Tohle, povídám a mám ten divnej pocit, že je to všechno našísato, ale právě proto správně, sáhnu Mikemu za ucho, kde přechovává tužku, obrátím pivní tácek (v Růžové džungli je maj samozřejmě růžový) a pečlivě narýsuju následující kabalú:

A čučím na to, co jsem narýsovala. Jestli v tomhle není nějaká *mystická* souvislost, povídám sama pro sebe, ale Raglánek to slyší a později mě vezme za slovo, tak dělám vod příštího tejdne v Růžový džungli místo zpívání striptýz.

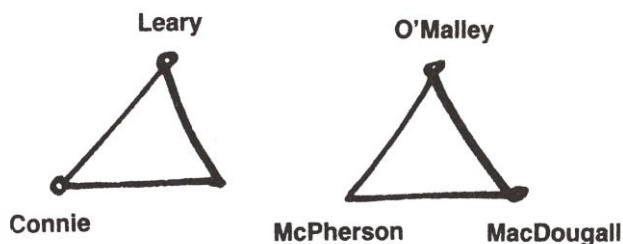
Raglánek kouká, kouká, a pak se ušklíbne. Asi teda už brzy uvidim *in natura* ty dary, co tě jima obdařil Pánbůh, *sweetie*, povídá, a jak je to slušně vyjádřeno, přesto se slabě začervená, ale přes to začervenání ještě dodá: Myslim ty tělesný. Jdi mi k šípku s tou svou *feminine mystique*, povídá, převezme ode mě špačka a nakreslí to ještě kabalističtějc:

Fry me for an oyster! zakleje a zachechtá se. Nakonec to bude rituální vražda, *tootsie wootsie!* Abysme se šli poradit k rabínovi.

Já to neberu tak nevážně jako Raglánek, v myslivně mi něco pořád říká, že je to nakřivo, ale správně, trochu už jsem z toho zpitomělá a tohle, ta Davidová hvězda, mi nehraje. Na tohle nám jeden schází, povídám. Jak to schází? optá se Raglánek. Jeden mrtvej, povídám a přidělám k nevobsazenému cípu otazník. Davidová hvězda je šestcípá, a my jich máme jenom pět. Co neni, může bejt, vzdychne nadějeplně Raglánek. Ale nemusí, opravím ho. Ta mystika je tady, ukážu na prostřední kolečko mezi dvěma trojúhelníky, co jsem k němu připsala McPherson. Pořád mi přitom jde mozek k jedné straně. Tadyhle je svorník těch trojic. Z těch tří šamusů byli dva voddělaný tupým předmětem a jenom jeden kulí, jenže ten zase kulí ze stejný pistole jako tyhle dva, ukážu na vrcholky levého trojúhelníka, kterej sem označila Connie a Leary. *Precious*, praví Raglánek, je to krásný, ale tyhle dva, O'Malley a MacDougall, s tím přeci nesouvisej. V New Yorku se denně spáchá v průměru dvanáct vražd a najednou vypoulí oči, vyhekne *Oh, baby!* a napije se whisky, až mu zaskočí jeden z ledů. Tohles mi neměla dělat, *sugar cookie!* Už sem tě tu viděl nahatou jako novorozeně, praví a úplně se zapomene začervenat, z čehož soudím, že přijde teda opravdu terno, a ty tohle! Vona to je mystika! zařve tak nahlas, že u nejbližšího stolku se po nás otočí jeden pán, o kterým já vím, že je to protestantskej duchovní, i když v Růžové džungli se vydává za cestáka z Kalifornie. *Oh baby, baby!* sténá Raglánek. Dyť von ho taky praštil tupým předmětem! Kdo, tážu se a valim taky augny. A koho? Vrah. A McPhersona, lapá po dechu Raglánek. Nejdřív ho vzal tupým předmětem a teprve pak mu naordinoval kulku z Peteho pistole, *Kit Kat*, volá. Von je to doopravdy svorník! Von byl nejenom zastřelenej, ale taky praštěnej, tedy obráceně, skoro se zajíká, vyzunkne zbytek whisky a zase mu zaskočí zbylej led, tentokrát tak, že ho Mike musí zvednout za nohy a pět minut s ním třepat hlavou dolů, až mu ten led v krku roztaje, a vyleje se z něj a můžou ho zas posadit na barstolici.

A já mezitím sedím, čučím na ty malovánky a ujišťuju se o tom mystickým spojení:

Tři kulky ve třech mrtvejch, tři irští detektivové udeřený tupým předmětem, jeden z nich taky s jednou z těch třech kulek v těle. Na tý kulce to všechno visí, to cítím, nevím proč, ale cítím. I ty dva ostatní šamusové bez vlastních kuliček v tělíčkách. Tak je to a ne že ne.

Takže, pomyslí si s úlevou, já tu příští tejden nebudu podnikat striptýz, a bůhvíproč se začervenám, jak to dosud dělal jenom Raglánek. V tom už mezitím led roztál a vytek a on už opět sedí vedle mě. Zeke, *honey*, povídám, McPherson nemá auto? Ne? podiví se Raglánek, ještě poněkud přihlouplej z té pozice svatýho Petra. No ne, já to myslím jako otázku. Ach tak. Přírozně že má. Šamus bez auta není v New Yorku představitelný. Má auto. Teď ho máme my. A já na to: Tak víš co? To auto mu pořádně, ale důkladně, prohlídněte. Hlavně se podívejte na – Ale proč? nechápe Raglánek, pusu otevřenou jako někteří ti chudáci občané s hodně podnormálním IQ. No našli jste ho přeci v jeho ofisu? No našli. A byl nejdřív udeřený a pak střelený? A z té samý pistole tu samou noc co Connie a Leary na druhým konci New Yorku? No z té samý tu samou noc, povídá Raglánek, čím dál tím podnormálnější. Tak mu ten vůz pořádně prošmírujte, pravím, a hlavně se mu podívejte na –

A Louis Bijou silně udeří v bubny, jeho černý pásci zadujou do saxofonů a Bubbles Marlene vhopkuje na scénu, oblečená – to vím zatím jenom já a stálí hosti Růžové džungle – do patnácti nylono-

vých šatů, jedny na druhéjch, který postupně svlíkne, až zůstane jen v pozlacený napodobenině hodně zakrslýho fíkovýho listu. Mrzutě si pomyslím, že můj fíkovéj list, jestli to nakonec přece jen není tak, jak předpokládám, musí bejt aspoň třikrát tak velkej, jinak tu sázku s Raglánekem radši nedodržim, ačkoliv to je v Americe neslýchanej přečin, a pak se otočim k tomu svýmu detektivkovi pod kanadským trávníčkem, a začnu mu objasňovat, co mám na mysli a na co se maj v tom autě obzvlášť pečlivě podívat.

* * *

V noci dělám ten striptýz, a jak tak stojím, nasvícená reflektorama, přes který v Růžové džungli nasazujou při striptýzu barevný filtry, jenom ve vlastní kůži a s tím pozlaceným fíkovým listem, docela mi to nějak ani nevadí, třebaže od prvního stolku valí oči Raglánek a za ním obvyklá kongregace plešounů. Sakra, sakra, pomyslím si v tom snu, protože mám lehké spaní, Evinko, to znamená, že už seš nějak moc dlouho ctnostná, takovýhle sny přeci nejsou samo sebou, a vtom se v Růžové džungli protivně rozdrnčí telefon a já tou nahou rukou po paměti sáhnu do růžovýho prázdna a Raglánek ve sluchátku povídá, až mu přeskočí hlas: *Je tam kaštanovej list!* Mrknu na sebe dolu, a fakticky, mou Venušinou svatýňku kreje krásnej, oranžově rezavej podzimní list, jako čerstvě spadlej z kaštanu, jakejch bejvalo nastláno v zámecký aleji v Zelenym Hradci, kudy se chodívalo hřešit do studentskýho háječku. Alej byla vždycky neuvěřitelně barevná a krásně rezavá a v podzimním kabátku nebyvalo teplo, jenže tam žádná holka jakživa nechodila sama. Ach Bože, Bože, Evi, kam až ses z toho Zelenýho Hradce dostala! Až do Růžový džungle, pomyslím si, a najednou se začnu strašně stydět a koukám, kudy utýct za kulisy, a Raglánek praví: *Je zamačklej ve vzorku*, a já se zhrozím a povídám napůl nesrozumitelně: *Kde?* A Raglánek: *V pneumatice. Ten kaštanovej list, to znamená, že McPherson byl ten večer v Orchard Lane. Tam rostou kaštany. A to není všechno, um, ještě vim, že –* Počkej! Kde seš, Raglátku? povídám už definitivně probuzená, a teprv teď mi dojde hrůza snu. Dole v hale, zaharaší ve sluchátku.

Ešte vim – počkej! To mi řekneš ústně, pravím. Du dólu, *pretty pretty*, počkej tam na mě. A vyskočím z lože rovnou na hřebík, kteréj přes noc vždycky vyleze z podlahy, ačkoliv každěj večer ho zatloukám podpatkem. Málo platný, v Granadě působí duchové.

A New York je vůbec nějaký divný město.

* * *

Nato absolvuju všechna ranní dobrodružství. Lože, sotva z něho sejmu břímě svýho tělíčka, začne vibrovat jak šílený. Je to takovej automat a nalítla jsem na něj první noc v Granadě, když mě ještě každá *slot machine* neodolatelně přitahovala. Televizory v Granadě nemaj, jak jsem je tam hledala, když se přece u nás doma píše, že v Americe je v každym hotelovym pokoji bible a televizor. V Granadě nejen že není bible – je tam kniha Mormon, majitel je toho legračního vyznání – ale tím míň televizor, jenom rádio z anno dazumal, na deseticent na hodinu, jenomže když do něj člověk ten desetičtí hodí, spustí někdy hned, někdy až za hodinu, někdy taky třeba za čtyřiaadvacet hodin, a vždycky hodně nahlas, a nikdy nevydrží šedesát minut. Automatický mechanismy v Granadě vůbec řídí taky duchové. A vedle mý postele je dírka přesně na čtvrták a nad ní nápis: DO YOU WANT TO REST YOUR BODY? čili CHCETE ODPOČINOUT SVÝMU TĚLÍČKU? Kdo by nechtěl, v New Yorku, kde vám ten hektickejšej *way of life* dá pěkně zabrat. Tedy vhod'te jeden čtvrt dolar AND YOU'LL SEE HOW IT FEELS TO BE IN PARADISE! Neboli A OKUSÍTE, JAKÉ TO JE V RÁJI! No, já nevydržím nehodit cokoliv do jakýkoliv dírky, pokud je nad ní jaký chce nápis, a v Americe je takovejch dírek plno – jednou jsem na veřejným záchodku na Grand Central Station v podzemce hodila *dime* do dírky, která slibovala SPIRITUAL ENCOURAGEMENT, to znamená DUŠEVNÍ POVZBUZENÍ, a vypad mi plechovej medailónek s Otčenášem – čili lehnu si na to ameríkánský široký měkkoučký lože, strčím čtvrták do dírky a čekám, jakým způsobem mě postel dopraví do ráje, a ona se začne lehounce chvět, vibrovat, no říkám si, opravdu, není to špatný, docela příjemný, vsugeruju se do pocitu

ráje a trvá to minutu. Pak dvě. Pak pět. Pak mě to začíná zneklidňovat. Když už to trvá půl hodiny, řeknu si, to je nák trochu moc muziky za ten čtvrťák, a jestli ráj takhle vibruje, to musí jít kapánek na nervy, když tam má člověk setrvat celou věčnost, a slezu z lože a pokouším se tomu přijít na kloub, což přirozeně nepřijdu. Uplyne další čtvrt hodina, a já volám telefonem *management*, ať mi nahoru pošlou nějakýho muže, což oni nejdřív nepochopěj a ledově mi sdělejí, že jejich hotel takové služby neposkytuje. To se nakonec vysvětlí, přijde muž, odemkne kasičku toho rajského přístroje, vybere čtvrťáky, ale chvění nezastaví, ani po hodinový snaze, načež povídá vyčítavě: *You made it kaput*, praví takovou angličtinou, jakou v Praze mluví dívenky ve vestibulu v Jaltě, ale jenom ty vzdělaný, co přes den študují v Jazykový škole nebo na filozofické fakultě, ale teprve začínaj, ve škole i v Jaltě. Hned je mi jasný, že pán je taky Čech, a on se mi potom přizná k tomu květinářství na Starém Městě, kdysi výnosnému, a tak dále, jak jsem už uvedla, a je tak dojat tím setkáním s reprezentantkou staré vlasti, kterou sem vyslal Pragokonzert, aby šířila slávu českýho pěveckýho umění v Růžové džungli, že mi vlastnoručně ustele na zemi, poněvač ta postel se tenkrát přestala chvět až druhý den ráno v půl desátý. Když mám bejt ovšem upřímná, ani na tý zemi si můj tělíčko tenkrát nevodpočinulo. Asi to bylo tou *homesickness* – jak se tomu říká?

Ted' už ovšem vím, že Granadu ovládají temný síly, a nic mě nepřekvapí. Rozhrnu tedy zelený záclony, udělám dlouhý nos na sdružení babbittů, kteří každý ráno v protějším mrakodrapu lepší kolektivně nosy na sklo oken s firmou SEWER TOYS COMPANY, aby jim neunikla jediná podrobnost mýho ranního obřadu vstávání, ačkoliv nevím, co z toho maj, protože hned po rozhrnutí záclon mizím v rohu za španělskou stěnou, kde je umyvadlo, sprcha a moje garderoba a odkud se pak vynořím oblečenější, než jsem večer v Růžové džungli. Ale asi jsou to chudáci chudý babbittové a třeba doufají, že španělská stěna jednoho dne ve vhodný okamžik spadne, což by jim duchové Granady mohli koneckonců docela snadno zařídit. A tam otočím kohoutkem studené vody, z něhož pravidelně teče

teplá, jenže dnes z něho vyteče žitná káva, vonící po plesnivém potrubí, naštěstí však z kohoutku teplé vody teče dnes jakási dost čistá minerálka a současně samo od sebe spustí rádio, jenomže včerejší zprávy, prostě duchové. Všechno je tu šejdrem a do úhlopříčky, proč by neměl být i ten případ tří šamusů, a jak tak o něm přemýšlím, zapomenu si natáhnout rukavici, takže obdržím od kliky svého pokojíku jednu elektrickou ránu, nejméně dvě stě dvacet voltů, ačkoliv v New Yorku je pouze sto dvacet, což je ovšem pro duchy maličkost. Čtvrt hodiny stojím potom v liftu, který se zastavil mezi poschodíma a musej ho šroubovat dolů klikou, která se jím zlomí, až konečně vypadnu do haly, a tam už netrpělivě čeká Raglánek a hala se podobá maurské svatyni stříknuté žižkovským biografem z období charlestonu, přesně jako v románech Sinclaira Lewise.

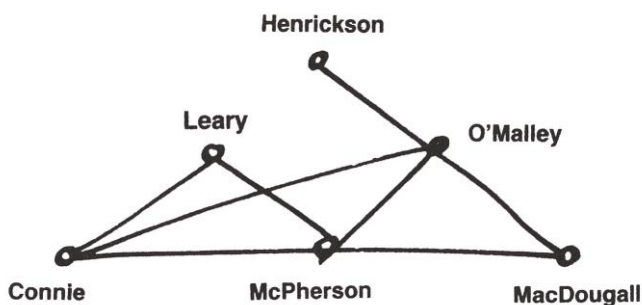
* * *

Už hned poránu, jak to ani v USA není všude zvykem, nasává Raglánek z velký sklenice. A přednáší: Orchard Lane je lemovaná kaštany – McPhersonovo auto jelo teda tu noc skrze Orchard Lane, anebo tam spíš parkovalo a vrah si ho všim. Vrah viděl, že v autě sedí McPherson a čte noviny, teoretizuje Raglánek, a když někdo v jedenáct hodin v noci čte v zaparkovaném autě v Orchard Lane ve světle lucerny noviny, může si na chladič rovnou pověsit štítek PRIVATE DICK jako doktoři cedulku s Aesculapovou holí. Řekněme, praví můj detektiv, že sled událostí byl asi následující: McPherson klihuje Connii až k vile v Orchard Lane a tam se dá do čtení novin. Zaznamená příchod Learyho, nezaznamená však příchod vraha, anebo zaznamená, jenomže se před ním za ty svý New York Times neskrejvá, protože, dejme tomu, je to jeho zaměstnavatel. A když není, nezaznamená ho proto, poněvadž vrah buď ví, že tam bude čekat a obhlížet vilu, anebo je tak fikanej a podle tý McPhersonový uhozený činnosti s novinama prostě pozná šamuse. Následuje tupej úder do hlavy, spoutání provazem atd. Pak si to vrah vypořádá s těma ve vile a nato ho napadne: Co když má šamus doma nějaký fotočky, a na nich sem já? Odjede teda i se šamusem jeho autem

do jeho kanclu, tam skutečně najde fotočky, zničí je v negativu i pozitivu a ponechá tam jen jednu, která zajímavě obrací podezření směrem, jenž se mu hodí, svázanýho šamuse, kterej je pořád v limbu, položí na kanape a provede na něm úhlednej *genickschuss* pistolí Pete Starretta. Pořád to teda – Raglánek se zarazí – může bejt Pete. Ba ne, zavrtím hlavou, duchové Granady ve mně vyvolávají náladu ještě mystičtější než včera v Růžový džungli, a já pravím: Pete ne. Všechno se to mohlo stát, jak říkáš, Ezekiélku, až na to, že vrah nejen nad tou fotografií, ale i nad tou pistolí dostal nápad: fotočka ukazuje na Henricksona, pistolka na Starretta. Takže to bude – Někdó třetí! škytne Raglánek a zapomene mě oslovit jedním ze svehj vynalézavejh *pet names*, což mě zamrzí, ale přesto zamrám řasama na souhlas. Číšník přede mě postaví sklenici *orange juice*, mně zakručí v bříše jako každý ráno, ale pak ji odhodlaně vypiju, a tím moje snídaně skončí. A přesto jsem v Americe přibrála už sedmnáct a čtvrt deka! Neboli já nevím kolik poundů. Nevím, čím to. Asi taky ty zlomyslný duchové. Třetí, zamumlá skoro zděšeně Raglánek. Zase ta kabala! A mně to taky napadne a v duchu maluju muří obrazce po bílejh servítkách Granady, zatím však opravdu jen v duchu. Třetí! Rocky Mellow! Ten chlápek, co jedinej má to somnambulní alibi, ne? Nebo ne? Já myslím, že jo, povídám.

Avšak Raglánek zavrtí hlavičkou. Myšlení je pouze výjimečně silnou stránkou ženského pohlaví, tou je spíše intuice, zafilozofuje, což mě vůbec nevzruší, poněvač to opakujou všichni mudrci v kalhotách s používaným poklopcem jako nějakou převratnou novinku a zapomínaj přitom, že z každýho pravidla existujou výjimky, a to u obou pohlaví, a zase zapomene připojit mazlivý slovíčko, což mě naopak vzruší, přesně řečeno namíchne. Přesto pravím pokorně: Máš pravdu, *snitzlefritz*, copak sem přehlídla? a Raglánek se ani po tom strašným *pet name* nedovtípí a praví: Že ti chci eště něco říct, co se týká našeho případu. *Oodlum*, dořeknu za něho a pak vysypu z rukávu, jak jsem se to kdysi navrchela z Thesauru americkýho slangu: *peach, pearl, peony, pat lamb, piggy wiggy, puds, punkin, pie*, sakra, Ezekieli, *sugarcookie, sweetums, whoozit* a *za-za!* takže Raglánek se

dovtípí, praví velice hezky: Promiň, *bright eyes*, už se nezlob a radši se koukni na tohle! a hodí přede mě fotku, na který je nějaká zvětšená mužská ruka bez prsteníku a drží zapalovač. Co je to, Zeke? zeptám se a Raglánek povídá: Pamatuješ na tu fotku, co si na ní ty dvě děťátka hrajou na desegregaci? Tak tohle je ten kuřák nalevo vod nich, zvětšenej. Chybí mu prst, poznamenám. Máš oči nejen krásný, *bright eyes*, ale taky jima umíš vidět, vysekne mi milej Raglánek poklonu. A komu že chybí prsteník na pravý ruce? otázka se řečnický. Našemu příteli Timu O'Malleymu! Takže to asi bude židovská mystika, dodá smutně. Pane Bože! zvolám, nepříjemná vidina striptýzu, příjemná jenom ve snu, rychle mizí a kolem mě se začnou honit duchové toho vyplýšovaného hotýlku. Popadnu servítek, z kabelky vytáhnu špačka a na servítku rychle vzniká následující obrazec:

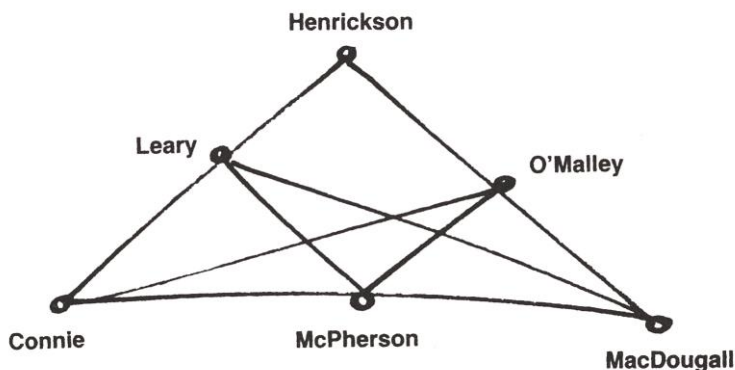

Damned, baby! vykulí oči Raglánek. Ty ses zbláznila! Ne, odseknu a vraštím čelo a mozek mi pracuje, zase hodně šejdrem, ale na plný obrátky. A tu radost, abys mě viděl v *birthdaysuit*, ti neudělám, Ezekielku. Vidíš, jak se nám to pěkně skládá do trojúhelníků? Jak nám tu vznikaj nový spojnice? O'Malley - Henrickson, O'Malley - Connie - chybí nám jen ta šestá mrtvola, abysme to celý mohli dát do Davidovy hvězdy, pravím. A ta šestá mrtvola je Henrickson, povídám. Jenže ten je naživu, řekne Raglánek. Tak už dlouho nebude, ušklíbnu se. A máme tu novou spojnici O'Malley - Connie, takže kvůli mystický symetrii musí existovat taky spojnice Leary - Mac Dougall! A taky - čučím na svůj grafickej výtvar a v hlavě mi hučí

a Raglánek vrtí kanadským trávničkem – taky Leary – Henrickson, dyž je Henrickson – O'Malley, a Raglánek vzdychá, *baby*, ty trojčíš, a já si rovněž v duchu říkám, Evi, striptýz bude, tohle přece není možný! a vzpomenu si na malůvky, co je v Shakespearových verších dělal Cejnek, takovej brejlatej student anglistiky, co za mnou chodil, ještě když jsem zpívala v T-clubu, a co měl fixní ideu, že Macbetha napsala královna Alžběta a zašifrovala se do textu, a tak spojoval po stránkách písmenka a vycházely mu podobný takový trojúhelníky a hrbatý mŕří nohy, a Raglánek praví: Nech toho, *cutiepie*, a radši si mě doposlechni. A všimni si toho zapalovače, praví. Všimnu si, a nic. No to přeci není zapalovač. Teda přesně vzato není to jenom zapalovač. Je to fízlovská mikrokamera. A O'Malley s ní fotí ty dva na lavičce, praví Raglán jakoby nic.

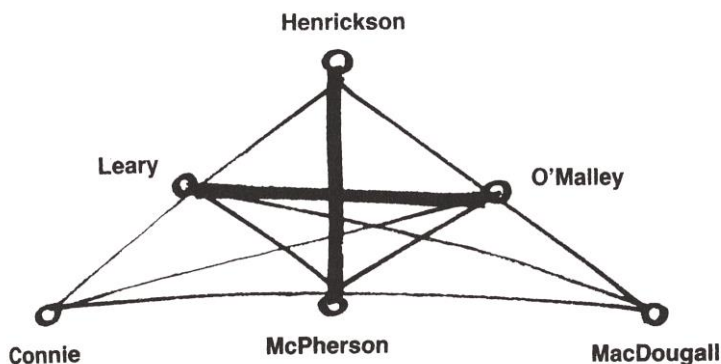
A já – to znamená – tak počkat. Počkat! O'Malley fotí ty dva na lavičce a sám je vyfocenej McPhersonem. Věděl McPherson, že kromě svejch ptáčátek zvěčnil taky kolegu? Nebo ne? Bůhví. *Pravděpodobně to ale nevěděl vrah!* O'Malleyho nejde na fotce normálního formátu poznat. Zrzavej? povídám a zamyslím se. Jo, zrzavej, praví Raglánek, a já v duchu vidím toho hezkýho šámuse MacDougalla, jak zírá do temnejch hlubin Růžový džungle a najednou tam docela jasně mezi růžovejma koulema svítí ten loupežnickej kotlík, teda spíš makovice jak mrkev, *honeymoon*, pravím, nebyl O'Malley někdy v trable? Myslim s váma? Tedy s policií? Neinkasoval von někdy vod někoho na základě příslibu, že dyž ten druhej vodmítne inkaso, doví se na toho druhýho něco někdo třetí, co se ten třetí na toho druhýho neměl dovědít? To nevim, povídá Raglánek, ale můžu to zjistit. Jenže podívej, praví. Jedině dyž se snímek zvětší, vobjeví se absence prstu a zapalovač transmutuje ve fotomikrokameru. Je zrzavěj, ale tady má na hlavě klobouk, a ten mu stíní ksicht. Kde stojí psáno, že žárlivost je omezená pouze na manžele, *chickabiddy*. No to je fakt, rychle přisvědčím. Já nebyla nikdy vdaná, a co bych mohla povídat! Někdy mi to povíš, jo? praví Raglánek a jemně zrudne. Ale teď sem tu služebně a musím pracovat. Teda, O'Malleyho si moh najmout Leary. Protože pojal jistý podezření vohledně starýho ne-

mravy Henricksona, tak aby mu hlídal jeho milou, Connii Starrettovou a – *damned!* zakleje najednou slušně, poněvač starobyle, muj milej, tedy dosud jen obrazně, detektiv. To by správně musel bejt mrtvej Henrickson. Henrickson se přeci drží s Connií za ruce. A já mám pocit jako při černý mši a pravím: Však von třeba eště bude. Měli byste ho hlídat. Ledaže, povídám a zamyslím se, ledaže O'Malleyho najal ve skutečnosti Henrickson – ale blbost! Žádná blbost, *baby doll!* skočí mi do řeči Raglánek. Já ti do toho tvýho kabalistickýho zrcadla přidělám eště jednu spojnici, ačkoliv tím blednou moje vyhlídky na – začervená se. Koukni: Leary – MacDougall! praví a energicky to narýsuje, takže teď už je to dokonalost sama a mohlo by to jít rovnou na čarodějnickou výstavu:

MacDougalla, povídá Raglánek, si najal Pete Starrett a Learymu jeho šamus O'Malley nějak bokem zjistil, že MacDougall je mu – myslím Learymu – na stopě. Takže Leary, kterej už se chystal k vraždě Henricksona, oddělal nejdřív MacDougalla, aby už neměl možnost něco se dovítit, a dřív, než moh dokončit ten svůj bohulibej úmysl a vodkrouhnout Connii a starýho Henricksona, starej Henrickson, protože ten měl hlášku vod McPhersona – a říkalas přeci, že McPherson je vyděrač, já si to zjistím, to by vysvětlovalo, proč McPherson fotil vlastního zaměstnavatele *in flagranti*, tak tedy starej Henrickson Learyho předešel, je to teda nějaký zamotaný – To je,

pravím protože ne McPherson, ale O'Malley má být vyděrač, ale Raglánek najednou zařval, opět slušně: *Damned!* a majitel Granady, kterej jde zrovna kolem, si ho káravě změří, neboť je věřící mormon. Všechno špatně! sténá Raglán a vytahuje z kapsičky u vesty tlustej červenej krejón. Je třeba doplnit naši diabolickou geometrii vo další spoje, a ty, *baby*, zcela, ale úplně, méněj podstatu! Pak vyreže červeným krejónem do servítku, co má na mysli:

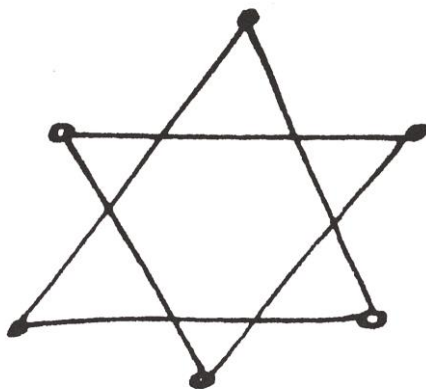
Pozoruje to jak hlubokomořská ryba, otvírá a zavírá pusku a nic neříká, já valím augny, v hale Granady je atmosféra cvokhausu. Tak, a máme místo židovský hvězdy vo šesti cípech dobrej starej katolickéj kříž, vzdychne a volá na číšníka kvůli nový whisky. Henrickson najal McPhersona, Leary O'Malleyho, poněvač McPherson je taky Ir a taky zrzavej! Koukne na mě, jak mi dal fleka. *Kříž*, povídá, a žádná hvězda, co je ty naši kluci katolický donutili nosit židáky ve Španělsku. A po nich Hitler, podotknu já, cítím vzadu na krku dech Belzebuba, ale ovládnou se a dodám: V Německu. A náhle se mi celá mystika počne nějak sesypávat. A už vím, že to není Belzebub, ale voči těch plešounů, a že tomu striptýzu přece jen neuklouznu, a pravím: A žádný kluci katolický, ale kluci arabský. Dyž vokupovali Španělsko pro Mohameda. A teprve po těch Hitler.

Mystika, jak je krásná, je už sesypaná jako domeček z karet, co se mu to stejně podobá, co jsme spáchali na servítku. A duchové Gra-

nady budou obyčejný mechanický závady, jaký se dají čekat, když v Granadě do elektriky fušuje útekem do svobodného světa dobře prokádrované květinář.

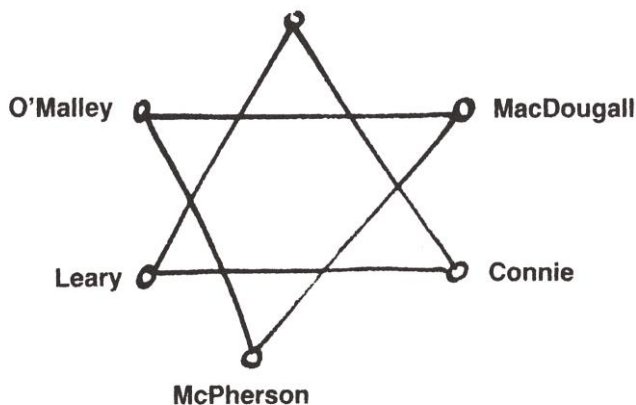
Protože, říkám si v duchu, kdyby to byl Henrickson, nenechával by v McPhersonový kartotéce svou fotku, to už jsme si řekli a zase na to zapomněli. A kdyby to byl mystickéj trojúhelník, a ne docela normální manželskej, musel by Henrickson touhle dobou mít už bačkorama odbubnováno.

A právě když se morálně připravuju na myšlenku na striptýz, vrazí do haly v Granadě podvyživenej pikolík a huláká jako na lesy: *A call for Mr. O'Raglan! A call for Mr. O'Raglan!* Raglánek se zvedne, nohy se mu zapletou do podoby preclíku a padne si s podvyživeným pikolíkem do náručí. Poté ho pikolík a černošskej vyhazovák od vchodu donesou do telefonní kabiny a já si, přes obavu z tloušťky, dám ještě jeden juice, a než ho dopiju, Raglánek je zpátky jako na koni a bledej jako upír Nosferatu. A opět se vytasí s tím mastným krejónem a s tváří nehybnou namaluje beze slova tohle:

Načež řekne: A mimoto se Pete Starrett přiznal. K vraždě? otázku se mechanicky a hledím zpitoměle na pravé zamítnutou Davidovu hvězdu na servítku. Ne, zabručí Raglánek. Jenom k tomu, že najal

McPhersona, aby mu hlídal Connii, protože byla moc veselá v r – ozkroku, doplním ho a on se ani teď nezapomene začervenat a stříbrným parkerem připisuje k hvězdě legendu:

A nakonec na nejvyšší, zatím pořád prázdné cíp hvězdy, pečlivě a krasopisně namaluje tiskacíma písmenama:

HENRICKSON

Fakt? zadrhne se mi v krku.

Raglánek přikývne.

Takže máme komplet všech šest nebožtíků, pomyslím si, a budu si asi muset opatřit tu kabalou, jinak se nehnem z místa, napadne mi s hrůzou.

A trochu mě utěší, že striptýz se *after all* přece jen asi konat nebude.

* * *

Raglanka jsem musela z Granady odvézt domů taxíkem; přebral. A telefonicky ho omluvit v Homicide Bureau pro náhlou nevolnost. Stačil mi ještě říct, že Henricksona našli v Central Parku zabitého tupým úderem. Někdo v Homicide Bureau si pospíšil a zjistil alibi všech zbejvajících členů Conniina kroužku, a měl je pouze Pete, toho měli fízli pod dozorem. Johnny Starrett i Rocky Mellow tu noc zase jen spali údajně doma ve svých osamělých ložnicích.

Ragláneek přebýval na horním konci Greenwich Village, tak jsem si to namířila pěšky po Broadwayi nahoru do města, aby mi vítr, co pořád fouká tou divnou ulicí, udělal v hlavě trochu pořádek a vyhnal mi z ní duchy Granady i všechna ostatní nehmotná stvoření, neboť mi ze všeho začalo být úzko. A škobrtala jsem na vysokých podpatcích, permanentně předbíhaná (to se pak vždycky před člověkem otočej, aby se jako koukli někam za něj, ale ve skutečnosti se chtěj přesvědčit, jestli fasáda zpředu stylově odpovídá zadnímu traktu) a občas i oslovovaná metropolitními typama, který zdá se taky nemaj v palici nic jinýho než lože, skoro jako já, až jsem se dotrmácela na Čtyřiatřicátou ulici a z Macyho obchodního domu se právě vyvalily prodavačky. Vítr mi v hlavě pečlivě zamet, tak dokonale, že jsem tam najednou měla docela střízlivej podvečer a připadalo mi absolutně nemožný, že by někdo v tomhle střízlivě šíleným městečku vraždil jako v románech Elleryho Queena podle sedmera hlavních hříchů, nebo podle dětskejš říkaček jako u Agathy Christie, že by vraždil podle mystickýho šesticipýho symbolu, tak jsem zapadla do rozsvíceného *Chock Full O'Nuts*, takovýho příjemnýho newyorskýho automatu, plnýho zrzavejš černošek a platinovejš blondýn s pletí jako zaprášenejš škraloup, a požádala jsem čokoládovou dívku v bílým čepci a ve žlutejš pracovních šatech k tělíčku jako z výkladní skříně u Macyho o jedno *coffee* a jeden *Grandma's Brambleberry Pie*, neb jsem to celá já, k snídani *juice*, a pak se naperu vostružinovým koláčem. Dala jsem si dva a pak ještě jeden, Američani tím pohrdají a velebějš evropský ašanty, ale mně chutná tak, že mu prostě neodolám. Obsluha je tu vzorná: čokoládová dívka vezme do čokoládových prstíků s růžovými nehtíky jeden *brambleberry pie*, zamaže si ty prstíky od šlehačky, ty utře o štíhlejš bok, plácne *brambleberry pie* na talířek, když ho předtím vyndala z hygienickýho balení, týmiž čokoládovými prstíky vezme ode mě umolousaný dolárek, zazubí se na čokoládového štráfka na konci pultu emailovým chrupem, že vzdychnu závistí, mě ignoruje a potom těmi prstíky od šlehačky, od umounějš dolárků a bůhví

od čeho ještě počne vyrábět *ham sandwich* pro dámu vedle, která má na hlavě menší růžovou zahradu plnou voskovéjch pelargonií.

Dám se tedy do přemejšlení a jsem ze všeho úplně mišuge. Tak Connii, tu fuchtli nebohou, hlídali dva: O'Malley, kterýho si najal Henrickson nebo Leary, a McPherson, najatej Petem Starrettem, což ale přiznal, až když ho dva dni ždímalí. Je potom tak zcela vyloučeno, že i O'Malleyho si najal Pete, aby se zasichroval? Není, můj drahý Watstone, oslovím sama sebe, a znova mi blejskne mozkovnou ten hezkej šamus a ta zrzavá makovice. Praštím se do čela, aby se mi to v hlavince srovnalo, a lhostejný kukadla černý dívenky, v kterejch se panenky otáčejí jak kulička na ruletě, na mně na chvílinku spočinou s prchavým zájmečkem a pak počnou opět hrát biliár s očima hnědýho flinka, co se na konci pultu opíjí pepsi colou. Ale no jasně, Evinko. Fakt, nebo skoro fakt je, že v Růžový džungli byl někdo zrzavěj. A moh to bejt jak McPherson, tak O'Malley. A Pete si najmul McPhersona, a kvůli kontrole přes McPhersona i O'Malleyho. Pete na takovej *service* měl. A když potom umístil kuličky v tělíčkách McPhersona, Learyho a Connie, O'Malley ho přišel ždímat. Takže ho křísnuť rovněž.

Jo, seš chytrá, Evinko, dokazuješ, že ženský myšlení svědčí. Jenže: Pete nemoh oddělat Henricksona, to už byl pod dozorem chlupatejch, a nebudeš přeci nikomu namlouvat, že Henrickson se šel v noci jen tak projít do Central Parku a pad tam za oběť chuligánům. A proč taky vyžvanil to o tý použitý zbrani? Že protože pod svícem bejvá tma? Že protože nejlepší skryš je ta všem na očích, jak nám to při literatuře na biskupáku tvrdil páter Celer, S. J., podle nějaký povídky Edgara Allana Poeho? Pěkná blbost, Evi. Ještěže tě neslyší Raglánek. Mrknu na hodinky, sedum pí em, sklouznu z baržidličky, odstrčím svými běžovými prstíky tuberkulózní hruď nějakýho sexuálně nezaměstnanýho, kterej mi nabízí svý služby, a vyrazim směrem východním po Třiadvacátý ulici ve stínu Empire State Building směrem k Růžové džungli.

* * *

V šatně už štrykuje Bubbles Marlene svetr stylu Orientální pohádka a popisuje výrobu *chop suey*, kterou se našprtala z knihy *Chinese Cooking*, co ji študuje mezi svlíkačkama. Má dnes narozeniny, manžel jí zakoupil nemravný neglizé v jednom z těch poťouchlejších krámků na Dvaachtyřicátý ulici, s otvory tam, kde nemaj být, olemovanými ještě k tomu kraječkama, což ten mužíček pokládá za povedenou americkou žertík a Bubbles zřejmě taky.

Svlíknu se, oblíknu župan, dřepnu k zrcadlu, vezmu *make up* a s *make upem* na půl cestě k nosíku, kterej obdivoval celej biskupskéj gympl, se hluboce zamyslím. Duchové Granady, ta mysteriózní sebranka, jestli to nejsou jen nevědomosti bejvalýho floristy, ale skutečnost, ve mně pracujou. McPherson i O'Malley s odchodem Connie a Learyho z tohoto světa nad vši pochybnost souvisej. To se dá téměř dokázat: je tu ta kulička v tělíčku a je tu ta fotka. Jediný, co se příliš dokázat nedá, je souvislost toho třetího šámuse, MacDougalla, s nebožtíčkama z Orchard Lane.

Nebo dá? Mysli, Evi, pobízím svou utejranou hlavinku a probírám znova tu páteční společnost v Růžový džungli. Že by se Pete zasichroval nejen O'Malleyem, ale taky mystickým číslem tři? Tři šamusové?

Nemoh. Neboť v Růžové džungli seděl MacDougallův chlebo-dárce a Pete tam neseděl. A jsi zase tam, kdes už jednou byla, *bright eyes*. Ta pánská prostopravda o dámský schopnosti myslet asi platí.

* * *

Sotva jsem vylezla na pódium, spatřila jsem u stolu v první řadě Raglána. Byl zřejmě vzkrísenej kávou a *miltownem* a vypadal nádherně. Zelená barva pleti komplementovala s malinovejma světlými Růžový džungle v oranžově tyrkys, takže trochu připomínal obsidiánovou masku faraóna, mžoural na mě a od vedlejšího stolu ho s morálním nesouhlasem sledovala korpulentní dáma nějakýho drobnýho pána, jenž vypadal na zámožnýho realitáře odněkud z Balíkovaa do New Yorku si patrně přijel vyhodit z kopýtko, ale zapomněl odložit manželku na některý z místních far. Takže Raglá-

nek na mě valí zřitelnice, manželka od vedle ho mlčky odsuzuje a Louis Bijou udeří v bubny, Sticky Lips Charlie, náš *trumpet man*, strčí do trumpetky sordinku a spustí *rocking blues* a já sejmů swingovat pánevní kostí, jednak že to mám ve smlouvě kvůli plešounům, a hlavně aby Raglánek měl nač poulit ty zřitelnice, a pěju: *If you don't want me, honey, cast me in the deep blue sea*. Manželka nastraží uši a odsuzuje i ten nevinoučce tradiční text, a já: *I says, if you don't want me any more, honey* – a Raglánek prudce zavrtí hlavičkou, jako že u něj tahle eventualita vůbec nepřichází v úvahu – *cast me in the deep blue sea. So the whale and the fish*, zpívám, a náhle – *can make a fuss over me* a náhle – dokázat to nemůžu, ale něco mi to říká, něco, jako se mi to někdy, dost zřídka, přihodilo v hodinách filozofické propedeutiky na našem starém klasickém biskupáku, když nás u tabule přísně zkoušel z logiky pan profesor páter Propílek, S. J., nás dvě externistky, mě a Lubomíru, a nakonec nám oběma dal dostatečně čistě jen z milosti boží, protože jenom ta nám dvěma zfeminizovanejm ubožáčkám občas vnukla správný řešení. A úplně se zapomenou klanět a pukrlovat a stojím na pódiu v Růžové džungli, obklopená plyšovejma opičkama, a vejrám na mikrofon, jako kdybych před sebou zřela svatej grál, až mě Louis Bijou musí dotáhnout za plentu a domlouvá mi tam otcovským hlasem a ryzím harlemským argotem, že LSD je velice zhoubná věc a já jsem na takový neřesti ještě velice mladá, což je důkazem, že i tatík Bijou podléhá obecný vlčí mlze, způsobený mým kosmetickým uměním.

A už jsem v šatně, a už je v šatně taky Raglánek, kde se vzal tu se vzal, až Bubbles stydlavě vyjekne, neboť si právě upevňuje fíkovéj list, a skočí za španělskou stěnu v rohu, a já vydechnu: Raglátku! Milej Raglátku! a vrhnu se mu kolem krku. Honem běž a zeptej se – a když on se potom rozběhne, aby se zeptal, jakmile zmizne a Bubbles ve fíkovým listu vyleze zeza španělský stěny, padne na mě zničehož nic po tý radosti najednou děs, že je teda definitivně po mystice a že takovej fíkovéj list čeká i na mě, ale řeknu si, no co, a třeba Raglánek na uskutečnění ty sázky nebude ani trvat, proto-

že – to už jsem pevně rozhodnutá – uspořádám pro něj soukromé představení, a to patrně dnes v noci v Granadě.

* * *

Čili na něj čekám na širokém loži, jímž jsem se po návratu z práce nechala dvě minuty vibrovat, v neglizé, který mi na jaře ve Stockholmu věnoval nějaký Petersen, o němž ale Raglánekovi vyprávět nehodlám, a za oknem Granady svítí okna SEWER TOYS COMPANY, jenže si v nich nyní nelisují nosy shromáždění babbittové, nýbrž jenom uklízečky šmejdí mopem po podlaze.

A čas plyne, letí, červencový hvězdičky nad New Yorkem ovívá připálený vítr. Konečně ve dvě zvoní telefon. Můžu přijít nahoru, *baby*, táže se Raglánek, ačkoliv vůbec nemusí, a já pocítím prudkou slast z neřestného vědomí, že v tom mym morálním životě, jenž se naprosto srovnává se ctí občana své socialistické vlasti, jak to stojí psáno v mém *passportu*, bude zas jedno malé nemorální intermezzo, které se možná nesrovnává se ctí socialistického občana, ale je zas na druhý straně pro něj dost typické, a tedy omluvitelné, a pak se taky těším, že se vlastně dozvím, jestli to všechno bylo tak, jak mi to našeptal pan profesor propedeutiky Propílek, S. J., ale to jen tak bohem, na tom mi v tuhle chvíli ani moc nezáleží.

Rozložím se vlně na loži, rozsvítím noční lampičku a čekám. Po dlouhý tichý chodbě sedmnáctého poschodí Granady zazní uspěchaný Raglánekovy kroky a potom diskrétní zaťukání. *Come in, honey!* vybědnu ho svým zastřeným *sexy* hlasem, ale on místo diskrétního vstupu zařve z plnejch plic: *Damned!*, až nade mnou slečna Donellová, která se v noci bojí lupičů, spadne leknutím z postele.

Nojo. Zapomněla jsem mu říct, aby si natáhl rukavice. Takže dostal, milej Raglánek, do tělíčka dvě stě dvacet volt, co je duchové Granady předělávají z newyorského sto dvaceti voltového napětí, neznámo jak.

A pokud jde o ty vraždy, bylo to přesně tak: Důvod – žárlivost. A jak povídal svého času Raglánek: Kde stojí psáno, že žárlit uměj

pouze manželé? Žárlil teda – kdo? Ale vždyť to je jasné. Já to věděla od začátku, vlastně, jenomže v tomhle řemesle se jaksi, no –

Vy to už víte jistě taky, třebaže od začátku jste to vědět nemohli; zajisté jste, na rozdíl od Evy, nehřešili proti jednomu z páterových přikázání.

Ano, přirozeně, milánkové. Všema těma mordama si obtížil svědomí Johnny Starrett, kdo jinej? To on si najal MacDougalla, aby mu hlídal Connii, předstíraje, že jedná z pověření svýho ostýchavýho bráchy. To on se od téhož chudáka šámuse dozvěděl, že Connie je mu i bráchovi zahejbá s Learym. Jenže na Johnnyho MacDougallovy hezký oči nepůsobily. Oddělal ho, aby pozdějc nemoh prozradit jejich obchodní spojení. To nejdřív, a současně na Conniině stroji ve vile svýho bráchy, kde byl jakožto brácha pečeněj vařeněj, napsal ty dopisy, jeden z nich sobě, a Mellowa přitom vynechal, aby bylo podezření kombinovanější. Zato sepsal dva navíc, jeden Connii a druhej Learymu, Connii, aby byla večír doma, a Learymu, aby k ní večer přišel, a ty pak oba zničil, když si odbyl tu velkou vrostrostřelbu. Předtím v Orchard Lane, podle očekávání, uviděl McPhersona, o jehož činnosti věděl od bráchy, neboť brácha potřeboval vrbu a našel ji v bráškově Johnnym. Nenápadně se k němu přitočil, křís-nul ho a naložil do auta, poté pistolí, ukradenou bráškově ze šuplete, zbavil života ty dva ve vile a pak odvez McPhersona v jeho vlastním voze do jeho vlastní kanceláře, kde zjistil, že McPherson to se svou prací myslel příliš vážně. Měl tam už připravený hlášení i na něho, a tak Johnny vytáh potřetí ten večír bráchovou pistolku a použil jí proti McPhersonovi, nataženýmu v bezvědomí a v poutech na kanapi, kam ho odnes z auta, pak zničil v kartotéce listinnej i filmovej materiál, až na jednu fotku, nad kterou dostal druhej nápad, tak tu tam nechal, ponivač na ní si starej Henrickson hraje paci paci pacinky s tou děvkou Connií.

A tady to trochu přehnal a mimoto se dopustil tradičního klouznutí každýho vrahouna. Nepoznal, že štráfek se zapalovačem je šá-

mus O'Malley a zapalovač že je ta mikrokamera, známá ze všech filmů. Johnny radši běhal za holkama, do kina moc nechodil.

Proto jaký je asi jeho překvapení – totiž určitě nemilý – když za nim druhej den po vraždách přijde tentýž nepoznanej O'Malley a začne ho vydírat. Neboť – to jste se jistě už taky dovtípili, jako to najednou duchama Granady bylo zjevený mně při pohledu na tu morálně vzrušenou manželku v Růžový džungli – ten třetí šamus, O'Malley, taky sledoval Connii, jenomže nikoliv na příkaz Peteho, ani dle přání Johnnyho, nýbrž v zastoupení Johnnyho manželky Ráchel, tý nemocný spiritistky, který vůbec nebylo tak fuk, co dělá její manžel po večerech, jak snad předstírala. Prostě, pracháči maj na *service*, co nabízej soukromý detektivní kanceláře, a tak kvůli veselejším zvyklostem tý bejvalý striptérky Connie Starrettové se činili tři šamusové a všichni za tu drahocennou pravdu, jak to s ní vlastně bylo, položili život. *O tempora, o mores!* Jak pravil na biskupáku pan profesor dějepisu páter Dostálek, S. J., když jsme jednou s Lubomírou přišly do školy v dlouhejch kalhotách. O'Malley, kterýmu honorář za *service* nestačil, si teda chtěl zavydírat. Jenže tou dobou měl už Johnny svědomí obtížený čtyřma vraždama, tak mu na nějaký pátý nesešlo. A zrovna tak mu byl volnej šestej nebožtík, což byl starej Henrickson, ten dolárky sypající starej nemrava, jenž o Connii taky věděl svý, i o Johnnym a Petem a o Learym, a protože žít se ničím nemusel, neměl nic lepšího na práci a dal si to dohromady, až mu vyšla ta slavná neznámá, a on odešel na Johnnyho apelovat, aby se přiznal a ulehčil svý duši. Ten starej smilník byl prý velice zbožnej presbyterián, což se přihází poměrně často. Zbožnejm lidem hřích chutná víc, což můžu potvrdit z vlastní zkušenosti, odpusť mi to Pán Bůh. No prostě: když máte na svědomí pět nebožtíků, šestej vám ani nepřijde. Skonal tedy i nemrava Henrickson. Pane na nebesích! Šest mrtvejch tělíček kvůli jedný odbarvený kurvičce, která měla v hlavince leda piliny, a i pokud jde o ty dary, z Bubbles Marlene by Stvořitel nadělal tři takový, a jednu Connii by k tomu ještě přidal jako vzorek bez ceny.

Ale tak to chodí na tom světě, všechno je klam a mam a trápení ducha, popřípadě i těla. Raglánek dovyprávěl vyprávění o svý noční úřední návštěvě u paní Ráchel Starrettové, kam jsem ho poslala, jak jsem mu v šatně padla kolem krku, protože se mi všechno nějak samo od sebe dalo dohromady, sundal si sako a rozepjal vestu, a já, ať jsem se duševně namáhala sebevíc, nikde jsem v tom už žádnou mystiku nemohla objevit, ale už mi to bylo jedno. Potom vyličil třetí stupeň, co ho použili na Johnnym Starrettovi, a sundal si přitom kravatu a rozepjal knoflík u kalhot, protože ho prej škrtily, a spravil mě o Johnnyho zhroucení a přiznání. Když to dokončil, co bych to zapírala, ležel už vedle mě v loži a jedno moje období mravnosti právě začínalo brát za svý. A když to všechno dovyličil, vzal mě do náručí a zamilovaně vzdych: *Oh baby, baby!* Ty moje sladká hlavičko! Kde se to v tobě všecko vzalo, ty kebuličko kulaťoučká! Jenže rukama jel po něčem jiném, i když rovněž kulatém, ale ne po hlavičce.

Duchové Granady však byli na stráž. Jak se Raglánek vzepřel nohama, aby se projevil jako muž, zavadil palcem nožičky o ten pekelnej stroj na výrobu rajskýho pocitu u pelesti mýho lože a lože se pod náma počalo chvět a chvělo se víc a víc a nepřestávalo a mně to najednou, opravdu nevím proč, zničeno nic přišlo k smíchu a já se rozchechtala, úplnej záchvat, a ne a ne přestat, a lože se chvělo a chvělo, a teď už tráslo jako asi tenkrát v hříšnejch Pompejích, shodilo nás na zem, mě na jednu a Raglánka na druhou stranu, a protože ani na zemi jsem se nepřestala chechtat, Raglánek se urazil a odešel.

Prý nesnáší cynické ženy, oznámil mi potom, když jsem ho, litujíc toho nevhodného záchvatu veselí, zastihla druhý den ráno telefonem. Ale já teda nevím, *kdo* je cynickej, když on hned nato a velmi upjatě dodal, že očekává dodržení naší sázky. Já teda nevím.

Takže teď chodím po těch obchodech s americkým způsobem humoru na Dvačtyřicátý ulici, co tam manžel naší Bubblesky koupil to děravý negližé, a sháním fíkovéj list.

Ale maj jenom samý děsně maličký, vůbec se na to netěším.

Justiční omyl

Hřích šestý
Whodunit

Osoby, jak přicházejí na scénu:

Dívka v dětské sukýnce: měla něco na svědomí

Sharon Cornhillová: na svého muže nedala dopustit

Sheila Cornhillová: nebyla tak otrlá, jak se snažila být

Bob Cornhill: nutně musel letět do Buffala, a pak si to rozmyslel

Seržant O'Mackey: projevil politický instinkt

Ben Turpin: v jisté oblasti trpěl rasovými předsudky

Babička: zapomněla Santálové dřevo

Dozorce: něco se mu nezdálo

Dívka stála u výkladní skříně s nosem přimáčknutým na zářící křišťál a v kratičké sukni, jaké donedávna nosívaly jenom školačky čtvrté obecné. Následkem toho poutaly její pozoruhodné nohy pozornost většiny mužů čekajících v hale binghamtonského letiště na večerní let společnosti MOHAWK z New Yorku do Binghamtonu a dále do Buffala a Chicaga. Ale ona sama patřila nadšeně na falešné zlato předmětů za výkladem *souvenir shopu*, otočila se a zavolala:

„Look here, Bob! Tohle je ten samej budík, cos nedávno koupil u Woolworthe. Taky hraje *Summertime*. Jenže tams za něj dal sedm padesát a tady stojí jenom šest třicet.“

„Opravdu?“ podivila se tělnatá dáma, ačkoliv dívka neoslovila ji, nýbrž vysokého hezouna se zajímavě prokvetlými skráněmi, který seděl v plastikovém křesílku opodál. Hezoun ji patrně neslyšel. „Opravdu!“ řekla dáma a sama nahlédla do výkladu. „Ale to jsi celej ty, Bobe. Proč bys měl něco koupit levněji, když to můžeš dostat draž, vid’? Stejně jsme žádný budík nepotřebovali. Ty ho máš v hlavě.“

Nad letištěm byla noc. Dáma přistoupila k panoramatickému oknu čekárny a dívala se ven na město, které zářilo do tmy severní části státu New York. Stříbrovlasý Bob pohlédl nervózně na hodinky a zapálil si cigaretu. Dívka v mini se odpoutala od výkladu a upřela na něho šedivé oči. Neviděl ji, nebo dělal, že ji nevidí. Zachytila tedy zainteresovaný zrak businessmana s doutníkem, povzbudila ho ukázkou svého perleťového chrupu a odešla si sednout. Křesílka u stěny byla tři: červené, modré a bílé; v červeném seděl krásný Bob. Dívka zaváhala nad sousedním modrým, ale pak se rozhodla pro barvu nevinnosti. Pihovatá holka v texaskách, která to všechno nenápadně sledovala zpovzdálí, vložila si do úst růžovou *bubble gum* a začala opatrně vyfukovat větší a větší bublinu.

* * *

Potom se dole ve městě něco stalo, protože tělnatá dáma vykřikla a cestující se nahrnuli k oknu. Dokonce i businessman s doutníkem podlehl sklonu pozorovat cizí neštěstí, omluvně se usmál na dívku s krásnýma nohama a přidal se k davu. Holka v texaskách vyňala z úst téměř půlmetrovou bublinu, přilepila ji na sedadlo modrého křesílka a prodrala se k oknu. U stěny osaměli pouze dívka v mini a hezký muž, který odhodil čerstvě zapálenou cigaretu a seděl ponořen v jakési zcela soukromé myšlenky. Dívka v mini po něm zašilhala skrz růžovou bublinu. Nejevil však zájem, v očích evidentní nepřítomnost ducha. Dívka přehodila nohu přes nohu a zatvářila se uraženě.

* * *

Pihovatá holka v texaskách příběhla zpátky.

„Hoří! A já se vsadím, že u nás!“

Stříbrovlasý muž v červeném křesle přijal její zprávu s lhostejným klidem. Zato dívku v bílém křesle ta zvěst katapultovala mezi businessmany. Pána s doutníkem odstrčila tak prudce, že ztratil rovnováhu, a couvaje pozpátku, dosedl prudce na duhovou kouli v modrém křesle.

„*Oh, shit!*“ pravila otráveně holka v texaskách.

Z letištního ampliónu se ozvalo hlášení a hezoun v červeném křesílku napjal uši. Hlasatel oznámil, že večerní letadlo společnosti MOHAWK do Chicaga pro nepříznivé povětrnostní podmínky na letišti La Guardia dosud neodstartovalo. Muž v červeném křesílku procedil vztekle mezi zuby:

„*Oh, shit!*“

Businessman, který si podrážděně strhával růžové cáry z kalhot, se po něm pohoršeně ohlédl.

Od skupiny diváků se odpoutala dívka v mini a oznámila stříbrovlasému muži:

„Je to fakt, Bobe. Hoří, a mám dojem, že u nás!“

* * *

Ukázalo se, že měla pravdu. Letištní amplión o chvílku později ohlásil, že je-li mezi cestujícími také pan Cornhill, udělal by lépe, kdyby se rychle vrátil domů, neboť jeho rodinný dům je zachvácen požárem. Muž s prošedivělými skráněmi se poněkud vzrušil. Ne tolik, jako při zprávě o povětrnostních poměrech v New Yorku. Tělnatá dáma podlehla prudké panice. Businessmany újma na majetku, patrně dobře pojištěném, zaujala tak, že nikdo si vlastně nevšiml poznámky holky v texaskách.

„Nebližni, mami,“ řekla vyděšené matce. „Vždyť se nám vlastně nic lepšího nemohlo stát!“

V té chvíli letištní rozhlas ohlásil, že let společnosti MOHAWK z New Yorku do Chicaga se vzhledem k trvajícím nepříznivým povětrnostním podmínkám ruší.

* * *

Zástupci pojišťovny se něco nezdálo. Proto ani nepočkal, až plameny uhasnou, a telefonem povolal požárního znalce. Též znalci se něco nezdálo. Telefon vyrušil z dřímoty seržanta O'Mackeyho, který měl ten večer službu na *precinct East*. Za deset minut stál už nad ruinami domu, z něhož zbylo jenom ohořelé přízemí, a meditoval: „Myslíte – kvůli pojistce? Jistě, Bob je ve finanční tísní, to je veřejné tajemství, ale –“ Seržant hleděl na smlouvy, které mu pojišťovák předložil. Dokazovaly dojemnou péči stříbrovlasého otce rodiny. Požární pojistka, životní pojistka pro všechny členy jeho domácnosti, manželku, dceru, babičku. Pojistka proti vloupání a živelním pohromám. Proti úrazu. Jistě, uvažoval O'Mackey. Nebyl by to první majitel domu, který by se peněžní nesnáze pokusil vyřešit tímhle – ale seržant si předtím na *precinctu* přečetl večerník naplněný zprávami o akcích *weathermanů*, a napadlo ho něco, nad čím se zamyslel. Zalíbilo se mu to, vzpomněl si na jiný článek v jistých novinách. „Tudle, chlapci!“ řekl. „Žádná pojistka. To by ovšem teda –“ a telefonicky se spojil s letištěm.

* * *

„Já ti to říkal, Bobe. Měls držet hubu,“ vyčítal pak mezi čtyřma očima hezounovi s prokvetlými spánky. „Když oni napíší, že někdo by měl radši dělat poslední vůli, ten dotyčnej by je měl pro všechny případy poslechnout. Měls jedine štěstí, žes nebyl doma.“

„Jak to – proč –?“

„Protože tohle má jasnej *trademark*. Takhle se pojišťovací podvody nedělaj.“

„Já ti nerozumím,“ hezoun na něho nervózně pohlédl a zdálo se, že ho něco vyděsilo.

„Nemusels přeci svědčit,“ pravil O'Mackey. „Ne že by ti to nebylo ke cti. Ale hoši v Chicagu by si to odsvědčili sami a někdy je líp nebejt moc žhavej do občanských povinností.“

„Co blázníš, Jamesi?“

„Přece tvý jméno bylo v tom jejich plátku, nebo ne? ,Zabijeme všechny křivopřísežníky!‘ A Bob Cornhill na prvním místě –“

„Prosím tě, Jime, chceš tvrdit, že mi barák podpálili –“

„Kdo říká podpálili?“ zasmál se O'Mackey. „Někdo ti do baráčku, Bobe, strčil pumu!“

* * *

Pracovali rychle a za ranních červánků už jednoho měli. Nebylo sice důkazů, že by to byl příslušník jejich bratrstva, ale barevný byl a sebrali ho v baru Ráj, s módní kudrnatou parukou na hlavě. Nebyl tam jako host. Myl nádobí, a když pro něho přišli, dělil se právě s pauzírující zpěvačkou o zbytek láhve šampaňského, kterou dívka, sotva načatou, sebrala na stole už příliš zmoženého hosta. Zpěvačka barevná nebyla, ale sotva poldíci zjistili její adresu, vzali ji s sebou, ani jí nedovolili převlíct se z flitru do dětské sukničky, v níž se toho večera, poněkud pozdě, dostavila do práce.

Temný muž v paruce seděl nyní v Cornhillovic kuchyni, požárem poměrně netknuté, a zuřivě se bránil.

„Jako je Bůh nade mnou, pane seržant, já bych přece nikdy – Vždyť já jsem křesťan! Uvádím v Prvním baptistickém kostele a můj brácha –“

„Co ta paručka?“ zeptal se O'Mackey.

„Mám pleš, pane seržant. Cindy nemá ráda plešouny –“

„A cos dělal večer tady u Cornhillů? Nezapírej! Máme na to svědka. Potloukal ses tu, zvonils, lomcovals dveřma –“

Černému baptistovi bleskl v očích nějaký ne příliš křesťanský cit.

Promluvil až za chvíli, temným hlasem.

„Cornhill mi dluží za ty zahradnický práce. Řek mi, že si mám přijít večír. A když přijdu, tak von zas není doma –“

„Kolik ti dluží?“

„Sedmnáct pade.“

„A kvůli sedmnácti pade si budeš pořizovat bombu, vid', ty trumbero!“ pravil seržant.

Černý muž vyvalil oči.

Seržant řekl:

„Co ti ji dodali ty tvý duchovní bratři. Nemyslím baptisty. Tu, cos strčil Cornhillovi do baráku.“

* * *

Někdo zaklepal, do kuchyně vstoupil požární expert a seržant poslal černocho pryč. Dlouho se radil s expertem, zasmušil se, ale nakonec opět dostal dobrou náladu.

„A přece to hraje! Kde že jsme ho sebrali? V Ráji, když si dával do nosu s tou noční můrou!“

Rázně přistoupil ke dveřím a burácivě zvolal:

„Adamová!“

Něco mu došlo, uchechtl se. Vstoupila dívka ve flitrové róbě, která oč kratší byla dole, o to kratší byla i nahoře, takže seržant se zájmem pohlédl na sněhobílé svahy příjemného údolí a pravil vtipně:

„Tak co by bylo za hřích v Ráji?“

Dívce – jenom na kratičký okamžik – naskočila na čele rozzlobená vráska.

„Taky ste se v nedělní škole nedostal za první Mojžíšovu, že ne?“

„Jak to myslíte?“ pravil seržant. Věty, jimž nerozuměl, v něm vždycky probouzely podezření vůči tomu, kdo je pronášel. Zachmuřil se

* * *

Když mu naznačila – trvalo dost dlouho, než pochopil – jak to myslí, pokusil se naznačit jí, jak to myslí on. Dlouho nemohla pochopit. Potom se ctnostně ohradila:

„No dovolte! Semtam si s panem Turpinem vypijem skleničku v kuchyni a on mi vopravuje výslovnost. Nic jiného s nim nemám.“

„Výslovnost? Ben Turpin?“

„Teďko letí *big city blues*. To se ve Státech těžko dá zpívat s evropským akcentem. A Ben je z Chicaga.“

O'Mackey se spokojeně usmál, otevřel dveře a zařval: „Turpin!“

Černoch v huňaté paruce se poslušně objevil mezi dveřmi.

„Tady slečna,“ řekl seržant, „říká, že seš z Chicaga. A mněs tvrdil, žeš tam v životě nebyl.“

„Nejsem z Chicaga. Jsem z Cicera,“ pravil vzdorně údajný člen bratrstva. „To je trochu rozdí, ne? V Ciceru je fůra Čechů – a slečna je Češka, tak jsme se tak nějak – sblížili –“ mluvil čím dál méně sebejistě a seržant počkal, až ho jistota i výmluvnost zcela opustily.

„Tak nějak. Hm,“ řekl potom a změřil pohledem nejdříve urostlého baptistu a nato ještě lépe rostlou zpěvačku. Kontrast černé a bílé byl imponující. O'Mackey prodlel zejména na bílé a oblé.

„Co čumíte?“ ozvala se zpěvačka, poněkud vulgárně. „Říkám vám, že kromě v kuchyni sem Bena jakživa nevoslovila. Von –“

„Kdy vám dal tu bombu?“ pravil úsečně O'Mackey. Jakkoliv se mohlo podezření skryté za seržantovým útokem zdát sebenepřavděpodobnější, zpěvačka, do té doby zcela suverénní, zareagovala krajně podezřele.

„Ja – jakou bombu?“

O'Mackey chtěl zprvu pokračovat v úderech, ale pak zmlkl a pozoroval zajímavý přírodní úkaz: sněhové svahy příjemného údolí

jako by náhle ozářily červánky. Zpěvačka si všimla seržantova pozorování, zavrtěla hlavou a přinutila se opět k vulgární sebejistotě:

„Jakou bombu, prosím vás? Co je to za kraviny?“

Červánky růžověly, nabývaly barvy čím dál sytější, až se podobaly nebi nad horami, za nimiž právě zapadlo slunce.

O'Mackey odvrátil oči od romantické scenérie a řekl:

„Časovanou pumu. Jsou teď velmi oblíbené. Začali s tím ve Francii, v Montrealu to strkají do knihoven na anglických univerzitách. V Irsku do kaváren, kde se scházejí protestantské dámy, a jejich bratrstvo,“ kývl směrem k baptistovi, „nám to hází na policejní stanice. Většinou se ty pekelné strojky importují z východní Evropy. A vy jste odtamtad.“

„A co má být?“ ohradila se zpěvačka. „Pokud de vo mě, tak sem zaprvé ze střední Evropy, a za druhý tam se akorát chlastá!“

„Ale jsou tam soudruzi –“

„Já sem katolička. Dokonce sem chtěla studovat teologii, a nebejt právě sou –“

„Pcha!“ ušklíbl se O'Mackey. „Mě budete bulíkovat! Já byl vychovanej v Irsku! Katolička! A studovat teologii!“ ukázal prstem na příjemné údolí, jehož svahy už opět zaléval měsíc.

„Tohle patří k profesi,“ odsekla zpěvačka. „A já nechápu –“

„Já taky ne,“ řekl O'Mackey. „Ohnisko exploze je ve vašem pokoji, slečno Adamová. Okno jste měla zavřený, to výbuch přirozeně vyfoukl. Ale nechala jste stažený žaluzie, a ty zůstaly stažený. A dveře jste měla zamčený na klíč. Tak mi to vysvětlete, kudy tam kdo moh hodit pumu!“

Ponechal pak zpěvačku, aby přemýšlela nad touto záhadou svého zamčeného pokoje, a odešel vedle vyslýchat paní Sharon Cornhillovou. Jeho zástupce zaujal mlčenlivou pozici mezi zpěvačkou a baptistou a dbal na to, aby mezi těmi dvěma neproběhly žádné signály. Ale oba dva, černý baptista podezřelý z bratrství i bílá katolička podezřelá z agentství, seděli uraženě každý ve svém koutě.

* * *

Paní Sharon se třásla ruce, ale snažila se mluvit klidně.

„Ano, ten pokoj jsme jí nechali zdarma, protože moje matka je sestra její babičky. Jsem vlastně její druhá teta. Přesto jsem si myslela, že by nám nějaké nájemné platit mohla. Nejsme na tom tak, aby nám každý dolar nebyl dobrý. Ale muž nechtěl ani slyšet. To je celý on. V životě jste neviděli většího dobráka.“

„Možná,“ pravil O'Mackey. „Ovšem – nebylo za tím, že nechtěl nájemný, něco –“ zaváhal.

„Nevím, o čem mluvíte,“ pravila paní Sharon jako v nejviktoriánštějším románu. Dívka v texaskách, sedící na zbytcích ohořelé židle stranou, se ušklíbla a paní Sharon si toho povšimla.

„Ano, dobráka!“ pravila důrazně. „Mimoto Bob má mimořádný smysl pro rodinnou soudržnost. I za nejvzdálenějšího příbuzného by dal život. Jestliže někoho v příbuzenstvu potká neštěstí, jako by potkalo Boba.“

Dívka v texaskách se opět ušklíbla.

„To je fakt. Když se dneska u večere Evinka řízla elektrickým nožem, skákal kolem ní, jako kdyby měla vykrváčet.“

„Bob je velice zručný,“ pravila upjatě její matka. „Proto má tím větší pochopení pro lidi, kteří sami tak šikovní nejsou, Sheilo.“

„Obzvlášť když to jsou mladý lidi opačného pohlaví.“

„Nemáš pravdu, Sheilo,“ řekla paní Sharon důstojně. „Otec byl vychován ve staré americké tradici úcty k ženě, a chová se ke všem ženám stejně. Jen si vzpomeň třeba na babičku. Když hlásili dnes tu sněhovou bouřku v Illinois, jak byl nervózní, dokud se nedozvěděl, že šťastně přistála v Chicagu. Čekal, až zavolá, že jsme málem zmeškali jeho večerní letadlo do Buffala.“

Dívka se potřetí, velice cynicky, ušklíbla.

* * *

„Heledte, na mámu nedejte,“ řekla potom seržantovi. „Máma je v těchhle věcech slepá jak novorozený kotě. Ale zeptejte se *jeho* na tu obchodní cestu do Buffala, co na ni musel dnes večer z ničehožnic tak najednou *letět*. A když už musel *letět*, proč neletěl odpoledne

s bábi? Její letadlo mělo přeci mezipřistání v Buffalu. Proč? Já vám povím proč. Protože bábi není jako máma. Ta ho má prokouknutýho. Tý by nevysvětlil, že potřebuje do Buffala letět, když jsme na tom s prachama tak bledě a do Buffala je to odsud autem tři hodinky. To jenom máma mu tak bezmezně věří. Bábi ne. Proto si vzpomněl, že musí honem letět za obchodem, až když už bábi byla za horama.“

Dívkou zmítalo prudké vzrušení. Pihy téměř zmizely v ruměnci, který zalil tváře.

„Proč podle tebe letěl do Buffala?“ otázal se suše O'Mackey. Taková marnotratnost mu taky nešla do hlavy. Dívka popotáhla nosem.

„Jmenuje se Druganová,“ řekla. „Manžel je cesták v sušeném mlíče. Já to vím. Ale vo to tak nejde. Jde vo to, že von přeríží taky tu svou neterinku, tu Adamovou, a bábi to tuší, jenom zatím dělá, že ne. Proto ji taky vodlifroval do Chicaga už teď, ačkoliv do Vánoc je ještě –“

„Předně,“ přerušil ji seržant. „Snad by se o tom dalo mluvit slušněj“

„Vo čem? Vo nevěře? A proč? Vždyť je to přece svinstvo, ne? Obzvlášť když je někdo bulík jako naše máma.“

„Snad by se to dalo opsat,“ stál na svém O'Mackey. „A za druhý: uvědomuješ si, že tvrdit tohle o vlastním otci je – je –“

„Na pováženou, chcete říct, jo? To já vím,“ pravila Sheila, vyfoukla gumovou bublinu, pečlivě si ji přilepila na koleno a řekla seržantovi: „Já to ale vím pozitivně. Nejenom že spolu v jednom kuse cukrujou, jako nad tím pořezaným prstíčkem. Jenom proto ne. Já něco našla!“

„Co?“

Sheila odlepila duhovou bublinu z kolena, přifoukla ji a podala O'Mackeymu.

„Nechcete?“

„Nech toho,“ pravil seržant, odstrčil ruku s bublinou a bublina praskla.

„A máte to!“ pravila Sheila. „Našla jsem tátovou cigártašku v její posteli.“

* * *

Po tak masivním *corpu delicti* skočil seržant jak vyhladovělý tygr. Třebaže s atentátem neměl asi nic společného a vzrušený detektiv nepostřehl, že v drzých očích vedle pihovatého nosu se leskne něco víc než obvyklá vláha. „Máma byla ten tejden v New Yorku,“ řekla Sheila, „a já přišla domů dřív, a jak vodemknu, slyším nahoře nějaký kroky. Jako vyplašený, víte? A za barevným sklem na verandě se mih mužskej stín. A pak zas vrzaly schody vzadu, co se jde na zahradu. Já šla do kuchyně, nalila jsem si mlíko, a z druhéjch dveří, ze zahrady – jasný? – přišel táta jenom v košili a začal vykládat něco, že se mu udělalo v krámě zle, tak si šel domů lehnout.“ Dívčiny pihy se docela ztratily na tmavnoucím pozadí. „Tak proč neležel, když si šel lehnout? Proč coural po schodech na zahradu? A proč lez do kuchyně, nevíte?“

Z očí – toho už si seržant všiml – vytryskly dost dětské slzy, stekly na špičku nosu a dívka je slízla jazykem.

„To ale ještě není žádný důkaz, že by tvůj táta –“

„A co ta cigártaška, co mu dala máma k výročí svatby? Ben Turpin přišel do kuchyně –“

Seržant sebou trhl. *Corpus delicti* začlo souviset s případem.

„Turpin?“

„No, Turpin. Von ten tejden u nás dělal na zahradě. Táta sice v domě všechno udělá, ale jenom to, co po tom nebolí hřbet. Tak Ben přišel do kuchyně a povídá, jestli nevím, jestli je Adamová – von řek samozřejmě slečna Adamová – ještě doma. Slíbila jsem mu, že se podívám, jdu nahoru, otevřu dveře a první, co vidím, rozválená postel – vona se většinu dne válí, ale to je tedy celkem pochopitelný, když šrotuje v noci – a vedle postele, na nočním stolku, tátova cigártaška. Najednou mi bylo jasný všechno – to poděšený pobíhání nahoře, ta jeho nevolnost, to, jak přišel v košili a ze zahrady, ačkoliv bylo už dost zima –“

Dívka se odmlčela a setřela si slzy hřbetem dlaně.

„Oh, shit!“ řekla potom. „Mně je to fuk. Ale vůči mámě to není fér.“

Pak už se nedalo nic dělat a rozbřečela se. Ani to velice nemravné slovo jí nepomohlo.

* * *

Bylo už ráno, vycházelo slunce a stříbrné skráně hezkého Boba Cornhilla jako by jiskřily. Seržant si uvědomil, že Cornhill je vlastně podobný Clarku Gablovi, a pomyslí si, že cigártaška ve zpěvaččině ložnici je sice neomluvitelná, ale zato – z jejího hlediska – pochopitelná věc.

Bob Cornhill však jakýkoliv poměr jiný než příbuzenský k exotické neteri rozhodně popřel. S cigártaškou se proto O'Mackey vytasil dost rozpačitě.

„Cigártaška?“ podivil se Cornhill, zamyslí se a najednou se rozesmál.

„Tak tohle to je!“

„Co?“

„Proto ona tak hájí duchovní bratříky!“

„Kdo, zatraceně?“

„Eva. Naše Evi,“ smál se Cornhill. „V Evropě prý jsou ostatně černoši oblíbení. Myslím – u ženských, chápeš?“

„Tak počkej. Nejdřív mi vysvětli tu cigártašku. K duchovním bratříkům se hned vrátíme.“

„Jsme u nich,“ řekl Bob vesele. „Já jsem svou cigártašku totiž tenkrát půjčil Benu Turpinovi.“

O'Mackeymu to vzalo dech.

„Bobe – známe se dost dlouho na to, abys – prosím tě – půjčil! A Turpinovi!“

Cornhill zvažněl.

„Je to vlastně dost – trapné. Byl jsem mu něco dlužen a on začal trochu vyhrožovat. Že mi udělá ostudu – rozumíš – tak jsem mu ji dal do zástavy –“

Seržant vstal jako hypnotizován. Mezi vším se mu objevily nádherné spojnice. Přistoupil ke dveřím a zařval:

„Pošlete mi sem toho rošťáka Turpina!“

Boba Cornhilla odsunul do zbytku vedlejší místnosti.

* * *

Avšak baptista se vehementně bránil:

„Proboha, jak vás moh napadnout takovej nesmysl?“

„Proč nesmysl? Je to pěkná ženská, k tomu bardáma, takový nemívaj předsudky –“

„Ale já mám!“ zařval nešťastně Turpin. „Mně se bílý ženský nelíběj!“

„Nežvaň!“

„Nelíběj! Jsou takový – flekatý. Já to s nima zkoušel, ale vůbec mi to neto – dycky sem zvad –“

„Zvad? Budeš povídat, Bene! Ty! A u Adamový!“ Seržant se pohoršil nad tak nevěrohodnou lží. „Ta přece vůbec není flekatá!“ pravil skoro uraženě.

„Vy jste ji neviděl svlečenou,“ vyhrklo z Bena. „Tadyhle na zádech,“ a ukázal si hodně nízko nad sedací sval, „má tři velký pi –“

„A hele!“ zařval O'Mackey a baptista si uvědomil, že řekl příliš mnoho. „Kdepaks ji viděl svlečenou, co, ty lumpe?“

„V Ráji! Ale na mou duši – voni se tam holky svlíkaj jenom za takovým laňtuchem – vopravdu – můžete se tam jít podívat!“

Seržant však velice policajtsky vybuchl.

„Nevytáčeš se! Mně už se to rysuje jasně! Chicago! Ty tvoji duchovní bratři! Ta cizí bílá děvka, taková pěkná! A Bob proti vám svědčil, sám vod sebe! Vocejchovali jste ho v tom vašem plátku! Tak moc nežvaň a vysvětli mi radši, jak se tvoje cigártaška dostala do její postele!“

Chvilí trvalo, než muž podezřelý z prznění černé rasy a z pu-mového atentátu pochopil, oč jde. Pak řekl velmi prostince:

„Ale dyť já mu tu cigártašku hned druhej den vrátil! On mi dal ty prachy, co mi dlužil, tak jsem mu ji vrátil!“ hleděl bílýma očima na

seržanta a logicky dodal: „Jak jsem ji moh zapomenout u slečny Adamové, když jsem mu ji vrátil?“

* * *

Jenomže Bob Cornhill rozhodně popřel, že by kdy Benu Turpinovi zaplatil a dostal od něho zástavu zpátky. Stála tu nyní proti sobě dvě pouhá tvrzení, černého a bílého muže, a protože seržant O'Mackey, přes svoje policajství, nebyl v podstatě rasista, zapochyboval nakonec o pravdomluvnosti poněkud chuligánské Cornhillovy dcerušky. Vzpomněl si nejasně na něco, čemu v kriminalistickém kursu říkali oidipovský komplex, a oslovil ji otcovským tónem:

„Podívej, děvče, ty na tatínka žárlíš, vid'? Tatínek si trochu zažertoval s neteří a ty sis na něj hned vymyslela takovouhle škaredou historku.“

„Vymyslela? Já?“

„Poněvadž tu cigártašku dal tatínek tenkrát Benu Turpinovi do zástavy. Byl mu něco dlužen –“

Sheila se zarazila, v očích nedůvěru, potom postupně úžas. V hlavě, ozdobené skoro metrovými, úplně rovnými rozpuštěnými vlásy, zapracovalo a v očích se nakonec objevila vítězná naděje. Ukoptěnou rukou dívka mechanicky vjela do zadní kapsy kalhot a vytáhla odtamtud stříbrnou cigártašku.

„Jo tak to Ben – nojo! Von vlastně meje nádobí v Ráji! A tenkrát dělal u nás na zahradě...!“

Jenže detektiva pohled na cigártašku zkrušil. Sheila zřejmě mluvila pravdu a stála proti sobě tedy opět jen dvě tvrzení: černého a bílého muže. Pak si seržant uvědomil důležitost přesného času.

* * *

Bob Cornhill vraštil čelo, ale nemohl si vzpomenout. Byl to čtvrtek? Nebo snad středa?

Zato Ben Turpin měl události svého života v paměti přesně zakotveny.

„Ve středu,“ pravil s naprostou jistotou. „Ve čtvrtek ráno jsem mu ji zase vrátil.“

Bob Cornhill se bezmocně zasmál.

„Ale nevrátil.“

Ben Turpin se zamračil. Pohlédl na seržanta.

„Pane O'Mackey,“ řekl skoro jedovatě, „nemoh byste si tedy zjistit, kdy ten váš důvěryhodnej svědek tu cigártašku v posteli slečny Adamový vlastně našel?“

* * *

Což se ovšem už předtím ukázalo být mimo schopnosti slečny Sheily, již se důležité události života pojily s neurčitou mlhou minulosti. Ani obě Cornhillovy zaměstnankyně, které prodávaly boty v bankrotujícím krámě na *Main Street*, si nedokázaly vzpomenout, který den v týdnu před čtyřmi týdny nebyl *boss* v obchodě. Spíš se shodovaly, že *boss* nebývá v krámě častěji, ten i jiné dny v jiných týdnech. A protože Bob Cornhill začal velmi naléhat na nezbytnost odletu do Chicaga ve dvě třicet v té nutné obchodní záležitosti, kterou včera pro špatné počasí nemohl vyřídit, a detektiv skutečně neměl důvody ho držet, rozhodl se, že si prostě postaru podá zpěvačku.

* * *

„Tak s pravdou ven, slečno,“ oslovil ji. „Ben Turpin se přiznal.“

Zpěvačka si mezitím poslala do Ráje pro své civilní oblečení, dětskou sukničku a bílý svetr ke krku, a opět se obrnila drzostí.

„Co je mi do toho?“

„Přiznal se. K tomu s vámi.“

Zpěvačka znejistěla, ale hned zas pravila výbojně:

„Jestli myslíte tu flašku v kuchyni, tak tu sem nečmajzla, jestli myslíte. Tu mi ten host *dal*, ponivač už byl tak zlinkovanej, že už nemoh. Fakt. Můžete se zep –“

„Nedělejte hloupou,“ přerušil ji O'Mackey. „Podívejte se, já vás znám. Takovejch jako vy už mi prošlo pod rukama. Vám je to jedno: černý, bílý, třeba modrý. Hlavně když – A Ben Turpin to umí –“

zarazil se, provedl úpravu. „Ne že bych to pokládal za něco špatného, z lidského hlediska. Nejsem rasista. I když ovšem jako katolík z hlediska náboženského –“

Že blondýnka zrudla, všiml si teprve, když se hodně nahlas projevila její nečekaná vášnivost:

„Ty svatoušku zrzavej!“ zaječela. „Já zas znám vás! Mně už vás taky prošlo – teda myslím: jako v New Yorku. Nákej O’Raglan! Taky katolík! A taky Irčan!“ běsnila, jako běsnívají lidé, zlobící se pro pravdu. „A ty? To mně stačí už jenom to tvý méno! Takový *nomen omen*, to mi ani nemusíš nic říkat!“

„Jaký *nomen* – co?“ zařval O’Mackey, jenž si to vyložil jako nárážku na svou národnost.

Ale zpěvačka se náhle uklidnila, nebo snad zesmutněla, nebylo to jasné.

„*You wouldn’t understand that, Mister,*“ mávla rukou. „Neumíš než anglicky –“

„Dávejte si pozor, co říkáte,“ zabručel O’Mackey. Zaskočila ho změna její nálady a byla mu podezřelá. „Radši mi vysvětlete, jak se do vaší postele dostala tahle cigártaška, když jste takový lilium!“

Sám nečekal, jak okamžitý bude mít *corpus delicti* účinek. Zpěvačka vytřeštila oči na stříbrnou věc, jako by se jí lekla. Třebaže vzápětí popřela jakoukoli znalost cest, jimiž věc údajně doputovala do jejího lože, v detektivových očích ji to uleknutí usvědčilo.

Vtom zazvonil telefon. Nějak se stalo, že požár ušetřil telefonní vedení.

* * *

O’Mackey energicky zvedl sluchátko.

„Ano?“

„Bob?“ ozval se ženský hlas, vzdálený a stařecký.

„Moment,“ řekl seržant, odložil sluchátko a pohlédl na aparát. Odhadl technickou situaci a odešel vedle. I tam na ohořelé stěně dosud visel pultík s telefonem. Detektiv zvedl sluchátko:

„Haló?“

„Bob?“ ozval se týž stařecký hlas. Seržant se otočil a beze slova podal sluchátko Cornhillovi, jenž pod dozorem policisty nervózně poposedával v rohu pokoje. Pak se bleskurychle vrátil ke zpěvačce, ale ve výslechu nepokračoval. Chopil se odloženého sluchátka a naslouchal.

„Bobe,“ pravil hlas. „Ty se budeš strašně hněvat, ale představ si! Já tu voňavku snad zapomněla doma!“

„Cože?“

Detektivovi se zdálo, že se Bob Cornhill lekl. „Nehněvej se, prosím tě, ale v kufru ji nemám. A cestou se přece ztratit nemohla, vždyť byl kufr zamčený. Sama jsem ho zamykala, a ta krabice ležela navrchu, přesně jaks ji tam dal, v takovém tom křiklavém papíře. Nehněvej se, Bobe, prosím tě. Víš co? Já Mildred koupím novou. Tady v Chicagu. Do Vánoc je ještě čas. Víš, mezi námi, já vím, že ty máš na ženách rád Santálové dřevo, ale teta Mildred – ta spíš chyrp nebo konvalinky – tak se ne –“

„To nic,“ řekl Bob Cornhill. „Kup jí konvalinky. To se stanou horší věci.“

„Vid’? Jenom mně to opravdu nejde do hlavy. Vždyť jsem ten kufr sama zamykala! Určitě tam byla! Evička si ode mě vypůjčila klíč, když jsem byla v koupelně, a přidala tam ještě tu desku pro Freddieho. Ta tam je. A když mi přinesla do koupelny klíče, ještě povídá, co prý to vezu hezkého v té krabici. Takže tam určitě musela být! Já ještě přezkoušela zámky,“ stará paní se odmlčela. „Já nevím. Nebo jestli už mám takovou sklerózu – že bych ji byla vyndala? Bobe, zašel by ses kouknout do mého pokoje –“ znovu umlkla. Po dlouhé pauze pravil Bob Cornhill:

„Nic si z toho nedělej, máti. Já se po tom podívám. Jenom jestli to najdu. Ono to tady –“

„To si dovedu představit. Před Vánocemi je všechno vzhůru nohama –“

Dál seržant neposlouchal. Položil sluchátko, zahleděl se na uraženou blondýnku v dětské sukničce. Přistoupil k ní, nahnul se k jejímu svetru a nápadně začichal.

„Santálové dřevo,“ pravil.
„Co prosím?“ vyjela naň zostra.
„Voňavka. Santálové dřevo,“ řekl seržant.
A plavovláska maličko zrudla.

Nyní už samozřejmě víte, kdo spáchal zločin a kdo jaký. I jakého hříchu se v této povídce dopustila Evi.
Ovšem zase: dedukovat, nepoužívat instinktu.
Je nespolehlivý.

Detektiv se otočil a šel si sednout. Dlouho mlčel, přemýšlel. Viděl, jak dívčina kolena, ani trochu nezakrytá sukničkou, se rozklepala.

„Tak už se přiznejte,“ pravil potom nevidaně slušně. „Samozřejmě že to byl Bob. Tu voňavku máte od něho. On má rád na ženách Santálové dřevo.“

Kdyby byl všímavější, než byl, byl by si všiml, že třesoucí se kolena se pomalu uklidnila. Zpěvačka – velmi nápadně – sklopila řasy a pípá:

„Ano.“

„A něco vám proved, že? Nějaký velký svinstvo. Tak jste mu – já nevím, má tady všude patrony do brokovnic, každej ví, jakej je lovec. A teď je to všude na světě v módě. V novinách se člověk prakticky dočte návod. Stačí obyčejnej budík, zapalovač –“

„Já?“ blondýnka opět zvedla nápadné řasy. „Já o takovejch věcech nemám šajna.“

„Není to nic těžkýho. I ženská –“

„Počkejte!“ přerušila ho. Seržantovi se zdálo, že její v podstatě milý obličej ztvrdl. „Proto von strejček včera večer tak strašně nutně potřeboval do Buffala. Proto tak naléhal, že ho všichni musíme doprovodit na letiště. Aby nikdo nebyl doma, když to – A proto si koupil ten drahej budík –“

Detektiv na ni ostře pohlédl a dívka si, po holčičím způsobu, položila dlaň na ústa. Seržant si vzpomněl na pojišťovákovu tradiční teorii bez politické fantazie, kterou on tak nádherně nahradil hypo-

tézou o pomstě Turpinova bratrstva. Bože – je to opravdu –? Vzpomněl si na proces s bratříky v Chicagu, na Bobovo klíčové svědectví, na seznam „zrádců“, které měla stihnout pomsta, protože podle bratrstva svědčili křivě. Není potom pekelný stroj vlastně bezpečnější k tomu tradičnímu vyřešení finanční tísně než tradiční způsoby, které pojišťovny tak dobře znají.

O'Mackey byl policajt, ale nebyl rasista. Napadlo ho, že bratříci to třeba mysleli vážně. Ne s pomstou, ale s křivým svědectvím. Jestli ano, všechno souhlasilo. Všechno se nyní dalo vysvětlit.

O'Mackey pohlédl na zpěvačku. Přehodila si jednu krásnější nohu přes druhou, stejně krásnou, a detektiv se tiše zeptal:

„Ale něco vám proved, vidíte? Že to na něj tak – bez obalu –“

Blondýnka ještě jednou sklopila a po chvilce opět zdvihla nádherné řasy, o nichž katolicky vychovaný O'Mackey netušil, že jsou umělé. Jenže O'Mackey leccos netušil.

„To proved. Vsak víte co. Přece tomu rozumíte.“

„Rozumím,“ pravil seržant O'Mackey s moudrým úsměvem.

A věděl to, čemu plavovláska ve své mateřštině říkala stará bela.

* * *

Za žhářství obzvláště nebezpečného typu vyfasoval Bob Cornhill patnáct let. Než ho převezli do státní trestnice, navštívila ho jeho matka, jeho manželka, na naléhání manželky i jeho dcera, a nakonec i neteř, která po dobu svého angažmá v nočním klubu Ráj bydlela v jeho domě.

Seděla s ním v cele a dozorce čas od času nahlédl špehýrkou dovnitř. Zdálo se mu, že se ti dva chovají nějak divně.

Neshledal však nic závadného, a co si povídají, přirozeně neposlouchal.

„A všechno je to sepsaný, Bobe, a uložený u jednoho dobrého přítele. Kdyby tě pustili dřív a se mnou se něco stalo, ten kamarád to otevře –“

„Evo,“ zachraptěl Bob Cornhill. „Jak si můžeš myslet, že bych tobě –“

Dívka na něho pohlédla smutně, skoro vyčítavě.

„Vo tobě, milej, si přece teď už můžu myslet všechno.“

Bob Cornhill se příkrčil a raději mlčel. Teprve po dlouhé době se odvážil:

„Ale bylo to od tebe riziko. Stačilo to nařídít špatně a mohlo to bouchnout, když jsi ležela v posteli.“

„Houby riziko,“ pravila dívka. „Já si totiž myslela, že sem to vyp-la. Jenže já byla dycky na techniku levá. Já nejsem jako ty,“ udělala kratičkou pauzu. „V ničem, víš?“ dodala. „Vůbec v ničem.“

„Já vím,“ pravil hezký Bob Cornhill provinile.

„Takže si to žhářství vodsedíš za mě.“

Řekla to bez stínu lítosti, ale přesto Bob Cornhill udělal něco neočekávaného. Klesl na kolena, chňapl jí po ruce a v záchvatu vděčnosti ji počal líbat na starobronzové nehtíky.

„Evi, zachránilas mi život –“

Avšak blondýnka nedůtklivě vstala a škusla rukou.

V očích, do té chvíle smutných, nebo snad necitelných, se objevilo něco jako odpor. Znovu škusla rukou, Bob Cornhill se jí však držel jako klíště.

Dozorce, který právě znovu nahlédl dovnitř, se funkčně rozhořčil. Prudce otevřel dveře:

„Krotil bych se, Cornhill, jo? A konec návštěvy! Prosím, slečno.“

Plavovláska hrdě vyšla z cely. Bob Cornhill se v slzách zhroutil na podlahu. Dozorce mlsně zamžoural po nádherných nohou, které školácká suknička vůbec nezakrývala.

Matematikové z Grizzly Drive

Hřích sedmý
Whodunit

Osoby, jak přicházejí na scénu:

Eva Adamová: ocitla se v trapné situaci na Dvaachtyřicáté ulici

William Snake: díval se, kam neměl

Pan Arbuckle: měl zájem o skládací portrét v téměř životní velikosti

Prof. Marcus Twisten: odborník v teorii množin, který poučil Evu
o některých matematických problémech

Boozy Buckshot: nemohl si ani v klidu vykouřit marjánku

Venca Q. Fajrunt: teoretický svůdce žen

Ann Bradstreetová: Eva měla jisté pochybnosti o způsobu, jak tato
učená dívka přišla na svět

Jinoch: chtěl se osprchovat v dvouřadovém saku

Shad Snyders: neměl na dopoledne alibi

Raymond Daly: tajně snil o divných věcech

Ebenezer Bradstreet: vypočítal datum počátku světa a pak jej půlku
přeletěl

Když se chce názorně znázornit trapas – aspoň tady v Americe – poví se anekdota o tom hypotetickém pánovi, který do společnosti ve fracích přišel omylem v tvídovém saku. To je ale teda úplně nic proti mně, která se z čistý dobroty srdce ocitla na Dvaachtyřicátý ulici v jednom takovym tom krámku, co prodávaj časopisy pro pány. Jako známá mladá pražská naivka jsem netušila, že se to pro dívku nehodí, ani když je lesbi, a tam vedou i tenhle sortiment; je-li lesbi, že si má poslat nějakýho hoška, a to já měla udělat taky, jenomže mi to napadlo až vevnitř. Protože když jsem, po dlouhým odmlčení z jejich strany, obdržela list od mých dvou drahých přítelíků Pavly a Jiřiny, v němž mi plni touhy oznamovali, že prý podle zpráv jsou v USA k dostání i zájmový časopisy jejich mezinárodního spolku, popadla mě tak neodolatelná touha po jednom kutloušku na Malý Straně, co na něj vždycky myslím, když myslím na tu zem za louží, opačným směrem, že jsem se sebrala a expresní podzemkou jsem to vzala rovnou na Forty Second Street. V řadě zářících obchůdků jsem si vybrala ten největší, i když mě trochu zarazily dvě černý holčičky, který tiskly nosy na sklo a strašně se smály tomu za výkladem, což byly řady takových těch magazínů a na každým rozvalená jedna až dvě nahotiny. Skoro jsem se jim ani nedivila, když jsem do toho výkladu mrkla taky. Svět sice horuje o krásách ženskýho těla, přirozeně, ale za prvé: krásný je jedno z tisíce – já se domnívám, že moje tílko k nim náhodou patří, a nedomnívám se to sama – ale i to jedno krásný z tisíce je krásný, jen pokud se krásně postaví. Ovšem když se postaví na hlavu, jak by to nestydy na těch obálkách byly jistě ochotný udělat, kdyby to dovedly, je po kráse, a ty černý holčičky z toho měly docela právem gaudium, až jim nějaká starší, taky černá, paní dala pohlavek a já vstoupila do tý samoobsluhy.

Je to totiž samoobsluha – kolem dokola to mají vyložený, pro všechny možný druhy vkusů a vad, ale já se hnala jak nadržená rovnou do rohu, kde mezi všema těma skládkama odhalených dam

byl ostrov odhalených mladíků a nad ním veliká fotka obzvlášť něžného hošana, kterej si tam, kam antický sochaři někdy umísťovali list, ale většinou nic, přidržel láhev od coca-coly. Na rozdíl od našeho státu tady hošany, čistě teoreticky, neuznávají, a tak ty tisky prezentují jako předlohy pro malíře. Snad jsem se teda mohla vydávat za malířku, jenže to mi došlo až zas venku. Jak tak stojím a vybírám mezi těmi holými tílky, ucítím náhle svým šestým smyslem, že si někdo stejně pozorně, i když motivován jinak, prohlíží moje, i když zahalený tílko, mrknu stranou krz řasy a málem umřu na místě: takovejhle nos snad může bejt jenom vymyšlenej vod Rostanda, poněvač mladík, pod'obanej od uhrů, kterej mi šilhá po nohách v tělových punčocháčích, je snad vymyšlenej v Disneylandu. To je nos jako kormidlo *astrojetu*, a zrovna když ten *astrojet* prudce zahejbá doprava, červeněj, jako kdyby byl leden na Kamčatce a ne červenec na Manhattanu, a nahoře po obou stranách šilhavý oči bez řas, neboť ta oběť přírody je nazrzlá úplně do blond – teda pámbu potěš jeho rodiče, takovej plod lásky se tak hned nenajde.

A jak mě ten šestej smysl zneklidněl, mrknu na druhou stranu, jenom očima, přirozeně, jinak zůstávám nasměrovaná na ty necudný hošanky, a na tý straně taky ten vejravej pohled, i když tenhle není tak nezapomenutelně ozvláštňenej nějakým velenosem, ale zato se podobá vrahu holčiček. Polil mě jemný pot, úplně namátkou jsem šáhla mezi ty homověstníky (v děkovným listě, z něhož nadšení teklo tak, že se během cesty rozlepil, mi Pavla s Jiřinou jenom nasměle naznačovali, příště ať černochoy neposílám), otočila jsem se a vidím, že za pokladnou – má ji postavenou na vysokým podstavci, aby dobře viděl, zda mu někdo nekrade ty kozatý dámičky – na mě rovněž civí, ne chtivě, ale jenom užasle, nondeskriptní mužík, kterej je tady patrně na všechno zvyklej, jenom ne na živou, oblečenou ženskou, a tak se zhluboka nadejchnu, zopovrzlivím si obličej, jako když mě v Růžový džungli obtěžuje někdo evidentně švorcovej, a kráčím jak královna Alžběta Druhá k pokladně, zaplatím a od pokladny jak císařovna Viktorie kráčím k východu. Ty dvě černý holčičky se tam už zase řehtaj, ačkoli zfactovaný, ale jak mě uviděj,

řehot jim zvadne na tlustšoučkých rtech, v mžiku se otočej a rychle se vzdalujou po Dvačtyřicátý, že jenom vidim, jak jim na zádičkách semtam poletujou plechový motýlky, co jima maj zklipsnutý svý prasečí vocásky.

Tadle zkušenost mě jaksi naplnila předsudky vůči nahatým fotkám, ačkoliv v principu nejsem proti, radši nahatý ženský než voblečený do takovejch těch látek, co se z nich dělaj koberce. Ale když mně čtrnáct dní nato a už v Námořnickym snu ve Fisherman's Wharf u Frisku ten fotograf z *Playboye* nabíd, že by mě, ne kvůli mně, ale kvůli mému pikantně středoevropskému socialistickému tělíčku, věnovali v tom největším časopisu pro pány dvojstránku a ještě rozkládací fotku v rouše mý jmenovkyně, když byla mladá, téměř v životní velikosti, a k tomu ještě dva tisíce buklíků, provedla jsem opět zopovržlivění, taky proto, že u stolu seděl ten druhý chlap, kterej se mi líbil, a řekla jsem Děkuju, nechci. Upřímně řečeno též proto, že mi v tom momentě bliklo, jakou senzaci by taková dvojstránka s rozkládačkou způsobila v Praze, kam se vždycky nějaký ten *Playboy* dostane, a že by se nakonec to proniklý číslo dostalo i do nějakých těch k tomu nepovolanejch, nebo povolanejch, jak se to vezme, ručiček, který by to pak postavily tak, že dělám naší socialistický vlasti, jež mě vyslala vydělávat pro ni valuty, ostudu, ačkoli tý je dost, kdežto valuty nikdy ne. A i když já ji vlasti možná leccím dělám, teda rozhodně ne tělíčkem, jenže vykládejte jim to. Tak jsem řekla Ne, Mr. Arbuckle, děkuju, ale já sem zpěvačka, a ne vokouněcí košiláček, tak děkuju. A ten chlápek vedle, co se mi líbil, povídá: Správně, slečno, za takovou směšnou cenu je to při vaší figuře od tak finančně zdatnýho magazínu drzost. Tolik vám dám sám za jedno úplně soukromý zhlédnutí, a rozchechtal se, až mu z kravaty vypadla jehlice s briliantem a potopila se mu do manhattanu. Ten briliant tam v tý růžový tekutině zazářil jak dušička a já pravím jedovatě: Soukromá předváděčka je vždycky dražší než veřejná, Mister, a teda, mezi náma, to taky pozděj byla, pořádně.

Protože Boozy Buckshot – mimochodem taky hošan, a černej, moc hodnej na ženský – právě udeřil v své, jako vždy trochu rozla-

děné struny, musela jsem se zvednout a jít kvákat a skrz cigaretový dým jsem i v přítomí Námořnickýho snu viděla přes mikrouš, jak mě ten, co se mi líbil, zálibně svlíká vočima. Vypadal na vdovce, nebo na starýho mládence, kterej ale ne že by se neoženil z nesmělosti, a já ne že bych byla z těch, co jezděj do nepřátelský ciziny, aby nějakýho situovanějšího nepřítele připravily o tu jeho tak zvanou svobodu, to byste mě teda tipovali vadně, ale konec konců nikdo neomládne, ženská tam nakonec musí, a tak když už se mám otravovat v pánský společnosti, dávám přednost dosud nezalasovaným, situovanějším. No ale nic: teda odstrojoval mě jedna radost i z toho mála, co jsem na sobě měla, a tak se mě trošičku dotklo, když po mém vystoupení i s tím fotografem zmizli.

Jakživa bych si ho tedy nedala dohromady s kartou, kterou mi dva dni nato přinesl obvykle nic nepřinášející listonoš a dle který Mr. Marcus Twisten pokládal si za čest, přijde-li Miss Eva Adam na *cocktail party*, již pořádá ve své rezidenci na 1275 Grizzly Drive v Berkeley. Hloubala jsem nad tím celý den a celou noc, proč zrovna mě zve na *party* zrovna Mr. Marcus Twisten, když ale já žádnýho Marcuse a tím méně Twistena neznám, ale protože jsem byla v zemi všech možností už dost dlouho na to, aby mi cocktails nezřízeně zachutnaly a aby mi zároveň dostatečně průkazně došlo, že stojí-li v Praze láhvinka skotskýho vizourka Kčs 330 a tady jenom \$ 6,50, vůbec to neznamená, že by si jich chudá barová umělkyně mohla dovolit víc než jednu za týden, teda ze všech těchhle dobřejch důvodů jsem přemohla svůj dívčí stud před neznámými pány, oblékla jsem se do bezmála nových cocktailek, které se nahoře vyznačují téměř kritickým nedostatkem látky, jež dole rovněž dost chybí, takže se zejména dobře uplatní cestička mezi dvěma bílými vršky, co ji správná ženská vpředu má a co po ní je devadesát devět chlapů ze sta ochotnejch vykročit třeba úplně do neznáma, ne-li do propasti, a ten stej je, chudák, slepej, a vyjela jsem ve svym pontiaku model 1958 (za \$ 200, a skutečně jezdí) nejdřív kolem doků ven z Fisherman's Wharf, pak přes ten krásnej dlouhej most, co se podobá nastrobřenkovánmu brontosauovi, na druhou stranu zálivu

do Berkeley a klikatou vyhlídkovou silnicí úplně nahoru do berkeleyjského kopce, kde začíná Grizzly Drive. Tam se mi pontiáček zadejchal, tu poslední půlmíli jsem teda už chtěla absolvovat na jehlách – a byla bych, kvůli těm grátis drinkum klidně – kdyby mi nebyl sám od sebe asi po dvaceti fitech dal rajd nějaké mužskej, jenž, ukázalo se, ujížděl taky na ty zdarma cocktaily. Z toho jsem vytáhla, že Mr. Marcus Twisten je šéf katedry matematiky na mladoslavné Kalifornské univerzitě v Berkeley. Že by mi to ale nějak osvětlilo záhadu, proč šéf katedry matematiky zve na cocktaily zrovna mě, to tedy ne.

Sídlo profesora Marcuse Twistena sedělo rozplácle úplně nahoře na Grizzly Peak a barevnýma oknama se koukalo rovnou na ten pohádkovej záliv a na kamenný hnízdo San Franciska, kolem jehož mrakodrápků poletovaly obláčky mlhy jako andílkové. A zrovna jak si to svůdně šinu po pěšině k domovním dveřím a můj dovozce galantně za mnou (celou cestu se mi přirozeně díval na zadek), vynoří se z buganvilií nalevo něco červeného, a on to nos, ten neomylně nos z Dvačtyřicátý ulice, a kousek za ním celej chlápek, tentokrát v tuxedu, i se šilhavějma očima, ty se, jak mě spatří, krapet povyvalěj, a pak se najednou svěží barvička toho supernosu přeleje přes celou tvářičku a chlápek se zarazí, já taky, von potom zaklokotá něco jako *Hello!*, ačkoliv nás v tý tělíčkárně na Dvačtyřicátý nikdo nepředstavil, a hrozně ochotně mi dá přednost ve dveřích.

A tam se záhada objasnila, neb z klubka nudících se pánů a dam odlepil se ten, co mi v Námořnickém snu nepřímou nabídl víc než dva tácy za jedno soukromý obnažení, takže to zas posílilo moje poněkud pokleslý sebevědomí, a nemusel se ani představovat: byl to profesor Marcus Twisten, později mnou zvaný různě, například Markousek.

Cocktail parties, když se nad tím člověk zamyslí, si asi vymyslel Pánbůh jako trest za alkoholismus. Musí se tam stát jako na hanbě, musí se tam žvanit s lidma, který vám jsou všechno možný od volný až po protivný jak činže, o volovinách, které vás nezajímají a je nudí, a to všechno za těch pár skleniček zdarma vizourka, *gin and tonic*, sodovky a za libovolný počet kousků zmrzlý vody. Takže když

později zvaný Markousek mi poodskočil pro vizourka, vyslechla jsem od nějakého nervózního učence otázku obligato *This is your first time in California?*, aneboli – ačkoliv nevím, koho to může zajímat – jestli jsem jako v Kalifornii poprvé, načež jsem obligato pravila *Yes, it is*, a nato se ten nervózní učenec, jako podle anglické mluvnice, podivil, jako kdyby pěkná holka jako já nemohla někdy být prvně v Kalifornii, *Oh, is it?*, a navíc dodal *How interesting!* neboli že jako je to strašně zajímavé, že jsem v Kalifornii, a poprvé, ale vůbec to nemyslel dvojsmyslně, ani jinak, prostě to vůbec nemyslel.

Z celého toho spolku – kromě Markuska – byl trochu zajímavější jen jeden, takovej modrovokej d'ábel, nějaký Venca Q. Fajrunt, matematik před časem ilegálně uprchlý z Prahy, který se pořád řehtal jako kuň, a protože já přišla na tu *party* trochu pozdě a on už zřejmě obtěžoval všechny přítomné dámy, vrh se se svým obtěžováním na mě, když navíc ještě zjistil, že jsem krajanka, tak abych měla od něj pokoj a mohla se plně věnovat později zvanému Markusulínovi, sjednala jsem si s nim, jako krajanka, rychlorande, a on pak odešel obtěžovat nějakou malou, buď tlustou, nebo těhotnou, což – jak jsem se později dozvěděla – byla manželka prezidenta univerzity, tlustá a zároveň samotřetí, což není pokus o slovní vtip, nýbrž se jí později narodily dvojčata. Ten Fajrunt, jak jsem ho ještě ten večer slyšela bezostyšně vyprávět hloučku uraženejších, ale polichocenejších dam, jezdí do blízké Nevady navštěvovat nevěstince. Na tom randeti potom pořád mluvil o ženských, které svedl, svádí a svede, ale když se o to pokusil v mém případě, upustil od toho po zcela běžném a takřka povinném počátečním odporu z mé strany, takže jsem byla hned doma, a von mi pak nabídl, že by mě někdy vzal s sebou do nevadských bordelů, mohla bych prý tam na něj počkat v čekárně s kurvičkama, bývají seřtělí a byl by to pro mě jako pro umělkyni prý jistě velké zážitky. A to říkal, když už věděl, že se živím kváko-tem v najtklubech.

No, ale tenkrát na *party* včas přihracoval Markousek se sklenicí žitné, zaláhvované zaručeně ve Skotsku, a zmonopolizoval si mě pro sebe, což je na *party* fauxpaska, neboť tam není povinností mlu-

vit zábavně, nýbrž pokud možno s každým šest až dvanáct jakýchkoliv slov.

Později zvaný Markousek teda zábavný byl: mě aspoň baví, když někdo popisuje můj vzhled a užívá přitom takových příměrů, jako ten mizera (později) milovaný matik z Friska, třebaže mi ihned došlo, že nejsou zcela původní, ale čerpá je jednak ze Šalamouna a jednak z Chandlerových detektivek. Ale uved se jak náleží, což je fakt, takže čněl vysoko nad všechny ostatní tuxedáky, co kolem bzučeli a brebentili o autech, počasí a o tak velezajímavých a zcela osobitých zážitcích, jako že když člověk letí z Friska do Sydney, tak vo den omládne, poněvač přeletí ten nákej příslušnej poledník, což nám už v kvartě na biskupáku odhalil jinak mlčenlivý důstojný pán Salaquarda, S. J.; nebo snad že na tý čáře vo den zestárne, to už jsem zapomněla. Za celej ten večer na tý *party*, a za mnoho večerů na mnoha jinejch *parties* jsem neslyšela jedinou politickou anekdotu. Bud'jsou ty lidi tak pitomí, nebo se nemaj čeho bát, takže je politika nebaví. V Harlemu jsem na party nikdy nebyla.

Jak mě tam tenkrát později zvaný Markousek bavil prohnáním pochlebováním, vidím v rohu za palmou holku, na nose s brejlema jako Franz Schubert, muzeální kousek, sukně mírně pod kolena, a to v době, kdy mini vycházely z módy a do ní přicházely jednak maxi, jednak supermini, vlasy ulízaný do drdůlku jako po prababičce a v ruce skleničku *orange juice*. Sama ta holka by mě nezajímala, ale s ní tam stál, zády ke mně, ten živej podstavec pro hold lidskýmu nosu, v ruce taky skleničku *orange juice*, mlčeli, až si ten chodící raťafák odkašlal, a jak jsem našpicovala uši, zaslechla jsem, že praví Ehm, toto je myslím lepší *orange juice*, nežli jaký vyrábíme u nás. Je to zdejší, nebo importovaný? Na kterýžto problém, že by asi člověk umřel napětím, jak se to asi vyřeší, odpověděla ta mladá pratetička *I really wouldn't know*, že teda opravdu, ať přemejšlí jak přemejšlí, tak neví. Ale, dodala, že se na to zeptá strejčka, jestli si bude ten s nosem přát, načež on se sebezapřením odvětil, že *It's really not that important*, že tak moc důležité, i když jinak hodně, to zas není. Ta vysoká škola odpředmětnělé konverzace mě tak zaujala, že jsem pravila pozdější-

mu Markouskovi: Pane profesore Twistene – *Call me Marcus*, přerušil mě a nařídil, dost teda brzo, že si přeje být nazýván Marcus, z čehož později bylo různé, například Markuselák. Marcusi, povídám tedy, třeba je to neslušný, ale nevíte, kdo je támhle ten vysokoje hubenej s tím indiánským nosem? Myslíte toho s tím nosem, co je za živa odkoupenej pro nasootolaryngologický muzeum v Los Angeles? pravil Markusek. To je – a zachechtl se. Pojd'te, já vás představím. Dotáh mě pak k němu a povídá: Bille! Nosatec se otočí, uzří mě a zrumění a později zvaný Markousek pokračuje: Bille, seznam se tady s tou mladou dámou – v jistým slova smyslu se k sobě báječně hodíte. Miss Eva Adam, povídá, Mr. Snake, praví a rozchechtá se a já si pomyslim a zvedne mi to sebevědomí ještě víc. No teda zas tak úplně moc originální nejsi, Markusku. Protože humorný možnosti žertíku mejch rodičů – a to se táta pozdějc, když jsem se dostala do puberty, dušoval, že mu to při křtu vůbec nenapadlo – ty humorný možnosti využilo už počítám něco kolem jednoho tisíce pánů, když nepočítám kluky na biskupáku, a žert s Mr. Snakem, neboli česky řečeno panem Hadem, patří mezi ty středně, spíš podprůměrně vtipný.

Slečna Adamová je zpěvačka, pokračuje s chechtotem Marcus. A tohle je moje neteř, slečna Ann Bradstreetová. Je tady u mě na bytě, praví. Těší mě, povídá ta můra. Hostujete zde v sanfranciské opeře? zeptá se, a já, nevím proč, to snad ty brejličky nebo ta napůl klášterní uniforma, pravím *Oh no!* Já zpívám v jednom námořnickým pajzlu na Fisherman's Wharf. Mírně uhrovitá nudle v brejličkách na to zrumění, Hroznýš královský přejde na šarlach, nudle stiskne rty, a i na *party*, kde každé osciluje od jednoho k druhýmu, otočí se málem neslušně k vedle stojící samotřetí a zvolá, jako kdybych byla parafín, Mrs. Wallace, jak se vám líbí strýčkovy buganvilie?

Čůza, tedy. Otočím se k nyní už téměř Markousíčkoví a povídám Máte rozkošnou neteř, Marcusi, a Markouskovi zaskočí višnička z manhattanu do koláčový dírky.

* * *

Děsná holka, povídá potom Markusek, jak stojíme u širokánského okna v jeho pracovně, pod náma se rozkládá sanfranciskej záliv, a protože se táhne obloukem do velmi daleka, slévají se světla a světylka v zlatě zářící laso a na jeho konci je velikej elektrickej pugét, teple zlatej s chladnějšíma světležlutějma brilliantkama a sem tam červeněj a zeleněj kvítek dopravního signálu, a někde v něm je Námořnickej sen, kde mi v deset začíná šichta, a skoro se mi tam nechce. Děsná holka, pokračuje Markusek. Hlavička matematická, ale jinak – názorný příklad nesmyslnosti naší ortodoxně náboženský výchovy, povídá. Její otec, můj švagr, taky matematik – má několik patentů v computerech, ale víte, k čemu ty svý zdokonalený computery používá? K přesnějšímu výpočtu, kolik let uplynulo od stvoření světa. No to je užitečný, ne? povídám. A kolik to? Podle něj čtyři tisíce sedm set dvacet tři a sedm měsíců, praví Markusek. Tak mnoho? podívám se, na biskupáku tyhle věci zanedbávali, a Markusek se ušklíbne. Nebo je to málo? pravím, abych se neřízla. Kolik, podle vás? To není můj obor, praví Markous. Ale švagr tímhle výpočtem zpřesnil údaj biskupa Dumbwooda z osmnáctého století, kterému vyšlo o třiasedmdesát let míň. Ovšem bez computerů. Je to mimochodem, povídá Marcus, matematicky dost obtížnej výkon. Musí se sčítat stáří těch famózních staříků ze Starýho zákona, musí se to všelijak srovnávat a jsou v tom dost nesrovnalosti. Pak je tu ta potíž, že se neví, kolik bylo Adamovi, když na něm Pánbůh proved tu plastickou operaci, kterou začal ten průšvih, šklebí se Markusek a já pravím: Takže von je váš pan švagr trochu tůdle, ukážu si na hlavinku a Markous: To je dědičný a spojený s tím talentem na matematiku. On patří švagr k sektě Matherových fundamentalistů. Cotton Mather, jestli to nevíte, byl jeden puritánskej velebník ze sedmnáctého století, se specializací na salemský čarodějnice. Mám dojem, že kdyby to šlo, zavedou tihle fundamentalisti místo sexu tu plastickou chirurgii, praví Markusak a oplzle mi zamžourá na nedostatečně krytou hrud'. No a výsledek je takhle moje neteřinka, povídá. To vám vlastně ani není ženská. Bohužel, nikdy jsem ji neviděl v plavkách, ale někdy si myslím, že vůbec ani nemá pupíček, odmlčí

se. Jak to? pravím naivně. To přece snad není možný? No víte, řekne Markusele. Myslím, že v jejím případě se asi švagrovi, za pomoci computerů a bílý magie, podařila ta operace. Musím mu někdy spočítat žebra, a rozchechtá se, že špendlík s briliantem projeví opět tendenci vypadávat. Ale vážně, praví potom. Ta holka uvidět chlapa v plavkách, umře. Ta – i když tohle snad spíš souvisí s tou její matematickou hlavičkou – vůbec nemá normální ženský vlastnosti. Spolehlivá je jak hodiny, co to je nálada, neví, nechichotá se, nebrečí, zamilovaný šlágry neposlouchá, jenom Bacha a z něj jenom fůgy, na přednášky chodí na minutu přesně, co se jí řekne, to udělá. Jednou – řekne a nakloní se ke mně trochu důvěrně – poněvač mě tohle provokuje, víte, tak jsem jí z legrace řek, že mám novou milenkou, schválně, víte, co na to vona – a víte co vona? – Nezajímalo jí to, povídám, dyž říkáte, že není ženská. Kdyby jen nezajímalo. Vona vomdlela! Skutečně vomdlela. Jak padala, praštila se do hlavy o akvárium, že jsem měl strach, aby tím neutrpěla její matematická kebulka. Jenomže naopak. Když přišla k sobě, povídá: ix je absolutní hodnota integrálu z mínus ypsilon! To celé děleno dvěma! A pak je najednou štaf, podívá se na mě, zbledne, zblekotá: Páté nesesmílníš! a co byste řekla? Zas je v limbu! Já nevím, co s ní budu dělat, povídá Markousek rezignovaně. Vždyť i Matherovy fundamentalistky dřív nebo později mívají něco jako děti, ledaže by se našel nějaký zbožnej chirurg – ale před ní stačí říct nějaké silnější slovo jako třeba – třeba – Markusek si nemůže na žádný silnější vzpomenout, takže povídám: Potok! Cože, podiví se Markusek. Potok, pravím. To jste asi špatně přeložila z češtiny, praví Markusek, takže vidím, že jeho anglosaská vtipnost má své meze, neb tohle byl na biskupáku známěj fór, kterej si vymyslel nějaký Vratislav Blažej, když páter Anastáz Celer, S. J., byl kvůli osnovám nucen zmínit se při hodině český literatury o Švejkovi a pravil, jaký je to odporný protináboženský pamflet, kde se to hemží silnými slovy, načež Lubomíra pokrytecky vystoupila za naivku a otázala se, co to je „silné“ slovo a co je na rozdíl od toho slovo „slabé“, a páter Anastáz, zrovna jako teďka Markusek, začal: To je například – například a na žádnéj příklad

nemoh přijít, načež náhle Vratislav Blažej nahlas povídá: Potok! a všichni, a sou to skoro samí budoucí bohoslovci, dostanou až dávivej záchvat smíchu, kromě Pátera Anastáze a scvrklýho Aloise Hrušky, kterej později utek ze semináře a stal se okresním tajemníkem Svazu přátel Titovy Jugoslávie, načež sedm let seděl a nyní pracuje ve Státním úřadě pro věci proticírkevní. Vratislava Blažeje později ze semináře vyhodili pro hraní karet, i o peníze, a stal se filmovým scenáristou, ale většinu scénářů mu zakázali, mnohé právě pro silný slova, ne ovšem Potok. No prostě, povídá Markusek, když mu to vysvětlím, že to není mou špatnou znalostí jazyka anglického, asi to bude, kromě tý matherovský výchovy, taky šok ze školy ve Švýcarech, povídá, kam ji poslali kvůli francouzštině. Ne ani proto, aby jí rozšířili obzor, ale čistě spíš ze zbožnosti, protože Kalvín taky působil v Ženevě, tak aby nasákla tím svatým místem. A tam vám, Evo, to už mi samozřejmě říkal mým biblickým křestním jménem, ani se mě nezeptal, ale tak to v Americe chodí, ačkoliv to byla skrznaskrz kalvínská dívčí škola, tam dostala Anna ten šok, hned na seznamovacím večírku. Aha, někdo ji tam voslovil, povídám, a nebyl úplně ženskýho pohlaví. Kdepak, nic tak strašně strašnýho, nato Markusek. Byla to úplně stoprocentně *dívčí* škola, k tomu penzionátní, na to tam měli nos a nic takovýho se tam netrpělo. Ale mezi chovankama tam byla nějaká – počkejte! zvolá Markusek. Někáká vodtamtad', co jste vy, ze Zadunajska nebo z Ruritánie nebo jak se tam ty všechny země menujou, jak tam žil hrabě Drákula, spáchali tam atentát na Heinricha Himmlera a vařej tam Pilsner Urquell. Myslím, že tam vládne nákej katolickej kněz Tito, ale toho prej snad pověsili. Po takto přesném popisu mé malé vlasti pravím: Tak počkat! Co z toho víte jistě? A Markusek praví: Inu, jsem specialista na teorii množin, v zeměpise mám slabiny, ale jistě vím, že se tam vaří to pivo, ponivač můj bratranec, kterej byl polním duchovním Třetí armády generála George Pattona, vosvobozoval ten pivovar. Mluví se tam prej latinsky, je to nějaká starobylá země. Latinsky? povídám. No latinsky, praví Markusek. Když ten můj bratranec přijel v jeepu na náměstí v tom městě, co se vaří ten Pilsner Urquell, Pi Cen nebo

jak se jmenuje, zní to spíš čínsky, že? tak z baráku rovnou proti kostelu vyběhne katolickéj kněz v klerice a volá na něj: *Salve, fratre!* – to ne, že bych uměl tak dobře latinsky, v latině mám rovněž slabiny, ale muj bráchanec to vyprávěl furt kolem dokola, takže tu větu znaj v naší rodině už všichni. *Salve, fratre!*, povídá ten kněz. *Ego sum sacerdos Catholicus Romanus!* a pak začal z věže pálit nacistickéj kulomet, tak bráchanec zatáh toho pátera pod shermana, co je kryl, a jak tam leželi na zemi, vykládá ten kněz pořád latinsky a má slova pro kulomet a pro tank, který se bráchanec v semináři v Sacramentu jakživ neučil. Z toho usoudil, že se v tý zemi mluví latinsky. Ten páter ho potom proved pivovarem, tam sice bráchanec lidem nerozuměl, jenže páter mu vysvětlil, že obyčejný lidi používaj *lingua vulgata*, což je slovo, který bráchanec samozřejmě znal. Prostě prostej lid tam mluví vulgární latinou, kdežto inteligence spíš církevní. A hele, praví Markusek. To vy, Evo, jestli jste z tý země, co tam vařej Pilsner Urquell? pohlédne na mě tázavě, a já kývnu a pravím: Sem. A město Pi Cen znám. Tak jestli jste odtamtad', musíte taky umět latinsky, ne? *Sure*, pravím. Přejete si snad pokračovat v konverzaci v jazyce Horatiově? Ten neznám, praví Markusek. Umím pouze americky, pak trochu anglicky a docela nepatrně latinu. Ale řekněte mi něco, abych slyšel, jak to zní. Takže spustím: *Ranam dissecui et preparavi eam in tabula in qua erat machina electrica* – To je vulgáta? Asi, povídám. Tak dost, praví Marcus. To stačí. Zní to hezky, ale latina se moc liší od američtiny, snad je bližší angličtině, jenomže tu já ovládám rovněž jen částečně. Abych se ale vrátil k naší Aniče, praví muj superspecialista na teorii rozmnožin. Prostě a dobře, v tý penzionátní škole byla taky jedna z vaší vlasti – Zadunajsko, ano? – *Serve yourself*, povídám. Nevíte, jak se menovala? otážu se, protože začínám něco tušit, neboť pokud vím, toho svýho manžela, co si kvůli němu nyní nemůže vzít otce svých sedmi dětí a vlastně už devíti, nebo otec se pro případ úmrtí jednoho chtěl zasichrovat ještě druhým mužským dědicem s tím výsledkem, že mu povila ještě dvojčata, obě samozřejmě holčičky, teda Lubomíra, jak je vám už doufám jasný z mýho syntaxu, tak toho manžela si Lubomíra na-

brnkla po útěku právě ve Švýcarsku, kde jako ubohá utečenkyně se vnučila do nějaký nóbl protestantský dívčí dokončovací školy, jenže tam ovšem teprve se všim začala. Doma to byla docela slušná a zachovalá gymnazistka. To si nepamatuju, praví Markous, jak jsem řek, latinu prakticky neovládám vůbec. Lubomíra, ne? navrhnu mu. No možná. Pak tam udělala skandál, protože ji oknem unes nějakej Španěl nebo Řek nebo Ital nebo snad Arab nebo Port nebo něco takovýho, možná Francouz. Tak to je vona, pomyslí si, ale radši nic neřeknu, aby se Markusek zas nezakecal. Pak se říká, že užvaněné jsou ženské! Kdybych tehda nebyla Markuska usměrňovala, jakživa jsem se nebyla dozvěděla, co způsobilo ten šok cudný Anduly, a jakživa bych potom nebyla přišla na to, kdo ji vlastně – ale to bych předbíhala událostem. Nějak tak, praví Markusek. To je celkem jedno. Ale jak naše Anna, v nový blůze ke krku, zakoupený v prodejně sekty matheriánů v Salemu, vešla do sálu, kde se ta děvčátka měla seznámit, ukáže na ni ta vaše krajanka prstem, vezme ústa do hrsti a začne se chichotat, že si naše Anna pomyslela, jestli nemá rozepnutý knoflíček u krku, ale neměla. Markusek vykládá děsně rozvláčně, ne že bych byla nějak zvlášť mimořádně zvědavá, ale on ne a ne se dostat k tomu šoku. Povídám: Co teda na ní bylo Lubomíře k smíchu? Ta blůza, praví Markusák. Přesně řečeno vzorek natištěnej na tý blůze. Anna o tom pak napsala matce Bradstreetové a od tý se to rozšířilo po příbuzenstvu, takže na základě Anduliný informace musel tehda ten matheriánskej krám v Salemu stáhnout ty blůzičky z prodeje. Jakej vzorek, hergot? zeptám se, ponívač Markous si pořád dává na čas, a mám nemravný tušení, neboť Lubomíra je totálně beze smyslu pro humor, jedině když se to týká těch jistejch věcí, který když o nich básní Propertius, že to dělali s Cynthií, překládal to páter Propílek, S. J., vždycky jako „žertovné výstupy“ a Lubomíra se opět hlásila za naivku, jenže bezvýsledně a ani Vratislav Blažej se neodvážil to vysvětlit, byl to koneckonců biskupskej gympl. Markusek konečně povídá, dost naivně: Nevím, jestli vy to budete znát. V americkém folklóru se to nevyskytuje. Ale ve vašem, zadunajském, je to prý docela běžný lidový vzorek, snad

až dokonce ze sedmnáctého století. Co by to mohlo bejt? podívám se za naivku po Lubomíře. Vidíte, já věděl, že vy to znát nebudete, praví Markuselák. Prý se to kdysi používalo mezi prostým lidem jako vyznání lásky. Venkovští chasníci prý pekli marcipánová srdce, na ty ten vzorek kreslili rozpuštěným cukrem a dávali to svým dívkám. Když dívka takový srdce s tím vzorkem snědla, tak se to pokládalo za zasnoubení, jako když v civilizovanějších zemích si snoubenci vyměňej prstýnky. Já teda ne že bych o folklóru věděla zrovna moc, ale takováhle věc by mně asi sotva unikla, a spíš tuším, že zapracovala Lubomířiná fantazie, na rozdíl od jejího smyslu pro humor dost veliká, aspoň zas v tý jistý oblasti. Tak jakěj vzorek? Tak už to vyklopte! pravím, a Markusek nato: Rhombus. Sem doma. Jasně Lubomíra, se značným vylepšením. Kosočtverec? podívám se jako užasle. Ano, praví Markusík. S čárkou uprostřed. To sem v životě neviděla, něco takovýho! pravím pořád jako užaslá, a byla to teda ta potvora Lubomíra, co chudákovi Andule způsobila ten šok s hlubokou mdlobou, když jí tenkrát, i když dost šetrně, přes ten pseudofolklor vysvětlila, jakým to vzorečkem má potištěnou blůzičku z církevní konfekce v Salemu.

A když je mi tohle jasný, obrátím zájem jinam a zeptám se: A co Mr. Snake? Vypadá, že slečna Bradstreetová ho dost zajímá. Ten? ušklibne se Markusek. To je, prosím vás, oživlá ilustrace. Já vim, z Cyrana, povídám. Z čeho že? podíví se Markusoun a mně to jen definitivně potvrdí, že jestli nám na biskupáku poněkud zatajili paleontologii, Markuska teda ponechali v téměř úplný tmě, pokud jde o vědy humanitní. Tak pravím: To je jedna taková ilustrovaná knížka pro děti. Jo tak, praví Markusek. To ne. Já myslel z Freuda. Oživlej komplex méněcennosti. Taky matematik. Pálí sem za ní už dva roky, to jo, ale nejdál, co se dostal od matiky směrem k sexu, bylo minulej tejden, když měla Anka narozeniny. Zeptal se jí, kde se narodila. Když řek slovo ‚narodila‘ tak se začervenál. Je to beznadějný. Ten zas vidět ženskou, jak ji pánbůh stvořil, tak jí poběží pro župan.

No, já bych teda možná mohla Markoumákovi vykládat. O tom obchůdku, kde jsem Hroznýše spatřila, ani to nejsou tři neděle, a pro žádný župany neběžel.

Ale musela jsem ten večír do vaření. Anebo bych mu mohla vykládat, přemejšlela jsem cestou v pontiáčku, kterej z kopce do berkleyskýho údolí zase chytil dech a radostně se zařadil do smradlavýho stádečka, co ve dne v noci pádí semtam přes brontosauří most, padesát centů jeden přeběh, mohla bych mu vykládat třeba takový příběh: Jak jsem, když mě nevzali na tu teologii, bydlela u jednoho katolickýho advokáta, jenž musel vzít katolickou dívku do podnájmu, jednak že měl velkej byt, a voni po nich šli, jednak že se mu po vítězství, ale ne jejich, nýbrž lidu, zmenšily příjmy, neboť se přeškolil na soustružníka, a ne dost dobře. Původně nechtěl dívku, správně tušil, ale jeho žena byla nějaká spolužačka mý mamulky nebo co, a oproti různým hochům, co se o ten podnájem drali, jsem měla výhodu, že jsem byla zaručeně z biskupáku, tak mě nakonec vzali. Ten advokát měl syna, jinocha, něco podobnýho jako Anička Bradstreetová, jenže v sameččím vydání, a jinoch se do mě zjinošil, jenomže to ze stydlavosti tajil i přede mnou. A měli v tom bytě krásnou prostornou koupelnu, v který jsem se nikdy nezamykala, ponivač to byla naprosto spolehlivě mravná domácnost a mimoto bylo vždycky úplně zřetelně slyšet šplouchání ve vaně a šum sprchy, k čemuž navíc jsem pokaždý řádně ohlásila, že si jdu očistit tělo od denního potu. A jak si ho tak jednou očišťuju pod sprchou, najednou se rozlítnou dveře a jinoch vpadne dovnitř, rudej jak rajče, jen explodovat, než jsem stačila slušně vyjeknout, vrh se na mě jak byl, v dvouřadovym saku, přímo pod sprchu a počal, jak se píše v románech, pokrývat mý tělíčko horkými polibky. Jenže mně ve vaně ujely nohy, a v pádu jsem se zachytila kohoutku vod teplý vody, a von se zavřel, jinoch za mnou hupsnul do vany, ale v tom se na nás začaly řinout ledový pramínky, takže jinoch přišel k sobě, zblednul, zakoktal něco, vyškrábal se z vany a zbaběle prch. Samozřejmě že jsem to na něj nepíchla, ale když se asi za čtrnáct dní trochu uklidnil, vzala jsem si ho stranou a on se mi přiznal, že mě už

půl roku šmíruje klíčovou dírkou, kdykoli jsem ve vaně, což jsem samozřejmě věděla, a jak jsem tak ujížděla po Fisherman's Wharf, kudy už proudily davy turistů, lačnejch monotónní formy vzrušení, pomyslela jsem si, že bych Markuskovi ještě mohla vyprávět, jak když jsem si toho jinocha tenkrát osmělila, vyklubal se z něj úplně luxusní přítelík, tak zdatnej, že mě půl roku nato nechal a přived do jinýho stavu nějakou Honzlovou, zpěvačku ze Státního souboru písní a tanců Sedmikrása. Ale nechala si pomoci.

Takže, řekla jsem si, když jsem vpadla do šatny a překvapila Boozyho Buckshota, jak si zapaluje marihuánku, takže pan Bill Snake, pozor na něj, aby taky jednou úplně neočekávaně neexplodoval ve fundamentalistickomatherovský koupelně Andulky Bradstreetové.

* * *

O bridž jsem se začala zajímat fakt ne ze snobismu. Někdo mně řekl, že to je jako šachy, jenže lehčí, takže to hrajou i dámy, a jelikož já karty používám výhradně na vykládání osudu, kterej mi ale podle nich nikdy nevychází, řekla jsem si, že bych se mohla poučit taky ještě v nějakym jinym karetnim oboru, když už jsem jednou v Americe. To už jsme byli s Markouskem sprátelení a on řekl: No co ne. Bridž je pěkná, matematická hra, ty sice, Evi, pokud jsem zjistil, umíš jenom sčítat a odčítat, násobíš jen s potížema a dělit je tak trošku nad tvoje síly, ale tak úplně matematická hra to zas není, tak přidej zejtra, pozvu Shada Snyderse a Raymonda Dalyho, oba známý bridžový přeborníky z berkeleyjského kampusu.

Tak jsem toho krásnýho letního kalifornskýho večera přibrzdila opět před 1275 Grizzly Drive – pontiáček byl už tou dobou na berkeleyjskej kopec zvyklej – a jak kráčím kolem buganvilií, znova zaslechnu nakrápnuť hlas Hroznýše královskýho: Krásný večer. Jeden z nejkrásnějších za poslední den nebo dva, a strčím hlavu mezi buganvilie a zjistím, že tu krajně nepravděpodobnou větu pronáší Hroznýš do ouška Anduly Bradstreetové, ovšem vzdálenýho asi dva metry padesát, na druhym konci růžově natřený lavičky mezi

těma buganviliema. No děláš pokroky, pomyslí si. Teda zatím spíš jen na místě, ale aspoň seš vytrvalej. A vpadnu do domečku.

Jako první dostavil se na bridžovej večírek profesor Shad Snyders, obor užitá matematika. Taky to hned dokázal. Myslel jsem si, povídá a na bridžový stoleček s kartama připravenýma k zamíchání položí placatou krabici, že kdyby nás bridž později unavil, mohli bychom si hodit ruletku, co říkáš, Marku? A Markusek, vzdor své výborné světové pověsti v oblasti teorie množin vždy nakloněný hrám se špatnou pověstí, praví: Výborně! A třeba hned. Ve třech se bridž stejně hrát nedá, tak si zkrátíme čekání na Dalyho hození. Jen si hod'te, povídám. Vy jste výborně placený lokajové americkýho establišmentu a mimoto máte každé pár průmyslovejch patentů, kdežto mě vyhnala do Ameriky bída za chlebem a coca-colou, načež oba hoši se zachovali galantně a prohlásili, že finančně se já zúčastním pouze na výhrách, kdežto o prohry se rozdělí oni dva, čehož později ten večer, aspoň Snyders, myslím, litoval. Místo matematickýho karbanu jsme teda roztočili ten důmyslně prostinkej strojek na demaskování matematický pravděpodobnosti a já měla za půl hodinky na novej pontiak.

To zrovna zacinkala zvonkohra u dveří a dostavil se Raymond Daly, profesor starší anglické literatury, proslulý tím, že v nějaké básni, prý o Přemyslu Oráči, ačkoliv nevím, že by byl v Anglii tak populární, ale buď jak buď, v té básni objevil anagram či co, kde se pustě spílalo tehdejšímu anglickýmu společenskému zřízení, a rozluštění toho anagramu nebo čeho bylo matematicky tak příšerně složitý, že se na to musela použít ta teorie množin, nebo možná něco jinýho, ale každopádně to jediný na tom literárním objevu trošku neklapalo, poněvač když ta báseň vznikla, uměli lidi počítat pouze rovnice o jedný neznámý, což ovšem Dalymu nijak neubralo na slávě. Já o těchto věcech přirozeně nic nevím, zato mi na Dalym bylo od začátku něco nápadný, jako kdyby mi někoho připomínal, ale ne zjevem, a když se pak nadšeně zapojil do hry – ne do bridže, ten jsem se bohužel v Kalifornii nikdy nenaučila – a když pak prohrál první stovku (Snyders byl tou dobou už o \$ 170,- lehčí a začínal litovat) a dali jsme si

pauzičku na občerstvení, najednou mi ta podoba došla. Vůbec ne obličej, ani figura, ale jméno! Ano, jméno, neb ten badatel v Přemyslu nebo kom Oráči z hlediska svého pojmenování představoval složeninu ze dvou slavných kalifornských spisovatelů, ale úplně jinejch, než byl ten, co proklínal tehdejší anglický zřízení.

Poslouchejte, povídám Dalymu. Nepíšete vy bokem detektivky? A Dalymu zaskočí humrovej chlebiček, nakloní se ke mně, poprská mě až po pás krevetovými zadečky, jak je zakuckanej, a bez dlouhého vodmlouvání řekne: Jak ste na to přišla? To méno, pravím. Dyť já píšu pod pseudonymem, žasne Daly. No a taky ten váš vobjev, povídám, v Přemyslu Oráči. V jakým Pš – Pš – začne Daly. No v tom vašem Oráči, prostě. Někdo tuhle na party povídal, že to nemá ani tak moc co dělat s literaturou, jako že spíš to je výkon hodnej detektiva. Z detektivky, teda, dodám ještě kvůli pravdě, neboť ten na tý party ještě řek, že je to úplně stejná kravina jako většina detektivek, ale dobře se to čte. No a pak to méno, pravím. Raymond jako Chandler, to je v Československu jeden z nejoblíbenějších amerických klasiků, zásluhou nějakýho Kopance, spisovatele, kterej si dal závazek, že neustane, dokud všechny romány toho klasickýho romanopisce nevyjdou česky, a na rozdíl vod mnoha a mnoha jinejch závazků ho splnil, i když za pět minut dvanáct, no a pak snad jako Kalifornčan víte, že byl nákej Carroll John Daly, co založil tak zvanou *hard-boiled school*, neboli natvrdo uvařenou školu detektivní prózy, pravím tak učeně, že Daly otevře ústa a žasne: Já myslel, že ste barová zpěvačka? A co? pravím agresivně. Jednak mám maturitu, jednak ten Kopanec je můj moc dobrej přítel a tajnej vobdivovatel, a kromě toho závazku sepsal vo detektivkách taky knížku, hlavně vo americkéjch, povídám. Von sám píše různý romány a povídky, ke kterejm krade náměty ve starejch americkéjch *pulp magazínech*, zdědil jich balík po nějaký tetě z Bostonu. Píše to česky, ale dost často se to čte jako přeložený z američtiny. Teda dobře přeložený, musím říct, dodám rychle na obranu český literatury, aby mi pak někdo neřek, že jsem ji v nepřátelský cizině pomlouvala, i když v souvislosti s panem Kopancem by to snad zas nebyl tak velkej zlo-

čin, ale jedna nikdy neví. A Raymond Daly mě veme za ruce a povídá: Podťte kousek semhle a zarejduje se mnou ze dveří mezi buganvilie. Směřem od skrytý lavičky se ozve Hroznýš: U nás v Nové Anglii je touto dobou asi chladněji, a nato Andula: Nemyslí, že příliš, ale dál neposlouchám, neboť Daly mi vzrušeně říká: Prosim vás, ale nikde to o mně neříkejte. Já to tajím, že ano, ono je to teď sice momentálně trochu v módě, pokleslá literatura, jeden kolega napsal dokonce o Chandlerovi monografii, ale co člověk ví, doba může zesnobštět, tak já to píšu pod jménem Ernest W. Fitzgerald. Ale že je to vono? povídá. Myslim ty drsný detektivky? No vono to je, povídám. Tak se to nák čím dál víc hodí do naší doby. Takovej Zola nebo Dostojevský, ty byli taky dobrý, ale moc něžný. A to W., hele, to je jako Wiliam? Daly řekne: Vy ste detektiv, Evo. Ale já, víte, mě to tak děsně baví, někdy bych nejradši, víte – rozhlédne se přes buganvilie po sanfranciský zátocce, Golden Gate Bridge, most přes Zlatej záliv rumělkovatí v západu slunce, Daly zatne pěstě a povídá: Když já tak někdy na party – víte – ty kecy – nejradši bych pěstí do nosu, víte? a natáhne krásně urostlou pěst přímo k mýmu nosíku. Já vim, povídám. Já zas na to kašlu a piju. Ale Daly pokračuje ve snění: Nebo ty banky, víte – tady měsíc co měsíc čekat na pitomej šek – a stačila by pistole, důvěryhodnej komplic a – znova napřáhne tu pěst, teďka s nataženým ukazovákem jako revolver – Prachy sem, slečno pokladní! Pak zvadne, praví: Nojo, ale to sou jen takový denní sny. Tak aspoň teď rozebírám T. S. Eliota, a nevěřila byste, ale v básni *The Love Song of J. Alfred Prufrock* je zakódovaná nemravná anekdota o Gertrudě Steinový, anebo možná Mary Pickfordový, to eště zatím nemám rozanalyzovaný. Jelikož T. S. Eliot je mi poměrně ne příliš znám, chci závíst řeč jinam, avšak ozve se netrpělivý Markousek, lačný další obehry, tak jdem.

U Markuláska najdem Aničku. Strýčku, pípe právě poslušným hláskem matherovské fundamentalistky, Bill mě zve zítra dopoledne na simultánní partii s Bobbym Fischerem. Řekla jsem mu sice, že musím pracovat na své disertační práci, ale snad bych na dvě hodinky odejít mohla, vynahradila bych to dopoledne. Souhlasil bys?

Markous ji pohladí po tvářičce a zaševelí: Ale jen jdi, jen jdi, Anno. Taky přece potřebuješ trochu toho šprýmu, jen sejdi podívat na simultánku s Bobíkem Fischerem. Andula ničeho nepochopí, zardělá odejde a Markusák praví: Držte mě, nebo se neznám. Ta blběnka si myslí, že je tady v klášteře a já jsem sestra představená. Já se jednou neudržím a řeknu jí do tváře nějaký silný slovo, například Potok. Zřejmě se hoch učí, řeknu si v duchu, a dáme se do hry.

Hra pokračuje, pro mě, díky galantnosti přítomných pánů, výhodně, pro Markuska fifty fifty. Shad Snyders dostal zpátky, co na začátku prosázel, zato pro Ernesta W. Fitzgeralda se hra brzy podobá přírodní katastrofě. Táhlo na desátou – já měla ten večer v Námořnickým snu volno – když Ernest W., zpocený a vibrující rukama, odešel na záchod. Nák ho to sebralo, povídám, a Shad Snyders za ním opatrně mrkne, jestli už zmizel z doslechu, a šeptem praví: Něco vám na Raymonda řeknu – žije dvojím životem. Já vim, povídám, a Shad: Vy jste měla angažmá na Lake Tahoe? To neměla, povídám a vzpomenu si, jak mě před párma dny Markusek vyvez na to rozkošný místočko v Sieře Nevadě, asi tři hodinky autem od Grizzly Peak, a jak mě odtamtud nemoh dostat, poněvač jsem úplně propadla jedovatému kouzlu těch hazardautomatů. Byla jsem úplně v tranzu z té vášně, jenom se pamatuju, že mě Markusek musel spoutat opaskem a dát mě vodnýst do auta dvěma krupiérama, a pak mě, kousek před kalifornskou hranicí, chlípně upozornil na nevěstinec Kit Kat Klub, a odtamtud právě vyhazovali Vencu Q. Fajrunta a řvali přitom nějakou sofistikovanejší obdobu našeho staročeského Bez peněz do hospody nelez. Neměla jsem angažmá na Lake Tahoe, bohužel, povídám a Markous mě opraví na Bohudík. Von tam snad pan Daly vo něčem přednášel? Ne, to ne, zavrtní hlavou Shad. Před týdnem tam ale ve voku prohrál tři tisíce. Což, praví, není nejmenší, na *assistant* profesora starší anglický literatury, praví, a vtom se Ernest W. vrátil a doprohrál ještě padesát tři dolary do rovných tří set.

Asi o půlnoci jsme toho nechali a zrovna taky vstoupil Hroznýš s Andulou, a že se před simultánní partíí musí vyspinkat. Já vlastně

taky, povídá Marcus. Zejtra brzo ráno jedu do Santa Barbary. Odpoledne tam přednáším jednomu dámskému klubu o teorii relativity. To je šlágr dámskejších spolků už asi třicet let. Dámy pořád doufaj, že je možný to pochopit, i když člověk ovládá jenom malou násobilku, ale nechávám je při tom, protože jednak dámský kluby dobře platějí, a hlavně se tam najdou taky mladší dámy, povídá, a já mrknu po Andule, jestli neomdlí. Ale tý právě Hroznýš sune do dlaně růžový psaníčko a koktá: Něco jsem vám tady napsal – je to odpověď na to – na to, o čem vy – a tou dobou mu už málem chytaj vlasy od požáru v ksiftě, pak se otočí a prchá bez rozloučení. Jinoch jeden. Markusek za ním ještě stihne zavolat: Bille, brnkni mi o tom článku! a Hroznýše polkne hvězdnatá noc.

Po Grizzly Drive se nejdřív rozjel Shad Snyders ve svém chevroletu, za ním zdrcený Ernest W. Fitzgerald Raymond Daly, a nakonec, vášnivě políbená na krk Markouskem, já. A ujížděli jsme příjemně příjemnou kalifornskou nocí, po Grizzly Drive z příjemného kopečku, a potom Ernest W. zahrnul směrem na El Cerito, kdežto já pokračovala dál, přes brontosauří most až na hranice Chinatownu, kde mi pronajala kutloch nějaká Mrs. Wong Li, vdova po importéru čínských kadidel.

* * *

Nazítří bylo celej den krásně, jenom po obědě krátce sprchlo, takže se mi den po všech stránkách vydařil. Kocour Marcus nebyl doma, tak jsem den strávila hraním golfu ve dvou s Markuskovým asistentem, velmi se snažil, ovšem neuspěl, tušila jsem totiž, že mi Markusek chystá k (svým) narozeninám překvapení, a chtěla jsem, aby bylo příjemný. Proto jsem taky, jako věrná milá, co den bez milýho málem nepřežila, zavolala hned ráno den nato do 1275 Grizzly Drive, vzal to Markusek, ale povídá nějak jako skoro nervózně, u něj neznámej stav: Heleď, Evi, jestli máš silný nervy, tak přijed'. Ale jinak ne. Což se mi zalíbilo, tak jsem nakopla pontiáčka a vybrala Grizzly Peak v rekordním čase, ale když se celá zvědavá nahrnu do obejváku, sedí tam nákej neznámej herec, okostýmova-

nej do švýcarskýho kroje ze sedmnáctýho století nebo co, celej v černym, černý vysoký šněrovací boty na nohou, na věšáku v předsíni zřejmě jeho černej širák jako pro ortodoxního rabína, a tváří se, jako by ho právě u posledního soudu neprokádrali. To je Ebenezer Bradstreet, můj švagr, praví Markousek vážně. A tohle je slečna Adamová, barová zpěvačka. To řek zřejmě ze zlomyslnosti, poněvač švýcarskej kupec, kterej už tak dost nemilostivě zavadil zrakem o mou mini, nyní úplně zledovatěl a zrak ode mě zcela odvrátil, jako kdybych byla nějaký ďábelský pokušení, což jsem, to vím, ale ne zas nějaký kór moc hříšný, poněvač si myslím, že na světě jsou moc horší hříchy než ten proti šestýmu katolickému a pátýmu protestantskému nebo navopak přikázání. Například ten proti pátýmu katolickému a šestýmu protestantskému nebo navopak, když švýcarskej kupec a jemu podobní, když mluví o morálce, maj na mysli omezení tělesnejch radostí spíš než který jiný svinstva. Tak ale teda ode mě odvrátil zrak a od tý chvíle mluvil skrz mě a koukal mimo mě, jako kdybych tam nebyla. A Markousek pokračuje: Švagr Ebenezer přiletěl právě ranním letadlem ze Salemu v Massachussetts, což byl jeho první let letadlem v životě, dodá muj milej. Z toho vidíš, že jde o vážnou věc, praví jako taky vážně. Včera mu někdo unes dceru, myslím naši Annu, a volal mu o výkupný. Švýcarský kupec si odkašle a povídá: Požaduje deset tisíc do zítřka do večera, a já si pomyslím, že to si chudáka Andulu příliš neceněj, ne ovšem že by jako tělíčko stála za podstatně víc, ale podle Markuska je to něco na způsob ženskýho Einsteina, takže za deset tisíc je její mozeček úplná okase, hotovej *bargain*. Já jsem přirozeně naprosto ochoten sumu vyplatit, pokračuje kupec švýcarský. Jsem však rozhodně proti tomu, aby se volala na pomoc policie, jak míní švagr. Annu by to mohlo ohrozit, vyděrači jsou velmi bezohlední, alespoň podle denního tisku, jak mi bylo řečeno pastorem Nathanielem Wigglesworthem. Marcus praví: Když nechceš, tak ne. Máme tu Evi, vyprávěla mi, jak v nějakým Hittingsea nebo jak ve Švédsku zachránila před ostudou jednu záletnou paničku, a to byl tedy, jestli mluvila pravdu, výkon hodnej

detektiva. Dělit ona Evi neumí, ale elementární logiku má nějak v podvědomí nebo kde. Jednou zas, to bylo v New Yorku, přišla na pachatele v jednom strašlivě zamotaném mordýřském případě, jenomže slávu slíz nějakéj O'Raglan, zrovna jako opět ve Stockholmu, to byl případ, to bys nevěřil, švagře, s dvojnákama, úplně identickéjma, a přitom to nebyli bratři. Manželka jednoho dvojníka se zabouchla do druhýho, úplně stejnýho, a smluvili se, že toho prvního oddělaj, aby nestál v cestě jejich štěstí. Teda, co ji přivedlo k takový vášni, že jedno vejce byla ochotná rozbít a druhý, k nerozeznání podobný, samou láskou sežrat, to nepochopím, jediné snad, že Evi lhala a přečetla si to v nějaký za vlasy přitažený detektivce. Voni detektivky jsou hlavní Evino kulturní vyžití, a potom už jenom jedno indický umění, to ty, švagře, ani neznáš. Jistěže ne, praví Ebenezer, o pohanské nauky jsem nikdy nedbal. A Markusek praví: Tak teda, když tu teď máme Evinku – a to jsem ti ještě neřek, jakéj má fantastickéj postřeh, i když to mě tak neudivuje, to ženský mívaj, jenom si, co viděj, neuměj dát dohromady, což je u ní to nepřírozený. Ale jednou, představ si, usvědčila jednoho úchylnýho čistě jen proto, že v anglickejch autech je volant napravo. No prostě, Evinka je takový naše soukromý FBI, tak ji na to pustíme jak čuchacího psa a uvidíme, co dokáže.

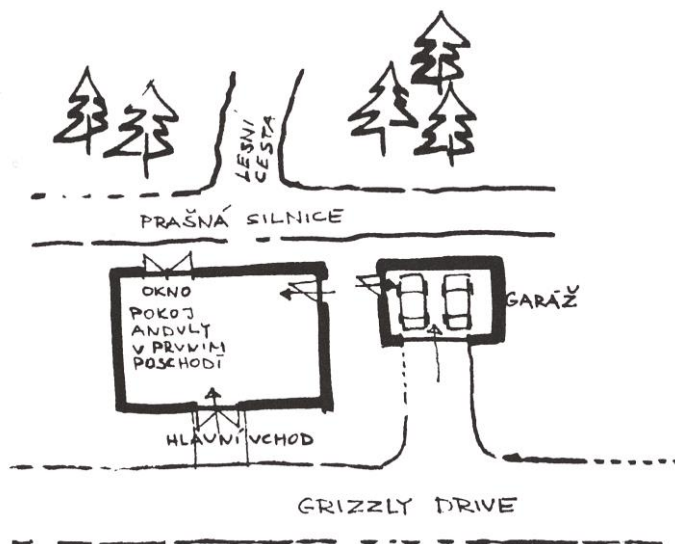
Dobrý, dobrý, povídám. Tolik co ty, Marcus, s celou tvou teorií rozmnožování nebo čeho, dycinky. Je mi úplně jasný, že na Ebenezerovi Marcusova řeč nezanechala ten nejlepší dojem, kouká se mi kolem hlavy, každým okem po jedný straně, tak se radši honem nechám odvést na místo činu.

Teda: jestli je to místo činu, to se neví. Ale Markusek si už v mé nepřítomnosti vymyslel takovou jakoby teorii: teprve když se dnes ráno přihnal z oaklandskýho letiště taxíkem Ebenezer, zjistil Markusek, že domovní dveře jsou zevnitř na zámku. A teprve po Ebenezarově výpovědi se šel podívat do Anduliný ložnice a objevil, že tam nejen není, ale že tam tu noc zřejmě vůbec nespala, což souhlasilo s Ebenezarovým údajem, že únosce ho volal včera odpoledne v šest pět kalifornskýho času, teda hnedka po tom, co jsou me-

ziměstský hovory lacinější, což by poukazovalo na únoscovu neutěšenou finanční situaci. A tehdy usoudil můj geniální přítelík, že ty dveře byly na závoru od předvčerejška od půlnoci, kdy je za náma osobně zalígroval po tý partii ruletovýho bridže, neboť ráno, když odjížděl do Santa Barbary, šel rovnou do garáže, a tam se chodí postranníma dvířkama vzadu, který zas, na rozdíl od předních, našel, když se v noci ze Santa Barbary vrátil, otevřený. Na neter se tak pozdě v noci už přirozeně podívat nešel, v domnění, že si osvěžuje mozeček v panenskym loži nahoře, a staromódní švýcarský kupec Ebenezer byl zlou zprávou a následujícím vzrušujícím pokusem zjistit letecký spojení do Kalifornie tak mimo sebe, že ho vůbec nenapadlo předem zavolat, snad ani nevěděl, že to ze Salemu jde.

Takže v devět hodin ráno, když kupec švýcarský zazvonil u domovních vrat, Markusek ještě sladce spal.

Pro přehled jsem si to nakreslila:

Nojo, povídám nad tím plánkem. Ale včera dopoledne byla přece Ann na simultánci. Tu závoru na předních dveřích zaklapla, když se vrátila. Houby, praví Markusek. Na žádný simultánci nebyla. To už jsem zjistil. Bill Snake tu bude co nevidět.

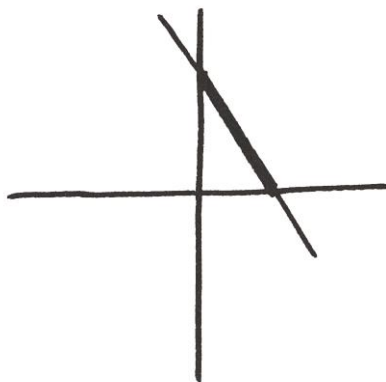
Než přišel, pročteníchala jsem Andulin pokoj, co o něm Markusek mluvil jako o místě činu proto, že odtamtud Andulu asi unesli. V rohu stála nerozestlaná úzká postýlka, u okna, co jim bylo vidět na eukalyptovej les, širokánskej pracovní stůl, na něm hromady a hromady lejster, popsanejch pečlivou rukou, a samý číslice: číslice, na jaký jsem se matně pamatovala z biskupáku, a který pro mě, to jsem si pamatovala mnohem jasnějc, vlastně úplně spolehlivě, už tenkrát byly asi tak srozumitelný jako čínská abeceda, třebaš:

$$Sa^2b + (|x| - |y|) \sqrt{bx} = \sqrt{\frac{y+ab}{x}}$$

na jednom papíře, nebo zas na druhým:

$$(4|x| + 2|y|) \cdot [(|y| - 1) + |y| - 1 + |x|] = 0$$

a za tím nějaký složitý výpočty a na konci nesrozumitelná kresbička, jaký ale, to jsem si pamatovala, kreslil melancholickej páter Šilhán, S. J., křídou na tabuli:

a tak dále,

$$\sqrt{x + y} + |y| \cdot x - 2 = \frac{xy}{0,15}$$

a tak podobně, mě páter Šilhán, S. J., svejma melancholickejšma očima u tabule vždycky tak ztrémoval, že z matiky si pamatuju akorát $a^2 + b^2 = c^2$, a to nevím, co to je.

Tak jsem ještě chvilku vejrala na ty čísílka, když vtom dole začínaly nebeské sféry, utíkám tam, u dveří už je Markusek, otevře je a v nich stojí Hroznýš a blekotá, bledý jak papírovej kapesník, musíme ho za ruku odvíst do křesla, a on třesoucím se hlasem nesouvisle: Ona přece vždycky chodila přesně – tak jsem jí volal, přesně v deset pět – a na signál – smluvili jsme si takový signál, aby ji telefon jinak nerušil v práci – koktá, a já si pomyslím: Tak přece nějaký pokrok, a Hroznýš pokračuje: Pak – zahájili simultánku – ale podařilo se mi ještě jednou – odskočit k telefonu – v jedenáct patnáct, ale zase to nikdo nebral – a pak už jsem musel hrát až do jedné hodiny – a odpoledne jsem to ještě jednou zkusil – zase žádná odpověď –

Jakej to signál a copak ste dělal pak, až do půlnoci? otážu se Hroznýše přísně, a on zamumlá a zašumluje: Byl jsem – doma – pracoval jsem a tak – před šestou jsem zašel do Fakultního klubu – měl jsem tam něco přinést profesorovi Wolfsheimovi – tam jsem se zdržel asi půl hodiny – pak jsem se byl – projít – Sám? přeruším ho. Sám, přikývne nejistě. A ten signál, to je tak: vytočit, jednou nechat zazvonit, položit, vytočit znovu. Smluvili jsme si jej teprve včera, koktá, ale to mě už nezajímá.

Vida, povídám si v duchu. Od jedny hodiny nemá alibi. Že by moji koupelnovou zkušenost vylepšil násilným únosem a někde v lese se neudržel a chudáka pannu Annu přitom samou vášní od dělal? Skoro se sama zardím. A co to vyděračský volání Ebenezerovi? Pokus o kamufláž? Taky už to tu bylo.

Ale houby! Cítím, jak se mě zmocňuje vašeň, ta lovecká, jako tehda s Raglánkem. Kdopak to přece prohrál na Lake Tahoe nedávno tři tácy a předevcírem zrovna tady u toho stolku tři stovky?

A kohopak to detektivky natvrdo vařený zkazily už natolik, že vážně přemýšlí o tom, jak nastavit pokladní revolver tak šikovně, aby se mohla podívat dovnitř do hlavně, jak tam je připravená kulička, jen na ni vyběhnout? Chacha. A pro úplnost je tady Shad Snyders, proslulý hráč, především sice vyváz se zdravou kůží, ale kdo ví, kolik čtvrtáků naházel kdy do laketahoeskejš hazardautomatů, nemluvě už o ruletě a voku? A všichni ti tři pánové přeci věděli, že Andula bude dopoledne sama doma a kocour Markous se nevrátí dřív jak pozdě večer. Jest třeba, Evi, ověřit jejich alibi.

Propustili jsme prozatím vyděšeného Hroznýše, Ebenezera jsme zanechali doma na modlitbách, nalodili jsme se do Markuskového De Luxe cadillacu a zamířili jsme do El Cerita. Cestou Markusek praví: Tak přemýšlím o tom telefonování. Teď si vzpomínám. Von ráno, zrovna když jsem vypadl z koupelny, bylo tak asi devět, cinkne telefon, právě když jdu kolem něj, tak ho zvednu a nic, někdo ho právě položil. A sotva se k němu otočím zády, spustí znova, já ho znova zvednu a byl to Bill Snake, telefonoval mi bibliografický údaje o jednom článku, jak jsem ho o to prosil večer předtím. To bylo, jak povídám, asi devět. Tak kolem půl desátý jsem odjel. Zmlkl, poněvač už jsme v El Ceritu před domem Ernesta W. Fitzdalého.

Daly právě pluje v zeleném bazénku jako mrtvola, má zavřené oči, a když je otevře, skoro se nás, mám dojem, lekne, a Marcus na něj ještě žoviálně: Koukni, Raymond, neblbni a vyval, kdes tu holku skoval? Daly však sehraje téměř profesionální výstup nechápavého a poté se vytasí s téměř bezvadným alibi: od 9.00 byl ve své pracovně na fakultě a konzultoval s posluchači. Od 10.00 do 12.00 měl seminář na téma *Pan Gawain a Zelený rytíř*, pak jel na lunch do restaurace Ye Olde Tavern v El Ceritu, přičemž se trochu opozdil, poněvač musel měnit pneumatiku – tady teda je v alibi malá dirka – ale pár minut před 01.00 už byl v Ye Olde Tavern, poobědval s dr. Bickleyem a byl s ním až do 03.15, pak odjel zpátky na fakultu, kde dále konzultoval s posluchači – ta konzultovací mánie mi byla taky trochu neúplně nenápadná – ale v šest už byl na večeri ve fakultním klubu, kde potom hrál whist až do 10.30, kdy je z klubu vyhodili. Tak nám

to Ernest W. popořádku všechno vypočítal, celej ten výslech se odehrával na březích zelenýho bazénku, a když odjíždíme, koukám, a Ernest W. zase noří tělo do vlažný vody plný utopenejch motýlů.

Shad Snyders neplul v bazénu, nýbrž trávil víkend prací na zahrádce. Když nám popsal svý profesorský činnosti – dopoledne strávil beze svědků doma, taky teda pěkná dirka, v poledne se nadláb s nějakým známým v klubu, kam se vrátil zas před šestou, po odpoledni cele věnovaném výuce vlasatých nadějí Ameriky – když nám to teda dost bezbarvě popsal, chtěl vědět, proč to chceme vlastně vědět. Tak mu to Markusek vyklopil a Shad povídá: To je divný. Já Andě volal, těsně než jsem šel v poledne do klubu, slíbil jsem jí nějakej údaj do její disertačky, a to ještě byla doma. Vzala to? podiví se Markousek. Vzala, povídá Shad. Byla doma.

Takže to bylo divný. Buď nás tahá za nos Shad, anebo Hroznýš. Což by Anduliný zmizení časově umisťovalo buď na dopoledne, nebo na odpoledne, a teď si vyber, když lžidetektor k dispozici nemáme, mudruje Marcus cestou do klubu, kde jsme se chtěli pro jistotu zastavit, a to, jak se ukázalo, byl výbornej nápad. Neb v knize meziměstských hovorů, založený na důvěře v gentlemanskou poctivost, našel Markusek záznam: 6 P.M. *dálkový Salem, Mass. – prof. Snyders.*

A tak jsme ujížděli vlahým odpolednem zpátky na Grizzly Peak a Marcus v tom zamyšlení zapomněl vložit mi ruku, kam mi ji při jízdě cadillacem obvykle vkládá, to jest nad kolínko, trochu výš, nenosit se mini, řekla bych pod sukničku, a praví: Buďto nás teda valí Bill, nebo Snyders. Jedno se mi ale zdá jistý: únosce byl někdo z našich známejch. Svědčí o tom kromě povědomosti o mym zájezdu do Santa Barbary taky fakt, že v Anduliný seknici nejsou stopy násilí. To znamená, že s únoscem odešla dobrovolně, jelikož ho znala, nic zlého netušíc, pravil, ale taky to mohlo bejt jinak, napadlo mě. Co když, povídám, co když si třeba někam odskočila, a někdo úplně třeba neznámej ji čajznul někde venku, mimo dům? Sherlocku Holmesi, praví Marcus. Za prvé: pěšky si v Grizzly Peaku neni kam odskočit, a i kdyby to udělala, byly by domovní dveře buď otevřené,

nebo zamknuté, ale nikoli, jak patrně chápeš, na závoru zevnitř. A pakli by si odskočila do města, mohla to učinit jedinež automobílem, jenomže její MG je v pořádku v garáži. Zbývá možnost, že si odskočila zadníma dveřma do eukalyptů, jenomže co by tam dělala, když ona pracuje zásadně pod střechou, pobíhání *racoonů* a zpěv ptactva v lese ji ruší v soustředění.

A mě přesto něco napadlo. Sotva cadillac tiše vklouzl do chlívka vedle cudně černého maličkého MG, které Anka dostala k dosažení titulu *Magister Artium*, povídám Markouskovi Promiň! a utíkám z garáže, ale venku ne dovnitř do baráčku, dveřma, který jsou přímo naproti těm do garáže, nýbrž oběhnu budovu zezadu, přeběhnu přes prašnou silnici, po který nikdo nikdy nejezdí, a zastavím se až na kraji eukalyptového lesa, kde právě sedí nějakej starej *racoon* a žmoulá ukradenýho horkýho psa.

A zírám. Přede mnou ta prašná zadní cesta, Anduliný okno kouká rovnou na les. Kdyby stál tady a hvízdnu na ni, a ona zrovna louskala svý rovnice u toho stolu, co je přímo pod oknem, krásně by ho viděla, a hupky hupky zadníma vrátkama do jeho náručí. Jenže to by asi nesměla bejt Andula, pomyslí si skepticky, ta svatá panna integrálů, vzniklá patrně bez pupíčku plastickou operací dle Mojžíše.

Anebo – vzpomenu si na toho svého jinocha, co potom, vycvičen, zbouch tu Honzlovou. Taky by ho z ničeho takovýho nikdo nepodezíral, ani Bezpečnost. Tak proč ne Andula hupky hupky – a právě zadem, kde to nikdo nezaznamená – a do lesíčka na palouček?

Přemějším, až se mi mezi obočím udělá ta pitomá vráska, která teda mimochodem vůbec není nějaký příznak věku, jak o mně roztrušujou některý stárnoucí krásky, ale mám ji už od narození, jak mi zmáčkli hlavičku porodnickejma kleštěma. Nojo. Vždyť řekněme, že Hroznýš kecá. A všechno se mi začíná skládat, jak tenkrát do tý židovský hvězdy. Hroznýš volal kolem devátý na signál. Jenže to vzal Markusek, tak to Hroznýš zakamufloval tím bibliografickým údajem, a Markusek pak vypad. Řekněme, že potom brnk Hroznýš znova svý milovaný, aby na simultánku nejezdila, že odpoledne zapíská před barákem, a nám namluvil, že to nezvedala. Což měl

být primitivní pokus o alibi na dopoledne, který by poukazovalo na Anduliný zmizení v tu dobu, kdy Had dosud mastil, jestli to tak de říct, šachy s Bobbym Fischerem. Jenomže nemoh vědět, že dívence zavolá před polednem Shad, pokud teda Shad si ze svejch přesně stejnech, rovněž alibi na dopoledne vyžadujících důvodů nevy-mejší.

Pak mi přes to výkupný napadne telefon do Salemu. Záznam do knihy může ovšem pocházet od kterýhokoliv gentlemana. Spíš je to tedy důkaz naopak, neboť tak pitomý přece nikdo není, aby se po-depisoval, je-li pachatelem těžkýho zločinu.

Loudám se domu, a najednou! Hele! Že by se Hroznýš za Andu-lou odpoledne nerozjel? Když to dopoledne nezdvihala, podle něj teda? Vždyť při její slavný spolehlivosti mu muselo být víc než div-ný, že se nedostavila? Proč by se teda nerozjel?

Pro slepičí kvoč, řeknu si v duchu, poněvač v mozkovně mi opět cvakne, a já vidím jasné ten důvod, proč Hroznýš, přece nutně po-strašený tím, že se nedostavila, moh dát přednost odpoledni doma, strávenému prací, a tak: Z psychologickýho hlediska to přece mohlo mít, jestli nekecá, jenom jedinej důvod, a ten já tak děsně dobře znám, sama jsem ho svým přítelíkům mnohokrát zavdala: teda, já ho vždycky spíš jenom hrála, ale Andula by to asi myslela dooprav-dy. Moc často jsem se už v životě takzvaně urazila, když si některej jinoch předčasně příliš dovoloval a já usoudila, že mu trošku marný touhy neuškodí. To mi pak nějakěj čas takzvaně nesměl na oči, a někteří, pokud to byli jinoši, se mi taky skutečně nějakěj čas na oči neodvážili.

Vrazím teda s touto hypotézou v mozečku do obejváku, kde Ebe-nezer dosud klečí na modlitbách a Markusek ho vyrušuje tím, že mu vnucuje pomoc policie. No jasné. To by znamenalo, že ani Hroznýš, ani Shad nás za nohu netahají, z prostýho důvodu, že uražená Anka nebrala ne nesignály, nýbrž naopak signály, pokud se to tak celý záporně dá říct při současnym zachování srozumitelnosti, a běžím nahoru do Andulinýho budoárku a tam se vrhnu rovnou na její po-psaný lejstra. A hledám a hledám to milostný psaníčko, co jí ho

Hroznýš, jak se dobře pamatuju, večer před zmiznutím vsunul do ruky a utek do hvězdnatý noci, ale nikde nic. Všude samý:

$$\frac{ab}{1} + \frac{1}{ab} = ab^2 + 7$$

a podobný, pro detektiva totálně nudný zajímavosti, jinak nic.

A pak si všimnu koše na papíry, toho klasickýho předmětu, a už se hrabu v zmačkanejch papírovejch koulích, co když jí napsal líbesbríf s nějakou nesmělou smělostí a cudnou superpannu Andulu to namíchlo, takže ty signály nebrala? A on se jí pak odpoledne neodvažoval na oči? Hrabu jak vylulaný kotě, ale taky jen samý vejpočty, až posléze je trpělivost odměněna. Mezi integrálama konečně to zajímavý růžový psaníčko.

Ne doslova růžový, ale obálka z nóbl ručního papíru, roztržená, a vzadu natištěná adresa *William Q. Snake, 1352 Bancroft Ave., Berkeley, Cal.* V obálce prázdno. Hrabu dál a rozhrabuju koule, až je mám všechny rozbalený, ale všude jen samá královna věd, erotika veškerá nikde žádná.

Hm – a pohlédnu zpátky na ten svinčík na stole. A něčeho si všimnu. Ano, mezi lejstrama z trhacího bloku leží jedno, formátem stejný, ale na nóbl ručním papíře. A teprv teď vidím, že má v záhlaví decentně vytištěný iniciály W. Q. S.

Nojo, ale na lejstru zase nic. Jenom krasopisně napsaná rovnice $(4|x| + 2|y| - 4) \cdot [(|y| - 1) + |y| - 1 + |x|] = 0$ a nad ní něčí rukou, zřejmě Hroznýšovou, *This is the Solution, graphically expressed, Ann!* A pod tím pak čísla a čísílka jinou rukou, filigránštější, asi ženskou, to zřejmě Anička hledala řešení a dospěla až k –

Řešení! Moment! *Solution!* Řešení. *Tohle je Řešení, graficky vyjádřeno, Aničko!* Graficky, zamyslím se, žádný graf tu není, takže to bude zřejmě podle Websterova slovníku v přeneseném smyslu, a v přeneseném smyslu *graphically* znamená *názorně*. Že jako ta rovnice názorně řeší nějaký problém. Nojo, jenomže jaký? Od melancholickýho pátera Šilhana, S. J., si pamatuju, že rovnice není řešení, ale *k* řešení. Teprve výsledek rovnice je řešení. Ale čeho?

Vtom vrznou dveře a Markusek povídá: Tak sem ho ukecal. Zavoláme na Shada chlupatý.

Nyní, milý čtenáři, nebo možná i některá mimořádná čtenářko, už víš, kdo unesl Annu Bradstreetovou. Protože víš, kdo ze tří možných pachatelů mluvil a nemluvil pravdu, a v čem, a proč. A jestliže nevíš, je Ti alespoň zcela zřejmé, kterého hříchu pro páte-ra Knoxe jsme se tentokrát dopustili.

Ovšem nehádat. V oblasti matematiky se to obzvlášť nehodí.

Eště s tím počkej, pravím Markuskovi, a podám mu ten nesrozumitelně vyčíslenej líbesbrífek. A mrkni na to. Co ti to říká?

Markusek se mrkne, popovytáhne obočí, zamyslí se, příklad ho vcucne do matiky, takže na mě zapomene, sedne si na Anduliný křesílko, zmocní se Anduliný tužičky a kontroluje to po Andule jak domácí úkol.

Pak se strašlivě zamračí a otočí se na mě: Tohle psala Anka? zeptá se. No zřejmě, povídám. Tomu věřím míň než Ebenezer paleontologii, povídá Markusek. Takovejhle příklad by si Anka nikdy nevy-mějšlela. Kdo říká, že si ho vymyslela, povídám. Dal jí ho W. Q. S., Bill Snake, jestli si všimneš tištěnýho záhlaví. Vona ho jen vypočetla.

Markusek se znova zamračí a já, aby ho to zas nevuclo, honem vykládám: Já mám takovou teorii, víš? Anička se na Billa kvůli něčemu urazila, a proto nebrala telefony. Ani na signál, teda právě ty na signál ne. Ponivač pak –

A Marcus se náhle strašně, ale strašlivě, vzhledem k tragickéjm okolnostem až nepřístojně, rozchechtá, že mu špendlík z kravaty přímo vylítne a vypadne otevřeným oknem ven. Evinko! Ty seš přece jen génius! Tys na to přišla! A rovnice přitom počítá s absolutníma hodnotama, a přestos ji úplně pochopila! Trošku mě ne úplně přesně oceňuješ, milej, pravím. Že sem pochopila, to sem teda nepochopila. Co to je v závorce čtyři svislá čára ix svislá čára plus dvě svislá čára ypsilon a tak dále? To teda chápu ne úplně, ale ani trochu, víš? To povídám jako uraženě, a on mě obejme kolem

ramen a povídá něžně: Evulíku, abys neřekla, dám ti malou lekci z matematiky, ani tobě vzdělání neuškodí, i když ho nepotřebuješ. Bude to, obávám se, tak trochu jako včera v Santa Barbaře, kdy jsem manželkám občanů nejvyšší příjmové kategorie, protože v Santa Barbaře bydlí málokdo jinej, vysvětloval zakřivení prostoru. A já, mírně nafouklá, se usadím na Andulinou postýlku a Markusoun vykládá jako skutečnej prófa.

Podívej, povídá. Vezměme si naši rovnici:

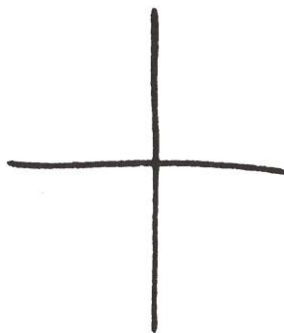
$$(4|x| + 2|y| - 4) \cdot [(|y| - 1) + |y| - 1 + |x|] = 0$$

Nalevo je matematický výraz –

Co? povídám. Mluvíš k úplný blběnce, pravím. Mluv teda přiměřeně. Dobrá, milá blběnko, praví Markusek. Tedy: nalevo je všelijak počmárané x a y a ještě nějaký číslice, napravo nula. Nula, jak je ti známo, aspoň snad, znamená nic. – Nech mě chvilku přemejšlet, povídám, zapřemejšlím jako, a pravím: Chápu. Nula, neboli nic. Správně, a Markusek mele dál: Když za x a za y dosadíme nějaká dvě čísla, můžeme tu levou stranu celou vypočítat, a podle toho, jestli se ta levá strana rovná nule nebo ne, rozhodnout, jsou-li ta dvě čísla nebo nejsou-li v této rovnici řešením.

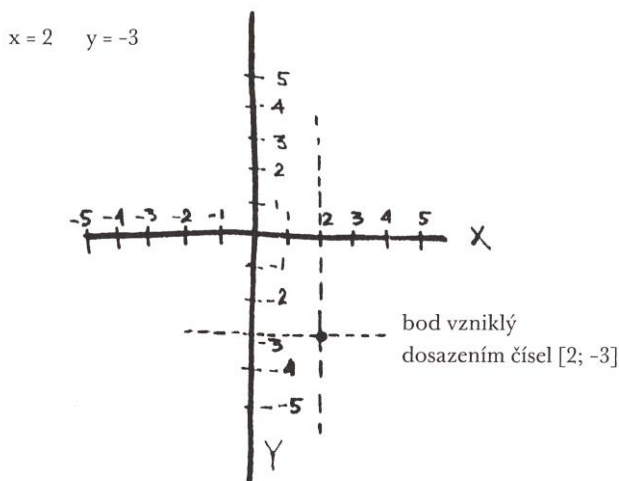
Solution! vydechnu. A sou?

No počkej, praví Markusek. Ještě jsem neřek, jaký dvě čísla. Po-nivač čísel, který můžou bejt řešením, je třeba víc. A teprve všechny dohromady jsou v týhle speciální aplikaci týhle zajímavý rovnice řešením, který my dva tady dnes hledáme. Tak hledej, pravím, poněvač to už mě posedla ne zvědavost, já vůbec nejsem zvědavá, ale zájem, a Markusák profesoruje: Máme tu napsáno: *Graficky* vyjádřeno. Ne názorně? skočím mu do profesorování, on se zarazí. No taky názorně. Ale graficky, chápeš? Kývnou, aby mě vážně nezačal pokládat za blběnku, a on praví. Teda se uchýlíme ke způsobu, který názorně znázorní všechna řešení naší rovnice, v jejichž souhrnu je naše dnešní řešení. Za tím účelem nakreslíme dvě přímky, vodorovnou a svislou – a Markusík nakreslí:

Říká se jim osy, jestli si ještě vzpomínáš z hodin elementární geometrie, praví. Z hodin elementární geometrie si sice vzpomínám vskutku pouze na melancholické oči pátera Šilhana, S. J., avšak kývnu. Na tyto osy, pokračuje Markusek, nanese stejné hustě stupnice délky tak, aby nula na obou osách ležela v jejich průsečíku zde, a položí prst na místo, o němž si teda zase náhodou pamatuju, že se mu říká průsečík. Přitom, praví Marcus, stupnici na svislé ose očíslováme od průsečíku směrem nahoru a dolů, jako na teploměru, Celsiově myslím, tedy 1, 2, 3 a tak dále a -1, -2, -3 a taky tak dále. Vodorovnou osu očíslováme tak, aby čísla od průsečíku napravo byla plus, neboli kladná, a čísla nalevo mínus, neboli záporná. Kdybych to takhle vyprávěl svým posluchačům, sice by si mysleli, že si je pletu s obecnou školou, ale – Děkuju, pravím. Z toho soudím, že vysoké školy v USA mají vysokou úroveň. U nás se na obecný učí jen až k odčítání. Proto tady asi taky tolik dětí vyjde ze školy předčasně, a sou z nich pak ty kluci, co se ani neuměj podepsat. Nic ve zlém, praví Markusek, a dávej pozor; do naší rovnice musíme dosadit dvě různá čísla, jedno za x , jedno za y . Dohodněme se, že každé takové dvojici čísel – ponívač jich můžeme dosadit celou řadu – bude odpovídat bod, neboli puntík, v rovině, vykládá, a poněvač už začínám zase téměř ne zcela chápat a on to na mně vidí, veme tužku a praví: Na vodorovné ose najdeme číslo dosazené za x a vedeme jím svislou přímkou. Na svislé ose najdeme číslo dosazené za y a vedeme jím

přímku vodorovnou. V průsečíku obou přímek leží onen bod, neboli puntík. Tak si třeba za x dosadíme dvě a za y pro změnu třeba minus tři. A Marcus tužičkou vyrobí následující obrázek.

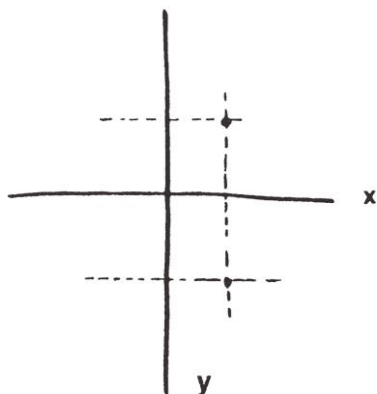

Jednomu řešení, pokračuje Markusoun, odpovídá jeden bod. Jeli-
kož jsem ti však řekl, hlavinko zmáčknutá – řekla jsem mu to
o původu té vrásky, když si jí jednou všim – že naše rovnice má
celou řadu řešení, a teprve z nich dohromady vychází nám potřebné
Řešení s velkým Ř, bude tomu odpovídat celá řada bodů, a ty do-
hromady budou tvořit graf, názorně znázorňující naši rovnici. Dřív
ovšem, než tenhle graf nakreslíme, musíme se naučit vyčíslit výraz –
teda tu míchanici x a y a různých čísel, čar a znamének na levý stra-
ně naší rovnice. Co je to tohle, a Markous napíše $|x|$, to asi vědět
nebudeš, co, makovinko milovaná? Budu, pravím, když mi to řek-
neš. Proč bych neřek? otázka se Markusek, levou rukou mi rozepne
knoflík na blůze, je přes ni třepnut, tak ho zas sám od sebe zapne
a pravou čmárá a přitom mluví: Taková věc jako $|x|$ se čte ,abso-
lutní hodnota z x ‘ a je to číslo, které odpovídá přirozené představě
velikosti, bez ohledu na znamínko. Tedy, řečeno pro blbounky
a blběnky, absolutní hodnota kladného čísla je to samé číslo, abso-

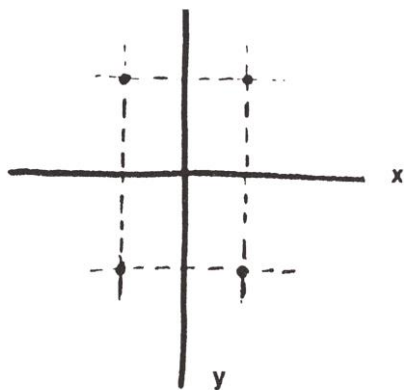
lutní hodnota *nuly* je nula, absolutní hodnota *záporného* čísla je kladné číslo, jež dostaneme pouhou změnou znamínka. Pro úplné subblběnky tedy názorně: například $|5| = 5$, neboli absolutní hodnota pěti je pět, anebo $|-7| = 7$, čili absolutní hodnota mínus sedmi je sedm. Takže můžeme začít, povídá a podá mi tužku, abych jako počítala. Nech si ty fóry, pravím já a tužku odmítnu. Ach, ženy! prohlásí Markusek. Dle antropologů mají mozek naprosto stejně téměř tak veliký jako muži – Hele! řeknu. No nic, praví honem Markusek. Tak teda: povšimněte si pozorně naší rovnice, Evi Adamová, a Markuselák napíše znova:

$$(4|x| + 2|y| - 4) \cdot (|y| - 1 + |x|) = 0$$

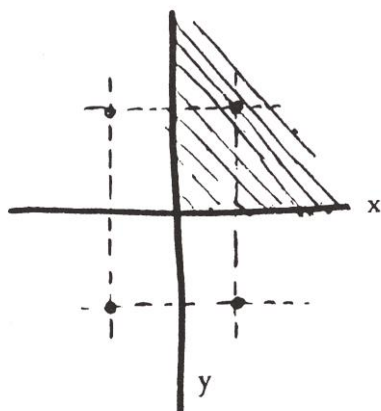
Především, pokud jsme vše pozorně prohlédli, vykládá, všimli jsme si, že nikde tu nenajdeme x nebo y samo o sobě, nýbrž všude jen $|x|$ nebo $|y|$. Tato okolnost má jeden příjemný, tedy matematický důsledek. Jestliže například jedním řešením naší rovnice bude mínus tři a pět, a Markusoun napíše $[-3; 5]$, budou řešením rovněž dvojice $[3; 5]$, $[-3; -5]$ a $[3; -5]$. A proč? Mlčím, neb jsem dutá, a Markuselák odpoví sám sobě: Protože na absolutní hodnotě se znaménko nepozná! Takže, kebulko, doufám, chápeš, že u každého bodu neboli puntíku budou řešením vlastně čtyři body a ty dostaneme pouhými změnami znaménka, neboli méně učeně řečeno zrcadlením podle os. Vezměme si náš původní příklad a nakresleme:

Jestliže mi nyní laskavě půjčíš zrcátko, řekl Markusek, vytáhnu tedy žádané z kapsičky na mini, rychle opucuju o zadánek a podám, a Markusek přiloží přesně na svislou osu a vznikne zrcadlením obrázek pro nechápavé:

Nyní Marcus tužkou vyšrafuje pravou horní čtvrtinu obrázku

a praví: To nám ulehčí práci, neboť stačí například najít jen tu část grafu, která odpovídá kladným číslicím, nebo nule, celkem řečeno poněkud učeněji, která odpovídá nezáporným číslicím, a která tedy

leží v mnou vyšrafované oblasti, a pak ji zrcadlením přenést do zbývajících tří čtvrtin.

Maně mi bleskne hlavou, co má celá tahle abrakadabra společného s Andulou Bradstreetovou, kde ta nebohá duše v těle teď asi úpí, zaroubikována a spoutána, a co asi dole kupec švýcarský na modlitbách a jako na trní, neb patrně předpokládá, že Marcus odsud volá chlupatý a ti tu co nevidět budou. Markusík ale učeně vykládá dál a na poldy nemyslí: Když tedy teď hledáme pouze nezáporné řešení, můžeme psát klidně x místo $|x|$ a y místo $|y|$, což je ti, doufám, Evi, jasné. Což mi je úplně skoro jasné a mimoto spolehnu na jeho moudrost v pokoře své pitomosti, a on vede dál svou: Takže místo ty původní směsice číslic a čar máme pouze:

$$(4x + 2y - 4) \cdot [(y - 1) + y - 1 + x] = 0$$

Kdy je tato rovnice splněna? ptá se. To jest, pro blběnky: kdy se všechny ty čísla nalevo rovnají nule? Jsou tu, jak vidíme, dvě skupiny čísel v závorkách, vzájemně znásobené, neboli je to tak zvaný součin. A čeho je třeba, aby se součin dvou čísel rovnal nule? Odpovězte, Adamová!

Adamová ovšem neodpověděla. Nebyla by bývala na tak těžkou otázku odpověděla ani páteru Šilhanovi, S. J., a ten se k ní jakživ tak těsně nepřiblížil jako Markusák. Adamová tedy pouze vyvalila bulvy a Markuselák odpověděl sám: Aby součin dvou čísel byl roven nule, k tomu stačí, aby bylo rovno nule jedno z nich, kterážto podmínka je současně nutná. Naše rovnice je tedy ekvivalentní, neboli rovná, dvojici rovnic:

$$4x + 2y - 4 = 0$$

nebo

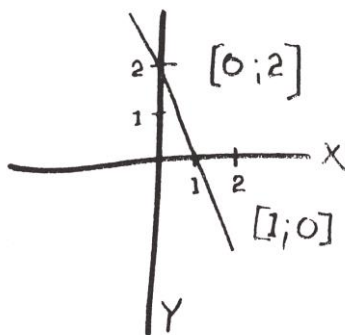
$$(y - 1) + y - 1 + x = 0$$

a její graf obdržíme složením grafů těchto dvou rovnic.

Mě už to nebaví, povídám. Pojd' radši přemejšlet, kdo ti unes neteřinku. To já už vím, odpoví Markusák. A ty to budeš vědět taky, až najdeme řešení tohohle příkladu. Ponivač to potvrdí jednu jistou tvoji hypotézu, hlavinko nenormální, a majíce ji potvrzenou, z toho, co víme o pohybech těch tří v osudný den, snadno vydedukujeme, kdo nyní

drží Andulu, ať z vášně, či z lačnosti peněz. Hleď, praví, a já se strašnou námahou se tedy ještě jednou soustředím. Pokud se týká té první rovnice $4x + 2y - 4 = 0$, mele čím dál rychleji, přijměmež zjevnou pravdu, že je to rovnice přímky. Dokazuje se to na střední škole pro obecný tvar $ax + by - c = 0$. Snad nám to páter Šilhán dokazoval, ale když já tenkrát vídávala jen ty jeho zřítelnice. A Markusek mele a mele dál: Přímka je určena dvěma svými body. Rovnici $4x + 2y - 4 = 0$ vyhovují třeba dvojice $[1; 0]$ nebo $[0; 2]$, protože: $(4 \cdot 1) + (2 \cdot 0) - 4 = 0$, neboť $4 + 0 - 4 = 0$. Anebo: $(4 \cdot 0) + (2 \cdot 2) - 4 = 0$ neboť $0 + 4 - 4 = 0$.

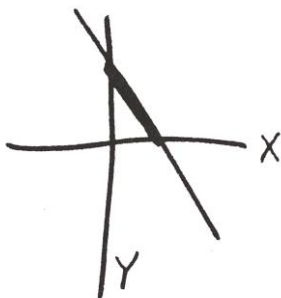
A příslušná přímka vypadá, jak chápeš - a já málem skoro téměř chápu - takhle:

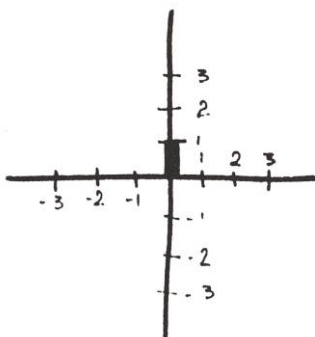
My - a Markuseles vztyčí poučně prst - se však omezíme pouze na silně vytaženou úsečku: úsečka je co? Useknutá přímka, pravím pohotově, na dvou stranách useknutá, teda. Ano, Marcus silně vytáhne úsečku, useknutou oběma osama. A proč se na ni omezíme? Protože, praví tentokráte - pro mé mlčení - sám, protože odpovídá nezaporným hodnotám, jak jsme chtěli. Zbytek přímky splňuje sice rovnici $4x + 2y - 4 = 0$, ale nesplňuje rovnici $4|x| + 2|y| - 4 = 0$. To už, hloupěňko, asi nechápeš, ale ono je to stejně pro naše řešení irelevantní. Jsem hloupěňka, pravím, aspoň co se matiky týče, a tak pro mě vůbec žádný řešení není v dohledu. Hned bude, ušklibne se Markuslík. Ještě nám ale zbývá ta druhá rovnice, $(y - 1) + y - 1 + x = 0$. Ta ti

otevře – a otevřou se dveře a kupec švýcarský vejde dovnitř a otáže se: Kdy můžeme čekat příchod policie? Uvažoval jsem, a došel jsem k názoru, nebylo-li by přece jen lépe – Klid, švagře, osloví ho Markusek. Já jsem chlupatý ještě nevolal, poněvadž tady slečna Adamová je agentka FBI, povídá, kouknu na něj překvapeně, a vzápětí pochopím. To v tom pajzlu totiž, švagře, to je jenom naoko, pokračuje Markusoun. Slečna Adamová není žádná noční bludička, nebo eventuálně něco ještě horšího. Je to patrně nejschopnější agentka federálního *homicide bureau* a v tom pajzlu je kvůli jedné žhavé stopě na jednoho slavného mezinárodního gangstera, jehož jméno zamlčím kvůli utajení, a tvář kupce švýcarského se mění téměř ve směru lidskosti a jeho vybledlé oko o mě poprvé po drahném čase opět zavádí. Jeden významnej *hack-writer*, balamutí kupce švýcarského Markusek dál, velice významný námezdný spisovatel už o ní píše knihu a já se vsadím, Markusík vloží ruku na švagrovo rameno, že případ Anny Bradstreetový bude v té knize jednou nikoli z nejbezvýznamnějších kapitol... Mám tomu rozumět? začne kupec švýcarský málem dojatě, a Markusek praví: Ano, slečna seržant Adamová už objasnila případ toho únosu, a než slunce zapadne, švagře, znovu obejměš svou dceru, pokud s potomkem ženského pohlaví takové věci vůbec děláš, praví Marcus, ale kupec švýcarský v otcovském žalu nepochopí narážku. Zbývá dokončit malý výpočet, řekne Markusoun a vezme do ruky tužku. Kde jsme to zůstali? U té rovnice, co už jí nerozumím, povídám. A začals právě o té druhý $(y - 1) + y - 1 + x = 0$. Aha, vzpomene si Marcus. Zde si tedy povšimněme chování výrazu $(y - 1) + y - 1$. Ten, jak je zcela evidentní, se rovná nule, když $(y - 1)$ je záporné nebo nula, a je roven číslu 2 $(y - 1)$, a tedy je kladný, je-li $y - 1$ kladné. Strašně si namůžu mozek, všimnu si, že oči kupce švýcarského na mně spočívají už málem s obdivem a téměř omlouvají mou minisukni, považující ji patrně za služební přestrojení. A strašně na mozku namožená, ale úspěšně, pravím: Rozumím. Jsem skoro nakloněn ne úplně ti naprosto věřit, zaopíčí se Markusíček po mém oblíbeném úsloví. Nicméně pokračujme. Výraz $(y - 1) + y - 1$ je tudíž vždy nezá-

porný, nule se rovná jen pro $(y - 1)$ záporné nebo nulové. Když jsme začali kreslit náš graf, a Markusek ukáže na obrázek

a pokračuje, omezili jsme se na x a rovněž na y nezáporná; součet $(y - 1) + y - 1 + x$ bude se tedy, za našeho omezení, rovnat nule jen tehdy, bude-li současně x rovno nule, bude-li y nezáporné a $(y - 1)$ záporné nebo nulové. Graficky znázorněno může pro naši rovnici y být něco mezi nulou a jednotkou, přičemž může nabývat i extrémních hodnot. Jakých? otázku se a Markusek honem: Těchto extrémních hodnot, to jest nuly a jedničky. A nyní, praví slavnostně a vezme čistý list, nyní jsme již bezprostředně před řešením, jež pro nás bude Řešením s velkým Ř. Uchopí špačka, okousanýho zřejmě Andulou v nějakým exponenciálním orgasmu, praví a současně kreslí: Příslušný graf téhle rovnice je tedy svislá úsečka, pnoucí se po ose y , s krajními body $[0; 0]$ a $[0; 1]$. Tedy tahle:

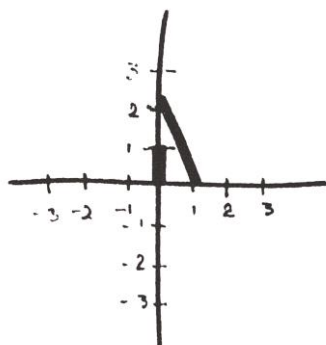
Takže, protože všechny ostatní podezřelé tahle přímka vylučuje, ušklíbne se Markous pekelně, půjdeme pro kolegu Dalyho, ne?

Koukám na tu věc, Marcus ještě silně vytahuje tu jeden palec dlouhou úsečku, mám dojem, že tím nezdravým přemejšlením mi začíná měknout mozek. Počkej, milouši, povídám. To teda ale fakt nevím proč? Ne že by podle vši běžný dedukce nebyl Daly zatraceně podezřelý. Ale jak můžeš říct, Markousi, že ty dva druhý, který sou teda voba taky pěkný kvítka, tohle vylučuje?

Jen přemejšlej, praví cynicky Markusák, a kupec švýcarský se zvedne, přistoupí ke stolu, a čučí mi svíčkovým zrakem přes rameno na naše rovnice. Přemejšlej, pobízí mě Markuselák. Copak to napsal Bill Pokušitel Svaté Aničky do záhlaví tohohle příkladu? Copak to? Rozhrábnu hromádku, co se mezitím udělala na stole, najdu ten list. *This is the Solution, graphically expressed, Ann!* najdu tam Hroznýšovou rukou. Tohle je názorné řešení, Aničko. Ale čeho? Únosu?

Kupec švýcarský za mnou zabručí, veme okousanýho špačka, odkašle si, a já si uvědomuju, že on je vlastně taky matik, i když biblickej, a praví, jako by, zdá se mi, spíš pro mě než pro sebe: Každé řešení této rovnice, a ukáže ponuře na $4|x| + 2|y| - 4 = 0$ je vlastně čtveřicí řešení. Tedy: $[1; 2]$, $[-1; -2]$, $[-1; 2]$, $[1; -2]$. Řešení rovnice $(|y| - 1) + |y| - 1 + |x| = 0$ bude toliko dvojí, a to: $[0; 1]$ a $[0; -1]$. Graficky znázorněno – a protože obě ty rovnice jsou součástí původní rovnice

$(4|x| + 2|y| - 4) \cdot [(|y| - 1) + |y| - 1 + |x|] = 0$,
můžeme je vkreslit ne do dvou, ale do jediného grafu – graficky tedy znázorněno bude to vyhlížet přibližně takto:

Pak se kupec švýcarský spokojeně zadívá na to, co nakreslil, a nemylí-li mě odhad Markuselákovy fyziognomie, a ten mě málokdy mýlí a tentokrát určitě ne, převezme výklad s ďábelsky chlípným úsměvem: Jestli pamatuješ, Evíku, na začátku jsem ti řekl, že fakt čtvereého řešení rovnice nám umožní celou čtveřici dostat nikoli pracným kreslením, nýbrž prostým zrcadlením podle os, a protože čtvrtku grafu už nám švagr nakreslil, tedy postačí už pouze zrcadlení. Podle osy x a současně podle osy y . Puč mi, prosím tě, ještě jednou to zrcátko. Což učiním, načež Markuselák praselák ho postaví kolmo na graf kupce švýcarského podél osy y psilon, a to tak, že roh mého zrcátka je přesně v průsečíku os x a y psilon. Co nakreslil kupec napravo od osy y psilon, zrcadlí se nyní i nalevo. Načež se Markuseles rozhlídne, zaznamená panenský obdélníkový zrcátko na Andulině nočním stolku, zakoupený zřejmě v salemský prodejně, protože ani nemá nějaké rantl s umělým rytím jako to moje, a Markuselík ho drapne a přiloží podél osy x , podél celý její délky napravo i nalevo vůd osy y psilon, takže vznikne něco na způsob petřínského bludiště, ale jak na to koukám, vidím, že docela jasně vznik taky jistě geometrickej obrazec z lidovýho zadunajského folklóru, mně sice údajně neznáměj, ovšem ve skutečnosti naopak. A v hlavince mi blikne, protože teda týhle geometrii rozumím líp než profesor Marcus, a pravím rozhořčeně: Ten praselák! Čímž se sice přiznám k někdejší lži, ale Markusek to přehlídne. Tak dem! vyskočím. Pro FBI? otázka se kupec švýcarský. Nikoli,

pravím. Pro Ernesta W. F. R. Dalyho. A s nim pak pro vaší céru. A v hlavince mi znova naskočí ten výjev, tenkrát dávno, teda skoro bezmála úplně jenom několik málo let, při mym věku to ani nemůže bejt doopravdy dávno, jak jinoch v dvouřadovym saku s mravnou puntíkovou kravatou se vrh pod tekoucí sprchu. Hroznýš se sice pod sprchu nevrh, ale rovněž to, i když mnohem intelektuálnějc než ten muj jinoch, nevydržel. A houby Lubomíra, uvědomim si, vylepšila význam toho lidovýho symbolu. Žádná Lubomíra! Ta děvka to Aniče naservírovala bez fantazie, úplně realisticky, co ten rhombus znamená, proto z toho byl ten šok! Vylepšení pocházelo zřejmě od té dívky, co přišla na svět asi uměle. Někdo jí něco řek o srdíčkách z marcipánu, tak z toho dala dohromady přijatelnou verzi pro svou matici, a od ní se pak ta uslušněná, nicméně stále pro Matherovy fundamentalisty pohoršlivá verze roznesla po Markuselákově rodině, a z ní pronikla i k sluchu Hroznýše královskýho. Ubohej jinošek! vzdychnu. Chtěl použít starýho, krásnýho zadunajskýho folklórního způsobu, jak navrhnout dívce zasnoubení, a dívka, poučená bez jeho vědomí potvo-rou Lubomírou, ale už asi zapomněvší na vlastní zdecntnění Lubomířinýho výkladu, se urazila tak, že možná i omdlela v novym šoku – že každopádně nebrala telefony, i když cinkaly ten jejich signál. Chudák jinoch! pomyslím si, a Markusele se zubí, ovšem rovněž netuší hloubku nemravnosti toho vypočítanýho kosočtverce a myslí jenom, že pouhá narážka na něco souvisejícího s jinou než umělou výrobou dětí stačila, aby Anna podlehla šoku. Kupec švýcarský zamračeně hledí na to, co nakreslil, pak téměř štitivě veme do ruky můj ukoptěnej nástroj světský marnosti a přiloží jej podél osy ypsilon, počínaje od průsečíku obou os nahoru, kresba se zazrcadlí a kupec švýcarský veme, méně štitivě, do ruky zrcátko svý dcery a přiloží podél celý délky osy ix, ještě víc se zamračí, zavrtí hlavou a praví: Rhombus, omezený body plus jedna plus dvě méně jedna méně dvě – vraští obočí, vrtí hlavou, prohlásí: Nechápu. Je toho zde snad použito jako nějakého smluveného znaku? Zřejmě už na Švýcarsko zapomněl.

* * *

Nechali jsme kupce švýcarského nad jeho bodama omezeným rhombusem a zajeli jsme opět až do El Cerita za plavcem v zeleném bazénu. Už neplaval. Zdrčen trémou psal právě na elektrickém Smith-Corona portejblu přiznání, revolver jako z Hammetta vedle sebe na stole, kdoví kde ho sebral, a když jsme bez zaklepání vstoupili, chtěl ho použít. Ne na nás. Na sebe. Markusák, jako kdyby ty tvrdý detektivky hltal on, a ne Ernest W., mu ho vyrazil z ruky, takže letěl krásným obloukem rovnou do otevřený láhve s medem vedle v kuchyni na mycím stole, čímž se značně znehodnotil. Poté jsme ještě dojeli pro Andulu, ležela omdlelá v lesní chatě jednoho Dalyho posluchače, taky fandý drsný školy, kterému Ernest W. navíc za pomoc při tom únosu slíbil napsat disertačku, kterou by pak sám posuzoval. Markusík celou věc vyřešil tím, že Ernestu W. dal přes hubu a jeho strachem téměř taky omdlelýho komplice donutil, že mu tu chatu pak půjčoval jako abštajg pro avantúry s posluchačkama matematiky, ale to já už v Berkeley nebyla, to by si za mě nedovolil, psal mi o tom pak jeho asistent. Chlupatý se o tom teda vůbec nedozvěděli a Shadovi a Hroznýšovi se to prezentovalo jako kanadskej žertík.

A tak jsme tehdy naložili vzkříšenou Andulu, oba zločince jsme nechali, ať se škvaří v nejistotách, cestou jsme se pro jistotu stavili ještě pro ten levák utopenej v medu a dorazili jsme na 1275 Grizzly Drive akorát včas k rodinný večeři. Shledání dcery s otcem bylo dojemný, dokonce jí vtiskl polibek na čelo. Pozdě večer se pod okno připlížil Hroznýš, zíral, poté se odvážil ke dveřím, ale protože Andula ho tím oknem zmerčila, pošeptala něco kupci švýcarskému, ten rázně vykročil k hlavnímu vchodu, a právě když zazněla hudba sfér, otevřel veřeje, popadl Hroznýše za límec a fundamentalistickým kopnutím ho poslal vzduchem až na vozovku Grizzly Drive. Když se pak druhý den loučil, mručivě prohlásil, že je mi do smrti zavázán vděčností, a mimoto se mi bude revanšovat, což neučinil.

* * *

Po pravdě řečeno, tohle mě na Markuseláka mrzí vlastně víc, než že mě nakonec nechal s jednou čínskou studentkou teorie rozmnožování, nějakou Priscillou Fu. Pěkná peleš neřesti, ten 1275 Grizzly Drive! Ten kupeckej kopanec měl tenkrát na Hroznýše účinky stejně blahodárný jako sprcha na mýho jinocha v případě tý Jany Honzlový, akorát že Anička Bradstreetová si pomoci dát nechtěla. Ještě než jsem odjela z Berkeley, pokusil se Hroznýš uprchnout do Austrálie. Avšak kupec švýcarský podruhé v životě nasedl do letadla, oblétl půl světa a přivlekl Hroznýše za límec až z dalekého Brisbane. A svatba byla slavná, úplně fundamentální, jediné bez bílýho věnečku. Vyznavači Cottona Mathera za žádnéjch okolností nelžou.

Todle jsem ovšem nemyslela, když jsem mluvila o neřesti. Na svatbu jsem přišla ve svym novym minkovym kožiše, kterej mi dal Markuselák, už když věděl, že mi zahne s tou šikmovokou, teda vlastně jako náplast na bábě, a neustále přitom naříkal, jak se kvůli mně plácnul přes kapsu, za což přirozeně dostal bohatou odměnu. A na té svatbě Andula, trapně světská, už jsem si tak zvykla na její svatý chování, že mi to připadalo teď málem nemravný, prstejčka-ma zajede do minkový srsti a praví: To je nádhera! To sis pořídila za těch deset táců? Za jakejch deset táců? tážu se. No, Andula se trochu zarazí, asi se o tom nemá mluvit, ale vždyť je to skoro jako v rodině, praví málem hříšně. Za těch deset táců, co ti jako projev vděčnosti poslal táta po strýci Marcusovi, aby tě jako neurazil, kdyby ti to dal sám, a FBI by to taky mohlo považovat za úplatek, tak abys ještě za všechno, cos pro mě udělala, neměla nějaké nepříjemnosti.

Tak jsem ten večer ztropila Markouskovi scénu, která obávám se, uspíšila to s tou z Hong Kongu. Ten minkovej kožich stál sotva šest. Takovou nemravnost jsem od něj teda fakticky nečekala, jakej byl praselák.

Atlantická romance

Hřích osmý
Whodunit

Osoby, jak vstupují na scénu:

Mr. Right: stihl parník do Evropy v poslední chvíli

Deborah Bellová: její syn se nápadně podobal Mr. Rightovi

Dívka v minkovém kožiše: na lodi změnila předsevzetí

Plukovník Sally: nebyl příliš spokojen se svým jménem

Abigail Wrongová: málem se utopila, nikoliv v oceánu

Toshiko Kozyma: na svém jménu nic zvláštního neshledal

Pan Stein: neuvědomil si, že Čech všude bratra má

Psychoanalytik u baru: pronesl chmurnou prognózu

Dívka s nadpřirozenými brýlemi: na palubě si je sundala

Fonetik na promenádě na palubě: zaznamenal si podivný výrok

Mr. Right, dospěv v žlutém taxíku velikými oklikami na molo Cunard Line, usoudil, že se definitivně zbavil paní Deborah Bellové, před níž právě prchal do Evropy. Nebyla to jeho žena, pouze milenka; a jako by to ještě nestačilo, byla to navíc vdavekchtivá vdova. Ani na tom však nebylo dost: Deborah Bellová měla pětiletého syna, a ten se nápadně podobal Mr. Rightovi. Mr. Right a paní Bellová se seznámili před šesti lety, ještě za života pana Bella. Od chvíle, kdy tento zámožný výrobce krabic před rokem zesnul, začal se Mr. Righta zmocňovat postupně sílící neklid. Vyvrcholil toho zimního dne panickou jízdou z Páté avenue přes Bronx a Long Island směrem do manhattanské West Side, kde taxík konečně stanul na molu společnosti Cunard Line. Cestující, připraveni k nástupu na zaoceánskou parolod' Queen Elisabeth, tam právě podupávali v mrazivém odpoledni newyorské zimy a Mr. Right se k nim spokojeně připojil. Paní Bellovou spatřil naposled kdesi poblíž Coney Island. Vykláněla se v nádherném minkovém kožiše ze zelené drožky a pátravě se rozhlížela, naštěstí opačným směrem. Nato definitivně zmizela v babylónu skalního města zvaného New York a Mr. Right si při té vzpomínce zhluboka oddechl. A jak už to na této cestě všeho těla bývá, sotva si oddechl, upoutal jeho pozornost jiný, stejně nádherný minkový kožich a v něm jiná žena, podstatně nádhernější nežli paní Bellová. Mr. Right vůbec nebyl proti ženám, jenom proti ženění. Oblédl ji tedy znalým okem a pohotově zaujal výchozí pozici k útoku.

Jeho - na Manhattanu oblíbený - sametově hnědý zrak se nehybně upřel na to, co koukalo z vysokého límce minkového kožichu: Mr. Right se díky své dost nákladné náklonnosti v takových věcech vyznal a odhadl kožich na nejmíň 6000 dolarů. Byl to mrazem trochu zčervenalý, dobře utvářený nos, kulatý slovanský obličej s velikýma, široko od sebe posazenýma šedivýma očima, husté světlé kadeře a dole štíhlé, podle jakéhokoli vkusu velmi pěkné nohy

v aligátorích střevíčkách. Znalý Mr. Right to vše odhadl na nejmní 500 dolarů týdenní apanáže, ale nezaváhal.

Šedivé oči nákladné mladé ženy se brzy potkaly se sametově profesionálními zraky Mr. Righta, zabloudily okamžitě kamsi k vlajkovému stěžni parníku, a pak se vrátily.

Vykonaly několik takových cest a nakonec, k radosti Mr. Righta, se rozhodly odpočinout si v hnědém sametu. Mladá žena povystrčila z límce i růžová ústa (v úvahách Mr. Righta to zvedlo cenu apanáže, ale vůbec nezaváhal) a Mr. Right, ozbrojen zářivým úsměvem, vyrazil k útoku.

Vzápětí útok ztroskotal na minkovém kožiše. Nikoli na tom, který zahaloval půvabnou (Mr. Right býval občas nadán čímsi na způsob rentgenového vidění) postavu neznámé, ale na jiném, jenž vystoupil ze zeleného taxíku. Tento druhý kožich rozpráhl ruce a rychle se blížil k Mr. Rightovi. Za ním hopsala nepatrná zmenšenina Mr. Righta. Mr. Right na okamžik zaváhal, a upadl do zajetí.

Ústa neznámé se opět ponořila do minkového límce a šedivé oči pohlédly k nástupním můstkům. Právě je spouštěli. Mladá žena zamířila k vchodu do turistické třídy. To už Mr. Right v zajetí paní Bellové neviděl. Ostatně přítomnost minkového kožichu v turistické třídě se zcela přičila jeho rozsáhlým znalostem.

* * *

Číšník nesoucí na podnose psaní přistoupil ke stolu v jídelně turistické třídy, pohlédl na dopis, potom na jmenovku na stole, ještě jednou na dopis na podnose a posléze na pána před jmenovkou.

„Mr. – ehm – Silly?“ otázal se nejistě.

„Dejte to sem,“ pravil rozmrzele pán, jehož navoskovaný knír a prkenné držení těla prozrazovaly vysloužilého důstojníka Jejého Britského Veličenstva. Vzal dopis a obrátil se ke spolustolovníkům. Byl to jeden pán a dvě mladé ženy; jejich obličeje by zkušenému Mr. Rightovi, kdyby byl u toho, prozradily slovanskou krev. Byly kulaté a hleděly z nich daleko od sebe posazené oči, jedny šedivé, druhé černé, a oboje povzbuzovaly vysloužilého plukovníka ke ga-

lantní konverzaci. Třetí spolustolovník takový vliv neměl. Podobal se Mr. Motovi, na nose měl brýle v želvovinových obroučkách a krve byl zřejmě čistě japonské.

„To moje zpropadené jméno, dámy!“ pravil žertovně plukovník a nakroutil si knír. „Někdy bývám v pokušení proklít svého drahého nebožtíka otce. Nemohl ovšem za to. Jméno se člověku stává osudem.“

„Copak to vaše není ještě tak hrozný,“ ozvala se šedooká mladá žena. „To já znala v Zelenym Hradci jednoho, ten se menoval Adolf Gustav Hitler, a přitom to byl strašně hodnej člověk. Němci mu změnu ména nepovolili, ani aspoň že by se menoval Gustav Hitler, a to Adolf že by nepoužíval, ponivač mít takový méno, řekli mu, je spíš čest. Jenže von zas byl odbornej lékař venerickéjch chorob, tak to se jim taky nezdálo a nakonec ho pro jistotu dali do koncentráku. Naštěstí se vodtamtud' vrátil a teď se menuje Gustav Husák. Vybral si to, ponivač změnu ména z německýho na český po válce povolovali, jedině dyž začínalo stejným písmenem. Pak si to v padesátejch letech chtěl zas změnit, aby nebyl politicky podezřelej, ale voni to už nepovolovali. To to vaše méno není tak hrozný. Pitomec –“

„Vtip je v tom, slečno Adamsová,“ přerušil ji zdvořile plukovník, „že já se vůbec nejmenuji Pitomec. Mé jméno je Sally.“

Plavovláska zašilhala na jmenovku před důstojníkem. Na stroji tam zřetelně stálo:

Col. J. A. SILLY

Ukázala na to prstem: „Ale tady –“

„To se vám právě pokouším vysvětlit,“ pravil plukovník. „Mé jméno se podobá slovu Silly. Lidé se proto často při rychlém čtení spletou. Písařky se dopustí překlepu. A ze mě je potom,“ hlučně se zasmál, „plukovník Pitomec.“

Zasmáli se všichni.

„Dovedete si představit, dámy a pane,“ pokračoval plukovník, „jakou příležitost k nejapnému žertování to dávalo mým vojákům.“

Těm, nutno ovšem říct, stačilo často i jméno, které jsem skutečně zdědil po předcích. Ženské křestní jméno, je-li příjmením muže jako já,“ plukovník opět sáhl po kníru, „zavdává téměř stejnou příležitost brusičům vtipu. Já býval, proč to tajit, přísný důstojník. Pode mnou byla vojna jako řemen. Proto mi vojáci brzy začali říkat ,Sally, ta stará - ‘“ zmlkl, odkašlal si. „Promiňte, dámy. Nehodí se to vyslovit. Vy to slovo patrně ani neznáte.“

Dívku s černýma očima polil slabý ruměnec, zato šedooká pravila:

„No, já myslím, že ho znám. Když se vo někom řekne ,Ta stará - ‘ a je to důstojník, tak to může bejt jenom jedno slovo, žejo?“

„Ano. Přesně tak!“ pravil plukovník a zdálo se, že mu poněkud zbělel již tak dost bílý knír. „Ovšem ujalo se spíš to druhé. Můj písar se jednou při psaní rozkazu zmýlil a naklepal mé jméno jako plukovník Silly. Od té doby jsem byl pro celý pluk jenom ,starý Pitomec‘. Ale jinak, mohu snad říct, vojáci mě neměli neradi. A šli by za mnou do ohně. Často také museli jít.“

Plukovník se odmlčel, zavládlo ticho. Vybledlé oči starého vojáka diskretně zavadily o jmenovku šedooké dívky a on navázal na přerušené téma:

„Ostatně vaše jméno, slečno Adamsová, je také zajímavé. Vsadil bych se, že nemít na konci to ,s‘, i ono by zavdalo mým vojákům dost příležitostí.“ Válečník se opět zarazil, bílý knír ještě víc zbělel. „Zpět! Promiňte. Omlouvám se vám, slečno Adamsová. V drsném vojenském prostředí člověk odvykne hovořit v přítomnosti dam. Chápete doufám.“

Šedooká dívka pohlédla na svou jmenovku.

Stálo tam na témže stroji:

Miss Eve ADAMS

„Nojo, vona tam je taky chyba,“ pravila. „To ,s‘ na konci tam nemá bejt. Takže ty vaši vojáci by z toho měli sr - chci říct švandy kopec, že? Já vim. Mě už na to moc lidí upozornilo, že je to v jistým smyslu takový skoro až neslušný ménó.“

„Proč neslušné?“ podivila se druhá mladá žena se slovanskou tváří. Na rozdíl od plavovlásky mluvila však vzornou královskou angličtinou, měla na sobě krajně prosté, téměř bezvýrazné šaty, na uších zato velké zlaté klipsové náušnice v podobě lastur. Opakovala: „Proč neslušné? Mně připadá krásné. Takové – biblické –“

„Biblický je. Jenomže u těchhle dvou z bible si každéj vzpomene na ten takzvaný dědičný hřích a každéj ví, že to, že snědli to jabko, je míněno jenom obrazně, ponivač ve skutečnosti se provinili něčím jiným,“ pravila rezignovaně šedooká mladá žena. „Každýho vola hned napadne –“

„Jména ovšem přirozeně nic neznamenaají,“ řekl rychle plukovník. „Já, ačkoliv mám ženské jméno jako příjmení, nejsem, domnívám se, nijak zženštilý, ani nejsem, doufám, víc než průměrně pitomý. A právě tak, podívejte se, třeba tady slečna Abigail,“ řekl a sebral ze stolu jmenovku dívky s černýma očima. „Slečna Abigail Wrongová,“ pravil zamyšleně a učinil galantní vtip, který doprovodil diskrétně obdivným pohledem: „Slečna Abigail Vadná. A přece na ní žádnou vadu nenalézám. *And yet there's nothing wrong with her.*“

Černooká chtěla něco říct, ale plavovlásky ji předešla.

„Teda ty ména tady sou vopravdu legrace. To snad není samo sebou!“ Zírala poněkud užasle na jmenovku japonského gentlemana v želvovinových brýlích.

Stálo na ní:

Mr. Toshiko KOZYMA

„Tady pan Kozyma taky – má takový méno – že by vojáci –“ zarážila se.

„Opravdu?“ otázal se pan Kozyma se zájmem. Seděl za stolem nehybně, ruce sepiaté na ubrusu, jedna schovaná vlastně v dlani druhé ruky, trochu se podobal Buddhovi. „Ale moje jméno je staré japonské jméno, které dnes už vlastně neznamená vůbec nic.“

„Japonsky,“ řekla dívka. „Jenže česky – no –“ a opět zmlkla.

Plukovník šestým vojenským smyslem pochopil.

„To je zajímavé. Něco podobného jako Sally, co? Něco takového snad?“

„Jo. Něco takovýho,“ pravila dívka. „Vaši vojclove by si s nim užili. Ale to je fakt, že ména vlastně neseděj.“ Pohlédla na svou jmenovku. „Aspoň ne všechny ména. To je fakt, že tady Abigail žádnou vadu nemá.“

Černooká dívka chtěla opět něco říct, najednou ji však cosi napadlo, zasmála se a sáhla si na pravou náušnici.

„Mýlíte se. Nejsem bohužel tak zcela bez vady,“ řekla a sejmula zlatou mušli z pravého ucha. Užaslí stolovníci spatřili, že oušku chybí boltec.

„Proto nosím tyhle náušnice,“ vysvětlila dívka a rychle si zas nasadila efektní šperk. „Mám to od malička. Stalo se mi to za války.“

„Chápu,“ pravil vážně plukovník. „Londýnský blitz, že ano?“

„Něco takového. Byla jsem ještě moc maličká, takže se nepamatuju přesně.“

„Prokletá válka,“ pronesl ještě vážněji plukovník. „Každého nás tak či onak poznamenala. Já kupříkladu, jestli dámy dovolí?“ pohlédl tázavě z jedné dívky na druhou.

„Klidně,“ pravila šedooká.

Plukovník ponuře poodsedl od stolu a vysoukal si nohavici. Objevilo se bledé vojenské lýtko a v holenní kosti hluboká jamka, podobná malému kráteru.

„Průstřel ráží nula devět,“ pravil plukovník. „Na barmské frontě. Občas se mi rána otevře a vyžádá si pak proklatě času,“ řekl. Když se dámy sdostatek pokochaly, spustil nohavici.

„To je hrozné,“ pravila slečna Wrongová.

„Estě že to není nic horšího,“ ozvala se šedooká. „Jednomu mému známému uštěřili na vojně ukazováček na levý ruce a von byl houslista z povolání –“ zmlkla a vytřeštila oči.

Neboť pan Kozyma vyňal pravici, schovanou dosud v dlani levé ruky, a natáhl ji rovně před sebe. Místo ukazováčku zela mezi prsty ošklivá mezera.

„Jé!“ vyjekla dívka. „Vy – vy ste byl taky houslista?“

„Ne,“ usmál se Japonec. „Jenom důstojník z povolání v císařské armádě.“ Obrátil se zdvořile na anglického plukovníka. „Obávám se, pane, že jsme byli to, čemu se říká nepřátelé.“

„Ale kdež, příteli,“ mávl rukou plukovník Sally. „Byli jsme přeci oba vojáky z povolání. To nemá s osobními vztahy co činit. Já jako mladý poručík bojoval už v první světové válce. A ujišťuji vás, že mezi mými nejlepšími přáteli mezi válkami bylo několik rakouských důstojníků. S jedním z nich jsem se sešel po druhé válce, když jsem působil jako styčný důstojník v zajateckém táboře v Bavořích. Opatřoval jsem mu tabák. Zatraceně dobrý chlapík!“ Plukovník pokýval hlavou a zafilozofoval: „Ne, nikoliv, říkám vám. Jedním z největších neštěstí doby je to, že se vášně, myslím politické vášně, zatahují i do armády. Za mého mládí bývala vojna řemeslo. Proto jsme ještě dovedli ctít věci znalého protivníka. Dnes?“ Opovržlivě mávl rukou. „Za mých časů by tomu nikdo nevěřil. Ale dopouštějí se zvěrstev, a dokonce i důstojníci, na válečných zajatcích, pane! To je konec!“ Bledý důstojníkův knír opět zbělel. „Kde jste bojoval?“ obrátil se na pana Kozymu. „Ne snad také v Barmě?“

„Také,“ odvětil Japonec. „Tam také. Ale většinu války jsem strávil v Singapuru.“

„Och, Singapur!“ vzdychl plukovník a zasníl se. Pak se ovládl: „Promiňte, dámy. Téměř jsem podlehl sentimentálním vzpomínkám starého válečníka.“ Zasmál se. „Je to zatraceně zvláštní. Všichni máme neobvyklá jména, všechny nás tělesně poznamenala válka – vlastně vás, slečno Adamová, doufám nikoliv.“ Šedooká dívka sebou škubla.

„Tělesně – snad ani ne. Ačkoli – já teda nevím. Voni měli takovej Ústav rasovýho bádání. Myslim Němci. Jednou dostaly všechny holky na hradeckejch gymplech vobsílku – my dvě na biskupáku taky – a musely sme se dostavit do Ústavu rasovýho bádání, a tam nás fotili ze všech stran, teda nahatý, a měřili nám všechny možný tělesný rozměry –“

„Ehm – skutečně?“ pravil plukovník.

„Fakticky,“ řekla dívka. „Asi jako jestli slovanská rasa se asi nějak liší vod germánský nebo co – potom některý ty parchanti prodávali některý ty fotky po barech – byla z toho i vostuda – veledůstojnej pán Nebeský, řiditel biskupáku, protestoval na gestapu, ponivač zrovna moje a Lubomířiná fotka padla do ruky jednomu číšníkovi, kterej to veledůstojnému pánovi řek ve zpovědnici, tak veledůstojnej pán s těma fotkama šel na gestapo a voni si ho tam nechali. Ale taky to přežil, jenže tam dostal tuberkulózu –“ plavovláška si všimla zaraženého ticha, rudého nádechu své sousedky a plukovníkových vůčihledně bělajících knírů a honem pravila:

„Ale tělesně teda ne. To mě teda válka tělesně nepoznamenala. To až pozdějc. To –“

Opět nedořekla, co měla na mysli, neboť do jídelny vstoupil lodní důstojník a silným hlasem oznámil, že plavecký bazén turistické třídy právě zahájil provoz.

* * *

Sešly se tam – obě mladé ženy – den nato před obědem. Plavovláška byla dychtivá všech požitků, k nimž ji opravňoval lodní lístek turistické třídy, a nakonec přemluvila svou zdrženlivější společnici, s níž sdílela nejen stůl, ale i kajutu.

Bok po boku vkročily do vyhřátého sálku, plavovláška v plavkách typu minibikini, černoooká Abigail v černém koupacím oděvu ke krku, a pohled na bazén je zklamal. Na reklamních fotografiích společnosti Cunard Line laškovaly v něm zástupy pasažérů obojího pohlaví, ale tento bazén byl stěží s to pojmout tlustého pána, jenž se zde pokoušel zhubnout. Když dívky schlíple vklouzly do zelených vln a vypluly, taktak se provlekly po obou stranách rotundního plavce kraulujícího v protisměru a on navíc kopl plavovlášku nechtě do ledvin. Proto se opatrně stáhly do koutku bazénu, držely se okraje, chvilkami se pokoušely na sebe šplouchat a jinak dovádět, jak to viděly na plakátě, ale tlustý weight watcher znevažoval soustředění. V podstatě tedy čekaly, až ho to převalování semtam omrzí.

Dočkaly se. Muž se těžce vyhrabal z bazénku, hladina sahající dívkám po bradu rázem poklesla, takže ze zelených vln se vynořily plavovláštiny téměř obnažené vnady, a pán oddusál do kabiny.

„Která dřív – tam a zpátky!“ navrhla Abigail, odpočítala do tří a obě vyrazily. Ta v bikini byla zřetelně slabší. Černovláška ji vzala téměř o polovinu délky, otočila se profesionálním saltem pod vodou a zdravými rázy kraulovala k protějšimu konci bazénu. Za ním byly kabiny.

Plavovláška rekreačně doplula k obrátce, provedla obrat a s hlavou opatrně vztyčenou nad hladinou plovla za hbitější společníci. Právě když se Abigail už téměř dotkla cíle, rozlétla se dvířka pánské kabiny a z nich se vyřítil divoký muž. Přes břicho se mu táhla ohnivá jizva, zběsile zaječel a vrhl se jako opice černovlášce přes hlavu do bazénu. Černovlášku to tak polekalo, že začala polykat andělíčky.

Když ji plavovláška s pomocí divokého muže – byl to, vyšlo najevo, pan Kozyma – vytáhla na břeh, byla ve tváři zelená a ležela téměř v bezvědomí. Dopravili ji do kajuty, kde jí lodní lékař, nejprve ji pečlivě a zevrubně prohlédnuv, dal injekci pro spaní, takže večer byla už zase jako rybička.

* * *

Ale do jídelny se nedostavila. Do jídelny se toho dne dostavilo vůbec málo pasažérů. Asi dvě hodiny před obědem vjel parník do škarové zimní bouřky, a tak místo bifteků polykala většina cestujících prášky proti mořské nemoci.

Kromě několika Atlantikem ostrílených anglických starých panen, tlustého muže, jenž si, nedbaje bouře, zdatně vynahrazoval ranní plaveckou kúru a dvou pobledlých číšníků, nebyl v jídelně nikdo. V poslední chvíli přišla ještě rovněž pobledlá šedooká dívka, neboť ta se nehodlala vzdát žádného požitku, k němuž ji opravňoval lodní lístek turistické třídy. Protože číšníci v důvěře v léčivé účinky čerstvého vzduchu otevřeli v jídelně kulatá okna dokořán, byla tam zima a dívka seděla v minkovém kožiše.

* * *

Mr. Rightovi se nakonec podařilo prolomit sevření a přeběhnout po můstku první třídy, právě když se začal odpoutávat od mola. Uklidněn zabýval se pak pět minut pokryteckým máváním za vzdalující se paní Deborah Bellovou a svým zmenšujícím se zmenšeným dvojníkem. Potom je, i s babylónem na březích Hudsonu, pohltila mlha. Mr. Right seběhl rychle do lodního baru, posílil se dvojitým bourbonem, a aniž si oddechl, počal systematicky pátrat po šedooké mladé ženě v minkovém kožiše.

Od té doby uplynuly téměř tři dny, loď urazila polovinu vzdálenosti mezi kontinenty, ale Mr. Right dosud pátral bez úspěchu. Přesto se nevzdával. Proslídil už všechny prostory první třídy, prostudoval seznamy jejich pasažérů a dal si číšníkem ukázat všechny dámy, jejichž jména zněla slovansky. Totéž opakoval v kabinové třídě, a nakonec, jen kvůli úplnosti a klidnému svědomí (protože minkový kožich to prakticky vylučoval) zamířil třetího dne do prostorů třetí třídy, již snobská doba přejmenovala na třídu turistickou. Tam, nevěře vlastním očím, spatřil ve skoro prázdné jídelně minkový kožich a v něm mladou ženu, překonávající obraz, jenž utkvěl Mr. Rightovi ve vzpomínce. Seděla samotinká u stolu pro čtyři a hleděla – Mr. Rightovi se zdálo, že nešťastně – na polovinu obrovského bifteku na talíři před sebou, jako by se k něčemu odhodlávala.

Zkušený Mr. Right se k ní nejprve přiblížil zezadu a přečetl si jmenovku u talíře. Zaplesal. Sám osud mu vkládal do ruky ideální otevření zajímavé partie.

Oběhl sál, zpomalil a elegantním krokem – pokud mu to dovovalo vlnobití – blížil se ke krásce frontálně, záře úsměvem. Mladá žena nabrala dech, ukrojila pětidekovou porci, vložila si ji do úst a zbledla.

Mr. Right přistoupil těsně ke stolku.

„Good morning, Miss Wrong. I’m Mr. Right,“ pravil duchaplně. „Nezdá se vám, že se k sobě nádherně hodíme?“

Plavovláška těžce spolkla obrovské sousto a zezelenala.

„Cože?“ otázala se.

„Well,“ pravil Mr. Right. „Smím si přisednout, že ano?“ a bez rozpaků tak učinil. „Wrong – Right – Špatná – Dobrý – to se ideálně doplňuje.“

Dívka pohlédla na velký zbytek bifteku, opět v sobě něco přemohla a patrně s nechtěnou stručností pravila:

„You’re wrong.“

„No, I’m Right,“ odvětil žertovně Mr. Right.

„You are not!“ zavrtěla hlavou. „Já se nejmenuju Wrongová. To ta druhá tady,“ kývla hlavou k prázdné židli. „Je jí špatně, tak leží. Moje menovka je támhle,“ ukázala hlavou, zhypnotizovala další sousto na vidličce a nacpala si je do úst.

Mr. Right, poněkud zklamaný ztracenou možností slovní hříčky, ale nikoliv odstrašený ve svém útoku, zdvihl označenou jmenovku a radostně zjistil, že osud mu nahrává přímo na smeč. Na jmenovce si přečetl:

Miss Eve ADAMS

Někdo osudu pomohl tím, že přeškrtnal poslední písmeno jména, a Mr. Right mu za to v duchu vzdal díky.

„O!“ zašveholil okouzleně. „Rozkošné jméno, slečno! Přímou voní – dýše – víte čím?“

Plavovláška se odhodlala k polknutí a byla nucena uchýlit se ke sklenici s pivem. Zelený odstín tváře nabyl na sytosti. Teprve když vypila do dna, pravila slabounce:

„To teda určitě nevím!“

Mr. Right, ač zkušený, přeslechl ironii, nebo ji snad považoval za slovanský akcent.

„Povím vám to,“ pravil s úsměvem. „Vaše jméno voní – hříchem! Rajským hříchem!“

„Hm,“ dívka pohlédla na Mr. Righta šedivýma očima. „To už semtam někdo vobjevil, víte? Nákejš, počítám, takovejch asi tisíc, samí moc vtipný –“ v tu chvíli se lesní nádech proměnil v listovou zeleň, plavovláška strnula, vstala, zapotácěla se, pravila docela bez

akcentu „Promiňte!“ a vrávoravě se rozběhla k východu. Minkový kožich zapomněla na židli.

Mr. Right, pořád nezdolán, sebral minkový kožich a beze spěchu se vydal do haly k toaletám.

* * *

Když plavovláska před rokem plula po Atlantiku opačným směrem, snila o hezkých a zámožných mužích v zemi za oceánem. Sny se jí poměrně hojně realizovaly, bohužel jinak, než si představovala. Nyní jí z nich zbýval pouze ten minkový kožich. Proto když vyšla do haly, už opět barově bledá, a spatřila toho evidentně zadaného pána (dobře si všimla druhého minkového kožichu na manhattanském molu) s jejím kožichem (od jiného pána) přes ruku, byla pevně rozhodnuta sen už žádným způsobem nerealizovat. Mořská nemoc a blížící se břehy Evropy v ní však rozhodnutí poněkud oslabily, a skotská whisky – ale ta docela speciální, dvaatřicet dolarů láhev, kterou Mr. Right v baru první třídy objednal a znalecky (Mr. Right rozuměl takovým efektům) blondýnce předvedl, jak na stěnách sklenice zůstává po ušlechtilém nápoji slaboučký film – ten nápoj, jenž ničí žal a dobrá předsevzetí, plavovlásku osudově ovlivnila v pocitech vůči zadanému Mr. Rightovi. Pomyslela si jenom na sebeomluvu, že i zadaní lidé se koneckonců rozcházejí, a přijala pozvání k večeři.

Hned nato jí to udělalo velké starosti. Flitrová róba přes všechnu falešnou nádheru pravému minkovému kožichu nestačila. Ale blondýnka si řekla: Ať si trhne nohou! Líbím se mu já, nebo ten kožich? a hrdě vešla do jídelny první třídy, vrhaje flitrem světýlka na všechny strany. S uspokojením zjistila, že příliš intimní osvětlení v restauraci koná opelichanému flitru stejnou službu jako příliš oslňivé osvětlení na pódiu v různých barech světa, a mimoto Mr. Right věnoval pozornost spíše těm povrchům její osobnosti, které róba nezahalovala.

Přes všechnu horečnou činnost nebyl však Mr. Right s to zajistit místo u stolu pro dva. Oceán se odpoledne uklidnil, prášky vykona-

ly dobré dílo a polední půst vyhnal všechny cestující k večeri. Mr. Right a jeho plavovlasá akvizice seděli proto u stolu s postaršími manželi ortodoxně židovského vyznání.

Mr. Right objednal cosi, o čem plavovláska nikdy neslyšela. Číšníci to přinesli. Podobalo se to vánočnímu stromečku a mladá žena na to hleděla užasle. Z chromových větví visely kusy masa nejružnějších druhů (Mr. Right se vyznal i v takových efektech) – kuřecí a krocaní stehýnka, celá křepelka a pod ní v alabastrových košíčkách plody moře s růžovými a červenými krunýři. Starořímská úprava spíše než opulentní množství (blondýnka pocházela ze země, která se v jídle nevyznačuje střídmostí) vyrazila plavovlásce dech, takže si nevšimla ani závistivého pohledu bradatého ortodoxního pána, ani pohledu Mr. Righta, který, odhadnuv uspokojivý účín masného stromečku, mírně pokynul hlavou číšníkovi. Číšník zvedl ruku v bílé rukavici a pokropil stromeček francouzským koňakem. Ortodoxní pán se smutně nadýchl vůně pěti hvězdiček, dívce se zamotala hlava. Než stačila něco říct, druhý číšník křesl stříbrným křesadlem a stromeček se vzňal. Hořel jasným plamenem a v jeho svitu přinesli ortodoxní dvojici ploché konzervy s jakousi nepopsatelnou kaší. Dívka zírala na planoucí stromeček velikýma šedivýma očima. Stromeček zvolna zhasínal a plavovláska litovala, že se to musí sníst. Ne tak ortodoxní pán. Ten zabručel a otočil se k manželce:

„Hano, já to snad nevydržím! Musí, krucifix, pořádat tý děvce žranici zrovna u našeho stolu?“

Mr. Right zpozoroval, že jeho společnice sebou trhla, pak jako by se otřepala, a bylo zřejmě po pyrotechnickém efektu.

„Jé, vy ste taky Češi?“ pravila s úžasem. Nato ji okamžité nadšení přešlo, mezi obočím se jí utvořila vráska a dívka pravila agresivně. „A kdo je u vás děvka, vy jeden dědku nevhodenej?“

Mr. Right překvapeně povytáhl obočí. Bradatý pán zbledl, zrudl a začal se velmi okázale a velmi dlouho omlouvat cizí řečí. Plavovláska očividně trucovala, bradatý pán pokorně naléhal, Mr. Right se několikrát pokusil zjistit, o čem se mluví, ale ignorovali ho. Teprve když masa na stromečku počala nebezpečně chladnout, nechala se blon-

dýnka uchlácholit a pravila zcela zničenému duchovnímu mojžíšského vyznání:

„No dobrý. Já vim, že moje šaty na tenhle salón nevypadaj. Já se ale žívím poctivě, mě žádněj milionářskej vobejda nevydržuje a nejsem žádná děvka –“

„Jistě, promiňte, proboha!“

„– ale zpěvačka,“ dořekla dívka. „A chudá česká holka vod Pragokonzertu se snad může mít jednou dobře, ne? Dyž se najde prachatej vosel, kterej je vochoťnej strojit vánoční stromek z vepřovýho v marný naději, že za to dostane, co mylně očekává. To teda nedostane, pane – pane –“

„Stein,“ úslužně přispěl pán.

„– pane Stein. To si teda nemyslete! Já teda nejsem žádná taková náká –“ plavovláška se dostávala do ráže jako vždy, když o sobě zaslechla něco, co nebyl totální výmysl.

Mr. Right ji, asi popáté a tentokrát poprvé úspěšně, přerušil:

„Lady and gentleman jsou také Češi?“

„Původně,“ pravil pan Stein. „Nyní jsme občané Izraele,“ a smutně se zahleděl na svou kaši.

Udobřená plavovláška si toho všimla a vztek ji zcela přešel.

„Heleďte, pane Stein, nechcete si vzít s náma?“ řekla anglicky. „Vy to máte jak v koncentráku, a tady je žrádla jak pro dvacet stokilovejch.“

„Bohužel, slečno,“ pravil pan Stein a zašilhal k vedlejšímu stolu, kde rodinka oděná ve fraky a lesklé toalety chmurně vyjídala obsah podobných konzerv. „Náboženství mi to bohužel nedovoluje, ani na cestách,“ řekl smutně. „Ke všemu jim košer kuchař onemocněl, tak servírují tyhle konzervy,“ usmál se kysele. „A vaše přirovnání, slečno, je trefné. I mně skoro připomínají koncentrák.“

„Vy jste byl v koncentráku?“ zeptal se Mr. Right s neomaleným zájmem lidí, jimž nikdy nic takového nehrozilo.

Pan Stein přikývl.

„Strašné, co?“ pokračoval bez zábran Mr. Right. „Člověku se ani nechce věřit, že je to pravda, co lidé, co tam byli, ří –“

„Tak že bysme se do toho dali, ne,“ přerušila ho plavovláska.

Mr. Right na okamžik zapomněl, co chtěl říct, a s úsměvem jí pokynul. Dívka se hbitě zmocnila ohořelé křepelky, dvou kuřecích a tří žabích stehýnek, obrovského kusu vepřového a hromádky krevet. Mr. Right napíchl langustí zadeček, položil si jej na talíř před sebou, vzpomněl si, co chtěl říct, a pokračoval:

„Skutečně je to někdy až příliš neuvěřitelné. Četli jste o té vraždě minulý týden?“ Nepřesvědčil se, zda četli, surově rozřízl langustí krunýř, a s chutí pojídaje, vyprávěl: „Nějaká pětadvacetiletá dívka zastřelila asi padesátiletého muže. Vyšetřováním se zjistilo, že ten člověk byl za války dozorcem v koncentráku a zabil tam jejího otce. A ona, po dvaceti letech – co byste tomu řekli?“

Pan Stein pokýval hlavou.

„Nevím. Možná že je to ode mne kruté, ale – já to chápu.“ Pohlédl na manželku a pak pokračoval: „Já bych na jejím místě také asi nebyl schopen čekat na spravedlnost. Vzal bych ji do svých rukou.“

„Ovšem, plně vám rozumím,“ pravil Mr. Right. „Pochopitelné to je, ale teď, v hlubokém míru, když už se takové věci nedějí,“ vykládal a nevšiml si skeptického úsměvu, který se objevil na obličeji jeho společnice, „těžce ospravedlitelné. Za žádných okolností nesmíme ze zvyků války dělat zákony míru!“ pravil téměř moudře, samého ho to překvapilo a povzbuzen dodal: „Já sám, nerad o tom mluvím, ale když už to přišlo na přetřes, já sám bych měl dobrý důvod se mstít, ale přesto –“ odmlčel se; zdálo se, že zcela zapomněl na přítomnost blondýnky, které připravil tu hostinu s úmysly jistě ne zcela čestnými, a pokračoval, jako by to byl nějaký jiný Mr. Right: „Ano. Přesto bych toho chlapa pohnal před řádný soud. Vztít zákon do vlastních rukou vrhá člověka nazpět, do časů, z nichž lidstvo už vyspělo. To není spravedlnost, nezlobte se, ale pomsta.“

„Je čas míru a čas války,“ pravil tiše pan Stein. „V míru – aspoň ve vaší zemi – vám sotva kdo může udělat něco tak strašného, abyste měl morální právo brát zákon do vlastních rukou. Ale za války – a v jiné zemi –“

„Tohle bylo za války,“ skočil mu do řeči ten nějaký jiný Mr. Right. „A v zatraceně jiné zemi. A přesto bych nebyl s to ho zabít. I když,“ připustil, „i když od té doby si pečlivě prohlížím každého staršího Japonce.“

Dívce ve flitrové róbě zaskočilo. Nebylo divu, očesávala stromček i za Mr. Righta, který zapomněl už i na pouze zpola zpracovaný langustí zadeček před sebou. Když opět popadla dech, zeptala se:

„Proč Japonce?“

„Protože mou sestru zastřelil Japonce,“ pravil důstojně ten poněkud jiný Mr. Right. „Císařský důstojník. Za okupace Singapuru.“

„Ach bože!“ řekla paní Steinová. „Tak vás taky – ta válka –“

„Ano. A jen proto, že její muž, který ani nebyl voják, a dokonce ani Evropan, vyvřel – podle nich –“ řekl Mr. Right ironicky, „proti-japonskou činnost. Zastřelili je oba. Dítě jenom,“ při tom slově Mr. Right opět ironicky zvýšil hlas, „ztloukli do bezvědomí. Ujala se ho našťestí sestřina čínská služebná, a ta ho prý po válce předala rodině nějakých anglických misionářů. Nikdy jsme je nevypátrali. Vidíte. Měl bych tedy možná také plné právo,“ pravil Mr. Right, „ale nikdy bych to neudělal. Aspoň myslím. Na to je příslušný soud pro válečné zločiny.“

Vtom si všiml, že plavovláska, kvůli níž inscenoval ten táborák, na něho vyjeveně zírá. Uvědomil si, že válka je dávno pryč a čekají ho nyní radosti míru. Proměnil se opět v obvyklého Mr. Righta a pravil světácky:

„Ale nechme toho. Co je pryč, je pryč! Radujeme se, že jsme měli větší štěstí než ti, kterým budiž země lehkou. Pojd'te, napijeme se!“

Dívka však jenom vyjeveně civěla, jak husté burgundské prýští do broušených pohárků, a pak se bezduše zeptala:

„Nechyběl tomu Japonci na levý ruce ukazovák?“

Láhev burgundského cinkla o křišťál. Světácký Mr. Right se zarazil.

„Jak to víte?“

„A neměl – neměl von na břicho takovou jizvu – přes celý břicho – skoro jako vod harakiri?“

„Jak – jak tohle všechno víte?“ pravil s podezřením Mr. Right. „Sestřina služebná ho tak popisovala – ale kde vy jste se –?“ postavil láhev burgundského nebezpečně na okraj stolu. Číšník ji beze slova přemístil víc doprostřed.

Dívka v opelichaném flitru odstrčila talíř a řekla: „Mně to nechutná.“

* * *

Vypadalo to, že svoje původní, ne úplně mravné úmysly Mr. Right pro ten večer odloží. Nebylo pochyb, že někdejší singapurský zabiják a pan Kozyma jsou jedna a táž osoba. Shoda nejméně čtyř znaků – chybějícího prstu, jizvy na břiše, místa a doby – by v sebelegalističtější společnosti postačila k vydání zatykače. Mr. Right také cestou z jídelny první do jídelny třetí třídy opakoval, že nic jiného než trestní stíhání nemá v úmyslu.

Večeře v turistické třídě, nezdržovaná planoucími stromečky, však už skončila. „Mr. Kozyma?“ řekl jim číšník. „Panstvo od vašeho stolu, slečno,“ oslovil plavovlásku, „odešlo hrát bingo do společenské místnosti.“

Když tam dorazili, bylo bingo turistické třídy v plném proudu. Kolem štěstí otáčel třetí lodní důstojník a rozjařené anglické panny s komickými čepičkami z papíru na fialových přelivech hazardně sázely *halfpennies*. Třebaže však plavovlásku i Mr. Right proslídili sál křížem krážem, nespatriili nikde ani pána v brýlích ze želvího krunýře, ani slečnu se zlatými mušlemi v uších, ani prkennou postavu se sněhobílým knírem.

V Mr. Rightovi, pro něhož minulost, sebestrašnější, ale už hodně dávná, neměla nikdy takový význam jako sebefrivolnější přítomnost, zájem o pana Kozymu klesal úměrně s tím, jak v něm stoupalo vědomí blondýnčiny přítomnosti a krátící se plavby.

„Koneckonců,“ řekl, když odcházeli ze sálu, „na lodi mi neuteče. Přijdu zítra při snídani. Teď,“ mohutně se nadýchl naftových výparů, které do turistické třídy pronikaly odněkud ze strojovny, „cítíte

ten vzduch? To je oceán! Pojdme se projít na promenádní palubu. Bude tam krásná noc.“

I blondýnka byla koneckonců jenom blondýnka a vyhlídka na promenádní palubu první třídy po boku muže s vyhlídkou na rozchod jí nebyla proti mysli. Ale protože ke vchodu do prostoru první třídy se šlo kolem turistických kajut, svědomitě řekla:

„Počkejte na mě. Mrknu se k nám, jestli tam není Abigail a jestli náhodou neví, kam šel.“

Abigail v kajutě byla. Ležela na dolním kavalci a vážně si četla ve velké knize se zlatým nápisem, jenž jasně zářil ve svitu noční lampičky. Cotton Mather: WONDERS OF THE INVISIBLE WORLD, četla plavovláska a podivila se, že jí spolubydlící dosud nic neřekla o svém zájmu o mikroskopii.

„Nevidělas někde Kozymu?“ otázala se.

Abigail položila knihu na příkrývku.

„Viděla. Doprovodil mě ke kajutě a říkal, že si ještě půjde zahrát bingo se Sillym – Sallym,“ opravila se.

„To je divný. Teď tam nejsou. Ani Sally, ani Kozyma.“

„Nešli do baru?“

„Asi jo. Tak dobrou noc.“ Plavovláska mrkla do zrcadla, načechrala si ofinu a vypadla.

* * *

Prožila pak nejdřív (kratičký) romantický večer na promenádní palubě (byl tam příliš velký mráz a vítr) a potom (také bohužel krátký, ale zato slibný) večírek v baru první třídy. Mr. Right použil všech taktických i strategických triků své dlouhé a úspěšné válečné kariéry a dal jí brzy zcela zapomenout na rozhodnutí žádný sen už nerealizovat. Prováděl právě závěrečný obchvat, po němž očekával bezpodmínečnou kapitulaci, když vtom ho stihla nemilá věc. Požil zkaženou ústřici. Jeho žlučník, ačkoliv před bojem preventivně zajištěný prášky, přemohl prevenci a vzbouřil se s takovou razancí, že zkušený Mr. Right byl nucen s trapnými omluvami odplížit se do

svého nevyužitého apartmá. Plavovlásku doprovodil zpět do turistické třídy velmi přepodplacený pikolík.

Trochu ji to otrávil. Utěšila se však, že loď popluje oceánem ještě dvě noci, a smířila se i s tím, že nejméně v jedné anebo možná v obou z těch dvou nocí pravděpodobně zhřeší. Vzpomněla si na předsevzetí a opravila ho v tom smyslu, že v případě realizace Mr. Righta nespokojí se pouhým kožichem. Alespoň ne pouze minkovým.

Když v půl dvanácté zapnula náramkové hodinky okolo pelesti horního lůžka a v zatím nevyužitém svůdnickém pyžamku se vydrápala nahoru, neměla tušení, že tentokrát ji před hříchem ochrání další, ještě mnohem nemilejší věc, jež stihne zkušeného Mr. Righta.

* * *

K snídani se dostavila pobledlá slečna Abigail, dorůžova vyspalá plavovláska a plukovník Sally se splihlým knírem a nápadnými pytlíky pod očima.

„Příliš mnoho režné,“ vysvětlil oběma dámám. „Nejsem už, co jsem býval. Za starých časů vypil jsem za noc dvě i tři lahve a ráno v sedm býval jsem zcela svěží na cvičišti.“

Pan Kozyma se u snídani neobjevil. Plukovníka to udivilo:

„Kde ten člověk je? Když jsem vstával, v kajutě už nebyl. Večer – well, nevím, byl-li tam večer. Vrátil jsem se, popravdě řečeno, z herny až za svítání a byl jsem, s prominutím, poněkud podroušený,“ zachechtal se. „On spí na horním kavalci. Ráno jsem si ho ne všiml.“

* * *

Odpoledne strávila plavovláska bloumáním po palubě turistické třídy. Pak si prohlížela časopisy v lodní knihovně a nakonec se odhodlala utratit dva dolary za cocktail White Lady v turistickém baru. Ale všechno to čekání nemělo výsledek, Mr. Righta patrně dosud poutal žlučník na lůžko.

Potom do baru přišel plavčík se zneklidňující zprávou a nudící se turisté ji přijali s nadšením. V drátěném zábradlí horní paluby našel

druhý důstojník večer předtím v půl jedenácté brýle v obroučkách ze želvoviny. Když se rozednilo, našel týž důstojník v drátěném pletivu ještě cár bílé košile s manžetovým knoflíčkem. To už mu bylo divné. Brýle i knoflíček byly ukázány několika pasažérům turistické třídy a plukovník Sally v nich poznal majetek pana Kozymy. Po půlhodině horečného pátrání kapitán lodi konstatoval, že tento pán zmizel. Prostinká dedukce napověděla, že v noci, patrně v podroušení, spadl do vln Atlantiku.

Brzy byl té senzace plný bar a blondýnce v minkovém kožichu zhořkla White Lady v ústech. Také se jí rozplynul sen o jisté realizaci, neboť znovu ztratila důvěru v mužské sliby. Mr. Right přece sliboval, že by nikdy nevzal zákon do – Evi, říkala si v duchu trpce. Co to s tebou je, že přitahuješ vrahy jako nějaká hrdinka detektivního seriálu? Vzpomněla si na hezkého muže, jenž si nyní odpykával trest za zhářství, a nepříjemně ji bodlo svědomí kvůli jeho manželce, neboť byla správná katolička. Ne, nepovíš to na něj, říkala si. Seš proslulá zamlklostí. Ale s vrahem bys nikdy nemohla – to teda ne –

Vrah právě, s utišeným žlučníkem, vstoupil do baru, rozhlédl se a zářivě se na ni usmál. V mžiku byl vedle ní na barové stoličce.

„Tady mě máte, Evo. Už zase živ a zdrav a v plné sí –“

Slova mu zmrzla na rtech, úsměv, vyjasněný ultrabriterem, zvadl. Šedivé oči na něho hleděly vážně, pak se naplnily výrazem, jaký ani zkušený Mr. Right nebyl schopen správně ocenit. Plavovláska neřekla ani slovo. Pouze na něj dlouze, nevysvětlitelně a smutně zírala a nakonec sklouzla z barové stoličky.

„Sbohem, Mr. Right.“

Otočila se a na bolestně krásných nohou (ty Mr. Right ocenit dovedl) odešla z baru.

Mr. Right za ní civěl s pootevřenými ústy. Nechápal. V životě se mu nic takového nestalo, třebaže patřil k nejzkušenějším. Obrátil se k barovému pultu a objednal si dvojí bourbon. Byl zmaten a ani si neuvědomil, že uvažuje nahlas.

„Proboha – že by takový obyčejný žlučníkový záchvat ženskou takhle – neměl jsem jíst ústřice, to je pravda – ale přece – nemohl jsem ji tím takhle šokovat –“

„Jestli to na vás přišlo v nevhodnou chvíli,“ uslyšel vedle sebe hluboký bas, „pak mohlo. V okamžicích vzrušení jsou ženy obzvlášť citlivé –“

Mr. Right sebou škubl.

„Pardon,“ řekl vousatému muži vedle sebe. „Nechtěl jsem vás obtěžovat – myslel jsem nahlas –“

„Vůbec jste mě neobtěžoval. Je to můj obor,“ uklidnil ho muž. „Zajímá mě to. Říkáte žlučníkový záchvat?“

„Well – ano. Zkažená ústřice, víte?“

„A v situaci, dalo by se říct, intimní?“

„Well – dalo by se to říct. Bylo jí aspoň vidět na očích, že –“

„Zajímavé!“ pravil vousáč spokojeně. „Měl jsem dva případy srdeční nevolnosti partnera. V obou případech to způsobilo těžký šok partnerky. U jedné to mělo nedozírné následky. Nejenom pro její vztah k tomu specifickému partnerovi, ale i pro její další sexuální život obecně. Pokud jde o žlučník, analogicky bych usoudil –“

„Zatraceně!“ pravil Mr. Right, neboť byl jinak celkem svědomitý člověk. „Chudák slečna Adamová. To jsem opravdu nechtěl –“

Zarazil se, pohlédl ke dveřím.

Právě jimi vstoupila mladá žena v širokých kalhotách s nadpřirozenými, slabě růžovými okuláry. Na módním tričku, pokrývajícím dobře vzrostlou hrud', měla jedovatě zelený nápis: LOVE ME, YOU FOOL! V ruce nesla obrovskou kabelu se jménem JOYCE, sestaveným ze zlatých cvočků.

Zkušený Mr. Right okamžitě upřel sametově hnědý zrak do růžových brejlí.

* * *

Světlovláska zatím dorazila do své kajuty – byla prázdná – a zdrceně usedla na kufr proti kavalcům. Naplnil ji pocit naprosté beznaděje a lítostivě se zamyslela nad slibným Mr. Rightem a nad tou strašnou

věcí, kterou, předstíraje žlučníkový záchvat, učinil navzdory svému slibu. Žádný soud. Vražda za vraždu. Zákon uchopený velmi energicky do vlastních rukou.

Nepřítomnými očima civěla na úzké kavalce turistické třídy, na pokecané příkrývky, na černý kufr pod dolejší lůžkem s bílou vizitkou Miss Abigail Wrongové, na svoje vlastní, truchlivé, drobné zlaté trepky s růžovou labuťenkou, malou vzpomínku na jakousi neuspokojivou realizaci v Texasu. Ale místo všech těch věcí viděla Mr. Righta, který byl vrah. Sice pochopitelný, ale přesto vrah.

Najednou se jí začalo zdát, že vidí něco, co je důležité, co by mohlo, nějak bůhvíjak, odestát, co se stalo. Alespoň pokud jde o Mr. Righta. Zatřásla hlavou, panenky šedivých očí se zaostřily do reálu – spatřila náramkové hodinky, které večer zapnula kolem pelesti kavalce nad spící Abigail a ráno je zapoměla sundat.

Zničehonic se jí zželelo Mr. Righta.

Vyskočila, otevřela dveře a padla do náruče plukovníku Sallymu, nosem přímo na jakési hrozné vyznamenání.

Nyní už víte, kdo zavraždil pana Kozymu a co ho k tomu vedlo. A je vám jasný i zcela nevinný hřích proti přikázání pátera Knoxe.

„Oho!“ zvolal plukovník. „Kam tak zhurta, milá slečno Adamová? Přišel jsem vás pozvat na malou partii bridže, hrajete-li.“

„Nehraju. Děkuju vám!“ odsekla dívka a opatrně si sáhla prstem na nos. Na prstě se začervenala kapička krve. Plavovlásku to namíchlo. „Děkuju vám, Mr. Silly!“ pravila, otočila se na podpatku a zabouchla dveře. Plukovník podrážděně pokrčil rameny a rázně odmaširoval směrem ke kuřárně.

Dívka za dveřmi se zarazila.

Něco ji napadlo.

Něco dost zvláštního.

Přesto se nejprve s obavami podívala do zrcadla. Zjistila, že plukovníkovo vyznamenání bylo patrně napuštěno nějakým orientálním jedem, protože její jinak značně pikantní nosík začal vů-

čihledě natékat. Zaútočila naň santálovou voňavkou a cold creamem, ale ani při té – jistě důležité – činnosti se neubránila tomu nápadu, té vzpomínce. Divné vzpomínce. Na to jméno. Plukovník Sally, kterému říkali Silly, a písarka na stroji to také tak napsala. Na pana Kozymu, jehož jméno by českým vojclům posloužilo k neslušným vtipům. Na svoje vlastní, pro Mr. Righta tak povzbudivé jméno Miss Eve Adams, s tím nepatřičným přiklepnutým písmenem ‚s‘ na konci. Na slečnu Abigail Wrongovou, červenající se jako misionářská dceruška, v černých plavkách ke krku, s chybějícím ušním la-lůčkem. Na tu slečnu se starozákonním křestním jménem, čtoucí z velké černé knihy o mikroskopii. Sáhla po té knize, ležela na dolním kavalci. Tohle jméno taky, Cotton Mather, no ovšem. Je-žíšmarjá! Na mysl jí vstoupila jistá rovnice a jistá fundamentalistická svatba. Otevřela knihu, na první stránce citát z bible, přirozeně žádná mikroskopie, ale teologie. Pak ještě jednou pohlédla na vizitku na černém slečnině kufru, Miss Abigail Wong. Znovu se zamyslela, opět pohlédla na vizitku, MISS ABIGAIL WONG –

WONG!

A vzpomínky se hnaly pohlednou hlavičkou jako uragán. Na lhostejnou typistku, která lajdácky vyťukávala jmenovky pro stůl v jídelně. Na sklon nepozorného oka vnímat povrchně, dle povědomých tvarů. Na sestru Mr. Righta, jejíž manžel ani nebyl Evropan a kterého zastřelili v Singapuru, protože bojoval proti Japoncům. Na čínskou služku, která dítě svěřila do péče neznámých misionářů. Na dívku se širokým slovanským obličejem – ale na světě jsou lidé s ještě širšími obličejí – a nejsou to Slované –

Pokusila se zesmutnět nad spravedlivým osudem pana Kozymy. Jenže vyhlídky, jež jí otevřelo to konečně správně napsané a správně přečtené jméno, byly příliš radostné.

Nos poněkud natekl, pak přestal natékat.

Chvíli jej ještě masírovala cold creamem, nepomohlo to. Nechala toho.

Koneckonců, nos nerozhoduje o lásce.

* * *

Vyběhla na promenádní palubu. Tam u zábradlí stála slečna Wongová s velikýma, černýma, široko od sebe posazenýma očima a hleděla na oceán.

Plavovláška se zastavila, chvíli nevěděla, co má dělat. Pak usoudila, že nejlépe bude nedělat nic. Zanechala černoočku jejím úvahám a radostně vyrazila směrem k baru.

A zastavila se podruhé. Dychtivá kulatá tvář se neobyčejně rychle a dlouze protáhla, napuchlý nos z ní výrazně vystoupil.

Za bílým záchranným člunem, poněkud, ale jen velmi poněkud skryt zrakům promenujících stál Mr. Right a vášnivě líbal jakousi mladou ženu v širokých kalhotách, která si na to sundala nadpřirozeně velké růžové brýle.

Plavovláška řekla nahlas něco v jakési cizí řeči. Neduživý profesor fonologie, jenž stál v té chvíli nablízku, zachytil zvuk do svého vždy pohotového notesu, použil Jonesovy mezinárodní fonetické abecedy.

Dle jeho záznamu cizinka pravila:

Tope: tele pra: tse!

Mezi námi děvčaty

Hřích devátý
Whodunit

Osoby, jak přicházejí na scénu:

Zuzán: dívka s dolíčky ve tvářích; udělala si tajný výlet do Paříže
a pak se bála domů

Pavla: hoch, jenž maloval mystické obrazy

Jiřina: hoch, jenž pouze poslouchal

Pernille: poddaná Jeho Veličenstva švédského krále; mluvila mezinárodním jazykem

Evouš: většinou zamilovaná zpěvačka

Jean: snědý krasavec; právě se vrátil z obchodní cesty

Joyce: najala si byt v Neuilly

Mr. Right: zaplaval si, plně oblečen, v noci v bazénu

Toplesska Laura: její bratr byl taxikář

Toplesska Ginette: s něčím se svěřila Mireille

Toplesska Danielle: jenom poslouchala

Toplesska Mireille: jela do Říma

Gideon Markham: musel na obchodní cestu

Chladný Jean: kdysi složil slib čistoty

Toplesska Louise: našla dopis

Toplesska Lucy: omdlela

„Perosím, dámy,“ pravila osobitou výslovností černovláska s důlky ve tvářích a vzhledla od novin ke dvěma hochům, kteří podobně jako ona seděli na vyšíváných polštářích na podlaze. Byly to francouzské noviny a byli to hoši oblečení v modrobíle pruhované kalhoty, jakým se na Západě říká *tights*, protože přiléhají k tělu jako slupka přiléhá k jablku. Ale nebylo to na Západě, nýbrž na Malé Straně; pokoj, kde seděli, zdobil malířský stojan s netknutým plátnem, orientální koberečky, červotočiví svatí, jaké v opuštěných kapličkách kradou podnikaví venkované pro valutové turisty, a mystické malby, znázorňující nahé muže, jak podivně propletení poletují v oblacích. Místnost tajemně ozařovala měděná lampa se stínítkem perforovaným do podoby čínského draka a uprostřed pokoje ve dvou rokokových křeslech sražených k sobě tak, že vzniklo něco na způsob bohatě vyřezávané kolébky, spinkalo v pění bledě-modrého krajkoví růžové děťátko se zlatými vlasy.

„Perosím, dámy,“ pravila tedy dívka, podala noviny, které ten den přivezla letadlem z Paříže, oběma hochům a hoši jako jeden muž otevřeli ústa nad velikou fotografií téže dívky s dolíčky na první straně a vydechli: „Ó! No né! Zuzáne!“

Nad fotografií křičel palcový titulek:

L'EPOUSE D'UN POLICIER SUÈDE L'HEROINE DU CAS DE NEUILLY!

„Tedy Zuzáne,“ řekl pak jeden z hochů, „až tohle uvidí tvoje choť, pukne herdostí.“

„Houby pukne, Pavlo,“ pravila dívka. „Bude na mě sperostá, ponívač za pève: vona žárlí, když se jí někdo plete do řemesla, obzvlášť žena, a za déruhé: vona mi zakázala se s Evoušem stýkat, a to vod tý doby, co jí Evouš dvakrát převez, jednou v Šlágrsé, to jsem vám už říkala, a jednou ve Stockholmu, to vám třeba ještě vylíčím. Až se doví, že jsem za Evoušem byla tajně v Paříži, když vona mně

dovolila jenom jet ukázat Pernille mámě do Prahy, herozně se rozčílí a seřeže mě jako žito.“

„Koukej, Jiřino,“ hoch zvaný Pavla ignoroval nebezpečí, jež zřejmě hrozilo dívce Zuzánovi, a obrátil se k svému druhovi: „No koukej! Tadyhle je Evouš!“ a ukázal na jinou, menší fotografii, zalomenou do textu. Ve skupině vyděšených mladých žen v županech stála na ní štíhlá blondýnka s krásnýma a v tu chvíli, co ji zasáhl fotografův blesk, dost vyvalenýma očima. Dívka Zuzán, rovněž v županu, ji držela kolem pasu.

„Skutečně. Evouš!“ pravil radostně Jiřina. „A jakejpak je, Zuzáne, po té cestě kolem světa? Ještě pořád honí manžele?“

„Pořád,“ přikývla Zuzán. „Evouš je perostě pořád stejnej, a perostě pořád žádnýho manžela nepolapil. Von každej ten sviňák Evouše votahá a nechá. V Paříži měl Evouš takovýho černýho –“

„Já to tušil! Todle nám poslal z Ameriky!“ zvolal Pavla, vytáhl z filigránské knihovničky nějaký časopis a podal jej Zuzánovi. „Von se z Evouše stal na té cestě kolem světa negrofil!“

Dívka zalistovala v časopisu.

„Dámy, ty tělíčka! Jednomu se dělaj mžitky před vočima!“ vydechla nad fotografií něčím namaštěného černocha bez oděvu, jenž si tam, kde na některých antických sochách, i když zdaleka ne na všech, bývá list, držel portrét jakéhosi vousatého básníka. „Ale ten Evoušovej Jean nebyl černoch. Von to byl jenom takovej černovlasej, olivovej italskej typ. Já ho vlastně skoro neviděla, jen co na mě mezi dveřma stačil mrknout cikánskejma uhrančivejma vočima, a pak hned s Evoušem zapad vedle do pokoje, a Evouš se vrátil a řek, že ho to mězí, ale že jistě chápu, žeáno, Jean perej se po delší nepřítomnosti nečekaně vrátil, tak jsem, žeáno, pochopila, zanechala jsem je jejich šustulinkování a dopravila jsem se taxametrem do toho hotelu, kde jsem původně měla bydlet, než mě Evouš pozval do Neuilly, protože Jean byl na obchodní cestě. A to bylo poprvé a naposled, co jsem toho kerasavce uviděla, perotože za dva dni nato zas vodjel.“

„Musely to bejt noci plný vášně,“ pravil Pavla. „Po delší nepřítomnosti.“

„Peravděpodobně byly. Zvlášť ta deruhá. Aspoň Evouš ráno vypadal, jako by oka nezamhouřil. Tedy po tý deruhý noci. Po tý první ne. Po tý vypadal spíš jako Pernille,“ něžným pohledem spočinula Zuzán na růžovém zlatohlávkovi v modrých obláčkách. Zlatovlásek otevřel očička modrá jako nebe za mrazu a na okamžik vypadal jako kýčovitá idealizace severského mimina z bonboniéry. Zamrkal, oba hoši pravili současně „Kuk!“, severánek se andělsky usmál, zavřel pomněnkové zřítelnice a po listě leknínu odplul do světa Hanse Christiana Andersena. Hoši se vrátili do podstatně jiného světa dívky Evouše, o němž Zuzán vyprávěla: „Fakticky vypadal málem jak Pernille, po tý vášnivý noci číslo jedna. Vyspinkanej do růžovoučka, zářivej, zamilovanej, perostě celej Evouš. A vodpoledne mě vytáh k nějaký Joyce, to byla taková holka-playboy, Angličanka, a mluvila děsně serandovně francouzsky a měla kevartýr v Neuilly, blízko kevartýru toho Evoušovýho Jeana. Zrovna tu noc vášně se vrátila z Londýna a ráno Evoušovi volala, tak jsme tam vodpoledne šly. Von se Evouš s tou Joyce skamarádil na Queen Elizabeth, voni tam společně namlátily nějakýmu sviňoušovi jménem Mr. Right a hodily ho v noci do bazénu v kabinový třídě ve fraku.“ Zuzán se na chvíli odmlčela, podivila se vlastnímu syntaxu, pak pokračovala: „A s náma tam byly ještě tři moc períma holky, Laura, Ginette a Danielle, všechny tanečnice z toho pajzlíku, co se tam Evouš taky předváděl, takový ty tanečnice, co se jim říká topless –“

„Co to?“ otázal se nevinně Jiřina.

„Perostě to znamená, že předváděj tělíčka oblečený pouze v monokiny a nahoře nic.“

„Jako ty, Zuzáne, ve Šlágrsé, jo?“

„No dovol! To bych se vyperosila!“ nafoukla se Zuzán. „Tam jsem peřeci tančila lidový tance. Vod Pragokonzertu!“ a vyprávěla dál:

„Perostě jsme tam seděly, Evouš, já, ta Joyce, Ginette, Laura a Danielle, úplnej holčinec, zderbaly jsme milence nepřítomnejch

dam, vychválily každá svého – já ovšem peřirozeně manželku Nielse – a Evouš, celý jako z prvních tanečních, dyť to znáte, je to u něj nevyhléditelný, nyl vo tom svém Jeanovi. Nojo, jenomže se ukázalo, že von vo něm Evouš neví vo moc víc, než že má ty uhrančivý černý voči jako cikánskej baron, ty vlásky jako haveran a olivovou kůžičku a že často jezdí na vobchodní cesty. Víc nic.“

„Typickej Evouš,“ pravil Pavla. „A to nebylo prvně. Kolikrát se ten chlapec už spálil a čistě z chorobný důvěřivosti. Že von, hlupáček, v koutku duše doufal, že si ho ten zřejmej podvodník Jean veme?“

„Znáte přeće Evouše,“ řekla Zuzán. „Nenaperavitelně sentimentální povaha. Taky to z toho, jak vo tom samci nyl, bylo jasný a jedna ta holka, Ginette, ho varovala. Vyprávěla mu vo případě nějaký Mireille, to byla taky toplesska, jejich kolegyně, ale ta to v odpoledne s náma nebyla. Byla to taková ta holka vodněkud z Bretaně, venkovský trdlo, skoro nigramotná, peravopis aspoň pořádně neznala, a když chtěla psát spisovně, tak si pletla časy. Ta se jednou v Londýně seznámila s nějakým Gideonem Markhamem a prožila s nim vášnivej tejdén, keterej jí tak udělal, že se vhyponotizovala do přestavy, že ji ten Gideon Markham miluje, a když von po tom tejdnu vášní musel odejet v nutný obchodní záležitosti do Říma – byl to takovej ten americkéj expatriát se sídlem v Římě – myslela si ta Mireille, že bude celý šťastnej, když za nim do Říma přijede a bude překvápko. Tak vybrala úspory a jela, našla jeho adresu v telefonním seznamu, a když tam přišla, tak si v první chvíli myslela, že se musela splíst, protože na tý adrese měli harém, ale nespletla se, Gideon seděl zrovna u večere jako Keristus Pán s dvanácti jenže konkubínama, a uvítal ji docela poměrně přívětivě, řek, že se tam taky může nakevartýrovat, ponivač perej kde se nají a vyspí dvanáct konkubín, tam se pro třináctou ten kousek chleba a ten kousek místa v Gideonový posteli najde taky. Jenomže perostě ta Mireille byla taková venkovská husa, a než by se nechala ponížit polygamií, vobrátila se radši na patě, a ponivač všechny úspory vydala za letenku do Říma, tak se zpátky do Londýna musela perokurvit, ale to jí nevadilo, hlavní že si zachovala herdost.“

„Já bych se na jejím místě ovšem utopil,“ řekl Pavla.

„Takový terdlo vona zas nebyla,“ usadila ho Zuzán. „Vrátila se z Londýna do Paříže a tady si našla jinýho, monogamního, tedy milence pouze, a s tím je teď v sedmým nebi. Ale kdo to je, to nám Ginette tenkrát nechtěla říct, že perej Mireille se bojí, aby se to nerozkřiklo, že má milence jako, perotože vona to byla sterašná venkovská husa a jako dbala vo svou čest. Doma na vesnici pustila mezi lidi, že v Paříži studuje balet, a zatím ovšem v Beige et Bleue ukazovala kozičky.“

„Zuzáne, fuj!“ pohoršil se Pavla a Zuzán se opravila: „Tak persa,“ pravila. „Toho milence tedy znala jenom Ginette, a ta nám ho vodmítla perozradit, perotože tý Mireille slíbila, že to nikomu nepoví. Večer jsme všechny šly do Beige et Bleue, holky tam až do půlnoci ukazovaly persa a Evouš zpíval jak poperve zamilovanéj slavík a hned po programu zmiz. My vostatní jsme se tam pak vespolek zlískaly. Ale řeknu vám, dámy, že když jsme se deruhej den vodpoledne opět sešly u Evouše, tedy u Jeana, kde byl tou dobou zamilovanéj Evouš nakevartýrovanej, vypadal Evouš z nás ze všech nejzlískanější. Keruhy pod vočima, vlasy vrabčí hnízdo, ve vobličejí bledě zelenej –“

„Tenhle Jean,“ pravil Pavla. „To teda musel bejt chlapák!“

„Perávě to samý jsem si taky myslela,“ přisvědčila Zuzán, „a divila jsem se, peroč nás Evouš všechny budí telefonem tak berzo ráno, ještě nebylo ani půl jedný vodpoledne, a perej, holky, příd'te, Jean zas musel služebně vodjet, tak si uděláme dámskej dejchánek. Ledaže, jsem si řekla, je Evouš z tý vášně tak celej šťastnej, že nevyderží bejt sám. A holky měly ten den v Beige et Bleue volno, tak přišly všechny, jedna po druhý, ponivač čekaly, že se zas všechny zlískáme. Když jsem se tam asi ve tři objevila já, seděly tam už Ginette, Joyce a Evouš a pak ještě dvě hopsandy z Olympie, Louise a Lucy, co den předtim u Joyce nebyly, a byl teda na ně na všecky pohled pero bohy, jedna zmůrovanější než druhá, a nejvíc tedy, jak jsem peravila, Evouš. Nalejvala jim zrovna víno, Chateau Neuf du Pap, nákej děsně starej ročník, a já si řekla: Jestlipak von ten Jean ví, že

mu tady milá hostí celej holčinec ročníkem, keterej von má asi scho-
vanej pro jiný známostě, ale to se mi jenom mihlo hlavou, jedna ta
holka, Louise, zrovna vykládala senzaci: předevěčirem se vrátil do
Paříže z turné Jean Topaz, co se mu říkalo Chladnej Jean, slavnej
šanzoniér, světoznámej ctností. Psali vo něm, že v mládí složil slib
čistoty, a peroto taky zpívá jen samý zbožný šansony, následkem
čehož za nim holky peřirozeně pálej třikrát tolik, a teď ta Louise
vykládá senzaci, perotože perej zjistila, že je to u Chladnýho Jeana
perachsprostej reklamní trik, ponivač, povídá, von si dopoledne při
zkoušce v Olympii položil na židli knížku, modlitební peřirozeně,
a něco mu z ní čouhalo, tak ta Lousie byla zvědavá, a když zrovna
zpíval, vytáhla to, a byl to úplně, ale úplně sperostej vášnivej mi-
lostnej dopis, a k tomu negramotně napsanej, samá pravopisná chy-
ba a všechny časy přes sebe.“

„Mireille!“ zvolal Jiřina. „Ta, co se peroperostituovala z Říma do
Londýna!“

„Nepeředbíhej událostem,“ pravila Zuzán. „Vyperávím vám de-
tektivní peřiběh, dámy, tak mi neskákejte do řeči. Joyce, ta playboy-
ka, na to povídala, že to ji teda Chladnej Jean zklamal, jednak že je to
podvodník, a ne žádnéj světec, a když už neni, že se zahazuje
s nějakou negeramotnou husou, a Lucy, ta druhá hopsanda
z Olympie, řekla, že ji Chladnej Jean nezklamal a nikdy zklamat
nemůže, ponivač to vona předpokládala, že cudnost je jen takovej
trademark, a bylo by ostatně škoda, kdyby takový tělíčko leželo la-
dem, a takovému tělíčku vona že vždycky všechno odpustí. Já se
zeptala, jaký to tělíčko je, perotože jsem Chladnýho Jeana neznala,
ani z fotky, a ta Lucy, vona měla básnický nadání a keromě hopsání
přispívala do jednoho pokerokovýho časopisu, ta Lucy začla to tě-
líčko popisovat, perej snědý, italskej typ, černý vlasy, bílý zuby, ne-
besky modrý voči a božskej hlas – a jak básní, já si vzpomněla na
jinej, ale vlastně úplně stejnej popis jinýho, ale na vzhled úplně stej-
nýho tělíčka, jak nám ho včera u Joyce servíroval Evouš, a pak na to
Evoušem popsany tělíčko, který jsem sice jenom na moment, ale

zahelídla předevčírem mezi dveřma tady v tom bytě, a přitom i tohle tělíčko se jmenovalo Jean –“

„Tak von ten negramotnej dopis byl vod Evouše! Páni!“ ozval se Jiřina a zadedukoval: „Evouš moc francouzsky neumí, je cizinka – a ten Chladnej Jean a Evoušovej Jean byli jedno a to samý a ne dvě tělíčka, že?“

„Tak mně do toho pořád neskákejte, hergot!“ rozzlobila se Zuzan. „Perostě ta Lucy se ukázala bejt vod toho Chladnýho Jeana pořádně chycená, tak někdo navrhnul, abysme pily na Chladnýho Jeana, a udělaly jsme, nás pět, na jeho zdraví nejmíň vosum Chateaupapů, takže jsem si řekla, to ten druhej Jean, jestli je druhej, bude mít radost, až jsme se zlískaly, a když asi v sedum přišly eště Danielle a Laura, byly jsme už všechny do Chladnýho Jeana napůl šťastně zamilovaný, akorát Evouš měl smutnou vopici. A tak jsme ty dvě, Lauru a Danielle, peřivítaly zvoláním: ‚Ať žije Chladnej Jean!‘ a ta Laura povídala ‚Vy o vlku, a vlk za dveřma, právě teď nám můj brácha vyprávěl, von je taxikář a vez nás z protekce sem do Neuilly, že tady včera, tedy dnes ráno ve dvě, kousek tadyhle za rohem, naložil Chladnýho Jeana a vez ho k němu domu do Latinský čtvrtě. Tak jsme si s Danielle říkaly ‚co tady asi tak pozdě v noci dělal, kostely tu nejsou –‘, – a fabričky tu taky nebydlej, ani venkovský trdla,‘ skočila jí do řeči Ginette, už pěkně zlískaná, a vtom ještě někdo zazvonil u dveří a Louise, vona to byla taková serandovní holka, moc fajn, tak jako ze serandy vykřikla ‚Jean!‘ a všechny sme se nahrnuly do předsíně, Evouš vtevřel dveře a dveřma mu padne do náručí –“

„Chladnej Jean!“ vykřikl Pavla. „A před váma všema strhal z Evouše šaty –“

„Perosimtě, blázníš?“ přerušila ho Zuzán. „Mireille. Ta z Bretaně, co se peroděvčila z Říma do Londýna. A v slzách, perotože jí právě ten její neznámej milenec namlátil a vyhodil ji z domu. A asi mluvila peravdu: jedno voko měla voteklý a jeden zub povyraženej, viklal se jí, každá jsme ji musely za něj vzít a zaviklat, jakej je to surovec. Tedy musel bejt. Musel řídit jak žárlivej Sicilián, tak to aspoň vyjádřila Louise, a Evouš, jak už byl zlískanej, upustil nádhernou beroušenou

číši a pak řek „Holky, muži sou kurevy, zapijem to a zažereme, za mnou!“ a vrhly jsme se na Jeanovou, tedy Evoušovýho Jeana lednici, měl větší, asi jako v grandhotelu Ritz, a bohatě zásobenou, tak nejdřív jsme nacpaly Mireille sejrem Boursin, aby jí lítost přešla, a Joyce pak v koupelně našla sud s čerstvejma ústřicema, v mokrejch chaluhách, bylo jich tam asi dvě stě, tak jsme se těma ústřicema všechny napraly, že jenom prázdných skořápek byla plná kuchyň až po kolena, a Evouš vodněkud přivlík bednu šampaňského a navrch na těch vosum nebo kolik Chateaupapů jsme vyzunkly ještě asi sedumnáct šampusů a nejmíň sedumnáct dalších jsme rozflákaly vo nábytek, ponivač jsme dostaly vztek na parchanty muže, a Ginette pak v jídelně křísla benátský zrcadlo, a nakonec jsme mu to tam, jak jsme byly zlískaný, začaly štípat na dříví, až z toho všeho měl hromadu silně poškozených starožitností promíchanou skořápkama vod těch ústřic a politou Herzovou worcesterskou vomáčkou – no dámy, perostě, když jsme šly spát, vypadalo to tam, jako když loupežníci přepadnou přepychovej nevěstinec.“

Z improvizované kolébky zazněl dětský křik. Trojice se ohlédla. Růžový zlatovlásek v modrých obláčkách potemněl, skoro zčervenal, a mezinárodním jazykem kojenců počal volat jako na lesy. Zuzán pravila:

„Pernille se už zas poserala, Jiřino. Budeš tak hodná, jo? Víš, že se mi vždycky udělá nevolno.“

Žlutými prsty si zapálila cigaretu a pozorovala, jak oba hoši v těsných kalhotkách obratně přebalují Pernille, zasypávají ji pudrem a mažou olejíčkem. Zacpala si nos, když Jiřina zpod růžového zlatohlávka vyňal pokakanou papírovou plenku a spěšně ji odnášel na záchod, zadýmala, a sotva se Pernille, přebalená, pokolíbaná a uspokojená vrátila do země Hanse Christiana, řekla:

„Perostě, udělaly jsme mu tam z toho smetiště a pak jsme šly spát. Já s Evoušem do Jeanovýho lože, úplně zbytečně širokýho na svobodnýho mládence, vedle na kanape v pánskym pokoji si lehla Joyce. Mireille, Lucy, Louise a Ginette zůstaly mezi ústřicema v jídelně, ponivač tam byl vysokej tébich, že se v něm dalo ležet

jako v trávě, a Laura a Danielle zalezly do pokoje pro hosty. Jak jsem usíнала, pobíhaly mi v hlavě všelijaký myšlenky, co třeba jestli Evoušovej Jean a Chladnej Jean je jeden a ten samej Jean, voba přece přijeli do Paříže ve stejnej den, předevcírem, voba jsou snědý, taliánský, a že včera ve dvě jel Jean vodsud' do Latinský čtvrtě, kde má svůj oficiální kevartýr, kam za nim choděj církevní peracovníci pro interviewy, možná že tohle tady je takovej jeho tajnej abštajg, teřebas – a všecko vostatní taky klapce: Evouš neumí dobře francouzsky, dělá peravopisný chyby, no that's elementary, Watsoníku, povídám sama sobě, a hlavou mi pobíhají vzpomínky na to, jak jsem Evoušovi helpa vyřešit ten děsnej případ s těma dvojníkama ve Stockholmu, když jsem ještě byla samoderuhá s Pernille, ale to už usínám, usínám a spím.“

Odmlčela se.

„Pěkně se nám spustil v cizině, Evouš náš,“ vzdychl Jiřina. Zuzán řekla:

„Jen počkejte, to ještě nic není. V noci –“

„Jé!“ vydechl Pavla.

„– v noci,“ pokračovala Zuzán, „někdo vedle v pokoji sterašně zaječel. Vzbudilo mě to, šáhnu po Evoušovi a Evouš u mě v posteli nikde. A to už se všude po kevartýře vozývaly hlasy, rozsvěcovaly se světla, vyskočila jsem taky, a vedle v pánském pokoji, koukám, stojí Evouš a klepe se jak nachlazený štěně, a na kanapi leží Joyce a je ke kanapi připíchnutá bodcem na led, takovym dlouhym, špičatym, jak se tomu anglicky říká *ice pick*. To už se holky namačkaly dovnitř, Lucy a Mireille hned vomdlely, Evouš povídal, aby někdo běžel zatelefonovat na policii, tak Ginette, Louise, Laura a Danielle zase utekly a mně se najednou začla v hlavě honit myšlenka a honí se a honí, až mě dohoní, a Evouš povídá: ‚Kdo to byl? Proboha, kdo to byl?‘ A já ji tam nechala, vodešla jsem do předsíně a dveře byly zevnitř na řetěz, kevartýr ve třetím poschodí, vrátila jsem se zpátky a Evouš zase: ‚Kdo to byl?‘“

„A kdo to byl, krucifix?“ vykřikl napjatý Pavla a Zuzán se záhadně usmála.

Pozorný čtenář ví už přirozeně všechno, a odpustil i hříšek – proti kterému příkázání? Nemyslím nestřídmost v jídle a pití, protože jde samozřejmě o Desatero pátera Knoxe. A obzvlášť, perosím, pečlivě dedukovat!

„No byla to přirozeně milenka Chladného Jeana. Jedna ze dvou, co se řízením osudu sešly na tom Evoušovém dámském dýchánku v Neuilly,“ pravila potom Zuzán. „Jedna byla Joyce, o existenci tý druhý nevěděla, a doplatila na ten nedostatek praktického vzdělání. Druhá, co Joyce propíchla ice jéerpickem, se to na ni ten den dověděla, a jak se zlískala, přišlo jí to líto, no, a teď sedí. S polehčujícíma okolnostma bude ještě deset let.“

„Ale kerá? Kerá to byla?“ téměř vykřikl Pavla. „Kdo se v tom má vyznat? Dyt' vás tam bylo samejch ženskejch, že jsem vás ještě nestačil spočítat,“ a nyní začal, na prstech: „Evouš, Laura, Lucy, ty, Mireille, Ginette, Danielle, Louise –“

„Tak si to vem popořádku, neni to tak složitý,“ napomenula ho Zuzán. „Den předtím, když jsme byly u Joyce v jejím kevartýře v Neuilly, u tý zavražděný, tedy později zavražděný, dověděly jsme se, že ještě den předtím přijel Evoušovi milej, že se jmenuje Jean, je celej olivovej, krásný tělíčko. Den nato, to vodpoledne, co jsme se pak k večeru tak zlískaly, nám Louise řekla vo tom pologramotnym dopise, a Lucy se nato přede všema přiznala, že Chladného Jeana miluje, a taky ho popsala: pleť jak olivy, vlasy jak havran, voči jak nebe, hlas jako pánbůh. Pak dorazily Laura a Danielle a vod Laury jsme se dověděly, že její brácha vez tu noc, ve dvě ráno, ten den vlastně, Chladného Jeana vodněkud blízko z Neuilly do Latinský čtvrtě, a nato se vozvala Ginette, že v Neuilly fabričky ani venkovský trdla nebydlej, vtom ale přišla zmlácená Mireille a vo Chladným Jeanovi se už pak nemluvilo. A teďka si to serovnejte, perosím.“

„Zuzáne, copak já nebo Jiřina jsme nějaký holmesove?“

„Holmes já taky nejsem,“ řekla Zuzán, „a nikdy jsem nebyla. A von ani nikdo nemusí bejt, perotože je to jasný jak facinka.“

A Zuzán vstala, přistoupila k malířskému stojanu, a uhlem napsala na neposkvrněné plátno následující přehled, jež Pavla později překryl olejovou malbou propletených mužských těl, otáčejících se kolem neónového měsíce:

Den předtím: Evouš, já, Laura, Ginette, Danielle

V Neuilly nejdřív: Evouš, já, Ginette, Louise, Lucy

Potom: Já, Evouš, Louise, Ginette, Lucy, Laura, Danielle

Nakonec: Já, Evouš, Louise, Ginette, Lucy, Laura, Danielle, Mireille.

Pak Zuzán pohlédla na oba hochy tázavě, ale hoši nebyli příliš nadáni schopností logické dedukce, jež se ostatně objevuje spíše u mužů. Zapálila si tedy cigaretu, vyfoukla kouř a dolíčky ve tvářích na chvílku zahalil průsvitný stín. „Louise a Lucy,“ pravila, „který nebyly den předtím u Joyce, neslyšely, jak vypadá Evoušův milej. Laura a Danielle zase slyšely popis Evoušového milce a Chladného Jeana znaly, ale neslyšely to vo tom negramotnym milostnym psaníčku. A Mireille neslyšela z těchhle všech informací vůbec nic. A teďka: v úvahu pro autorství toho psaníčka plnýho chyb proti francouzský gramatice přicházely tři – když pomínu sebe, ponivač já byla v Paříži poperve v životě a teprve dva dni, takže bych při nejlepší vůli Chladného Jeana zobnout nestačila: Mireille, ta byla venkovský trdlo, Evouš jako Česka a Joyce jako Angličanka.“ Zuzán vyňala z kabely dudlík a vrazila jej Pernille do růžové pusinky.

„Zuzáne, tak už nás neterap!“ zakňoural Pavla a nervózně zadupal.

„Dámy, dámy,“ pravila Zuzán káravě. „Vy ale máte slepičí mozeček!“ Znovu sebrala malířský uhel a řekla:

„Vrahem byla ta, co znala všechny ty informace: tu, co jsme slyšely den předtím u Joyce, tu, co nám řekla Louise, než přišly Laura a Danielle, a tu, co nám svěřila Laura, než přilítla s brekem Mireille. A taky zároveň která věděla, kdo je Mireillinej milenec. Perostě, tahleta,“ a malířským uhlem dala do rámečku jedno jméno, které se vyskytovalo na všech seznamech:

Den předtím: Evouš, já, Laura, GINETTE, Danielle

V Neuilly nejdříve: Evouš, já, GINETTE, Louise, Lucy

Potom: Já, Evouš, Louise, GINETTE, Lucy, Laura, Danielle

Nakonec: Já, Evouš, Louise, GINETTE, Lucy, Laura, Danielle, Mireille.

„Ginette to slyšela všecko,“ řekla potom. „A jediná znala Mireillynóho milence, takže věděla, že ta to není. Vydedukovala si, úplně logicky, že je to Joyce, ponivač jako Angličanka dělá ve francouzštině chyby a bydlí v Neuilly. A že Evouš to není, ponivač Evoušovej Jean nemá voči jak nebe, ale spíš jako čert.“

Rozhostilo se ticho, do něhož opět jazykem kojenců začala volat Pernille. Zuzán se podívala na hodiny.

„A tohles tedy předeštěla policii?“ vydechl s úctou Pavla. „Peroto ses dostala na tu titulní stránku?“

„Peroto,“ pravila Zuzán. „A peroto se teď taky bojím domu, ponivač Niels mi naseká. Nemáte něco tuhýho a zároveň elastickýho, co bych si mohla dát na zadek?“

„Hele,“ ozval se Jiřina. „A co Evouš? Co ten jeho Jean? Eště to s ním válí?“

„Kdeže,“ pravila Zuzán. „Víte, voni ty keruhy pod vočima nebyly vod vášně. Von Evouš tu deruhou noc, po tom, co výslech varovnej příběh vo Mireille, z Jeana vytáh, že Jean je Gideon Markham. Ten perovozovatel toho římskýho harému. Von měl abštajgy po všech hlavních městech západního světa a jeden i v Karlovejch Varech, voni vo tom věděli, ale terpěli mu to, ponivač peřispíval tvrdou valutou na budovatelskou práci estébéce. Vod tý zkušenosti s Mireille je ale perovozoval pod pseudonymama. Pero Evouše to bylo trochu zklamání.“

„Takže tu noc mu udělal scénu?“

„Tu noc ne, a žádnou scénu,“ zavrtěla Zuzán hlavou. „Tu noc dělal, že je svobodomyšlej, ale rozhod se, že se mu pomstí tím, že mu za trest vyžere ty jeho velkosklady delikatesů. A ponivač to byly velký sklady, přizval si na to nás. A s naší pomocí se mu to tedy povedlo.“

Pernilliny výzvy nabyly na hlasitosti.

„Tak to bylo s tím případem v Neuilly,“ řekla Zuzán. „A teď se votočte, páč je pět hodin a Pernille se musí nažerat.“

Oba hoši se poslušně otočili čelem k baculaté barokní madoně s trošku moc tlustým Jezuletem.

Třetí vrchol trojúhelníku

Hřích desátý
Whydunit

Osoby, jak přicházejí na scénu:

Poručík Borůvka: toho dne dostal špatnou zprávu

Zuzanka: nic si z toho nedělala

Příslušnice: dala se přesvědčit, že jí není dobře

Ing. Ludvík Arnold: vrátil se právě z Indie

Irenka Obdržálková: něco u něho zapomněla

Dr. Petr Bydžovský: šel pěšky domů

Milena Pelentová: byla tam dřív než poručík

Ing. Rudolf Pelent: nechodil rád na večírky

Lucie Ejemová: nemohla zapomenout

Paní Fehérová: měla ve zvyku hrát při práci na gramofon

Praporčík Málek: vzorný příslušník Bezpečnosti

Dr. Seifert: vyznal se i ve zbraních

Secesní dáma: viděla vycházet měsíc nad prejzovými střechami

Poručík Borůvka zachmuřeně zíral z okna své kanceláře na oprýskané průčelí starého kostela naproti, kde se pod sněhovou čepicí hrbil potouchlý svatý Sidonius a z nosu mu visel kříšťálový střechýlek. Poručíkovi se zdálo, že se mu opět posmívá, jako už jednou, před třemi lety, jenže to bylo na jaře, za vlahé májové noci, a Zuzance bylo teprv sedmnáct. Dnes, v kalném únorovém večeru, měl poručík, obvykle smutný, obzvláštní důvod k zachmuřenosti. Dcera Zuzanka oznámila totiž ráno rodině, asi jako by je seznamovala s rozhodnutím jet na prázdniny k babičce do Kostelce místo k tetě na Šumavu, že melancholický poručík se přibližně za sedm měsíců stane dědečkem, ale nikoli tchánem. Kandidát zeťovství, pravila Zuzanka, je idiot a pitomec, což prý bohužel zjistila až trochu pozdě, ale bohudík ještě včas na to, aby si ho uvázala na krk. Poručík vyvinul značné úsilí, aby vypáčil z dcery pitomcovo jméno. Ztroskotál, neboť se neodvážil uplatnit na Zuzance metody podobné výslechu třetího stupně: měl jakési mlhavé představy o tělesné křehkosti těhotných žen (třebaže v druhém měsíci a třebaže těhotnou ženou byla Zuzanka, studující tělesné výchovy, přebornice Univerzity Karlovy na sto metrů prsa). Konečně po amatérském pokusu zrežírovat scénu, v níž by on sehrál staromódně zneuctěného otce a paní Borůvková zlomenou matku (drama ztroskotalo na jeho velmi moderní lásce k dceři a na ještě modernější věcnosti paní Borůvkové), odešel poručík do práce. Ihned po příchodu přemluvil příslušníci s nádherným drdolem, že je jí nevolno, a donutil ji odejít domů, neboť zřetelné příznaky nejméně osmého měsíce (její strýc, zastupující zesnulého otce, slavný spisovatel Kopanec, byl na rozdíl od kriminalisty opatřen řádným zetěm, mozkovým chirurgem) poručíka toho dne popuzovaly. Pracovní dobu strávil předstíráním běžné činnosti a nyní čekal, až padne. Chmurně přitom přemýšlel o nemravné erotizaci světa, s níž služebně nesouhlasil, a v okamžicích sebeupřímnosti si uvědomoval, že jí sám s chutí, i když spíše

jen teoreticky podléhá. Pak se přinutil meditovat o smutném případě své dcery, ale nějak mu nepřipadal smutný. Pohlédl na sádrového světce. Zasažen pohledem jeho pořouchlých očí, přiznal si, že smutný je na případě Zuzanky Borůvkové hlavně fakt, že z mladistvé nerozvážnosti proměny svého ještě naprosto zachovalého otce téměř rok před jeho padesátými narozeninami nominálně v dědka. V tom zazvonil telefon a rozčilený hlas řekl: „Prosím vás, mohli byste sem někdo přijet? Tady se stalo – náhlé úmrtí.“

„Kde?“ otázal se poručík Borůvka nerudně. „A kdo volá? A mluvte, prosím vás, česky. Čemu říkáte náhlé úmrtí?“

* * *

Vyšlo najevo, že náhlé úmrtí způsobila střelná zbraň malé ráže. Nebožtík se jmenoval Ludvík Arnold, byl to elektroinženýr a zesnul ve svém bytě, sestávajícím z velkého pokoje, malé kuchyně a sprchového koutu, zakrytého španělskou stěnou s obrázky tančících rusálek. Byt byl v domě nad podloubím na Loretánském náměstí, a když poručík dorazil na místo činu, čekali tam na něho tři lidé. Dcera poručíkova přítele, vedoucího n. p. Kniha Obdržálka, která se jmenovala Irena a poručík ji dobře znal, a protože byla stejně stará jako Zuzanka, připravil se na nejhorší; asi třicetiletý muž, jenž se představil jako dr. Petr Bydžovský, klinický psycholog; a konečně mladá žena, jež podle svědectví obou předchozích přišla až těsně před poručíkem; jmenovala se Milena Pelentová a povoláním byla manželkou jakéhosi ing. Rudolfa Pelenta, kolegy zesnulého. Seděla – sama v místnosti s poručíkem – v elegantním ortodoxně secesním křesítku, přímo pod mramorovou kopií řecké sochy (z dávných studií uvízlo poručíkovi v hlavě, že se jmenuje Doryforos) a slzela do batistového kapesníčku. Kriminalista byl zneklidněn. Znepokojoval ho jednak půvab plačící ženy a pak také to, že Doryforův klasicky uměřený pohlavní úd visel jako nevhodný symbol přímo nad pocuchanou platinovou kšticí vyslýchané. V duchu si nastávající děd opět zamoralizoval nad erotizací času a pomyslel si, že celé to náhlé úmrtí bude zas jen variace na téměř

antickou tragédií, jaké vznikávají z lidského sklonu k monopolizaci v oblasti pohlavní. Povrchem vědomí však poslouchal, co má vzlykající kráska na srdci:

„Chtěla jsem se Ludvy zeptat, jestli tady nenašel můj náhrdelník. Musela jsem ho tu ztratit včera na večíрку a manžel by se strašně zlobil, kdybych ho nenašla. Byl to od něj dárek k Vánocům, perly a briliantky –“

„Co to bylo za večírek,“ položil jí unaveně poručík obvyklou otázkou, „a kdo všechno tam byl?“

„Já,“ pravila mladá žena. Kriminalista si rutinovaně všiml, že účastníky soaré zařazuje do hierarchie, jež skrývá možná nějakou logiku. „Ludva, Petr, Lucie Ejemová, to je Ludvova sestra, ona je vdova, pak paní Fehérová, můj manžel a Irena Obdržálková. Ludva se nedávno vrátil ze služební cesty – byl v Indii – takže jsme oslavovali –“

„Odkud se vy všichni znáte?“ Poručík se v duchu snažil interpretovat hierarchii. Mrtvý na začátku, to je přirozené – vražda momentálně ovládá její vědomí. Zajímavé je, že manžel je až skoro na konci. Paní Pelentová – zaregistroval, že nervózně – pokračovala:

„Manžel je – byl Ludvův kolega v podniku. Ludva tam nastoupil asi před půl rokem – a s Petrem jsme se seznámili u Ludvy – manžel k Ludvovi chodil strašně rád – on je inženýr, ale zajímá se o kulturu a my nemáme moc přátel, kteří by tyhle věci znali – jenom právě Ludvu. Ludva uměl mluvit strašně hezky o obrazech a o sochách –“ Poručík si uvědomil přítomnost mramorového symbolu, zamračil se. „Petr je starý Ludvův kamarád. To já nevím, odkud se znají. A paní Fehérová? Ta bydlí tady v domě, o poschodí výš – je to překladatelka, myslím z maďarštiny. Obdržálková? Nemám tušení. Zeptejte se jí. Prostě Ludvu odněkud zná –“

* * *

Poručík se na to chtěl nejdřív zeptat klinického psychologa. To byl snědý, černovlasý, hladce vyholený muž v módním žlutém svetru, a něco se mu stalo na oku.

„Copak?“ ukázal poručík na černé podmalování černé zřítelnice.

„Ona – vám to řekla, ne?“

„Kdo? A co?“

„Milena. Pelentová. Ne?“

„Ale co?“

„Trapas,“ pravil Bydžovský. „Udělal mi to její manžel. Včera. Tady na tom večírku. Trochu jsme se ovínili a on si prostě vzal do hlavy, že mu svádím manželku.“

„Svádíte?“ otázal se poručík. Býval zvyklý klást otázky jemněji, ale erotizace a jiná zhrubnutí doby spíš než jeho ne zrovna jemné řemeslo ho v poslední době zbavila přílišné ohleduplnosti.

Bydžovský se ušklíbl.

„Ovšemže ne. Jenom se mi chodí svěřovat. A on nás párkrát při tom přistih. Znáte to. Ženská se do někoho nešťastně zamiluje a potřebuje vrbu. Protože instinktivně jiný ženský nevěří, vyhlídne si chlapa. Pokud možno přítele jejího objektu. A to jsem byl v tomhle případě já. Myslím – ten přítel.“

„Kdo byl ten – objekt?“

Bydžovský sklopil hlavu k nažehleným úzkým nohavicím. Protože byl značně vyšší než Pelentová, popuzující symbol za ním se teprve nyní objevil poručíkovým zrakům, ale hned ho zas přikryla černá kštica. Bydžovský přenesl pohled z koverkotových žiletek kriminalistovi do očí.

„Přece Ludva. Jenže Ludva o ni nestál,“ psycholog znovu zkontroloval stav svého odění. „Přesně řečeno, Ludva se nemoh rozhodnout. Ona byla celá žhavá do rozvodu – ale pak začala za Ludvou pálit tamta –“ Bydžovský ukázal hlavou ke kuchyňským dveřím. „Ta ho tu taky našla. Já šel z nemocnice, bylo docela hezky, ne velký mráz, chodím rád pěšky, kvůli pohybu. A jak jdu tady dole pod podloubím – mám byt kousek dál na Pohořelci – Irena vylítne ze vrat a skoro do mě vrazí. A celá se třese a koktá, že Ludvu někdo zavraždil.“

* * *

Pak seděla v nepohodlném křesílku dívka. Ta, co ji poručík znal. Měla na sobě zelený minikostým, na hlavě měděné vlasy, stažené do poručíkovi leccos připomínajícího uzlu, a v pobledlém obličejí ze-
lé panenky, zarámované neobvyklou červení. Sotva si sedla, krimi-
nalista – z důvodu jí neznámého – vstal a otočil mramorovou sochu
za jejími zády. Nato chvíli přecházel semtam, dívka mlčela
a úzkostlivě ho sledovala koutky očí.

Konečně se k ní otočil.

„Tys ho měla ráda, Irenko, vid’?“

Dívka sevřela rty, polkla. Z očí vyběhly slzičky.

„Ano,“ řekla velice tiše.

„A jak to teda bylo?“

Chvíli zápasila se slzami, pak trochu ovládla divoký útok bolesti
a začala, skoro šeptem:

„Měli jsme – včera na tom večírku jsme si umluvili, že k němu
dnes v pět přijdu – a – nebylo zavřeno – on ležel tamhle na pohov-
ce – ztratila jsem nervy, prostě – a utekla jsem ven – a před domem
jsem vletěla do Petra – tak jsem s ním šla zpátky –“

Prerušilo ji vrznutí dveří. Mezi veřejemi se objevila dychtivá tvář
praporčíka Málka.

„Soudruhu poručíku,“ pravil služebně, ačkoliv jinak svého nad-
řízeného oslovoval Josef. Alespoň od té doby, co skončilo jisté mezi-
dobí napjatých vztahů tím, že příslušnice s velkolepým drdolem,
k níž chovali společný obdiv, se rozhodla pro mozkového chirurga.
„Soudruhu poručíku. Je tu doktor s nálezem.“

„Jdi zas na chvíli vedle, Irenko,“ vybídl tedy poručík dívku,
a aniž původně chtěl, sledoval její hezké nohy, dobře sledovatelné
v minisukni, dokud nezmizela za dveřmi.

* * *

Stáli s dr. Seifertem nad fotografiemi. Hleděla z nich hezká, ale mrt-
vá tvář plavovlasého muže. Nehezky ji ozvlášťňoval krvavý otvor
ve spánku.

„Vystřeleno bylo zblízka, Josef,“ pravil starý doktor Seifert. „A to taky muselo být, protože ta zbraň, člověče, je ráže .26! To máš skoro jako flobertku. O něco málo víc, ale o moc ne.“

„Vážně?“ podivil se poručík. „Ale taková ráže, to se přeci snad vůbec nevyrábí?“

„Vyráběla se. Ovšem to už je dávno. Před válkou se to prodávalo. Někdy i u klenotníků.“

„U klenotníků?“

Dr. Seifert přikývl.

„Všelijak to vykládali perletí, zdobili to někdy i drahokamama. Říkalo se tomu ‚dámský revolver‘ a dámy to jako měly nosit v kabelkách na ochranu před znásilněním.“

Poručík pohlédl do mrtvého obličeje na fotografii. Vzpomněl si na energické rozhodnutí své dcery týkající se neznámého pitomce, na to, co se dozvěděl od klinického psychologa o Mileně Pelentové. Vzpomněl si na dobu, na její módu, na její morálku a řekl si v duchu trpce, kdy někdo dá na trh spíše pánský revolver – ale rychle vyhnal z hlavy takovou fantazii. Ostatně, kdo by si ho mohl opatřit při všech těch úředních omezeních... a napadlo ho, kdo si vlastně při všech těch úředních omezeních mohl opatřit tuhle buržoazní minizbraň, a jak –

„Zabít se tím dá,“ ozval se mu přes rameno dr. Seifert. „Ale musí se střílet hodně zblízka. Vidíš tady ty ožehy?“ Ukázal na okraje rány. „Jsou spíše typické pro sebevraždu, když si sebevrah přiloží zbraň těsně ke spánku.“

„Sebevraždu jsme vyloučili,“ pravil Borůvka. „Zbraň se nenašla.“

Z kteréhožto omylu ho vzápětí vyvedl praporčík Málek. Opět strčil dychtivý obličej mezi dveře, a zapomenuv na služební přístup, skoro vyhrkl:

„Josef! Ta holka měla bouchačku! Když jsem se nedíval, chtěla ji hodit do kbelíku!“

Natáhl ruku. Na čistém fialovém kapesníku mu v dlani ležela drobná třpytivá věčička, vykládaná duhovějící perletí.

* * *

Tentokrát poručík pochodoval kolem místnosti dobrých pět minut. Chvilími se zastavoval, prohlížel staré obrazy ve vyřezávaných rámech, které svědčily o sběratelské vášni mrtvého inženýra. Otevřel a zase zavřel sklápěcí půlměsíčníou desku secesního escritoiru, potěžkal skleněnou vázu, obtočenou hadími vlasy stříbrné Medúzy. A přitom všem mlčel, snad přemýšlel. Dívka s měděnými vlasy se už nepokoušela dělat něco ohledně slziček. Kapaly na krátkou zelenou sukni a zanechávaly na ní tmavé kaňky.

„Irenko,“ pravil posléze poručík. „Je to taková stará, otřepaná kriminalistická fráze – ale bude pro tebe – i pro tatínka –“ dodal poněkud nelogicky, „– lepší, když řekneš hezky všechno po pravdě, jak to bylo.“

Zvedla k němu zelené oči, tak podobné zřítelnicím jeho vlastní dcery. Kočičí efekt, poopravený krvavými ráfky, poručíka sklátil.

„Já ho nezabila. Fakt ne. Měla jsem ho ráda. Moc. Ale tohle bych mu nemohla –“

„A co paní Pelentová?“ otázal se tiše.

„Ta za ním lezla. To já vím. Jenomže Ludvovi byla lhotejná.“ Na chvíli ji slzy přemohly. Otočila se, opřela hlavu o kosočtverečné opěradlo. Nad měděným uzlem se vynořila holá zadnice Doryforova a poručík se zamračil. Obešel plačící dívku, zdvihl sochu a odnesl ji na druhý konec pokoje. Tam ji umístil vedle čehosi, co vypadalo jako návrh na likérový stolek spatřený někým v opiovém snu. Jenomže zde byl návrh realizován.

Dívka se jakžtakž vzpamatovala.

„Pane Borůvka,“ pravila naléhavě. „Tohle si vy přeci o mně nesmíte myslet! Vždyť mě znáte! Já jsem si vědomá, že to vypadá, jako kdybych si to byla vymyslela. Ale opravdu to bylo tak. Von mi Ludva ten revolver přivez z Indie – ještě se chlubil, jak ho propašoval přes celníky – a včera mi ho dal. Von každému přivez nějaký dárek. Dárky von uměl úžasně vybírat. No ale pak jsme se – trošku pohádali a já jsem se – trošku nalízla. A ještě k tomu se popral Petr s Pelentem. No byly tam prostě zmatky a mně ten revolver asi vypad z kabelky nebo co, nebo jak jsem ho vyndala, když jsem se do-

lovala k cigaretám, tak jsem ho snad zapomněla dát zpátky – prostě když jsem přišla domů, v kabelce nebyl. Tak jsem pak ráno volala Ludvíkovi z podniku –“

„Vždyť jsi říkala, že jste se pohádali?“

„My jsme se potom zas usmířili. Byla to stejně pitomost. Ode mě, myslím. Něco mi přelítlo přes nos – zdálo se mi, že se Ludva nějak moc má k té bábě Fehérový. Že vona je na něj vysazená, to vím dávno. A Ludva se mi jednou podřek, že má slabost na starší ženy. Ale spíš to myslím říkal, jenom aby mě namích. A pak taky: Fehérová je už dovopravdy starší. Tak mě to zas brzo přešlo a hned jsme se zas usmířili a umluvili jsme si to rande na dnešek. Fehérová se tam stejně sřala. A já pak doma zjistila tu ztrátu, tak jsem mu z podniku volala, jestli ten levák nenašel, a von mi slíbil, že se po něm podívá, že tam určitě někde bude, a abych byla v pět u něj.“ Odmlčela se, na sukničky se vytvořily čerstvé kaňky. „Já tam přišla – a von ležel tamhle na tom divanu – ten pitomej revolver byl na koberci vedle něj – tak jsem ho sebrala – a potom teprv v kuchyni mi to došlo – chtěla jsem se ho zbavit – úplně jsem zpanikařila – pane Borůvka!“ znovu zdvihla ke kriminalistovi kočičí oči, utopené v červených rybníčkách. „Pane Borůvka! Mluvím pravdu! Fakt!“

„Hm,“ zabručel poručík. S nechutí mezitím zjistil, že odstavením sochy získal výhled na obraz, na němž se na dosti macatou ženu vrhala rozběsněná labuť. Nemohl si vzpomenout, kde o něčem takovém slyšel, jenom měl pocit, že o tom slyšel určitě. Usedl tedy k asymetrickému secesnímu stolu, čelo podepřel dlaní tak, že dlaň zakryla nechutný výjev na plátně, a pravil:

„Hm. No dobře. A nevíš náhodou, proč se prali Bydžovský s Pelentem?“

Dívka pokrčila rameny.

„To nevím. Já už jsem byla dost mimo sebe. Pelent prej na něj žárlí, říkal Petr. Viděl Petra několikrát s Pelentovou v kavárně, když vona řekla, že jde někam jinam, a myslí si, že mu za ní chodí.“

„A – ehm – chodí za ní?“ zeptal se poručík, který v přítomnosti vrstevnice své dcery měl nevykořenitelný pocit, že před mladými

dívkami se o takových věcech nemá mluvit. Pak si vzpomněl, že bude dědečkem, ale pocit byl nezničitelný.

Dívka se ovšem nezachovala, jak by odpovídalo poručíkovu obecně už vyhynulému pocitu. Pravila s klidem, při němž kriminlista zesmutněl:

„No, já nevím. Pokud ale teda já *vím*, tak Petr chodí s Lucií Eje-movou. S Ludvovou sestrou, víte? Aspoň ty jsem spolu viděla já. Několikrát. A když jsem mu v poslední době párkrát volala, telefon brala skoro pokaždý vona.“

„Jak moc ji znáš, Irenko?“

„Celkem dost. Byla v poslední době u Ludvy pečená vařená. Von jí před třema měsíci zemřel manžel a uvažovali, že vymění její a Ludvův byt a nastěhují se spolu do jednoho velkého, kterej měl Ludva vyhlídnutej v Klamovskym paláci. Ty lidi, co tam bydlej, se rozváděj –“

„Takže ty pověsti, že Bydžovský chodí s Pelentovou – to není pravda?“

„Já nevím,“ zaváhala dívka a náhle ji v očích blýsklo něco jako ženská nenávist. „Ale moc bych za to nedala, že není. Ludvu Pelentová taky nenechala na pokoji. Ačkoliv chodil se mnou. Pelentová je strašná chtivice.“

„Co?“

„Chtivice,“ opakovala dívka nevinně a poručíkovi to připomnělo slovník jedné, skoro už zapomenuté zpěvačky. Kdysi jí pomohl z ošklivého maléru, a ačkoliv doufal (aniž si to přiznával) v něco víc, odměnila ho přátelstvím. Ach, kde je jí konec, pomyslel si a vyslechl definici výrazu, jenž mu připomněl tu mladou ženu v šatech z látky, z jaké se dělají koberce.

„To tak říkala jedna moje kamarádka ženskejm. Náká Zuzka Králová, co se nedávno vdala do Švédska,“ vysvětlovala Irena. „Myslim takovej ženskejm, jako je Pelentová. Co jim jeden chlap nestačí, víte?“

* * *

Dalo by se to říct o téhleté tady? uvažoval poručík o chvíli později. Pod obrazem nahé bakchantky a výbojného zvířete (kriminálníst jej mezitím zakryl brokátovým přehozem, neboť si vzpomněl, co o tom kdysi dávno slyšel) seděla nyní hubená žena s fialovým přelivem na šedinách, s podezřele růžovými tvářemi a téměř karmínovými rty. Dosáhla, aspoň se to kriminálnístovi zdálo, už dost dávno věku, v němž dříve ženy nosívaly kolem krku sametku, na nohou černé bavlněné punčochy a čas trávily pletením nátepníků pro dobročinné bazary. Tato stařenka měla však na sobě světlezelené šaty typu mini s výstřihem a v něm na pihovaté pleti starobylou brož, znázorňující dvě nahá těla, muže a ženu, kteří se stříbrnými ručkama jakoby přetahovali o fialový drahokam. Seděla nohu přes nohu, na nohou silonové punčochy, pod nimiž se krabatila pohoří křečových žil, a fialové střevíce s velikými přezkami. Zápěstí levé ruky měla ozdobené náramkem v podobě hada.

Poručík si opět zakryl oči dlaní, jako kdyby trpěl pod nápořem myšlenek, ale ve skutečnosti z jiného důvodu. Zeptal se: „Výstřel jste tedy neslyšela, paní Fehérová?“

Umělá mladice zavřtěla hlavou.

„Ne. Překládala jsem. Mimoto mám ve zvyku nechávat při práci puštěného Bacha. Neslyšela jsem nic.“

„A jak –“ poručík se zarazil, v duchu přeformuloval otázku. „Vy jste zavražděného dobře znala?“

„Velice dobře,“ dáma si přehodila nohy opačně. I na té druhé noze, všiml si poručík, vyvstávaly pod silonem křečové žíly. V duchu zalitoval doby sukní po kotníky a pohlédl dámě do tváře, poznamenané, zdálo se mu, dosti intenzívním životem v jisté oblasti. Řekl si, že vzdor jejím letům bude patrně na místě i tuto potenciální babičku označit termínem Irenčiny kamarádky.

„Velmi dobře jsem Ludvíka znala,“ pokračovala chtivě. „On, chudák, tak trošku trpěl komplexem mnoha techniků. Že nemá humanitní vzdělání. Miloval intelektuální rozhovory. No, tak já,“ dáma se zasmála hlasem vytěmbrovaným patrně kmínkou, „tak já jsem mu je dopřávala. Byl ostatně velmi zábavný. A s tou jeho,“

pravila významně, ale jaký to mělo mít význam, poručík jenom tušil, „*nekulturností*, s tou to nebylo tak zlé.“

Poněkud vybledlé oči zajaly poručíka a on honem stočil rozhovor jinam.

„Prý tady včera při tom večírku došlo k hádce mezi panem doktorem Bydžovským a panem inženýrem Pelentem?“

„K hádce? Ke rvačce, kdybyste řekl. Petr se na Rudlu vrhnul, že jsem skoro dostala strach –“

„A proč?“

„Inu, že mu něco udělá.“

„Ne, myslím, proč vy myslíte, že se – jaksi – poprali?“

Opět se zasmála. Kriminalista už nepochyboval, že je to bývalá, a patrně ne docela bývalá, žena typu Mileny Pelentové. Připomněla mu sedmero hlavních hříchů, temnou gotickou apsidu, kde se kdysi dávno zpovídal důstojnému pánu Melounovi ze smilstva konaného dotyky. Byly to doby, kdy gymnaziální studenti jenom výjimečně dospívali s kolegyněmi ze sexty dál, a poručík zatřásl hlavou, aby vyhnal tu vzpomínku. S nechutí pohlédl na dámu v minisukni a reakcionářsky usoudil, že by udělala lépe, kdyby pletla nátepníčky.

„To víte,“ pravila. „Žárlivost.“

„Žárlivost?“ řekl a vrátil se k plnému vědomí. „Ano, já vím. Ta jeho paní. Ale poslyšte,“ pravil nervózně. „Slyšel jsem, že pan Bydžovský měl známost se zavražděného sestrou –“

„S Lucií?“ Dáma pohlédla na poručíka, jako by ji právě dobře pobavil. Poručík měl pocit, že před ním něco zamlčuje, ale ne že by mu to nebyla ochotná říct. Spíš předpokládá, že je mu to jasné. Zmocnil se ho nevysvětlitelný stud se zeptat. Pravil pouze rozpačitě:

„Inu – byli – ehm – viděni. Často ho prý navštěvuje –“

Uhnul zrakem a spatřil alabastrovou sošku boha Herma na vykládaném spinetu.

„No,“ protáhla dáma a poručík měl opět ten pocit. „Ludva a Petr byli dobří přátelé. *Velmi* dobří přátelé – ale že by se Petr chtěl nějak, po této stránce, rozumějte, postarat o *Lucii*, když teď ovdověla, to

tedy, řekla bych, určitě ne! Stará se o ni, ovšem, ale jak, to – A co kdybyste se na to zeptal přímo jeho?”

To už poručík věděl jistě, že stařena ví víc, než říká. Ale nepochopitelný stud mu vzal řeč.

* * *

Zeptal se na to černovlasého muže ve žlutém svetru. Muž neklidně poposedl, ale křesílko bylo, jak poručík věděl, velmi nepohodlné.

„Mám Lucii rád, velice rád. Proto –“ odmlčel se.

„Jak rád?“ otázal se kriminalista neomaleně, jak si to nikdy nedovolil vůči podezřelým ženám.

Muž ve svetru opět poposedl.

„Já vám nerozumím?“

„No měl jste s ní něco? Chcete si ji vzít? Nebo je to jenom vaše milenka?“

„Ale – to ani ne,“ pravil Bydžovský. „Mám ji prostě – rád. Možná, že bych si ji i vzal. Je hezká. Ale o to jí nejde, chápete. Potřebuje se někomu svěřit. Smrt jejího manžela jí způsobila těžký nervový otřes. Je značně labilní –“

„Vám se svěřuje nějak moc ženských, poslyšte,“ nasadil poručík výbušný tón.

„Ano – pravda – je jich dost. Ale snad to není tak zvláštní. Jsem koneckonců klinický psycholog –“

„Paní Fehérová se vám taky svěřuje?“

„Ta? Ne! Proč?“

„No to já nevím,“ utrl se poručík. Vstal a odhrnul rukou jedovatě zelený tučný list fíkusů, jenž stál na křivolakém květinovém stole a zpola zakrýval jeden z obrazů ve zlacených rámech. Nad okrajem listu klečel mnich se zarudlou tonzурou a růžencem kolem pasu. Zraky měl kajícně sklopené k zemi, zřejmě činil pokání. Ale když poručík odhrnul list, poznal, že to, co pokládal za náboženský motiv, je ve skutečnosti něco jiného. V dolní polovině malby, kam směřovaly mnichovy pokorné zraky, koukala ze skalní tůně ženská hlavička. Vodu znázornil malíř průzračně, takže mnich i poručík viděli,

že žena nemá koupací ani žádný jiný úbor. Navíc ležel na kameni vedle tůně černý hábit a naškrobený čepec klášterní sestry. Poručík nechal list opět klesnout, přešel očima po nahé soše, stojící k němu zády, po labutím samci, jenž nezápasil s nahou ženou, po alabastrovém Hermovi, a v duchu zalitoval přítele Obdržálka.

Potom znechuceně otevřel dveře a zařval:

„Už je tu Pelent?“

* * *

Byl. Potom seděl pod obrazem, z něhož při poručíkově zařvání spadl květinový přehoz a kriminalistovi se už nepodařilo včas jej znovu upevnit. Pelent měl zvlněné kaštanové vlasy a pomačkaný obličej. Z límce bílé košile výbojně trčel puntíkováný motýlek a modře zářil nad bezvadně ušitými šaty ze světlé opalizující látky. Poručík si ničeho nevšiml.

„Podezření?“ vrtěl Pelent hlavou. „To mě nikdy nenapadlo. A ta hádka? Víte, že už ani nevím?“

„Nepovídejte!“

„Ano, počkejte, vzpomínám si,“ ing. Pelent si vzpomínal, velmi usilovně. „Něco jsem mu řekl, byli jsme trochu, tak říkajíc, pod parou – no ano. Týkalo se to Ludvovy sestry a Bydžovského –“ zarazil se. „Tak jsem něco řekl, co se Petra dotklo. Ani jsem to nemyslel zle. Ale on vylít.“

„Co to bylo?“

Pelent zaváhal. Váhal nepřiměřeně dlouho.

„Víte – on ji tak trochu léčí – já se kriticky vyjádřil o jeho léčebných metodách. Je na to strašně citlivý –“

„A vy nejste citlivý na to,“ skočil mu do řeči poručík, „že vaše žena se schází za vašimi zády s Bydžovským?“

Muž ve světélkujících šatech sklopil hlavu. Opět zaváhal. Nevypadá na váhavce, pomyslel si kriminalista, ale váhá. Konečně se rozhodl:

„Vy to zřejmě víte – nemá cenu dělat, že – Ona mě pořád tahala na ty večírky k Ludvíkovi, když prý mám zájem o umění – jenže na

těch večírkách byl vždycky taky Bydžovský. On kde byl Ludva, tam byl Petr. Já ovšem nebyl na Petra zvědav. Ani na Ludvovy večírky. S Ludvou sedím – jsem seděl od rána do večera v kanceláři a s tím mým zájmem o umění to není tak horké. Ale žena, to máte pravdu, byla jak posedlá –“

„Po Bydžovském?“ přerušil ho poručík. Dobře si pamatoval, co mu o Pelentově manželce řekl klinický psycholog, a jeho verze se mu spíš hodila do skrumáže událostí. „Nebo po Arnoldovi?“ zeptal se.

Muž v neónových šatech do třetice zaváhal a váhal dlouho a usilovně. Kriminalista se pokusil znovu zakrýt antickou báj nad Pelentovou hlavou. Pelent se promyslel k jádru věci a pravil:

„Víte – kdybych ji nebyl několikrát viděl s Bydžovským – víte, že bych ani dobře nemoh říct?“

* * *

Sotva elegantní inženýr odešel, podnikl poručík poslední zápas s brokátovým přehozem. Tentokrát se dobrá věc zdařila. Právě když zadoufal, že toho dne bude mít už pokoj od zneklidňujících osob opačného pohlaví, strčil Málek potřetí hlavu mezi dveře a zašeptal:

„Josef, přivezli tu jeho ségru. Chceš ji?“

Když ségra vstoupila, poručík urovnával právě záhyby na brokátovém přehozu. Sotva však dívku spatřil, škubl sebou a zrakům Arnoldovy sestry se nabídla Leda i s labutí. Ale nevšimla si toho. Zůstala stát před poručíkem jako překrásná kresba uhlím. Byla od paty k hlavě ve smutku a nad vdovskou tmou zářil bílý obličej korunovaný zlatem jako medailónek idealizované a trošku morbidní mučednice. Tvář jako by byla vtělením mrtvého: stejně zlatoplavé vlasy, stejně podlouhlý, pravidelný a krásný tvar, jenom tón toho všeho byl o poznání měkčí. Na štíhlém prsteníku si poručík všiml dvou snubních prstenů, a když si sedla do křesílka a položila ruce na opěradlo, znatelně se chvěly. Poručík si, nevěděl ještě proč, vzpomněl na jakousi novelu od Thomase Manna, kterou kdysi zabavil Zuzance pro nevhodnost.

Zíral na vdovu jako na zjevení z pohádky.

Zvedla šedivé oči s malými černými panenkami k poručíkově kulaté tváři a rychle je zas sklopila. Ten kratičký okamžik však stačil, aby poručík, paradoxně, nabyl rovnováhy a zároveň si pomyslel, že inženýr Pelent mluvil možná pravdu o léčebných metodách dr. Bydžovského. Přitáhl si secesní stoličku (perverzní fantazie truhláře z přelomu století ji opatřila hrotitým výstupkem přímo uprostřed sedátka), usedl a nadsedl a naklonil se k Lucii Ejemové. Potom, ačkoliv to při výslechu nikdy nedělal, vytáhl cigaretu, strčil si ji do úst a jal se kuřácky ohmatávat kapsy.

„Promiňte – nemáte zapalovač?“

Vdova zdvihla z klína černou kabelku, otevřela ji. V té chvíli nešikovnému poručíkovi cigareta vypadla z úst a on, v nemotorné snaze ji chytit, vyrazil dívce kabelku z ruky. Kabelka spadla na zem a vysypala se. Po úspěšném provedení tak složitého triku utřel si poručík nenápadně čelo a bleskurychle poklekl vdově k nohám. Přinutil se nehledět na štíhlá lýtka v černém silonu a horlivě sbíral rozházený majetek.

Našel, co hledal.

Vzal tubu opatrně do ruky, přečetl nápis a vyčítavě pohlédl na truchlící dívku. Znovu se přesvědčil, že s jejíma očima, jakkoliv dovršovaly éterickou krásu, je něco v nepořádku.

„Tohle užíváte často?“ zeptal se.

Ruce na opěrátku se viditelně roztrásly.

„Neužívám,“ pravila nejistě. „Ale – ale jsem moc nervózní – já od té doby, co Jarmil umřel – byli jsme spolu tři měsíce –“

„Kdo vám to předepisuje?“ pravil chmurně poručík.

„To? Nikdo. Prostě – doktor. Lékař –“

„Na středisku?“

„Ne – já –“ a pak se nehmotně krásná vdovička složila přímo do poručíkovy náruče.

* * *

Dívce na secesním divanu – tomtéž, co na něm ještě před nedávnem ležel její mrtvý bratr – píchal dr. Seifert nějakou injekci a poručík si znovu uvědomil, jak je bratrovi podobná. Otočil se k dr. Bydžovskému, ukázal mu tubu s bílými prášky a přísně na něho udeřil:

„Víte o tom?“

Bydžovský poplašeně mrkl po Lucii Ejemové a usoudil, že je zbytečné zapírat.

„Nedával jsem jí toho víc, než je bezpečná dávka,“ řekl chladně.

„Proč jí to nedával její obvodní lékař? Nebo snad – nepředepisoval jí tu bezpečnou dávku on taky? A tohle měla od vás jaksi na přilepšenou?“

Pod vlivem doktorovy injekce mrtvá procitla a okamžitě pochočila, oč jde.

„On mi to nedával,“ pravila nešťastně. „On mi to, pane poručíku –“

„Mlč, Lucy,“ okřikl ji dr. Bydžovský a vztekle se otočil k poručíkovi. Mluvil už ledově: „Podívejte se. Já mám záznamy v pořádku. Indikace u Lucie je a dával jsem jí přesně stanovené dávky, z přátelství k jejímu bratrovi. Mimoto u takovýchhle psychoneurotických případů je důležitá důvěra pacienta k lékaři. Jestli si opatrovala ještě někde něco navíc, to nevím. Její lékař jí určitě nic nepředepisoval. Tomu jsem to samozřejmě oznámil. Radil jsem jí ale důrazně,“ otočil se k dívce ve smutku, která se zatím posadila a dlaně obou rukou si tiskla k spánkům, „aby na Jarmila zapomněla, to se nepovedlo, a co nejdřív se vdala a měla děti. Na její nemoc je to nejlepší lék.“

„Neříkej to, Petře!“ vykřikla dívka. „Prosím tě, to neříkej!“

Poručík nechápal, proč dr. Bydžovský zdůraznil to zájmeno, ani mu nedošlo, proč mu pořád hlavou víří ta Mannova zabavená novela. Zabavená proto, že byla o sourozencích.

* * *

Znovu osaměl s vdovou. Byla už tma, na makabrozní tvář vrhala secesní lampa barevná světla. Jakoby z dílny Tiffanyho, pomyslí si

poručík, zcela nedávno zabavil Zuzance jiný román od autora, jemuž Zuzanka říkala nějak jako Kápo, třebaže tenhle román nebyl o sourozencích.

„Já už to nechci zkoušet!“ naříkala dívka, poručík bezmocně okouzlen sledoval křivky šije, paže, jejichž pohyby připomínaly kroky tanečnice. „Nechci se už vdát. Já vím, že tomu těžko může někdo rozumět, ale já prostě nemohu. Jenom Ludva mi rozuměl. Navrhl mi, abychom si vyměnili byty za ten v Klamovském paláci, a já jsem souhlasila. Chtěla jsem být s ním. Starat se o něho. Protože – to nikdo nepochopí – a teď Ludvu –“

Bílá šije se ladně sklonila k temnému klínu, na němž měkce spočívaly ruce, vytvořené snad secesním malířem. Zlatá korunka z vlasů poručíka oslnila.

* * *

Kráčel pak pod plynovými lucernami noční Prahy, lámal si hlavu nad poselstvím z nějaké jemu vzdálené oblasti lidského života, o níž jen něco četl, ne mnoho, a které proto nerozuměl.

Doma vyslechl rozčilenou řeč přítele Obdržálka. Nepodařilo se mu vysvětlit, proč se nemohl vyhnout zatčení jeho dvacetileté dcery, přestože všechny okolnosti bohužel svědčí proti ní. Ze všech sil se aspoň snažil starého kamaráda přesvědčit, že on sám ovšem v její vinu nevěří. Zdrčený knihkupec však kupodivu nepřímou přiznal takovou víru. Pronesl plačtivou filipiku proti zvrhlosti doby minisukní, striptýzu a vše to způsobivšího komunismu; to poslední poněkud v rozporu s historickou skutečností, ale nikoli odvážně, neboť kdysi dávno, po boku velebného pána Melouna, s poručíkem ministrovali. Vyčerpán odešel teprve po dvanácté do studené zimní noci.

Když potom poručík ležel v posteli vedle zcela klidně oddychující budoucí babičky, uviděl, jak za oknem nad prejzovými střechami vychází bílý únorový měsíc a zdrtila ho beznadějná tíže života. Vzpomínal, jak dlouho už ho trýzní v takových chvílích, jako je tahle, a uvědomil si, že od té doby, kdy vstoupil do statisticky patrně poslední třetiny svého života. Usnul. Obklopily ho přeludné stí-

ny. Nehmotně se zhmotnily v dívky v minisukních, v Irenku Obdržálkovou, nyní oprávněně podezřelou z vraždy, v makabrozní vdovu, v příslušnici, teď už v osmém měsíci – v krajině snu to na ní nebylo vidět – v jednu smutnou tanečnici z divadla Odeon – v jeho vlastní dceru Zuzanku – a sevřel ho smutek, neboť si uvědomil, že i pro něho tu končí něco nesmírně krásného, když teď jeho dcera nastupuje tu cestu – života – a proto také smrti – a potom se na slunečném hřišti objevila celá tlupa rozjívených dívek, které mu všechny byly povědomé – ano, učil je kdysi hrát basketbal – a mezi nimi jedna, šedooká, ta potom v zeměpisném kabinetě – něžná dívčí kolínka – v tom kabinetě našel tehdy soukromý detektiv Jaroslav V. Klíma utržený černý podvazek – poručík ve spánku zavřel zoufale oči, aby neviděl na svět svého podivného padesátého roku, v němž přicházející jaro vonělo opět starou, skoro zapomenutou touhou, aby neviděl tento běsnící svět – a zatoužil po postavě ze staré rytiny, po ženě s neviditelnými nohama, po secesní dámě v dlouhém splývavém rouchu až na zem...

* * *

Proto když druhý den odpoledne v Malostranské kavárně zdvihl unavené oči od Málkova hlášení, měl pocit, že je dosud zajatcem snu. Dáma stála proti němu, v elegantním zimním kabátě, ale kabát byl až na zem, splýval v ladných záhybech, byla to dáma ze staré rytiny, secesní dáma, na plavých vlasech modrou čepici, na hezkých rtech hezký úsměv, a velikýma šedivýma očima se dívala přímo na poručíka.

Poručík na ni zíral jako zhypnotizovaný.

Dáma pravila:

„Nemůžete mě poznat, pane poručíku? No to ste teda pěkněj!“

Ze strašné dálky, ale ne zas tak daleké jako třetina života, vynořily se mosazné knoflíky, jež kdysi poručíka dojaly, pečlivě udržované modré sáčko a potom – ano! Šaty z látky, z jaké se dělají spíše koberce. Poručík vydechl:

„Proboha! To jste vy – Evo –“ honem se opravil: „slečno Adamová!“

„Nojo,“ pravila secesní dáma neomylným přízvukem konce – ale pozdějšího – století. „Nojo. Ta samá slečna. Bohužel.“

Poněkud záhadně použité příslovce poručíkovi uniklo. „A co to máte na sobě?“ ulétlo mu a opět se okamžitě doplnil: „Krásného?“

Secesní slečna Adamová se mile zasmála. „Líbí se vám?“ otočila se na neviditelném kramflíčku, až kabát od pasu dolů vytvořil krásný kužel, odhalil kramflíček i štíhlý nárt, a poručík se zachvěl jako kdysi při takovém pohledu jeho viktoriánští předci. „To je teď na Západě velká móda. Maxisukně. Teda maxikabát.“ Dívka se zastavila, stála s rukama trochu od těla, aby se poručík mohl pokochat.

A poručík se kochal. Na všechno, co ho trýznilo, zapomněl v přítomnosti té zářivé dívky. Za skoro dva roky, co ji neviděl, vzpříčila se času a omládla. Aspoň poručíkovi se to zdálo. Privil radostně:

„Ale to je milé překvapení. Posad'te se! Posad'te se, Evo – slečno Adamová.“

„Říkejte mi Evo, jo, pane poručíku? Adamová mi připomíná toho vola, co první zavínil všechny ty strastě. Tak mi říkejte Evo, jo?“

Proti nepřesné interpretaci biblické báje poručík nic nenamítl, a jelikož si dívka začala rozepínat knoflíky, galantně se vymrštil a už jí pomáhal z maxikabátu.

Pod ním měla velice minimální mini. Poručíka to, kupodivu, nezklamalo.

„To je opravdu – elegantní,“ pravil a důstojně zavěšoval dlouhátanský svrchní oděv na věšák za sebou. „To muselo stát hodně peněz,“ řekl, neboť nic jiného ho nenapadlo.

„To počkejte, až uvidíte muj minkovej kožich! To budete mrkat!“

„Ehm,“ pravil poručík a proti své vůli pohlédl zpěvačce nad kolena. „Vidím, že jste si vedla, jaksí, zdatně. Minkový kožich – já to přirozeně nikdy neviděl, ale pokud vím, není to zrovna laciné,“ řekl a zmocnil se ho záchvat spisovné češtiny. „Pokud vím, i když honoráře na Západě jsou jistě slušné –“

„No totiž,“ přerušila ho rychle. „Ten sem si nekoupila. Ten sem dostala. Ten mi dal jeden přítel. Totiž –“ nejistě zašilhala na kriminalistu. Vnímal ji pohledem tak zbožným, že ji to uklidnilo. „Totiž přítel můj nebožky mámy. Teda abyste rozuměl, vlastně manžel její spolužačky. A nedal mi tedy vlastně minkovej kožich, že jo,“ usilovně přemýšlela a v zmatené snaze se před poručíkem zachránit vytvořila složitou legendu, jež měla zakrýt prostou pravdu jejího minkového kožichu. „Von mi dal – pět – jinejch kožichů, který já potom střelila –“

„Pět?“ podivil se jinak pořád pravověrný poručík.

„Nojo, já vim, vy si myslíte, že vás tahám za nohu, že si to myslíte?“ a plavovlásce se fantazie v hlavě skládala v historku, o níž usoudila, že bude znít pravděpodobně. „Vy si myslíte, že sem tam našemu slušnému státu dělala vostudu, žejo, jako kdyby jí neměl dost? Že sem si v těch barech nabrnkávala starý volezlý milionáře –“

„Ale kdepak! Proboha, jak bych si mohl –“

Z kriminalistova kulatého obličejce zářilo skutečné zděšení, ale plavovláska byla všímavá, uviděla v té tváři ještě něco jiného, smutek, nějaký žal a ještě něco – a pocítila náhle touhu chmurného policistu rozveselit. V té chvíli jako by měla nějakou předtuchu – byla dost pověřivá – jako by cítila, že je váže nějaké společné pouto, ne snad zrovna k sobě, ale k něčemu v budoucnosti. Nevěděla, co to je. Že oba stojí na prahu doby, jež nepřinese mnoho radosti ani jí, a zejména ne starému kriminalistovi, skoro nikomu. Ale kulatá poručíkova tvář ji pozdravila dechem domova, ne zrovna nejbezpečnějšího, ale jejího.

„Vy si přeci, pane poručíku, nemyslíte, že já sem nějaká to – svatá nebo co. To nejsem, žejo. Ale taky nejsem žádná to – že. To byste mě zarmoutil, kdybyste si to myslel.“

„Ale já si opravdu nic takového – já vás, Evo, vždycky –“

„Nojo,“ pravila plavovláska. „Jednoho přítele sem tam měla a skaut to zrovna nebyl. Ale starej taky ne. Řekla bych,“ pravila úlisně, „že mu bylo tak nanejvýš vo rok vo dva víc než vám –“

„Opravdu,“ zaradoval se poručík a nerozeznal dobrý skutek. „No, to tedy příliš velký mladík nebyl,“ dodal, aby zdůraznil své

relativní mládí. Protože však o dívčině příteli netoužil znát přílišné podrobnosti, odvedl řeč zpátky: „A jak že to bylo s těmi kožichy?“

„Jo to,“ pravila blondýnka. „Ale no to sem jednou šla navštívit toho přítele – teda manžela spolužačky mý nebožky mámy. Nákejš pan Kohn. Voni než se zdejchli před Hitlerem, tak měli v Praze kožišnictví. Von pak v Americe zbohat a voba dostali, zejména von, takovou radost, že sem je přišla navštívit, že když sem se s nima pak loučila, tak von mi věnoval kožich.“

Poručík byl těmi různými přáteli sice zmaten, ale radosti pan Kohna se vůbec nedivil. Objednal u žasnoucího číšníka šampaňské.

„A sotva mi ho přines vedle z pokoje,“ pokračovala plavovláska, „povídá: Počkaj! Eště moment! Von vám mi vonikal, jako ten pan Michelup, jestli to znáte. Zmiz vedle a přines druhěj kožich. Tendle, povídá, tendle maj pro pani matku. Ať má památku na starýho Kohna. A já povídám: Ale pane Kohn, vona máma už je na slávě – jenže to von už byl zase pryč, a hnedka zas zpátky, eště s jedním kožichem, ten byl pánskej. A tendle maj pro pana manžela, povídá. Na tu dýlku nekoukaj, já vím, že se to tedkon takhle nenosí, ale já jim dám adresu jednoho vobchodního přítele na Vinohradech, ten jim to zkrátí, a pan manžel bude mít primissima módní utíkáček. Ale pane Kohn, řeknu rychle, než mi zas uteče. Dyž já žádnýho manžela bohužel nemám. Ale budou mít! povídá pan Kohn. Voni že by se nevďala? Polechtaj mě, abych se zasmál! povídá. Jenže teda, jak to momentálně vyhlíží, tak aby ho smích pomalu přecházel, žejo –“

Poručík odmítavě zamával rukama. Nezkušený v košterství spletl si šampaňské s pivem a začal pociťovat velmi dobrou náladu. „Souhlasím!“ zvolal. „Úplně souhlasím! Ale ne s váma, ovšem. S panem Kohnem!“

„Nojo, no třeba. My Češi sme byli dycky voptimisti i v rámci dokonale zdůvodněného pesimismu. No a tak pan Kohn, sotva se zasmál, zas vodběh. Běžel jak čertík, už by zas u mě se čtvrtým kožichem, ten byl eště pěknější než ten pro budoucího manžela, a prej: A tendle maj pro milence! a než sem mu stačila nahrdlouhat, že toho taky žádnýho nemám, byl v tahu a hned zase přilít po pátý, zase

s kožichem, a povídá: Voni přeci se ale s jedním milencem nespokojí. Taky by jich pro jednoho byla škoda, tak tady maj ještě jeden, do zásoby. Víc jich doma momentálně nemám, ale kdyby přišli zejtra do krámu – Pane Kohn, zaúpěla sem. Dyť mě zavřou. Dyť já do Československa nemůžu vízt pět kožichů! Dyť já na to nemám ani zavazadlo! Moment! vztyčil prst pan Kohn a zas zmizí jak vodkouzlený a vobjeví se trochu pomalejc, vleče za sebou, jak už je starej, obrovskej kufr z nějaký žlutý vepřovice, asi lodní, a začne do něj ty kožichy pěchovat. A jak mu to nejde, skočí do kufru a dupe po nich, jako by šlapal zelí. A dupe a cpe a pěchuje a přitom vykládá: A pokud de vo ty hranice, tak to jim poradím. Voni vyjedou rychlíkem z Gare de l'Est z Paříže v deset nula sedm. Tomu to trvá na československý hranice skorem dvacet hodin. A tím jezdí fůra Američanů. Voni sou mladá, hezká, voni maj dvacet hodin na to čas. Voni se seznáměj s těma Američanama, voni jim vysvětlej situaci, a von si každej ten Američan veme jeden ten kožich k sobě, no, a v Praze jim je zase vrátěj – a v tom kufr rupnul a pan Kohn z něj vypad, ale hned vyskočil, vodběh a přiběh, se špagátem, takovým tím chlupatým, vomotal s nim celý to vepřový zavazadlo kolem dokola, takže z něj byla veliká žlutá koule, a tu sem pak v noci vod Kohnů kutálela po Park Avenue přes Brooklynský most do Granada hotelu na druhym břehu.“

Poručík se zasmál. Pokládal její vyprávění za dobrou myslivkou latinu, ale zcela opojen narkotikem složeným z blondýnky, její vyřídilky a dopitého šampaňského, pravil dobromyslně:

„A když jste tu kouli dokutálela až do hotelu Granada, byl z ní minkovej kožich a měli tam papírovou zem a vy jste se propadla až sem.“

„Vy mně nevěříte – a to není vod vás pěkný, pane poručíku,“ pravila zpěvačka vyčítavě, neboť se obávala, že neuvěřil-li poručík historce až sem, ačkoliv až sem byla téměř pravdivá, sotva uvěří jejímu závěru, který si naprosto vymyslela. Neboť nebylo pravda, že za peníze stržené za kožešinovou kouli si koupila minkový kožich, jak se pak poručíkovi pokusila namluvit. Bylo pravda, že požádala jiného amerického Čecha, pana Etri Silbera, jestli by jí, za provizi (tu

pan Etri gentlemansky odmítl) kožichy někde nestřelil. Pan Etri, nadšen cennou koulí a nepátraje po původu kožichů (věděl, že dívka zpívá v nočních klubech, a raději se neptal) běžel nejkratší cestou do obchodu svého přítele a krajana pana J. A. Kohna a jakživ nepochopil, proč se pan Kohn nad tím *bargainem* nejdřív tak nesmírně rozčílil, potom propadl světobolu a nakonec bez smlouvání vysázal sumičku nepřiměřeně vysokou a nasazenou panem Etrim z galantních důvodů, že pan Etri začal litovat svého kavalírství, pokud jde o provizi. Sumička, přes svou výši, na minkový kožich ovšem nestačila, ale poručík během dívčina vyprávění upevnil se ve víře tak ortodoxně, že historku spolkl jako malinu. Jak to šampaňské, které bez velkého dívčina přičinění zmizelo, takže poručík musel objednat nové.

* * *

Proto si také na nerozřešený případ z Loretánského náměstí vzpomněl, teprve když do kavárny vstoupil dr. Bydžovský s Lucií Ejemovou.

„Haló!“ zvolal rozjařeně, jako by po deseti letech spatřil nejlepšího přítele. „Pojďte si přisednout! No jen pojďte! Nejsem tu služebně,“ dodal. „A seznamte se. Todle je slečna Eva Adamová, ale to se nesmí říkat, poněvač jí to připomíná adamity,“ pravil popleteně. „A koukejte, mladá paní, co si přivezla z Ameriky!“ otočil se k vdově, z věšáku sejmul nádherné roucho a rozestřel je před rozpačitou kráskou ve smutku. „Superkabát!“ dodal vítězně. „Nádhera, co? A jak jí sluší!“

Vdovu, přes okázalý (a upřímný) smutek, oděv poručíkem nazvaný superkabát neodolatelně přitáhl. Za chvíli už obě mladé ženy bok po boku nahlížely do módního listu, který zpěvačka vytáhla z kabelky. Přiopilý poručík objednal další šampaňské.

* * *

Když se rozloučili, byl poručík téměř namol. Měl sice pocit, že se svými nejlepšími přáteli, doktorem Bydžovským a Lucií Ejemovou,

se sblížil za okolností z kriminalistického hlediska ne zcela nezávadných, ale sotva mu zmizeli z očí, volal po dalším šampaňském.

Před naprostou zkázou ho plavovláška zachránila.

„Podle mě teda spíš potřebujete turka, pane poručíku. A já skoro taky.“ Objednala dva, pak ještě dva, a nakonec ještě čtyři, až poručík poněkud vystřízlivěl.

Popadl ho děs a počal se nahlas strachovat, jestli moc nežvanil. Nemluvil, opravil se, protože s poklesem hladiny alkoholu v krvi dostavila se v blondýnčině přítomnosti slušná čeština. Když se mu dostalo lživého ujištění, že většinou mlčel, vynahradil si to v příští půlhodině víc než dostatečně. A tak dívka vyslechla podrobné informace o propletenosti různých, avšak v podstatě zřejmě vesměs erotických vztahů mrtvého i živých, snad s výjimkou vztahu dr. Bydžovského k Lucii Ejemové, který spadá spíš pod zákon o omamných drogách. A ovšem také s výjimkou sourozenské lásky Lucie Ejemové k jejímu zavražděnému bratrovi.

Poručík se právě téměř dojatě šířil o tomto vztahu, když plavovláška povytáhla obočí. Hleděla na fotografii mrtvého z doby, kdy byl ještě živý, kterou jí poručík ukázal. Mrtvý se na ní držel pod paží s nějakým přítelem a usmíval se do objektivu. Plavovláška řekla:

„Tohle mi něco připomíná.“

„Co?“

„No přeci,“ otočila fotografii k poručíkovi. „Vy už se nepamatujete? Nebejt tenkrát vaší chytrosti, tak žádná Amerika, ale dodnes sedím v Kartouzích.“

Kriminalista se polichoceně zasmál. Zpěvačka sebrala ze stolu jinou fotografii – byl na ní mrtvý s vdovou – a rovněž mu ji přidržela před očima. Poručík přemítal, co měla jeho tehdejší chytrost společného s něčím, na co by si měl vzpomenout, ale v přítomnosti šedivých očí nebyl příliš schopen ani vzpomínat, ani přemýšlet.

„Ty dva přeci! Ten brácha a sestra! Taky si byli tak podobný jako tyhle dva. A nebejt toho doktora Hejduka, tak se s chutí dopustili toho – no, jak se tomu říká? Dyž brácha se sestrou –“

Konečně poručík pochopil. Částečně.

„Incestu myslíte,“ pravil a jal se logicky vysvětlovat, aniž si uvědomil, že svět a jeho události se neřídí úplně vždycky logikou. „Ovšem to zde nepřichází v úvahu. Tamti dva o tom nevěděli, že jsou bratr a sestra. Tihle ano. A ta – jaksi – zvýšená citová vazba paní Ejemové k zavražděnému,“ pravil učeně, „dá se dobře vysvětlit. Zemřel jí mladý manžel, po tříměsíčním manželství. To jistě chápete, taková mladá žena, když najednou, chápete –“

„To já znám,“ přikývla. Poručík měl nejasný pocit, že to pochopila po svém. „To bylo taky v base to nejhorší. Horší než voschlej sejra, co nám tam dávali. Hlavně pro ty, co tam byly na dýl. No, já nemyslím, že by voni zrovna – ale stejně – bydlet s bráchou – já byla šťastná, dyž se brácha vodstěhoval –“

„Vy máte bratra?“

„Ale no jo.“

„To jsem nevěděl. Co dělá?“

„Ale no nic. Já se s nim nerada chlubim.“

„Nebud'te tak skromná. Co dělá?“

„Má manko,“ pravila dívka. „Teda měl.“ Položila obě fotografie před sebe na stůl a nápadně se soustředila. Poručík se už také o bratra nezajímal.

„A kdo je ten druhej,“ ukázala na muže, jenž na prvním snímku držel Arnolda v podpaždí.

„Inženýr Pelent. Pracovali spolu v jednom podniku.“ Poručík se podíval na šťastnou dvojici na stole před zpěvačkou. Z jeho pohledu byli nohama vzhůru.

„Taky se mi zdaj nák podobný,“ zamyslela se dívka. Kriminalista mezi hezkou tváří zavražděného blondýna a pomačkaným obličejem manžela jeho možné milenky žádnou podobu neshledal. Snad to bylo tím, že je viděl obráceně. „Ale asi to bude jen tím, že sou vo ba takoví sekáči,“ pravila zpěvačka. Poručík se zarazil. Této společné vlastnosti obou kolegů si dosud nevšiml. „Myslim teda, prima voháknutý,“ dodala, a poručík si všiml. Dívka už sahala po dalším snímku. To byla služební fotografie místa činu. „Hm,“ řekla. „A kdože to měl kulturní mindrák?“ Zkoumala secesní pohovku

i s mrtvolou, mramorového Doryfora, který byl na snímku rovněž dobře vidět, mytologickou dámu s labutí i lampu jako od Tiffanyho. „Vlastně asi jo. Měl to tam jako v muzeu.“

Potom však kriminalista vyňal z aktovky fotku vražedné zbraně a při pohledu na tu věc lidé upadli v zapomenutí. „Je, to je hezký!“ užasla dívka. „Z toho je skoro škoda střílet, ne? A to jí přivez? Vážně? A co že to přivez těm vostatným, jak jste říkal?“

„Samé takové podobné věci,“ pravil poručík. „Indické. Sestře pantoflíčky, manželům Pelentovým nějakou knihu. Kama Sutra nebo jak. Jsou tam obrázky indických soch –“

„To znám,“ řekla jeho společnice. „To je pěkná věc, teda!“

„Ano?“ projevila poručík ze slušnosti zájem.

„Teda – ne pro děti. To jsou znázornění těch, víte, různých poloh, jak se tomu říká. Indové prej z toho udělali celou vědu.“

„Z čeho?“

„No z toho, přeci. Tak se mě na to neptejte! Dyť to víte!“

„Ovšem,“ přisvědčil poručík, třebaže nevěděl, aby se nezdál hloupým, a hovořil rychle dál: „Bydžovskému přivezl boty. Dost – takové – vysoké. Vyšívané. Prý se to na Západě taky nosí.“ Náhle mu dodatečně došel význam dovezené knihy, rychle pravil: „A paní Fehérové – inu – vlastně něco jako ta Kama Sutra –“

„Vono je vo tom eště něco takovýho?“ otázala se se zájmem.

„Nemyslím knihu,“ řekl poručík. „Je to kalamář. Taková – ležící žena – tedy – akt. Akt ženy. Ležící na zádech, víte, a vpředu je to – jaksi – obojí odklápěcí. Na černý a červený inkoust. Je to dost nevkusné –“ dodal rychle a zašilhal po plavovlásce, nezašel-li příliš daleko.

Snad zašel, aspoň měl potom ten nepříjemný pocit.

Blondýnka se totiž kratičce zamyslela, vstala a řekla:

„Bylo to s váma moc fajn, pane Borůvka. Ale já už budu muset běžet.“

* * *

Někdo zazvonil. Dr. Bydžovský, naslouchající ve starobylém ušáku stereofonní hudbě, se zamračil a vstal. Odešel do předsíně, utáhl si šňůru hedvábného čínského županu, odepnul řetěz na dveřích a otevřel.

Za dveřmi stála secesní dáma v modrém kabátě až na zem a přivětivě se na něho usmívala.

„Promiňte, že ruším,“ pravila. „Ale bydlím tady kousek dál, v Břevnově, Pod Mariánkou osm, víte. Takže to mám vlastně kolem. Zapomněla jsem vám vrátit péro. Tady vám ho nesu.“

Ve vztažené ruce držela plnicí pero. Dr. Bydžovský se naň udiveně podíval a na tváři se mu objevil výraz odporu. Dáma skryla pero v dlani. V dlani se žena v koupacím oděvu začala pomalu svlékat do naha.

„Pero?“ podivil se dr. Bydžovský. „Já se nepamatuji, že bych vám nějaké – a takovéhle bych si ani v životě nekoupil,“ dodal, pořád s výrazem odporu.

„Ne? Tak to – že by to byl pan poručík Borůvka?“ podivila se dáma.

„To je docela dobře možné,“ ušklíbl se dr. Bydžovský. „Tomu by se takovéhle pero jistě líbilo.“

„To je fakt,“ pravila dáma a rozhlédla se. „Páni! Vy to tu máte krásný! Můžu dál?“

Pozvala se sama, velmi energicky, a ihned pozvání vyhověla. Dr. Bydžovský vůbec neprojevil nadšení. Dáma však byla příliš okouzlena stylovým interiérem, aby si toho všimla. Otáčela se uprostřed pokoje, dlouhý kabát se proměnil v krásný kužel. Jásala.

„No to je ohromně vkusné! To je pravá míšeň?“ vzala do ruky figurku z karlovarského porcelánu a dr. Bydžovský se zamračil. „A ten koberec, to je peršan, že? Můžu si na chvilku odložit?“ V mžiku byl superkabát přehozen přes lenošku a dáma změněná v krasobruslařku, jenže bez bruslí, se otáčela kolem své osy na afghánském koberci. Její více než zdařilé nohy se leskly, jako kdyby byly z hedvábí, otáčela se a otáčela. V objektivním pozorovateli by muselo vzniknout podezření, že se tak neotáčí proto, aby si mohla dobře prohlédnout sbírku starých květinových zátiší na stěnách, ale

spíše proto, aby si otrávený muž v čínském županu mohl dobře a ze všech stran prohlédnout ji.

Otrávený muž však neměl zájem:

„Poslyšte, slečno, co chcete?“

Krasobruslařka se zastavila, udělala na dr. Bydžovského významné oči. Pohupujíc se v bocích, přešla těsně k němu.

„Co chci? Blíž se s váma seznámit, víte? Nebo vy chodíte s tou Ejemovou?“

„Nejste trochu drzá?“ odsekl dr. Bydžovský, vzdálil se a sedl si na starožitnou pohovku. Dámička ho ihned následovala a usedla vedle něj.

„Dost sem,“ řekla. „Ale jenom dyž se mi někdo líbí, víte?“

Přisedla si k Bydžovskému.

Bydžovský si odsedl.

„Chodíte s ní, nebo ne?“

„Co je vám do toho?“

Bydžovskému ujely nervy, ale dívka pravila klidně:

„Já o ní totiž dost vim.“

„Nepochybně víc než já,“ pravil dr. Bydžovský. „Protože já jí jenom dodávám sedativa.“

„Aha,“ plavovláska si opět přisedla blíž. „Taky bych potřebovala vyšetřit. Nezajímalo by vás to? Prohlédnout mě? Něco mi předepsat?“

Položila dr. Bydžovskému lákavě ruku na stehno a psycholog si prudce a dost daleko odsedl.

„Hm, vidím, že ne.“ Blondýnka přejela rukou plyšovou vzdálenost mezi sebou a Bydžovským. „To je škoda.“

Dr. Bydžovský si odkašlal.

„Poslyšte, nenamáhejte se, slečno, ano? Jestli vás sem poslal ten poručík a myslí si, že ze mě něco vytáhnete *tímhle* způsobem –“

Dívka si k němu opět přisedla.

„Vy ale dovedete bejt vedle, milánku,“ pravila mazlivě. Dr. Bydžovský vstal a přistoupil ke krbu. Otočil se k blondýnce zády v čínském hedvábí. Na krbové římse stála velká fotografie zavraždě-

ného opatřená čerstvou smuteční páskou. Dívka vstala, postavila se ke krbu vedle Bydžovského, vzala do ruky fotografii. Pohlédla na psychologa. Jejich oči se setkaly. „Vlastně promiňte,“ pravila plavovláska. „Já sem si pořádně neuvědomila, že to byl váš přítel – a že je to teprve dva dni, co –“ hleděla na doktora, ale ne se zvláštní soustrastí. Pak rázně postavila fotografii zpátky na krb a řekla:

„Ale stejně ste, myslím, pěkněj rampouch. Kdepak mám superkabát. Aha, tadyhle.“ Oděla se tím komickým rouchem, zaknoflíkovala si těsně zapínání v pase a proměnila se v secesní dámu.

Dr. Bydžovský se ani nehnul.

„Tak sbohem!“

Dáma se otočila, vykročila ke dveřím. Dlouhý plášť za ní romanticky zavál. Ve dveřích se obrátila a naposled oslovila hedvábného doktora:

„Ale ten Pelent s tím Ludvou – vy to dobře víte, jak to všechno bylo, pane doktore!“

„Dobrou noc,“ pravil dr. Bydžovský a nezdvořile zavřel dámě dveře před nosem.

A vy, milí čtenáři, jistě už víte, kdo zavraždil Ludvíka Arnolda a proč. Desatero pátera Knoxe bylo přirozeně opět znásilněno.

Poručík Borůvka se probudil se strašlivou kocovinou. Opět měl velice nepříjemný pocit, že včera moc mluvil. Pocit se netýkal ani tak služebních tajemství jako obavy, že se mluvením znemožnil před svou znovunalezenou přítelkyní. V osm hodin seděl už u psacího stolu, polykal prášky, zapíjel je kávou a v duchu se rozhodoval napsat důvěrný dopis sestře do Kostelce, jestli by k ní Zuzanka nemohla přijet na kratší návštěvu, asi tak na osm měsíců. Jak jedním uchem poslouchal hlášení praporčíka Málka, úmysl opět zrušil jako příliš romantický. Ráno u snídane Zuzanka totiž pravila: „To sem zvědavá, jak budu na jaře dělat zápočet ze skoku vysokýho, když sem zbouchnutá!“ Poručík zoufale usoudil, že takový cynik by zíváním otcova rodného města pohrdl. Pak si uvědomil, že i kdyby

nepohrdl, poškodil by jeho vlastní dobrou pověst, kterou kdysi v tom starosvětském městečku získal tím, že vyvodil správné, i když ovšem nevyhnutelné důsledky z nečekaných následků svého působení na dívčí škole.

„S tím telefonátem to souhlasí,“ četl praporčík z poznámkového bloku. „Obdržálková skutečně asi v deset hodin dopoledne někam volala a její kolegyně v kanceláři potvrzuje, že se ptala někoho druhého na druhém konci drátu, koho důvěrně oslovovala ‚Ludvíčku‘, praporčík významně pohlédl na poručíka, ten však melancholicky zíral na světce přes ulici, a praporčík tedy pokračoval: „‚Ludvíčku‘ ho oslovovala, důvěrně, a chtěla vědět, jestli si u něho nezapomněla ‚to, co jí dal‘. To cituji podle výpovědi svědkyně,“ nahlédl blíže do notesu, „Jany Kolem – Kolemjdoucí,“ trochu se zarazil, pak rázně sklapl notes a pravil: „Tak to by potvrzovalo, co říká Obdržálková. Ovšem mohl to být taky trik. Předem promyšlené alibi, rozumíš, Josef. Předem se zajišťovala pro případ, že vražednou zbraň vystopujem až k ní –“

„Viš, Pavle,“ přerušil praporčíkovy úvahy, spíše pohotové než logické, poručík: „To vypadá na Irenku Obdržálkovou moc rafinovaně. A že by při takové premeditaci nepoužila jiný zbraně

„Taky si myslím,“ skočil mu rychle do řeči praporčík „A pak je důležitá jedna věc. Žádná z těch ženských nemá alibi. Například Pelentová odešla ze zaměstnání ve dvě hodiny, doma nebyla a v pět se najednou objevila na místě činu. Co dělala mezitím, nedovede vysvětlit. Procházela se sama po městě. To známe!“

„To už spíš,“ poručíkův hlas zněl unaveně. „Revolver mohla sebrat při večírku – chtivice to byla –“

„Co byla?“

„To – tak říká moje Zuzanka. Oni si ti mladí pořád vymýšlejí nějaká slova, většinou divná. Myslím, že Pelentová byla vysazená na muže – na Irenku určitě žárlila –“

„No to bych řek, Josef! Takže motiv máme jak Brno,“ vypočítával energicky praporčík, vyznavatel zásady, že je lépe dopustit se pro jistotu deseti justičních omylů než nechat jednoho pachatele upláchnout. Poručík vyznával opačnou zásadu. V jejím plnění neměl tako-

vé výsledky jako praporčík. „Motiv máme,“ vypočítával vítězně mladý kriminalista, „nedostatek alibi taky máme. Příležitost k vykonání činu jakbysmet. A můžem ji krásně rafnout!“

Nic netušící Milenu Pelentovou zachránil před obávaným rafnutím praporčíka Málka telefon.

„Slyším,“ pravil pohřebním hlasem poručík a Málek, utahuje si opasek před akcí, stal se svědkem řídkého jevu: poručíkova tvář se vyjasnila.

„Dobrý den, dobrý den, slečno Ada – no ano, tak tedy Evo,“ říkal radostně a naslouchal vzdálenému hlasu, jenž se vyznačoval neomylným a nenapodobitelným témbrem:

„Pane poručíku, můžete přijet na Karlák? Ale hned?“

„Rád bych. Ovšem jsem ve služ –“

„Já myslím přijet služebně. Já tu sem s panem doktorem Plechovcem –“

„S kým?“

„To je jeden taxikář. Na stanovišti, tady před klinikou. A von něco ví, co je, aspoň já bych řekla, možná že sem pitomá, ale řekla bych, že to je důležitý – pro tu vraždu na Loretánským, teda. Ale dybyste moh přijet honem, voni mu tady utíkaj rita.“

„Už jsem tam!“ pravil poručík.

* * *

„Žádné přehlídnutí,“ zavrtěl hlavou dr. Plechovec. „Vím to docela určitě. Znám přece dr. Bydžovského. Moc dobře. Vždycky chodí domů pěšky, nanejvýš, to už musí hodně lejt, jede tramvají. Proto mně to uvízlo v hlavě, když jsem ho předevcírem vez k němu na Pohořelec.“

„A kdy jste ho vez, pamatujete se?“

„Dojeli jsme tam pár minut po čtvrt na pět,“ řekl dr. Plechovec. „Díval jsem se na ty hodiny na kasárnách, poněvač jsem byl objednaný v Jaltě.“

„Tak vám děkuju,“ pravil poručík Borůvka.

* * *

„Ano, jasně lhal, to ano,“ říkal za deset minut potom v kavárně Union, kde jednou dopadl jakousi tanečnici, která však nic zlého neudělala. „Ale motiv, Evo. Motiv! Nemáme nejmenší motiv!“ Zpěvačka mu pohlédla do očí.

„Pane Borůvka,“ pravila naléhavě. „Podívejte se na mě.“
Poručík tak učinil.

„Přeci,“ řekla plavovláska. „Dybyste byl třeba se mnou sám, v prima zařízeným kvartýře – a byl byste svobodnej – a já bych tam sama vod sebe přišla a řekla bych vám, že se mi líbíte – Ne že byste se do mne zamiloval, přirozeně, já nejsem tak domejšlivá, přeci mě znáte,“ dělala se hezkou, ale před poručíkem nemusela. „Ale jakej byste to byl chlap, abyste aspoň neměl trhání, jak se říká, využít příležitosti, i dyž z různých důvodů byste si to třeba v poslední chvíli rozmyslel –“

Poručíkovi se zdálo, že takové důvody jsou mimo lidskou představivost.

„To já bych na vás poznala. A na každym,“ pokračovala dívka. „A ten Bydžovskej? Seděl tam jak vycpanej hedvábnej župan

„Kde?“ poručíka se zmocnilo nepříjemné podezření.

„Ale nikde,“ zavrtěla hlavou. „Ale dyť je to přeci jasný.“

„Mně ne,“ přiznal zahanbeně kriminalista.

„Nojo, dyž vy se, prostě – pohybujete mezi slušnejma lidma. Nebo teda vlastně normálníma, spíš –“

„Mně se vrahové nezdají normální –“

„Já myslim jinak nenormální. Heleďte, viděl ste přece ten Arnoldovej kvartýr? A ty samý sarapatičky, koberečky a vobrázky, akorát místo nahatin kytky, sou taky u Bydžovskýho.“

„Ach!“ vydechl poručík a prudce zažárlil. Kdy, proboha, byla u psychologa? A proč?

„A ten Pelent? Celý dni s Arnoldem v kanceláři. Ale seznámil se s nim teprve před půl rokem. Bydžovskej ho zná mnohem dřív. Jenže celý dni s nim bejt nemoh. To máte jako ty rozvody dneska – ženský sou celej den v práci, s cizíma chlapama, svý viděj jen večír, celý utahaný –“

„Ach!“ zasténal starý kriminalista.

„A na tý fotce! Copak se takhle držež chlapi? Jeden druhýho? A voba vyfintěný jak manekýni? No viděl ste to někdy?“

„Ach, Bože!“ vzal poručík jméno boží nadarmo.

„Nebo ty dárečky,“ plavovláška se téměř rozčílila. „Nemravnej kalamář. Nemravná kniha. Nemravný botičky. Pane Borůvka, no přeci s tímhle nemaj ty ženský vokolo nic společnýho. Ani ta vaše Irenka Obdržálková. I když ta byla do toho hošana patrně až po uši. Ponivač to se stává, víte? Sám ste to říkal –“

„Já?“ podivil se poručík.

„Jak ste mě tenkrát vytáhl z následků mý vlastní podobný pito-mosti.“ Dívka naléhavě pohlédla na dobráckou poručíkovu tvář podobnou měsíci. Zase se jí zmocnil pocit, jako by je něco spojovalo. Vzpomněla si na tu dlouhou řadu barů v napařfémovaných měs-tech, pak na tu o něco kratší řadu mužů, hezkých, zámožných, nespolehlivých a cizích. Na měsíc nad prejzovými střechami, který uviděla poprvé po skoro dvou letech, a uvědomila si tu podobu. „Tenkrát,“ řekla tiše, „už to budou dva roky. Říkal ste, že, že *in eroticis* není v kriminalistice nic vyloučeno.“

„To není,“ vydechl poručík.

Plavovláška uhnula očima, rozhlédla se po studené, neutěšené, skoro prázdné kavárně. Poručík civěl na její hezký obličej, čas jej už začal poznamenávat prvními doteky nešetrných prstů. Ale zatím jen slabounce. A mimoto poručík byl slepý.

„Vono,“ pravila dívka tiše, „ani mimo kriminalistiku, víte, není nic vyloučený.“

V poručíkovi se zastavilo srdce.

„Já – ehm –“ sbíral odvahu, pak ji najednou ztratil. „Chtěl jsem vám říct –“

„Ano?“ s nadějí na něho pohlédla šedivýma očima, jimž dosud – bohužel vždycky jen na čas – téměř nikdo neodolal.

„Totiž –“ odvaha se definitivně vypařila před majestátem jeho věku, zdůrazňovaného mravnými lidmi. „Moje dcera – Zuzanka – čeká rodinu,“ dokončil zoufale.

Blondýnka rovněž poněkud zvadla, ale přinutila se k jásavě neupřímnému nadšení:

„To je teda ohromný. To vám gratuluju –“ Všimla si poručíkovy tváře, extrasenzorická tykadla se dotkla duše stárnoucího kriminalisty. Dívka pochopila. „To teda budete mladej dědeček.“

„To budu,“ pravil poručík truchlivě. „Jestli mladej, nevím, ale dědeček určitě.“

„A přitom byste spíš moh bejt otcem, víte?“ pravila vesele. „A teď běžte, ať vám ten chudák parchant neuteče.“

* * *

Dr. Bydžovského zatkli na klinice. Už nezapíral. Zavraždil svého milence ze žárlivosti, protože mezi ně vstoupil pomačkaný ing. Pelent. In eroticis, opakoval si poručík, je všechno možné. Ale pracoval mechanicky, v hlavě mu co chvíli zněla jedna dívčina veselá a – poručík nevěděl, jenom doufal – snad hříšná věta. Nevnímal výslech, zcela jej přenechal vzorně služebnímu Málkovi, a trýznila ho vzpomínka, která se bůhvíproč vynořila z opojných zelených světél ztraceného času. Seděl tehdy celé odpoledne, nesmírně dlouhé odpoledne, na nesmírně osamělé lesní lavičce s jednou kvartánkou, jež vlastnila, o tom byl přesvědčen, nejen nejkrásnější copy s červenýma mašličkami na světě, ale i nejbystřejší mozek. Seděl s ní a bez přestávky rozmlouval o české házené (hrál v brance dorostu S. K. Kostelec, ale jediný sport, který zajímal copatou kvartánku, bylo tančení swingu a procházky v lese; v obojím poručík nevynikal). Rozmlouval a rozmlouval, setmělo se, jarní slunce je oba pokrylo zeleným a rubínovým stínem lesního paloučku a poručík rozmlouval, až se dívka vzdala a prohlásila, že už musí domů, protože jinak by jí táta dal domácí vězení. A tak ji tedy doprovodil domů, neustále rozmlouvaje o české házené. Ztratil tehdy, uvědomoval si trpce, nějakou příležitost. Možná malou, možná velkou, ale jistě hezkou. Možná nenávratnou.

Myslel na to dávné trapné odpoledne, když se znovu sešel se zpěvačkou, tentokrát opět v Malostranské kavárně. Přišla v minkovém

kožiše, čerstvě od kadeřníka. Poručík, připravený minkovou nádhrou, vůní (o níž netušil, že je to Santálové dřevo přivezené až z Ameriky) a skvostnou ofinou o poslední zbytky přičetnosti, omámeně referoval o průběhu služebního dne. Referoval velmi dlouho, až zpěvačku přešla trpělivost a řekla:

„Má to pámbu na světě pěknou čeládku, ne? Eště že dva sme normální.“

Nemilosrdně vbodla do poručíka šedý šíp.

„Ehm,“ odkašlal si poručík a s nadlidským úsilím se hodlával k činu.

„Nebo vy nejste? Ale ste!“ pravila dívka a mlčela.

„Ehm,“ odkašlal si znovu a skočil do hlubiny. „Hrajou tady takový – starší film,“ zakroutil hlavou, jako by ho škrtil límeček. „S Gérardem Philipem. Vám se, pokud se pamatuji, líbil. Nešla – nemáte, ehm, čas?“

„No ale tohle ste mi už jednou říkal,“ zatvářila se zklamaně a poručík si nevšiml vítězné zlomyslnosti za šedivým povrchem lesklých zřítelnic.

„Máte pravdu,“ připustil a svět se začal hroutit. „Nezlobte se –“

„Ale já *mám* čas,“ řekla plavovláska.

Rozhřešení

V povídkách, kde by příliš těžký hřích proti Knoxovu Desateru znemožnil čtenáři logickou dedukci, je hřích „vykoupen“ stopou podstatně nápadnější, než káže dobrý mrav detektivky. Jindy lze zas vydedukovat řešení, jestliže se čtenář dobře naučí páterova příkázání.

1) Intimní záležitost

Zmínka o režisérově choti, která je vrahem, padne v příběhu až velmi pozdě, a i potom je vražedkyně zcela mimo vyprávění: tedy hřích proti příkázání *prvému*. Protože ovšem čtenář ví, že režisér Weyr má syna, nabízí se otázka po existenci manželky. Nikde v povídce není řečeno, že by Weyr byl vdovec; naopak, nejméně dvakrát se uvádí, že se Weyr obává prozrazení aférky s Evou. Hlavní stopou je výpověď dr. Hejduka, o němž se čtenář dozví, že trpí vrozenou neplodností, a přesto je otcem dcery. Z jeho výpovědi je zřejmé, že sukničkář Weyr se dobře znal s Hejdukovou ženou. A ovšem: stopa jako trám je v seznamu osob na titulní stránce povídky; vůbec je dobře tyto seznamy nepřeskakovat.

2) Omyl v Šlágrsé

Dvě tajné chodby: tedy porušeno je příkázání *třetí*. Je zde ovšem dosti nápadný podezřelý, a stopa vedoucí k odhalení jeho motivace je zcela polopatě čtenáři napovězena v povídce Intimní záležitost, v Borůvkově vyprávění o komárenském vrahovi v afektu. Mimoto Knox své příkázání upřesňuje vysvětlením, že tajná chodba je přípustná pouze tehdy, odehrává-li se děj ve stavbě, kde lze takové zařízení předpokládat. Hotel Klášter je bývalý klášter: tedy dost nápadná stopa poukazující k řešení odpovědi na otázku *How*?

3) Ženské za volantem

Když Eva obchází automobily, „zadoutná jí v bedýnce jiskřička“, její obsah ovšem čtenáři nesdělí. Hřích proti příkázání *osmému*. Z popisu toho, co Eva viděla na stráni, lze ovšem docela regulérně vydedukovat, že vozidlo pachatele mělo volant na pravé straně: v Itálii se jezdí vpravo, dívka přiběhla k automobilu z pravé strany, oběhla vůz zepředu a sedla si vedle řidiče. Tenisová raketa v Terrově automobilu leží však napravo na sedadle vedle řidiče. Čtenář tedy sice nemůže určit pachatele – Eva zatajila základní stopu – ale může dokázat, že kapitán Potarot se mylí, označuje-li za vraha Terru.

4) Otázka alibi

Dvojníci – příkázání *desáté*. Při pečlivém sledování řady stop (srovnání příchodů a odchodů, amatérské kouření a zažloutlé prsty, záhadný Angličan, který beze stopy zmizí, aj.) lze ovšem snadno vydedukovat hřích. Nelze odhalit totožnost pachatele a motiv lze těžko odhadnout s určitostí. Povídka je však *Howdunit*, a nevyžaduje proto bezpodmínečnou odpověď na zbývající dvě ze tří kardinálních otázek detektivky.

5) Proč tolik šamusů

Evu v tomhle přívalu krve a slangových slovíček (vhodných pro konverzaci s mladými Američankami) vede v podstatě intuice: příkázání *šesté*. Nelze ovšem vyloučit možnost, že čtenář nadaný opravdu geniální schopností dedukce přijde na vraha i přísně logickým postupem.

6) Justiční omyl

Potenciální pachatel matricidia (a spolu s ním hromadné vraždy cestujících v letadle Binghamton – Chicago) je tu uvězněn za zločin žhářství, který de facto spáchala Eva – detektiv téhle knihy – když balíček s pekelným strojem, přichystaným pro maminku, ukradla z kufru staré paní Cornhillové a schovala jej pod postel, domnívajíc

se, že pekelný stroj zastavila. Eva je ovšem pachatelem neúmyslným, ale to mi, doufám, bude odpuštěno v říši čistě formální logiky detektivek nerealistické školy. Požár byl soudem označen za zločin, a každý zločin musí mít pachatele. Příkázání *sedmé*.

Různé stopy (vrahova nervozita, s níž čeká na zprávu, zda babička v pořádku doletěla; koupě zbytečně nákladného budíku; vrahovo domácí kutilství; jeho finanční tíseň a životní pojistky pro všechny rodinné příslušníky včetně babičky aj.) ovšem dostatečně jasně vedou k logické dedukci.

7) Matematikové z Grizzly Drive

Zde je velmi okatě porušeno příkázání *čtvrté*. Pokud čtenář ovládá matematiku, nebude mu řešení činit potíže. Mne00 vyšší matematice částečně přiučil prof. dr. Václav Chvátal, netuše ovšem, proč mám takový zájem a k čemu jej chci zneužít. Za všechny chyby v konstrukci grafu i v ne zcela mravném řešení rovnice nenese proto v žádném případě odpovědnost.

8) Atlantická romance

Nejenže se vyskytuje Čínan – slečna Abigail Wong –, ale je dokonce vrahem. Příkázání *páté*. I zde jsou přirozeně bohatě rozesety stopy, použitelné k přísně logické dedukci.

9) Mezi námi děvčaty

V povídce Otázka alibi vystoupila Zuzán jako Evin watson, a příběh o vraždě v Neuilly Zuzán vypráví, podobně jako dr. Watson vyprávěl dobrodružství svého přítele z Baker Street. Přitom však prokazuje inteligenci (nebo aspoň mazanost) dost nadprůměrnou, čímž se dopouští hříchu proti *devátému* příkázání.

10) Třetí vrchol trojúhelníku

Sexuologové by se možná o podstatu věci přeli. Páter Knox však homosexualitu jistě pokládal za faktor nepřirozený. Příkázání *druhé*.

Nepřirozenost – ve smyslu páterových názorů – vztahů a osob okolo ing. Ludvy Arnolda je v povídce naznačena víc než nápadně. A koneckonců, ani název není bez významu.

Nakonec poznámka jazyková. Za nejednotnost tvarů (na jedné straně gentleman nebo cocktail, na druhé ofis nebo drajvovat apod.) nenese odpovědnost redaktorka prvního vydání paní Kožíšková, ale tvrdohlavost Evina watsona, myslím toho spisovatele, co se – na rozdíl od slušných lidí doma i v exilu – nestydí ani v krásné literatuře používat i tak silné výrazy jako například Potok; takové slovo, dle Vratislava Blažka blahé paměti, nemá přes rty českého spisovatele vůbec přejít. Proto jej Eva v téhle knize také nepoužívá.

Autorova poznámka

Poté, co jsme s Honzou Zábranou stvořili trilogii Vražd, a když jsem sám napsal Smutek poručíka Borůvky, v psaní detektivek se mi zalíbilo; hodlal jsem pokračovat a pátral jsem po něčem, co by v žánru bylo novum, nebo, jak říkají v Americe, co by bylo *first*. Nebylo to snadné. Nejdřív jsem uvažoval o originálnějším detektivovi, než byl Borůvka, ale v tomhle směru existoval po pionýrech (tedy po Poeově Dupinovi a jeho mnohem úspěšnější napodobenině, Doylovu Sherlocku Holmesovi) nepřeborný zástup génů, charakterizovaných nejširším spektrem zvláštností a výstředností, od nehybného tlusťocha Nerona Wolfa přes anonymního staříka v rohu čajovny baronky Orczyové, slepce Maxe Carradose v příbězích Ernesta Bramaha k mnoha dalším. Po první dámě v branži – z románu *Zkušenosti Loveday Brookeové, detektivky* (1894, autorka Catherine Louise Pirkisová) – následoval stále nepřehlednější roj stopařek, jak v hříšné farnosti, tak v betonové džungli.

Brzy jsem tedy opustil snahu přivést na scénu bezprecedentního Velkého Detektiva; do nepravděpodobných extrémů, jakým by byl třeba pátrač pygmejské rasy v Kostelci, jsem nechtěl zacházet. Napadl mě však R. Austin Freeman a jeho pozapomenutá technika „příběhu naruby“: vrah je od začátku známý a napětí spočívá v tom, jak detektiv postupně odhaluje stopy, až podle nich pachatele dostane na elektrické křeslo. Jenže, pokud jsem věděl, od Freemanova *The Singing Bone* (1912) nikdo známější tuhle techniku nepoužil, a já jsem se nechtěl stát frapantním prvním napodobitelem (Columbo, který se k předchůdcům nepřiznává, se objevil až později a jenom v televizi). A pak jsem si vzpomněl na pátera Knoxe, a dostal jsem ten nápad. Dodnes si lichotím, že jsem byl první a zatím jediný, jenže při stále rostoucí záplavě detektivních opusů to s jistotou tvrdit nemohu.

* * *

Nato přišla inspirace ne z literatury, ale ze života, nikoli ovšem ze stranovládou doporučované oblasti. Ze života tzv. nočního.

Moje žena tehdy zpívala v divadélku Paravan, a tam se jedné noci objevila nová členka souboru, která tvrdila, že je jí už patnáct, ale vypadala na míň. Byla to dívka poněkud komického obličje a s vlastností u mladých žen ne zcela běžnou: měla smysl pro humor, zejména pro ten, který vzniká hrou s jazykem.

Ideálem mladé zpěvačky bylo tehdy dostat angažmá na Západě a nějak – jakkoli – ovlivnit dozorčí orgány lidové demokracie, aby jí, ač svobodné a osiřelé, a tedy bez možnosti nabídnout rukojmí, dovolily vyjet ze socialismu. Nejmladší člence souboru kabaretní scény Paravan se to podařilo; nevím přesně jak, ale asi k tomu přispělo i její tvrzení (pro mě sotva uvěřitelné), že prý chce odjet do Dánska a tam v podniku zvaném Moulin Rouge propagovat české národní písně v hanáckém kroji. Příslušný soudruh patrně nevěděl, jakého charakteru je podnik nazvaný dánsky Moulin Rouge, a zázrak se konal. Údajně patnáctiletá členka souboru odjela do města jménem Slagelse seznamovat tamní obecnost se starým folklórem historických zemí Československa. Pro mě to bylo značné překvapení, neboť v Paravanu jsem ji slyšel zpívat pouze její signature song „Lámu si hlavu svou tupírovanou, / čím bych měla svou budoucnost / posichrovanou. / Možná ve Filmklubu dojem udělám / na mladého režiséra / a za něj se vdám.“ Folklór nanejvýše pražský, a to ještě nikoli z klasických dob městské lidové písně.

Výměnou za jakéhosi pokrokového severského spisovatele tehdy náhodou pustili na Západ i mě (taky asi proto, že jsem mohl nabídnout rukojmí – svou mladou manželku). Sotva jsem přijel do Kodaně, začal jsem se shánět po vlakovém spojení do Slagelse.

Jízda vlakem trvala asi dvě hodiny a pak se přede mnou z dánské roviny vztyčil vysoký větrný mlýn obklopený vesničkou. Docela podařená kopie toho mlýnu v Paříži.

Byl už podvečer a nejmladší členku divadélka Paravan jsem našel v šatně. Přivítala mě, zdálo se mi, rozpačitě a začala mě horlivě přemlouvat, ať se jdu zatím projít po – prý typické – dánské vesnici

a pak ať na ni počkám v hotelu. Představení ve větrném mlýně, pravidla, je ztráta času.

Přirozeně jsem něco tužil a procházet se po typické vesnici se mi nechtělo. Koupil jsem si lístek na první balkón, nejbližší k jevišti, a samozřejmě, český ani moravský folklór jsem neslyšel.

* * *

S bývalou nejmladší členkou divadélka Paravan jsem se znova setkal asi za rok v Praze, kde mně a mé ženě ukázala to skutečně okouzující modrooké a zlatovlasé dánské děťátko v postýlce vzniklé ze dvou zlacených barokních křesel. A začal jsem psát povídky hřešící proti příkázáním pátera Knoxe, o zpěvačce, kterou odpovědné orgány pustí na cestu téměř kolem světa. V Praze jsem stihl napsat jenom prvních pár povídek, jednu z nich, Omyl v Šlágrse (novotvar nejmladší členky), dokonce optoval Státní film. Jenže pak se politické reformy žalostně nezdařily, film o Šlágrse nebyl a my jsme se octli v New York City, potom v Ithace ve státě New York, pak ve Spillvillu v Iowě (tam kvůli Antonínu Dvořákovi, protože to už jsem měl vágní ideu románu o skladateli), v Berkeley v Kalifornii, v Las Vegas v Nevadě (ze zvědavosti, a viděli jsme tam comeback Elvise Presleyho, než ztloustl), v Chicagu – a nakonec jsme spustili kotvu v Torontě. Posbíral jsem značné cestopisné dojmy a na prastarém českém stroji zakoupeném za třicet dolarů v historickém obchodě pana Pancnera v Chicagu jsem se vydal za Evou Adamovou na cestu téměř kolem světa.

* * *

V některých těch povídkách se objevila i nejmladší umělkyně z Paravanu, ale hlavní nápad s Evou Adamovou přišel, když jsem si koupil elpíčko Mildred Baileyové. To byla ve dvacátých letech asi jediná bílá (se značnou příměsí indiánské krve) zpěvačka, která zpívala jazzový repertoár, nejprve čtyři roky s big bandem Paula Whitemana (v té době tam působil i Bing Crosby, pozdější velká hvězda, zatím ovšem pouze člen skupiny Whitemanových Rhythm Boys),

potom po různých nočních podnicích hlavně v New Yorku. Její zpěv se báječně hodil k mé představě o Evě Adamové, a tak ta ne zrovna feministická umělkyně zazpívala v Omylu v Šlágrské Mildredinu píseň Stop the Sun, Stop the Moon, v Torontu tam dodatečně připsanou.

* * *

Hříchy pro pátera Knoxe jsme vydali jako jedenáctou publikaci torontského nakladatelství mé ženy, SixtyEight Publishers Corp. A byla to po Tankovém praporu moje druhá kniha, která se po pádu starého režimu dočkala zfilmování v Praze. Když mi to v Klubu spisovatelů navrhl starý kamarád, dramaturg Václav Šašek, přijal jsem to s nedůvěrou; dost jsem věděl o finančních možnostech českých producentů. Eva Adamová se v knize přece předvádí v nočních podnicích v Dánsku, ve Švédsku, v New Yorku, v Binghamtonu ve státě New York, v Berkeley v Kalifornii, na parníku plujícím přes Atlantik, v Římě, v Paříži a jenom v první a poslední povídce taky v Praze. Že by Vašek našel mecenáše, který by zaplatil filmovému štábu a bůhvíkolika hercům zájezd po tolika lokacích v Evropě a v Americe?

Takového mecenáše neměl na mysli ani Václav Šašek, ani režisér Dušan Klein. Podobně jako příslušné orgány neblahé paměti nehodlali ani oni pustit všechny ty filmaře na lustrajs po světě. Hodlali je uzemnit v zemi české a to mě zaskočilo.

Je to možné?

Televizní seriál, který z toho byl, mi dokázal, že to možné je. Dočkal jsem se dokonce i novinky, nebo vlastně spíš už zapomenuté praxe z prvních dob televize, nyní experimentálně znova použité: totiž že se všech deset dílů seriálu vysílalo živě, nikoli z předem natočeného videopásku. Pro herce to byl nervák, ale absolvovali jej se zdarem. Představitelka hlavní role měla dokonce aspoň příjmení připomínající mou fiktivní hrdinku: Zlata Adamovská. Celá věc se vysílala jako soutěž: na kritickém místě každé epizody, které v knize dávám do rámečku, se děj přerušil a na režisérovu výzvu diváci

posílali svoje dedukce. Autory úspěšných řešení pak Václav Šašek slosoval a výherce dostal roličku v následujícím díle seriálu.

* * *

Ve filmové podobě byla to tedy jasná hra, nikoli tragický příběh o lidech krácejících v šlépějích praotce Kaina. Jak to v klasické detektivce má být.

Aspoň si myslím.

J. Š.

Josef Škvorecký
Hříchy pro pátera Knoxe
Detektivní divertimento

Edice E-knihovna
Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.0 z 19. 5. 2017

ISBN 978-80-7532-743-7 (pdf)